



Liber dom<sup>9</sup> sc<sup>i</sup> Barbae i Coloni<sup>a</sup> ordi<sup>s</sup> Carthu<sup>s</sup>  
siensis. In quo continetur subscripta. f. 42

1. De spūali mendicitate m<sup>g</sup>ri Johis gerson.  
cancellarij p<sup>ri</sup>siē. sacre Theologie doctoris eximij.
  2. De vicij<sup>s</sup> ministroy ecclesie. idem
  3. S<sup>u</sup>mo de tribulaciōibz eccle<sup>s</sup>ie pūcturis ex deser<sup>t</sup>  
tuofo ecclesiasticoy regimine. Idem Jo gerson
  4. Idem Jo gerson. de polluciōibz diuēis.
  5. Expō clausule dñice oroīs s<sup>c</sup> dñmitte nob debita i<sup>r</sup>  
6. Oro anxy p<sup>ri</sup>orū deo p<sup>ri</sup>ā sua cōfiteutis. eiusdē.
  7. Consideraciōes xij. testamētū condē volēis. eiusdē.
  8. De mōte cōtēplaciōis eiusdē. gallie ad sorores suas  
sc<sup>ri</sup>ptus. et p<sup>er</sup> quedā in latinū translatus.
- Alphabetum dñi amoris de eleuaciōis i deū.  
Johis N<sup>o</sup> de h<sup>o</sup> translatum.

YALE  
MEDICAL LIBRARY

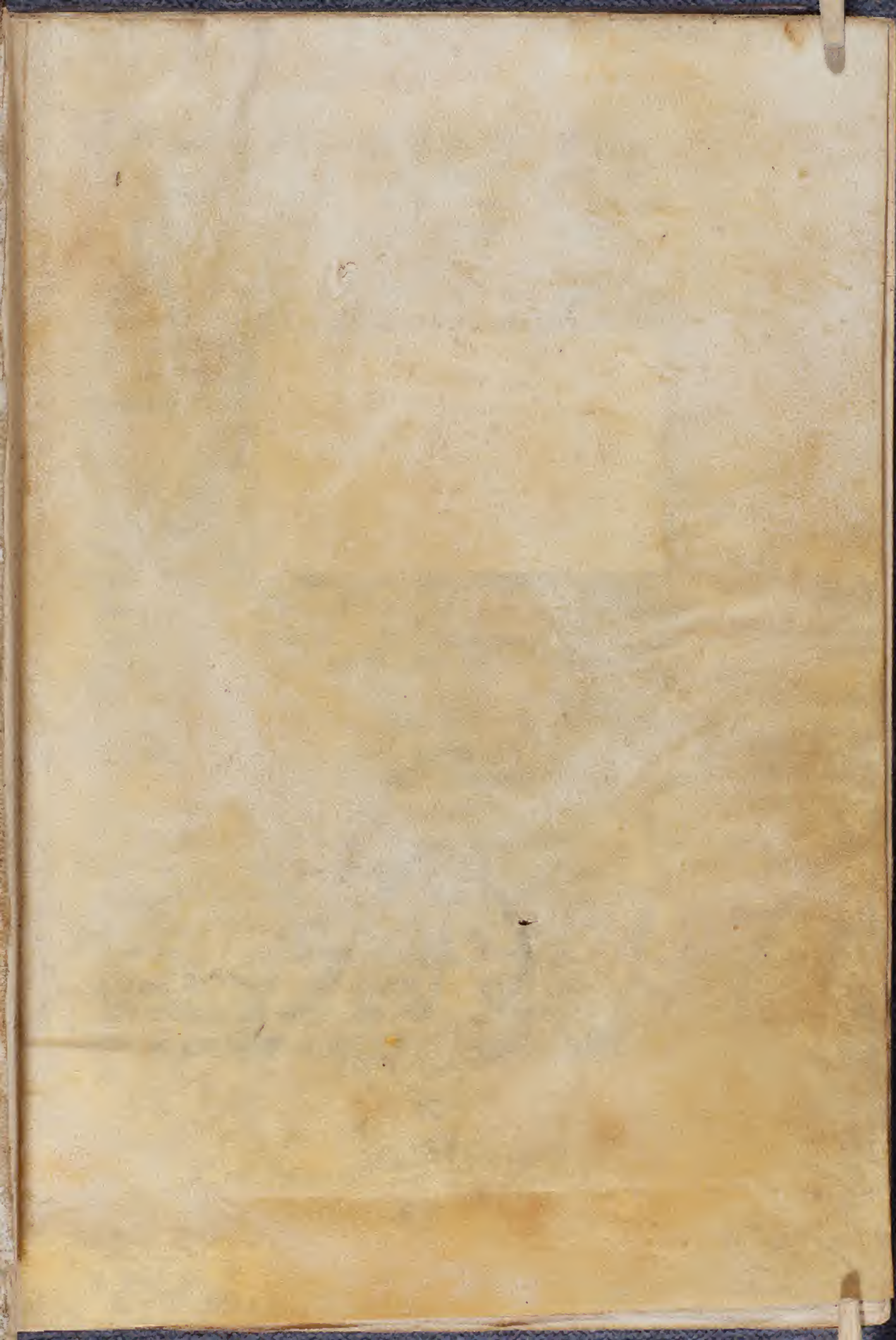


HISTORICAL LIBRARY

The Gift of

DAVID P. WHEATLAND







FROM THE LIBRARY OF  
GERALD P. MANDER  
TETTENHALL WOOD  
STAFFORDSHIRE

\*



Manuscript  
38  
Van Lt



**I**ncipit secretū colloquii hominis contemplatiui ad  
anīm suā. aīe ad hominē. sup̄ paupertate et  
meditatione p̄nali. docens recurrere ad deū et  
sc̄os p̄ deuotā orōem. pro p̄petuā eleōsina  
gr̄e et v̄tutū. Insup̄ et pro adipiscenda sc̄a  
affectionū. q̄ ip̄e sapiā dicit. q̄ sapida sc̄a. Et  
cōtinet duas p̄tes. **P**rima tractat q̄dēs et r̄sioēs  
diūsas. hōis ad aīam et cōtē. **S**ec̄da ḡtinet orōēs  
et meditatioēs diūsas. quas format aīa. sub for̄  
paup̄is meditatiois. et querētis panē. **cc. cc.**

**Homo.** O mea pauper. mea infirma mea palitica.  
mea miserabilis aīa. q̄ nichil in te. a' ex te bonū  
habet. sed nec tuo labōe vales apparere. Audi q̄d  
meū cōplū. Diste meditadi offitiū. fiat t̄ questā  
meditatiois. ordinarig vite sustētande p̄uētā. An  
fame. siti. algore interies. Vinosa p̄fecto multū  
foret hec tēdū dia. uel segmāes. **Anima.** O hō. hōp̄es  
quid de meū. q̄ meū de pat̄a tue p̄me ḡditiōis  
ciētis es. et detrusi sum⁹ in hūc tetrū ac dolū  
sū carcerē p̄ntis exiliij. fateor. heu me pauperē.  
egrotā. captiua. lesam. saucia. mada. oib⁹ egeētē.  
De miserie illa hora. qua. pat̄es p̄m⁹ q̄misit in  
deū sumū regē. gr̄ade illud nephās. emēq; lese  
maiestatis. quo iustissie nobis. illa mā p̄clara  
hēditas adempta ē. ac de loco voluptatis. gaudij.  
at oīs excellēcie deportati sum⁹ in hūc locū lat̄  
maz. tribulatiois. angustie. et desolatiois. De  
diuitijs. in paupertate. de iūenitate in vilitate.  
de vita. in mortalitate. de loco sc̄tutatis. in locū  
plenu distūis. et sub vno elaudat̄ oīa. de vni  
iūitate bonoz. in p̄fūdū oīs miserie sum⁹ necti.  
Cenac̄ p̄fus ignor. quid futura sū. laborāc̄.

Phillipus h. s.



nec scio. nec valeo. Versa est quidē labor meus. ad  
deū agnoscendū. amandū. laudandū. honorandū. Sed  
heu nimis longe facta ē a me. Ramiū me a sep-  
ient. Conspicio me in tēbris positā. tēdata igno-  
rātia. incertitudine. erit: quib⁹ inutilis frā sū. ad illū  
intuendū seu gtepladū. Ita igit meo frustrata labōe.  
Amodo quid agem. quid labōare. quid luctari?  
Dicas mēdita dū eē: et pro vita questuādū.  
Volo quidē. Sed q⁹ ibi captiua. et conclusa int⁹ hos-  
pitale tui corp⁹. in magno carce hui⁹ mūdi mōlis.  
quo pacto. pro petēdo auxilio. valeim hūc effigē.  
Quis sup me clamāt. audiet? Quis ad me respi-  
ciet? quis succiet? Cunctissime vndiq. cū defici-  
am⁹ oēs. et pauper facti sim⁹ nimis. nemo mihī  
ē. qui sibiipī. vel in modico valeat opē ferre. Vn-  
igit alteri subueiet? Quid dabit. nichil dādū habēs.  
Ita pfecto. nō aliā mī sortem video ppiciā. nisi con-  
hec mala. remediū deppatōis querē. et desperādū.  
vitā hāc finire miseram. **Uomo.** Quid dicas. o aīa.  
desperādū eē? Absit. Nūme ēte deppetabilis. mēi  
pot⁹ audies cōsiliū. Tibi enī demitabo locū ⁊ tū.  
et mīa plenū. ⁊ quo oēs pauper. quētes. inueniūt  
refugiū. Ibi enī copiosi sūt illi pī ac libēales dei  
elemosinarij. in ecclia videt⁹ celesti. sūt. et sūt. In  
qibus ē illa thesauria grē. regina mē. mī paupm  
orphanoz. Vbi adest. et redeptor hūāi gnis. sal-  
uator nū. Ihesus xps. mediator. et aduocatus. ap-  
prens⁹ pccatib⁹. Queris. qualit⁹ illic tendes? Et  
ego nūdeo. Illic te. sūū feret desiderū. Vbi enī tuū sūū  
erit desiderū: ibi teipāq. eē iudicabis. De⁹ iquit  
ppheta. desiderū paupm exaudiet. Quid at⁹ magis  
in tuo ē arbitrio: q̄ tuū desiderū. q⁹ potes q̄time ad



Dei p[ro]ficiat. tū deo loqu[er]is. et cū s[an]c[t]is. ab eis q[ue] sub[si]diū  
implorāre. **Acta.** Si ita ē o hō ut asseris. desideābo  
utiq[ue] s[an]c[t]is. Verū. plima frequē[ter] desideō. q[uam] nūme ac  
cupio. Et si desideādo loquor. nō ē q[ui] in mēdeat. Et  
irato. nēl nūq[ue] me expior adiutā. **Homo.** Finit tene  
o aīa. q[uod] s[an]c[t]i desideiū. semp auditū pro te exaudit.  
nisi forte p[ro]pter alterū tuū causaz. Vel q[uod] nō ē de cō  
uēientib[us] ad salutē. sicut paul[us] desideābat liberari  
a stimulis carnis. Vel q[uod] p[ro]ualet in te. aliud quoddā  
p[er]uersū desideiū vāitatis mūdane. tue saluti g[er]itū.  
q[uod] reclamās. ipedit s[an]c[t]i tuū desideiū. sūi forti eff[ec]tū  
Vel q[uod] h[oc] tuū s[an]c[t]i desideiū. cito nimis euānescit. Rō  
nabile quidē valde ē. si te iuuāre voles. ut h[oc] tuo ce  
dat p[er]fectū. ne g[er]itū q[ui]as. alio desideio p[er]dūante.  
q[uod] p[ro]patient. et g[er]itū expectet. oportunitatē sub  
uētiōis: s[ecundu]m iōnā. b[ea]t[us] placitū adiuuāte. **Anima.**  
Fateor hō. ita ēē. Sed in hac re. vni me g[er]bat. quia  
frequē[ter] ignoro. quid in expediat. quidue officiat.  
quātū ad p[ri]mā desideiū s[an]c[t]i qualitate. habūdat isup  
in corde meo. vana. ac mūdana. iuuā desideia. q[ui]tū  
ad p[er]tūdā. Demū. mox fastidit aīa. et lassat in  
s[an]c[t]is desideiis. nec in eis p[er]seuerat. q[ui]tū ad t[er]ciā. **Homo.**  
p[ro]p[ter]ea tibi dixi a p[ri]m[is]. o aīa mea. tibi vāradū ēē. dis  
cendū q[uod] mēditādi officiū. quo tibi inotestat. mod[us]  
petendi vtilit[er]. efficacit[er]. et p[er]seuerat. Vtilit[er] q[uod] de  
petes. si t[em]p[us] salutaria. si diuine volūtati placita.  
si diuine legis mādāta implei desideābis. In oib[us] itaq[ue]  
tuis desideis. diuinū aīpones b[ea]t[us] placitū. dicesq[ue] ut  
sua nō tua volūtatis fiat. **Anima.** Omor. valde o hō. cur  
p[ro] s[an]c[t]i desideiū petendū velis. ut dei volūtatis fiat. cū  
velim alit[er]. ēē nō possit. Cū etiā deus ab et[er]no videat  
et agnoscat oīa. et s[ecundu]m hāc suā imobile notitiā. tū



me. singula futu disposuit. put meis necessitatib<sup>9</sup> nonit  
eē oportunitū. quid ē qd dicit. ut loquar ad eū. p<sup>9</sup> stū  
desideriū. q<sup>i</sup> ignorat. quid n<sup>i</sup> expediat. et sup<sup>9</sup> h<sup>9</sup> ipm  
conat<sup>9</sup> istruē. **homo.** Ita ē uti q<sup>i</sup> aīa. ut dicit. et michi  
lomi<sup>9</sup> orādus ē deus. ob aliu tū finē. q<sup>i</sup> ipā tēgeis.  
**Sicut** em<sup>9</sup> de<sup>9</sup> fecit oīa. cū bonoz mōz nō eget. n<sup>i</sup> tū  
dior. et melior facta sit. sed creatā. sic bonitatis p<sup>9</sup>iceps  
effecta ē. Ita vult deus. ut cū diligam<sup>9</sup>. et p<sup>9</sup> stū deside  
riū. deuote ipm alloquam<sup>9</sup>. p<sup>9</sup> bonū m<sup>9</sup>. In h<sup>9</sup> quidē.  
mā q<sup>i</sup>stet p<sup>9</sup>fectio. sicut et p<sup>9</sup>fectio solis. in lucēdo. et il  
luminādo. et ignis. in calēdo. et calefaciēdo. **Et** ito g<sup>9</sup>  
q<sup>i</sup> deus ordiātur. ut m<sup>9</sup>am appareat<sup>9</sup> salutē. deuotas  
ad ipm. et stōs fide<sup>9</sup> p<sup>9</sup>res. et mādata sue legis. studi  
ose adimplēdo. Atq<sup>i</sup> itaq<sup>i</sup> frequēt vult ad p<sup>9</sup>res stōrū  
aliqd q<sup>i</sup>ferre. qd q<sup>i</sup>fer q<sup>i</sup>stuit. anq<sup>i</sup> p<sup>9</sup> forent. **Certū**  
quippe ē. q<sup>i</sup> deus. per seipm. posset oīa formāre. vlt  
nichilomin<sup>9</sup> sibi. ad rerū multaz formatiōem. secūdas co  
operari cās. sicut hō nascit<sup>9</sup> officio g<sup>9</sup>atōis hūde. et h<sup>9</sup>  
m<sup>9</sup>iora corpa. q<sup>i</sup>seruat<sup>9</sup> opatiōē sup<sup>9</sup>ior. sth<sup>9</sup> celestū  
Ita quidē vult deus vnu saluā. auxilio alioz stōz. hōm<sup>9</sup>.  
uel āgeloz. Ita igit<sup>9</sup> p<sup>9</sup>pendis satis. cur orād<sup>9</sup> sit deus.  
et stū eius. **Sed** forsā adhuc dices. vanū eē deū.  
sua p<sup>9</sup>ce nōl desiderio velle mēiāre. ad altam p<sup>9</sup>te. cū  
illū q<sup>i</sup>stet eē p<sup>9</sup>emta īmūbilis. n<sup>i</sup> in eo. alternatiōem eē  
volūtatis. q<sup>i</sup> flecti possit de vno velle ad aliud. a<sup>i</sup> n<sup>i</sup>atq<sup>i</sup>  
placū. aut offensq<sup>i</sup>. rēcōsiliū. **Ad** qd rūdeo. vū eē.  
qd de īmūbilitate dīne volūtatis assēs. nec tū ideo.  
vanas eē deuotas p<sup>9</sup>res ad eū fūsas. qm<sup>9</sup> alio fine.  
orādus ē deus. et hō. **Orādus** quidē ē deus. nō q<sup>i</sup>  
mā orōē flectēdus. a<sup>i</sup> placād<sup>9</sup>. a<sup>i</sup> alit<sup>9</sup> q<sup>i</sup>ms mō. a sue  
volūtatis īstituto īmutād<sup>9</sup>. sed ut nosipos orātes.  
extitem<sup>9</sup>. et quotem<sup>9</sup> ad deuotiōē. et mē mīsele cō/



passione. At econt. nō ob aliud hoīem rogant. q̄ ut  
eū ad mīam moueant. **S**ine igit̄ q̄t̄ro. laborat itēq̄.  
deū orādo: et hoīem deprecando. **I**bi quidē finis ē. inuē  
orātis: hic. eius. cui deprecatio dignit̄. **Q**uia in re nō ī.  
cōgrue adaditendū ē. q̄ etiā mō cōtrō. nra cā  
uersanda ē corā deo. et corā hoīe. **C**orā deo quidē. eo  
meliorē faciunt cām mām. quo pūi. sūt. Inosipos  
gdepnam. a gdepnados pfitem. nullā excusacōem  
ptendentes. Ita facit. mām libeācōis. a morte pūali  
cui rei fueram. deo facto. pūio. q̄s q̄m. cui vna q̄  
rū obserua. cūm. In cūla forensi. iudias huām.  
**V**oles itaq̄ deū tibi fore pū et misericorde: esto et tu  
tibi pū misericors. **E**st enim. durus. durus. pūis. pūis.  
bon. Alio mō: fuerit. malis. **T**ale itaq̄ illū iudicēs. q̄he  
et tu fueris. in tuis desideris. nō quidē p̄ mūbilitatē  
eius. sed p̄ tuā. **V**olens insup in cūla sue iustitiē. ab  
solucōem q̄s q̄. tu teipam. accusabis. iudicabis. gdep  
nabis. pūies. et sic remissionē ipetrabis. **E**t si te  
conēis defende. et iustificacōem vias tuas: q̄fusione p̄  
fetto. et gdepnacōem reportabis. **E**t si nūllies pecces.  
nūllies te gdepnes. q̄m si in extrema hora vite te  
ipam sit gdepnas iūcta fueris. vnaq̄ libeābeis a morte.  
**S**ed adadite cautat. q̄ is q̄ nō legit̄ ac vēat se cō  
depnat: qui se. pro posse nō emēdat. **A**nima. **E**atisse  
cū hō. bene. mee petitiōi. oīdēis et pponēs. tūc  
egregias vēitates. quas ignorādo: frequēs in me  
fuit. **H**abes. **N**ūc igit̄ aīam recipe. vlog ut amones.  
per stūm desiderū meipam ad deuotionē amonē. insup.  
et recursū facē ad stōs. ad meipam gdepnādā. pū  
endā. Ita em pūis a pūi. suasisi. ut distem medicacōem.  
et questū fate. **D**oce me igit̄ rogo te. quid in itatbat  
faciendū. **H**omo. **N**ūchi videt o aīa. q̄ hō. facile distere



poteis. si diligenter inspicere modos et conata. quibus  
utuntur pauperes medicantes ostiari. valet distorsit hic  
inde facientes pro subleuandis suis corporalibus necessitatibus  
**Confidea** queso. captiuos. vel aspectum iudicis preta-  
tos. suasque finas. trepidis animis expectantes. pro  
pice infirmos. graui quilibet egitudine corruptos. proque  
pauperum reuonorum. occultas et beatas indigentias  
et grauius oculum dirige ad oes in quacumque aduersitate vel  
periculo constitutos. puta in iunctorum finibus. in exilio.  
in incendio. in diluvio. in bello. Audiute inquit. et studi-  
ose metis intuitu plura. quam ardens sit in hiis desiderium  
ad suam liberacionem. a subuentione. Insup attende. quod di-  
cant. et quid gerant. et hoc omnia refer in teipsum. tuos  
recognosces defectus ac miseria. tuam captiuitatem. tuum  
exilium. tuam mortem. quam petendo merita. tuam insup  
desolacionem prope des. quam deum tuum et patrem. sed et  
celestem patriam. tuam culpa perdidisti. Ita si feceris. et tu  
tali desiderio et conatu. audacter affinis. quod hoc tibi  
ad salutem suffinet. eris quod bona questuaria. bonorum  
procurator. et alimoniae gratia et intuitu. Atque ita iuuenies  
auxilium desuper in cunctis tuis necessitatibus. Vnde quod a  
pluribus est. efficacis admodum diues. Vnde diuis bonorum  
totius mundi. Cur ita? Quia sic facta. eris heres dei.  
tu patris. de cuius hereditate. est tota mundus. Ita enim dicit  
apostolus. quod si filius et heredes re<sup>re</sup>**anima**. Rem magnam in  
promittis. o homo. magnam dignitatem. excellentiam. nobilitatem  
quod michi. ex dicta questuosa medietate proueniet.  
**Volo** igitur huius esse officii. quod me vituperabile multum. atque  
ihonestum illud in dicit mundus. proferri persone graue.  
et alte pro sapienter **homo**. Non aliter. quam tibi affirmam. in  
dicabis o anima mea. non omnino desipies. Et ut hoc tibi  
enim appareat. pono oculis tuis. summum Imperatorem



mūdi. q̄ voluit eē hui⁹ officiū. sicut ip̄e. p̄ ppheta. p̄  
testat. Ego inquit. mēdica sū et paup. Apparuit h̄  
in oībus suis orōib⁹. quas ad deū p̄tē fēit. p̄st  
in cruce. q̄ dicit. Deus me⁹. deus me⁹. ut quid me  
dēliquisti. Magna igit̄ ē dīa. corpale illi⁹. et co  
acte mēdiatatis. q̄ iudicio plimoz. cēset fugienda  
et vitupabilis. et hui⁹ spūale. de q̄ sermo. quā volū  
tale. susceperūt oēs fr̄. Immo ip̄e xp̄s. ut dictū est.  
Rōne. et rex ille potētiss⁹ **Dauid**. in suo psalmo. se hui⁹  
questuose mēdiatatis sectatōrē p̄fitef. dū se nominat.  
mūt. ifirmū. mūt. orphānū. mūt. vlnēatū. mūt. cecū  
mūt. surdū. mūt. ipotētē. mūt. alienū. pēgnū. mūt.  
captivū. iacetē in puluē et stercore. sic de alijs īmīs  
necitatib⁹. Et **salomō** ille sapiētiss⁹ se dicebat. pau  
perē. infirmū. breuissimū t̄p̄is. mīorē ad itelligēdū  
legē dei. Et ita in tota sp̄itā distēdo. īuēiem⁹ vlt̄  
de oība sūb **anima**. Multū p̄fecto laudabil' ē. hui⁹  
questū. quē oīat oībus s̄as. fuisse genū. Immo et ip̄i  
xp̄o deo. et hōi. Verū. q̄ iā dixisti in tu hō. spūalem  
hū questū. facile dista posse. si diligētē p̄spectu mētē.  
attendat̄ ea q̄ in questu corpali ab hīs q̄ i adūsita.  
et idigētē q̄stituti sūt. obseruat̄. Accedam⁹ igit̄  
īuē p̄p̄us. et plen⁹. de hīs miscabilib⁹ p̄sone. et  
eaz obfūat̄. ḡfām⁹ **Homo**. Ita fiat aīa. qm̄ hoc  
tibi nō p̄uo veniet p̄fectū. Tū p̄t ap̄passionē. quā  
inde ḡp̄ies ad p̄mū. adiplens legē caritatis in  
officio pietatis. et m̄e. Tū p̄t virtuosā instructōē  
tuā. quā exemplo corpalis hui⁹ questū at̄p̄ies.  
in questu spūali. cognoscēs p̄ hoc. quo pacto. querēs  
opē in tuis spūalib⁹ necitatib⁹. multo p̄iculosiorib⁹. ut  
ab illis libēat̄. glōrīfīcā illū et̄ne felicitatis fructū.  
tādē ḡsequais. **Loquam⁹** itaq; in p̄mis. de hīs mē



diab. qui nō idusi degūt. Victi cotidianū osti. si q  
retes. et eoz exemplo diligētiā distam<sup>9</sup>. In nāq. q  
ut plimū debiles. et semo. nel egitudie. nel alio qm  
accidēte fiati. seipos. nel baculoz bñficio portat. ul  
maib<sup>9</sup> trahūt. nel alioz imi vibus. qm difficult  
et ipedite itēdūt. sustinet nichilom<sup>9</sup> in hñs laboib<sup>9</sup>  
multas iedias. **Nūc** algos ostigūt. nūc dissolūt  
ab estu. nūc a ventis. et plume ifestant. adeo. ut  
etiā bñ icolumes. credūt in hñm molestis succubē  
et gues oportē mēte ifinitates. pēlata pape labois  
difficultate. et indigēcie magnitudie. quā oculat<sup>9</sup> eis  
expm<sup>9</sup>. dñ esuētes. et suētes. et mudi. i medijs vehemē  
tissis frigōib<sup>9</sup> mēdūt. nel etiā frequēt nudans corpib<sup>9</sup>  
ad trā sedent. a mane usq. ad vespē. **Et** hñ oīa pa  
tient sustinet icōmoda. pperates et desiderantes. aid  
eleōsine accipe. q ppe. nichilom<sup>9</sup>. frequēt fraudat<sup>9</sup>  
vacu ad domū redeūtes. **Dñ** eis aliq ita largino  
motesat. qsideā quāta celeitate. quāto fernōe illuc  
ffugiat. **Ibi** pulvū eoz. venū pbat. q nūtas facit  
anā tū. **Sustipe** g<sup>9</sup> o anā m te. hñ diligētiā pēfedi  
eleōsina pūale. **Nichil** hinc te autat. nec alibi thēas.  
**Simantē** fraudai potēis. et abeē largitoi celestis pūo.  
ad istar paupm illoz desidū. qui p vicos. a campos  
distictes. nel iūbis. nel factis iūtilib<sup>9</sup> se occupates. neg  
ligent tēp<sup>9</sup> donatōis. tardē at venētes. et putates  
se aid accepturos. repulsa accipent. dicēdo eis. **Ite**  
hinc. qm eleōsina hec facta ē. et sic gñsi et vacu  
itēdent. cetisq. patiet<sup>9</sup> densu. **Ita** et tibi o fatua  
anā mea accidet. si tēp<sup>9</sup> tuū iūtilit<sup>9</sup> expendēs. dñ  
ad eleōsina dei debēs festināe. **pape** dñtis. et fes  
tūis dieb<sup>9</sup>. et alias dñ tibi fuit oportūtas. **Ite**  
nomē em tēp<sup>9</sup>. in quo deus velit suā eleōsina distine.



an mane. an vespere. an cito. an tarde. Et si vtriusq;  
hīs heris eleōsinā suā tribuit. tātō vberior subseqt<sup>r</sup>  
fructus **Anima**. Bonū ē h<sup>o</sup>. tuū asiliū. o hō. Per me  
agnostē oportet. loca ydonea. in quibus eleōsinā istā q<sup>u</sup>ad.  
Ita em̄ p<sup>er</sup> eos. de quib<sup>9</sup> locut<sup>9</sup> es paupes. fieri op<sup>er</sup>atio  
studiose em̄. et cū mag<sup>is</sup> distrecte loca exq<sup>u</sup>irūt. ad q<sup>u</sup>stā  
oportuna. stictet. q<sup>uod</sup> nō passim. in quib<sup>9</sup>libet locis. fruct<sup>9</sup>  
tuosq<sup>ue</sup> eet quest<sup>9</sup>. vt si tabulat. a<sup>li</sup> alia suspecta. et in  
fama loca frequētaent. plurimū verba. et iniūas p<sup>er</sup>  
eleōsinā recipent. Et ideo in locis sacris. et in ianuis  
diutū se p<sup>re</sup>sentat. Ibidē a longe nō ingredietes. hūm<sup>il</sup>  
eleōsinā petūt. dicētes. panē p<sup>ro</sup>pter deū **Homo**. Ad h<sup>oc</sup> tibi  
nūdeo. o aīa. q<sup>uod</sup> loca distictiorē. tūz eleōsinay. ē in celis.  
ut p<sup>ro</sup>dux. et illuc te p<sup>ro</sup>pt. et ferre tuū desideū. Debes  
em̄ cōsiderare tuū desideū. ad similitudinē equi volātis.  
qualē fuisse fingūt poete. pegasū. cui<sup>9</sup> quidē equi.  
ale due sūt. timor. et p<sup>ro</sup>pes. Vel etiā ad similitudinē t<sup>ri</sup>us  
ignei. filii illi. in quo delata ē hebrae ī paradisu<sup>m</sup> t<sup>er</sup>restrē.  
cui<sup>9</sup> rote q<sup>u</sup>atuor. sūt q<sup>u</sup>atuor vtutes cardiales. equi v<sup>er</sup>o  
trahetes. sūt t<sup>ri</sup>es theoloree vtutes. auriga v<sup>er</sup>o ē dis  
cretio. late diffuse q<sup>uod</sup> posset mā deduci. sed sub hac  
breuitate nūc trāseo. Satis sit p<sup>ro</sup>pter hec innotuisse. q<sup>uod</sup> tuo  
desideio. te valebis quosq<sup>ue</sup> voles ferre. Sed cante t<sup>er</sup>re  
p<sup>ro</sup>pt. quo p<sup>ro</sup>ges. p<sup>ro</sup>fitiscē ī ad etiam celestē. ne tamē  
igredi p<sup>re</sup>sumas. īstruariū. nē nimis p<sup>ro</sup>pter altā accedē.  
Tibi sufficiat ad p<sup>re</sup>s. apud ianuā residē. Ibiq<sup>ue</sup> a i<sup>n</sup>mot<sup>9</sup>  
vociferādo. eleōsinā petē. p<sup>ro</sup>pter deū Ibi em̄ sūt. iūte  
māiones s<sup>an</sup>ctoz. Vbi potes ostiati. fili<sup>9</sup> v<sup>er</sup>hemēt<sup>9</sup> desideio  
clamae. et te questuae **Anima**. Rem facillimā factu p<sup>ro</sup>  
tari. o hō. hac eleōsinā assequi. audiet ex te hoc solo  
desideio fieri posse. nec dū hūm<sup>il</sup> negotij difficultate  
expta. nūc v<sup>er</sup>o alit<sup>9</sup> incio. q<sup>uod</sup> dū hec inferiora de



Inquies. in supna mea vltim affe desidia? in supne  
nerit ifinita impedimenta? adeo. ut nichil difficile factu  
ia censeat. eo qd pnt ea facile iudicari. **Quor** em ut illa  
fur fu ferri volo. p sui desidia. expeior meū desidia  
aridu. a subito aliofui deflexu. nūc ad theatra. nūc  
ad spectacula. nūc hūc. nūc illuc. nulla in ea mane  
te qstācia. ita ad oē qd occurr. distat et puelat. nec  
vllibi qestit. atq in incipā deficio. nescies adūsa hec  
ipedita remediū efficax inuenio. quo reddi possim  
vdonea. ad petēdū salutis eleōfina. **Homo.** Configit  
hec oīa tibi. o aīa mea. q nō plene fatis. ac pside. ad  
huc tuā agnostis paupertatē. piculū q. in quo vfare  
cū si hec ad plenū agnostēs. nūme pfecto ita pstre  
penit in te sensuales appetitq. et ad vana qlibet dist  
tus. finet tui sui desidia dūelle atq disterpe. **Et**  
lq quidē itelligē poteris. paupm sup dōz exemplo.  
**In** sup eoz. qui carceribz p cūmo detinet. quoz vtiq.  
gtima ē expectatio aparedi aī iudice. Quid sane  
talce absq intmiffione desideant? n sua libeatoz?  
**Enā** nūq i eis. hō ferueat desidia. testificat extoia  
qlibet signa. ubi. et apibz. nūc apud iudicē. nūc  
apud eāz pūnos. nūc apud alios quoslibet. q pside  
eē pnt exhibita. **Q**uime pfecto. tūc eis iudē. a iocū  
libet. a cū suis qaptim petulāt. a viose qisari.  
quūmo tota humilitate. de solis suis piculis et miserie  
oferūt. nūc se pmaī amara agētēs. suppiratēs. z ge  
mētēs. **D**ic gō in o aīa. **R**ōne et tu a pūpio fute  
baīs. eē captiua? **S**ed in quo carce? **C**erte in carne  
molesta. plena obfuitate. misere. z pene. ifinite nūc  
de quo quidē carce egressura. et districto. tūcēdo qd de  
iudicio. sup tuis mortalibz cūibz pūta da. vbi nō  
de qualibet morte corpali. cā vtabit. sed cēna. **A**gnosce



ante horā. qua porta hinc carceris attolleret. ut hic  
egredieris. **Quomodo** igitur h' aīadūtenb. poteris tua de  
fideia alio: sū confire? pter q̄ ad sollicitū petēdū an  
illū et libeatōem. p̄fertim cū videas hinc paupes.  
tāto studio vacāe. p̄mo etiā plerūq; q̄ diē integrū. i  
vno eodēq; loco residē. p̄ butrellā pams. a' p̄uo aliq̄  
denario obtinēdo? **Cur** igitur nō illic figes plene desi  
deū tuū. ubi astat. plenā. ab oī malo libeatōem. et  
securitatē te idubie reporturā. **Anima.** Talis ē fateor  
o hō. mea miseria. tantq; meus defectq;. **Et** idcirco va  
cabo ex nūt. et conabor āphā. mea illic desideria tol  
lige. **Cognostis** hī. et p̄pendis. qm̄ in icubit corpō  
intendē. eiū sustentatōe. et alimēto. frequēt. īpedi.  
et variis molui laborib; . sitq; plimū. deorsū i tne  
versū. cū sursū mēto mēb tolli d̄bet. et sūb cleo  
suis petēdis. studiosiū intendē. **Homo.** Nō est p̄fecto  
prudētis. o aīa. p̄p̄is negotiis neglectis. aliena p̄p̄a?  
atq; ita curā alciū gerē. ut hic sibi p̄i nacturā af  
ferat ḡuissimā. **Sustetandū** quidē ē. atq; alendū  
corp; . sed lōge mīore diligētia. breuiorq; labōe. ac  
remissior studio. id fieri posset. et debet. q̄ facias. **Hō.**  
sane ē. qd te turbat. et fallit. q̄ nimis et supra q̄  
postulat nēctas. corp; aplacē curas. ei; diligētius  
seruire. nō attendēs illi q̄ deordiātq; sit appetitq;  
q̄ insolens. q̄ auidq;. p̄mo īsatiabilis. si illi ad ple  
nū de oībus rūdē curabis. **Erit** igitur illi vestitq;  
ne frigeat. alimētū et pasta. ne fame. sitq; p̄eat.  
de reliquo. p̄ro tempā sollicita eis. et velut prudēs  
et fidelis. tibi p̄i vacabis. **Anima.** Ista volo quidē  
facē o hō. sed infestū in nimis ē corp; et satellitēs  
eius. nec quis mō volūt ḡtentū p̄tib; . quāmo  
semp rebus nouis ih̄yant. atq; i dieb; sibi aīd deesse



grūti Petūt oculi pulchra vndiq; ituci. i vestib<sup>9</sup>  
in equis. in edificijs. in ceterisq; oib<sup>9</sup> rebus. Plāg<sup>9</sup>  
os. et iportuē clamat. dū sibi vna et este mo-  
dis oib<sup>9</sup> exāsite atq; delicate deficiūt. Quid de  
aurib<sup>9</sup> dicam. q; vane sermōib<sup>9</sup>. detrahitatōib<sup>9</sup>. a  
adulatōib<sup>9</sup>. in sup et sonoz resonatōib<sup>9</sup>. atq; alijs  
inimib<sup>9</sup> siliib<sup>9</sup> petulantijs. saturari nullaten<sup>9</sup> pūt.  
**S**ed heu quib<sup>9</sup> lingua fienabit a suo clamōso ac  
libero eloquio. quē queso strepitū? quātū disturbū?  
quale mīnūt. in frequēt q̄rat? Erubescit pū  
detes tatta. mores apur. cu<sup>9</sup> īsanabil<sup>9</sup> ē appetit<sup>9</sup>.  
ad lubricas. et fedas pmo. abhōiabiles carnis de-  
lectatōes. Ideoq; affirmo ē o hō. nullū in adē  
posse desideiū satū. qd̄ sursum valeat libe pgrē. et  
volac. hīs obuiatib<sup>9</sup> disturbijs. qbus intra hos  
pitū cordis mei expior. velut forā qddā cōē.  
ac theatrū tumultuosū. q̄acustūq; mēti debet  
dai quies. et p̄ satū desideiū in celū deportai. ad  
ca pagēda q̄ suadet **homo**. Iā rīdi o aīa. atq; de-  
mōstrari. q h<sup>9</sup> īpedimēta supac potis. atq; secūa  
et queta p̄teire. p̄ mēsis et vehemēs desideiū. ad  
tuā in tāto distīnē subuētiōē. vū fiet ut sub ob-  
tentū. tā nōie subuētiōis. atq; p̄nas plāctū et  
clamorē. quātūlibet īfestū corpis. et vasalloz ei<sup>9</sup>  
et q̄mō exempla q̄ p̄tesserūt. nūto ad h<sup>9</sup> sufficient.  
accedūt tū ad hūc et alia. Adūte p̄cor. si paup  
aliquis. vna ex suis oib<sup>9</sup> amiserit. Vel si dom<sup>9</sup> suo  
incendio perierit. Vel si filius ei<sup>9</sup>. morti iūbat? nōie  
mox oib<sup>9</sup> p̄missis. onē suā diligētissimē q̄rit? aut  
ocurrat dom<sup>9</sup> sue incendio? vel sui īfāt p̄culo q̄sule  
satagit? Illinēq; tūc adūtit. quid suū corp<sup>9</sup> aut  
satellites ei<sup>9</sup> quoz tāta ēē dixisti strepitū agat.



a dicitur. sed oia illa aure surda pteicus. suo fig<sup>o</sup>  
negotio vacat. quoniam de qualibet alia re loquente. <sup>n</sup>  
alia quolibet attendit. Cur igitur et tu dum es letaliter  
sauciata et pedita p patrem. sup et teptacoib<sup>9</sup> pue  
stnas. non potis tui gntis desidiu ad petedu in  
tato tuo pualo subsidu. Cane ne tua culpa tibi  
sit impedimento. q<sup>o</sup> mi<sup>9</sup> h<sup>o</sup> face valeas. du tuo corpi  
admirando. nimis prudet mtedis. laxans sibi in  
mis habenas. qrens illud non solu nutre. s lasti  
ne tractae. atq oblectae nimis. sine mo. vñ fit  
ut te. et illud p das et desinas. ac hñ. et cu illo pe  
reas. **Amma** hñs a te dictis. o hñ. ne qo gñ dicere. ex  
quo vñq. aph<sup>9</sup> mea pmaxia inotestit miseria.  
qm pñt her q exposuisti qñdeo qd dñtu e i pu  
eris. quos dñ mñs aliqu solitarios reliquit. nix  
videl pñ. quata desolacoē torqant. qñ femina  
cñā desidio illos requant. flentes idessant. et  
emulatores. nñ aliud qñ cogitantes. Quato mag  
ego misera. mñto dolere. et i meo exardescere de  
sideo. dñ mea culpa me video p didisse meū prem  
celestē. et sua grā pñatū. q e mea mñ et nutrit.  
fere de multis q parentib<sup>9</sup> orbat vel cñā hēditate  
fraudati pñna. seipōs pñnerūt. legi<sup>9</sup> insup de  
qñplimis feminis. q a suis delictis mñtis p morte.  
a alias. sibiipis necē intulē. At ego heu infelix.  
p sepe pñedo. me pñm celestē offendisse. ac qñ. a  
sua pñna legitē pñrupta. et pñna hēditate cñs  
fimo iure pñata. sed et is q mñcēt pñnsq. ob meas  
isolecias et lubricas feditates. me qñpñit. abiat.  
et repellit. Quoties iñletū e. ut pro aīto pñito.  
alter sibi necē infixit. Et quis talis. ac tanta  
aīcus. sicut dñs nñ. **Ihs xps** qñ pro mea salute



mortē suscepit. quā nec p̄m meip̄ā velle sustinere.  
Itaq; si hec p̄p̄t infortūa d' dapna t̄palia fiant.  
mēto in tāto meo p̄p̄ali detinēto. m̄p̄i dabo ver  
ationē. et q; dolens sup̄ modū et tristis. Quo  
nō obstatē loquar ad te cōfident. et exponā ī har  
te. quid aliq; m̄ ḡfigat. Inuenio enī dū p̄ desidiū  
clamo ad dñm et ad s̄cōs auxiliū petens. desup̄  
nullā adeē cōsolatōem. nullū meīs n̄tātib; aff̄n  
p̄sidm̄. Unde fit ut remaneā apud me frigidior.  
ac m̄m̄ f̄ruida. ad eos deprecandū et orandū **homo.**  
Nay hinc mirabēis o aīa. qm̄ ita disponit ā p̄mit  
tit fici deus. p̄p̄t alterā cāz quā exponā. Una q;  
dē ē p̄p̄t tuā instructionē. ut ex hō videlz. officiu  
mēditadi tibi plenū inotestāt. Si enī mox te pe  
tente. petita accipes. tūc nēl domū dei p̄m̄pēdēs  
ad alia facile. tua diuēter desideia. Vel dei bñ  
ficio ingrata. susceptū gr̄e m̄m̄ iusta viassitū.  
p̄c̄is. per qd et te dñs reddēs idignā bñficij  
Frequēt videm; apud hoīes. ut hīs q; beneficia  
tūto suscepta p̄m̄pēdūt. petita nēl denegēt. nēl dif  
ficult et tarde credant. q̄ vana et idigna sit  
talib; facta donatio. Cūcāmodū etiā nūc aliq;  
tens infante suū p̄p̄t eius absentia eiulātē. ad  
tēpus relinquit solū. ut postmodū apud eā dili  
gēt remaneat. ei; m̄hēat f̄ruidē. **C**ontigit et  
ut delectet aliq; filioz amorē p̄ hoc expiri. et  
expto doloē m̄ne absentie. maiorē ad eas extorhē  
dilectionē. Ita quidē. dñm idultū diffin. putādū  
ē aliq; ut hīc tua inotestāt. diligētia. hūilitas.  
et paciētia. vñ p̄p̄ndit. an vca sit tua paup̄tas  
an ficta. Nā et sit fici ap̄c̄im; apud paup̄es hūi  
mūdi. quos p̄ longā expectatōem tēptai cūm;

no d' illa cum  
d' d' d' d'

4<sup>a</sup> ca

126

4<sup>a</sup> ca



an vera sit uel filata eorum paupertas. Quos cum desides.  
inacientes et inuidentes cum indignis et atemptu dilate do-  
nacionis impetunt: hoc idubie filatores paupertatis in-  
dicant. Ita et apud quosdam hypocritas consistit. qui seipsum  
intra se iustificat. et cum se opulenter uirtutibus indicet  
nullius domini domum se esse presumunt. quibus uobis gratum  
similet. Deus autem qui scrutatur profunda maris. hac eorum  
superbia filatorem agnoscens. per longam expectationem eos  
misericorditer ad patientiam et humilitatem reducit. dum in hac  
dilatione sue misericordie atque indigentie faciat esse tractos. **Aia.**  
Quomodo quod fieri potest o homo. ut anima aliquid se diuitem et po-  
tentem arbitretur. qui se tot miserijs. angustijs. carceribus.  
indigentijs. periculisque grauissimis uidet obnoxiis. **Homo.**  
Quanto perfectio obstupescas anima super hac temeritate. Est  
nichilominus ita. ut asserat. Tu propter negligentiam et incuriam  
petendi auxilium desuper. quam utique desidia nimis incutit  
anima. si eius misericordiam et desinentiam attendet. Tu propter summam  
indignacionem quam aduersus eos concipit. qui sibi suam paupertatem.  
et miserabilem conditionem amemorat. ea ut uere e peccatrice  
asserentes. quam nichilominus ubique filatorum proficit. Nam  
si ex ostia uere humilitatis hoc faceret. quid cause esse possit.  
ut eos indigne faciat. qui prope sue ostie testis concordant.  
Non mirum igitur. si talis anima disposita. nimis domum idultum  
suscipiat. et gratiam impetret alimonia. cum se nec illius indi-  
gentem recognoscat. primum si plena manu adueniat petentia  
Ita sane. non inuina repellit medicum questuarij et frau-  
dulenti. qui cum habundantiam agnoscant. se fingunt uires et  
signis medicamentis deficere. **Est et alia causa.** cur non statim  
exaudiat anima. ut uidelicet aggruo tempore. secundum occulta sua  
iudicia deus tribuat. quod mori credere non expediet. ut  
uel sit anima studiosius vacet. et sine intermissione singulis  
horis. anona celestis expectet. et non torpeat. etificata



de tpe idubitate beneficia pceptis. **C**onsequenter et  
alia huius dilatois causa. ut sit deus mora faciens. tunc pmi  
cu videbitur in hanc denegator. ubi sua sua dona largiat.  
sicut frequenter pauperi diuina tardata. et eadem iniurias. et  
obprobria. humiliter et equanimiter toleranti: pignori accedit  
largitio. **C**ontingit etiam huiusmodi pauperem aliquem  
a pcepto eleosine repelli. quod agnoscit. alibi quod posset. et  
debet impendere pietatis officia. denegare. Ita nimirum ac  
cidit aie. contra premissum idurata. que suis debitoribus nihil  
vult dimittit. nihilque largiri petentibus. **I**nterdu etiam ut  
studiose pauperi aliam huiusmodi ipsi nescienti. larga manu succuratur.  
subtiliter ac occulte. sua iumenta. in domum eius infundendo. ut  
fecit beatus **Nicolaus**. Vel etiam alicuius eius tradendo. quod  
ei. cum videant oportunitatem. fideliter administrant. Et hoc fit  
plenius. dum talis presens pceptis domus. non bene vsu.  
sed vel ad fastum gressu. vel ad voluptatem. **C**onsequenter et huiusmodi  
dilatio. dissipatoe diuina attingit. quod maiora. et largiora  
pemia reservat. suo tpe gerenda. ad modum. quo pater filio  
non ad statim hereditatem suam largitur. sed ei usque ad alios  
pubertatis. legitima ordinatoe reservat. **T**ardat etiam  
aliqui deus largiri petita. quod cum sint nimis exigua quod  
petunt. vel cognito tpe. maiora tribuit. adiungit. regis  
magnifici. qui suum aliquem predelectum servitorem. humile ali  
quod officium. puta clientele petente non audit. volens et  
intendens eum ad altiora promovere. **C**ontingit preterea. ideo  
etiam aliqui non exaudi petente. quod propter ingratitudinem petiti  
beneficii. se indignum fecit. ad pceptorem futurum. sicut si pau  
per aliquis. mox dum eleosinam accepit. se a donante autat.  
nulla vicissitudine honoris. a gratia actionis ei retribuens.  
qui tamen antequam acciperet. summa humilitate fingeat. **S**ed  
et fraudat aliqui quis sue petitionis effectu. quod mens  
petendo. cogitatioe vel lotuere. autem a deo. ad terrena



penita distracta. velut deo exhibens manu ad recipi-  
endū. et ad mūdū facie gūtes. qđ vtiq; pmaie distōne  
paup; mēditā. vel ieo cūis. eleosina. a' grāiū re qvēti

**C**ontigit insup aliqu. q. talē orante h; deus. velut pphand.  
et exāitātū. aut nolentē audie ipm loquētē in suis fūorib;  
et spētūis. sitq; nimiz. deus. talē pmit in suis petitiōib;

**C**ontigit deniq; hoc aliqu. q. talentū creditū. itōndit. 2  
nō multiplicat. ad infecōem dēitatis p bonū usū illius.  
quēadmodū p. nūme dact filio centū libras ad usū p  
actionis. quē nō pperiet negotiādo alias cētū simpliciter

**E**st itaq; nobis spūalis negotiatio cū deo. videl; domus suis h;  
viti. et vigilant opai. **Amma** Sūt ut ex te audio o hō. mudi  
cia dei plima. adnābilia. et circa meas petitiōes. iustissia.

**A**ūdito em q. frequēt deus in petita mea qtedet nati  
multū. et idignatū. qm̄ hec gressio plenūq; cēt in notua  
et dāpnabilis. **M**agis itaq; in queit sepi tardae. et di  
lacione fū. nec ideo multū aīo exultae et gfidē. si quā  
me ppendo exaudita. ne forsan hec sit mea merces. et  
illa futā. etna iusto dei iudicio denegēt. **N**ec etiā ideo pte  
ex altera. nimū deici. et gtristai. si nō statim me gtingat  
exaudiri. sed potē hinc gsolai. et pperae. qm̄ hō nouit de  
ad salutē meā expedie. **C**ōprehēdo itaq; ex causis quas  
exposuisti plures gdiōes. in orōe mea obseruadas. pu  
ta q. fiat studiose. et beātū absq; fittione. ptestādo. et  
re gnostēdo ppa pauprtatē et miserā. more pauperū  
mēditōz. qui plene detegūt et declarāt. oēm suā ipotē  
et lesionē. ex hoc pperates facile. ac telei. manu gscā  
a diuitib; sibiq; subueni. pmo q. sub h; infuētū. tacent  
et occultat. qualibet in eis icolumitate. **E**rit insup  
orō mea. cū patēt expectatōe. fiet q. intelligibilē. et p  
seuerant. letant. suscipiet datū cū grāz actione. et bñ  
fini accepti. per bonū usū multiplicet. **S**ed hic michi



duo surgunt dubia. **V**idemus enim libertatem habundantiamque sub  
uicem a districte et pijs diuitibus. pauperibus ueritatis pro  
nomine. quod publice petere ex honestate formidat. quod alijs  
publice. et mercede petentibus. suamque penam in apto  
predicantibus. **V**idetur preterea plurimum onerosum ac tediosum. si  
tam frequenter. tamque assidua ut assensum. debeat esse oratio  
Vnde ex hoc reddunt ut plurimum pauperes. diuitibus huiusmodi  
odiosi. quod importune nimis petunt. quasi de nullo otenti.  
nec cedentes. dum petita denegant. ac recusant. **Homo.**  
**M**agna est o anima diuersitas hic consideranda. inter diuitem et  
humana largitate. **P**rimo quidem quo ad notitiam. **I**deo enim  
diuites huiusmodi. denegant aliqui meritis palam petentibus.  
quia in proprijs plurimum sunt deceptores. et filatores. qui dantes  
sibi deosim abutuntur. uel etiam aliunde habundantes.  
alieno non egent auxilio. **E**t propter hanc fraudem sepe de  
timetum sustinet. uel et boni pauperes. **N**on ita res agit  
cum pauperibus yconomis. quibus et illi secretam subuentionem.  
a diuitibus operantes. subtiliter suas exponunt. ac exponi  
faciunt ueritates. licet cum quadam ueritatem. quod aliqui ex  
superbia preedit. quod utique detestanda est. aliqui autem ex humi  
litate. qua etiam humilitate. deum exorando uti potes. et  
debes. **N**on enim tua preterea quibus pauper degenis. omnibus detegis.  
sed huiusmodi solus. qui tibi esse poterunt auxilio. et sub secreto  
quibus cum deus. ea uelit ad tuam salutem prodi. si celata ser  
uare. proutiose superbieque ueniret argueret. puta si in co  
fessione ueritate taceret. **S**ecundo expenditur preterea diuersitas.  
quantum ad donans preterea. **I**mpertinens enim petitio. ideo  
diuites huiusmodi gratias agunt. et a donando retrahit. quia  
non omnibus subuenire possunt. et actus eorum adeo defectibus.  
nec enim ad hoc quantumlibet immensae copiae sufficient. **M**ul  
to longe est diuitiarum et magnificencie dei adiutor. qui absque  
defuncto suo. omnibus dat affluent. **P**romptiorque est ad



dandū. q̄ sum⁹ ad recipiendū. **Deoq;** vult te semp eē  
p̄ stū desideū dispositū. ad suscipiendū dona sua.  
**Adāto** eū ea feruētia et desideābis et petes. tāto ha  
būdāt⁹ accipies. **Sicut** quo soli corpal. amphor. apit⁹  
aditus. eo copiosius lūmē eius p̄cipit. **Laudabis** igit⁹  
dñm. et p̄seuerant. imo incessant. orabis. **Admodūq;**  
cavebis. ne aliqñ mētī subrepat. de te grādis opinio.  
q̄si diuēt satis effecta sis. nō apl⁹ egens medicīe. **Quī?**  
quo plus augebit⁹ donatio: eo erit instātia frequēti⁹.  
qm̄ hīc apl⁹ egēbis grā dei. ad q̄seruatōēz donōrū eius.  
**Itē** et ad bonū et legitimū vsū cordē. sine cui⁹ vti q̄  
p̄sidio. q̄nimo. mox totū amittēs. qd̄ p̄us accepas. sic  
ient⁹ detriōa nouissia p̄orib⁹. et eēs solto paup̄ior  
**Dñs** fit. ne null⁹ tūciat. tā peiculosa. tāq; latēs. et īfi  
diosa hostis. tuis p̄cipiēdis elēosim⁹. q̄ supbia. que nō  
plimū. expellit. exsufflat. et abiat de māib⁹. quidq; di  
mit⁹ gressū ē. **Prudent** igit⁹ agēs tibi ab hoc hoste. to  
to studio p̄caueas. **Amma.** Satisfecisti. iā hō. meis du  
bitatōib⁹. **Restat** ut rurs⁹ te ītrogē. apud quos me  
q̄feram. p̄ meis suscipiēdis elēosim⁹. **An** ad deū. a q̄  
oc̄ datū optimū. et donū. sufficiat aliqz medio. p̄ficta.  
**Sine** īsuper ad hō hora sit ap̄ior. et quis lotus. **Homo.**  
**Attende** debes o aīa. q̄ emōt⁹ aliquis. vilis. et fedus.  
a stulto. a mortū gdepnat⁹. nē q̄libet ali⁹ filis. neq; q̄  
p̄sumet. in q̄p̄at⁹ alic⁹ excellētis p̄ncipis. aliqz medio.  
seipm̄ exhibē. p̄cipue. dñi deputat⁹ sūt ali⁹. q̄ tales au  
diant. et eis p̄viciū īpendat. **Tibi** igit⁹ suadeo. ut  
mediatōrē recipias. ad stōb te q̄ntens. quoz suffragi⁹.  
apud deū te questues. hō sane tua exigit hūilitas. her  
fici vult deus. ad honorē stōz. **Considea** hō in cui⁹ alic⁹  
regis. in qua forefactor. aliq̄s fortunē. q̄ videlicet nō ē aīe  
domestica. nō statim ad regis p̄ncipē se q̄fret. s; ad aliquē



Domestici tunc. et aliquoties studiose quirit ex munus  
vnu. puta ianitoris per quem ad maiores dignatur. et sic  
tandem usque ad regem perveniat. **N**ec tibi monachis stupu-  
la. dum aliquem sanctorum populum tuum mediatoris recipies. qui  
ceteri de hoc velut iundi turbentur. **T**anta quippe caritas  
ac dilectio versatur apud eos. ut eorum penitus sit idem  
velle. ac per hoc qui vult orare et desiderare. orat. et desiderat  
alter. **L**iberum ergo est tibi pro tua devotione. ad quemcumque  
sanctum populum recurrere in tuis oportunitatibus. secundum quod ad hoc  
te inclinat assidua oratio. et donorum. quas in tui sancti  
agnoscas floruisse. cui quidem sancto. assulto te committes. tam  
tuo pretorio. ac directori. **N**ec tui gratia. ceterorum negliges  
auxilia postulare. **Q**uesivisti autem. quibus ad impellendos  
sanctos. locus. habeatur idoneus. **E**st perfectio omnis loci. apta  
orandi dei. et intercessioni sanctorum. **T**empla tui. deo et sanctis  
dedicata. populi aggruitate ad hoc deputatur. in quibus. cum  
nomine totius ecclesie fuerit orantes. sunt virtute. et merito prestantiores.  
**S**ic et de tempore. de quo etiam monisti quodcumque sententiam  
arbitror. **D**eputati sunt quidem ad orandum. populi. festi  
dies. et solempnes. quibus etiam frequenter dona gratiarum  
divinitus immitti creduntur. **E**xprimeto enim etiam iudice  
nunc plurimum. diebus huius. vberius se divinitus adiutos. et  
consolatos. nec huiusmodi aliam sententiam assignare rogamus. propter di-  
vinam magnificentiam et liberalitatem. insuper et sanctorum inter-  
cessionem copiosam. **A**nima. **V**ellem propter hec. adhuc o homo.  
ex te informari. si in liceat et expediat. proos homines. ad  
huc in seculo viventes deprecari. atque etiam in eorum inter-  
cessionibus assidue. preloqui. quod meo iudicio. in presenti exilio  
nemo est qui superhabundet. et non satis opus habeat ipsis qui  
possident. vixque sibi sufficiat. vnicuique ad hoc qui orat  
pro seipso. **H**omo. **T**am grata. tam dilecta deo est caritas.  
universa frui. o anima. ut eis mandatum dedit. quod ducet orare.



Et attingit. q. bñ exaudiat orans p. alio. q. nō  
 exaudiet orans pro seipō. hac m. fallor. nō. q. is alt.  
 pro quo orat. ē in caritate. cū tñ ipē q. orat. s. p. p. mōz  
 tali obnoxius et grā p. natq. **S**ed et optimo iure  
 vobis. ut ex ore infanū. tua dēptā. digat in appēu dñi.  
 enā si quid dicāt. penitq. ignoret. dicēdo p. nō p. te.  
 et ad tuā instāciā. facti em. sūt p. regnāciōis ianachid.  
 filij adoptiōis. et regni. ac p. hoc dō in suis orōib. ac  
 cepti. sicut si filius regis. nōdū anōs itelligē. attingē.  
 offerat p. supplicacōez alicq. malefactoris. nō vtiq.  
 repellat a p. vati. et si nesciat quid p. res iportet.  
 quā p. fectō supplicacōez. si p. se malefactor. p. uerisset.  
 moy a facie regis eiectq. grāuioz forsan idignacōez  
 iturisset. **H**ac cōsideacōe. mota. p. sona quedā in nota.  
 p. p. uēos inotētes. pro se orā. et dia p. nō. dispōebat.  
 Et licet ut dias. vix satis q. libet fili sufficiat. nichil  
 tñ. iusto. a. cui libet aliei depeit. dū pro alijs orat. qñ  
 ymo ex caritate hoc faciēs. apud deū habūdant. i. mēto  
 p. ficiat. **C**onsideā etiā. quis aditq. ē iustis. apud deū  
 exorādū. per mīatula q. legim. vtiq. inuīs ad eorū  
 p. res facta. **C**onsideā nīsup. q. q. tūcūq. g. nō p. tōr.  
 si id boni facit. qd. iusta quilibet. etiā ad horā fecit.  
 Ita moriens. idubie saluacō. quātū g. valebit dēptā  
 iusti assidua. q. x. a. lē. nel p. lib. āmē. in bona vita  
 p. ficiant. et p. ficiat. **A**mma. **B**ene in p. tōr. h. q. dias  
 placent. o hō. atq. tecū sentio. q. frequēt misericōre  
 dēns. alitū subueit. nō ad suā. sed alitū p. res. q. nō  
 hō ita fici. is q. nūat. ignoret. Ita nīq. sentio. et sen  
 tire debeo. indeq. maiore hūilitatē gape. **S**ed et  
 p. ter h. iā agnōsto. plimū ad salutē p. desse. pro iūce  
 orā. idq. fici. ab iūce expositē. p. fici. q. stabit. aliq.  
 ad horā eē in grā. alio nō exūte. q. si vtiq. sit in



grā. tāto tenebitur vndiq; ap̄ius oīo militua. **H**ic em̄  
asidero in eleōsina. dū p̄ aliu fieri mādāt. q̄ vtrq; fructuosa  
cit. si alt̄ eoz fuit in grā. s. uel mādāt. uel exequit̄  
fructuosior. tū si vterq; **S**ed et oculū gūto ad illos  
questuarios. et p̄curatores hospitaliū. a captiuos. q̄  
satis habūdeq; dat̄ eoz itutu pro q̄b; petūt. cū  
tū nichil eis pro se petetib; dāt. vmo forsita tui p̄r  
abigēt. et nichilomin; hū questuarij p̄tē distibutois  
accipiūt. Ita sane gāpio multū vtile. ac tutū eē pro  
alio. et pro iūce om̄e. Sicut et in corpe mēbra sei  
iūce iunāt. et mutuo t̄buūt alimētū. dū sāguis.  
et p̄p̄ ab vno deferit̄ ad alterū. Ita et in corpe misti  
co et sp̄uali qd̄ ē eccl̄ia. vita gr̄e dīnat̄ a capite xpo  
per gl̄iosa eius mōiū. q̄ ē velut collū. et p̄ ceteros  
st̄os dei. et quoslibet alios. quetūq; mō ad corp; h̄o  
mistiū p̄tinetes. **V**bi etiā rursū gāpio. q̄ semp p̄  
ficiat oīo facta p̄ cētūtib; in purgatoriū. quos constat  
eē in grā. Si p̄terea nichil p̄t̄ dīnū mādātū monet  
ad orandū pro alio. adhuc ex h̄o sic oīo p̄desset.  
**V**aleat etiā semp oīo. noīe eccl̄ie facta. p̄nta cū dīnt̄  
offitiū canōicū. a missa celebrat̄. **C**redo tū. q̄ op̄  
penale factū p̄ alio p̄ modū satisfactorie. nō eque  
valet faciēt̄ ad satisfaciēdū pro seip̄o. sicut si ex mē  
tione h̄o. tū pro seip̄o facit̄ p̄t̄ tū et plus. uel eā valē  
quātū ad mēitū. et gl̄ie iāximētū. **H**omo. Sūt hec  
tua dicta o aīa. et dictis meis. et iōi asona. **V**erz aid  
vnu adhuc inuabili; asideābis. **F**requēt̄ em̄ vtilior.  
et effitator. ad ipetrādū eleōsinā gr̄e. reddit̄ oīo  
in cōi cētū p̄t̄oz facta: q̄ seorsū in p̄uato. sicut et  
elemosinā corpale secūq; et p̄mptū p̄cipuit paupes  
min; abiecti. min; debiles. dū debilioib; depecti  
orib; et misēabiliōib; sociati. q̄r cū eis petūt. Ita ut



4  
Iquit apls ubi habundant pccati ibi superabundant  
et gra. **N**o g<sup>o</sup> fugiendi sunt pccatores in suis ordibus.  
nisi forsitan sint p<sup>o</sup> ecclesiam ex g<sup>o</sup>cati. Nec solu corporali  
h<sup>o</sup> mo. cu pccatorib<sup>9</sup> e g<sup>o</sup>catu. pmo nec p<sup>o</sup>uali. sed in  
mente sursum cu eis in orde. ad deu habenda **Amma**.  
**V**olo igit<sup>r</sup> amodo. o ho. et pro alijs. et cu alijs orare.  
faciendo questu magis illi<sup>9</sup> ac g<sup>o</sup>ialis hospitalis. to  
tius mundi. in quo i<sup>o</sup>ubut. inuicibiles egriti. v<sup>o</sup>is  
l<sup>o</sup>guib<sup>9</sup> laborantes. Nemo quide hat mortale vita  
duces. ab hoc hospitali exempta e. sicut n<sup>o</sup> ab infirmitate  
penitus inuicibiles. licet scdm pl<sup>o</sup> et m<sup>o</sup>. **V**bi p<sup>o</sup> m<sup>o</sup> m<sup>o</sup>  
adest oportunitas. questu meu p<sup>o</sup>sequedi. et petendi  
p<sup>o</sup>uale elemosina. tu pro me. tu p<sup>o</sup> alijs aliq<sup>o</sup>. tu p<sup>o</sup>  
oib<sup>9</sup> in hoc hospitali degetib<sup>9</sup>. p<sup>o</sup>feru. q<sup>o</sup> id ceteri p<sup>o</sup>  
me faciunt. et m<sup>o</sup>itum suffragiu. q<sup>o</sup>is exposcit caritas  
**S**i in facultates suppetuit ad vite hui<sup>9</sup> onera sustentanda.  
absq<sup>o</sup> grau et assiduo labore. surgit h<sup>o</sup> hanc dubie.  
sub deo. h<sup>o</sup> p<sup>o</sup>ncipali agere. p<sup>o</sup> labores. et op<sup>o</sup>as alioz.  
ta p<sup>o</sup>ncipiu. qui tuet<sup>r</sup> et p<sup>o</sup>tegut. q<sup>o</sup> m<sup>o</sup>oz q<sup>o</sup> laborat. r  
p<sup>o</sup>curat. **Q**uod et de bonis p<sup>o</sup>ncipalib<sup>9</sup> sentie debeo.  
**I**ncubit etia in frequet. in illu durissimu purgatoij  
carcem ingredi. in quo plime detinet<sup>r</sup> paupes aie.  
grauissis ardoib<sup>9</sup> ac penis itollecabilib<sup>9</sup> afflicte. q<sup>o</sup>  
nec sibi ipis op<sup>o</sup> ferre p<sup>o</sup>nt. q<sup>o</sup> tu sua purgatoe ap<sup>o</sup>le  
ta. carcem huc egresso. atq<sup>o</sup> in gloria affligte. p<sup>o</sup> me  
vtilit orae valebit **C**eteru. dic in ho. que modu lo  
quedi obseruabo **homo** hanc ut p<sup>o</sup>posu tibi. o aia.  
uideo. **E**t bene. atq<sup>o</sup> itense desiderie. e vehementer.  
ac efficitat loqui. **S**itq<sup>o</sup> h<sup>o</sup> aliq<sup>o</sup> absq<sup>o</sup> ceteri q<sup>o</sup>libet  
sono. aliq<sup>o</sup> at erupit ceteri<sup>9</sup> i gemitib<sup>9</sup> r sup<sup>o</sup>imis.  
in plactu. i lacrimis. i manu torsione. in sublimat<sup>o</sup>  
oculoz. in tonsione pectoris. in clamoib<sup>9</sup> dolorosis.



absq; tñ districōe sermōis. eo pacto q̄ bestie et  
infantes. suos dolores infirmat. **A**liqñ vñ vocalis ex  
pmit̄ orō. p̄ aliquē aliū facta. sicut magnū ille ma  
gister. et nūster. magnū hūc. de quo p̄mo habita e  
hospitale. nos orāe docuit. et dicit. p̄ n̄r r̄. **V**n  
hec cit̄ p̄cipua. et p̄pior mā orō. n̄pote. om̄ a  
deo legit̄e petēdoz q̄phēsiua. ei q̄ q̄ illā infirmat  
acceptior. ac p̄ hoc exaudibilior. **A**liquoties autē  
intermittēda ē luctu et dolor. et animi. sobria tñ. et  
hūilis leticia suspicienda. in qua aīa. sue paup̄t̄  
aliquitulu oblita. sup̄edit̄ in diuinas laudes. et  
meditat̄ magnalia dei. et stōz suor. **H**uic vides  
exēplū. in magnis solep̄nita tñ. domoz tuāliū. q̄  
dū celebrant. affuit. et paupes extē. nō vtiq; q̄  
p̄r eleōsiua quēdōse p̄clamātes. **I**mo i ianuis  
morā faciētes. studiose. q̄ illis fuit. oculis. atq;  
aurib⁹ explorat. de quib⁹ tūcē gferūt. et nichilom̄  
post hec. elemosinā p̄cipiūt. **I**usup et alios aliq̄  
in sua paup̄tate. cū musicis instrumētis ludētes  
aut canētes. nūc cū musa. nūc cū viella. nūc cū  
ymbola r̄. quibus ḡḡtulat̄ diuites. et dñi p̄ hoc  
eorū quēdāhile patiāz comitētes. dū eoz in sua  
simplicitate et hūilitate videt̄ eq̄m̄nes. et iocūdos  
nec eoz iudētes. **I**mo ggaudētes eē fortunib⁹.  
sicut et in nat̄itate filiū regis. oēs debent exultāe.  
oēs q̄ ḡflue. sed et aliqñ adueniūt paupes. grās  
p̄ receptis eleōsiis reddituri. quib⁹ nichilom̄.  
eque. vel habūdātor eleōsiua t̄buit. ut cetis po  
tētib⁹. **Q**uibusdā etiā aliqñ sufficit. ut seipos  
tñ. p̄ntes exhibeat. et suas detegat plagas.  
**S**ed et tympanū aliqñ. vel sonoz q̄libet aliud i



statimē tū pferūt. ut hīc uel defectū clamorīs  
 suppleat. uel maiore pueret passionē. **Sū**  
 et alij. quē maiore simulat paupertate. seipos uel  
 uerberando uel laterando. sicut et quidā deuoti. sibi  
 inferūt. uel infir faciūt. disciplinās. et correctiones.  
 quib⁹ emollit duritia cordis eoz. et pueret ad  
 deuotionē et pietatē. **¶** Ex hīs satis apte potes  
 intelligē. q̄ uarij sūt modj se. apud deos. et scōs.  
 questuādi. Rūt in dolore et timore dīne iusticie.  
 nūt in leticia et cōsolatione sp̄ei sue. nūt īsp̄ et  
 in grāz actione. laude. uenēatōe. atq; dilectiōe sue  
 bonitatis et largitatis. **¶** Et hīc fit. nō mō uoce hūana.  
 pmo etiā. alijs sonib⁹ quib⁹ utit̄ etiā. puta cāpanaz.  
 aut organoz. **¶** Nichil quippe ē qd nō legitime possis  
 ad tuā utilitatē q̄tē. et p hoc te reddē p̄dōcā. ad  
 susceptōem sp̄iūal̄ eleōsue. dīne gr̄e. **¶** Sed cū hoc  
 diligent̄ caue tibi. ne desperes. ex pōde tristicie.  
 ne ue in sublimitate leticie. supbias. **¶** Verū ut sub  
 vno colligā oīa. Is orat assidue. qui bonū qdlibet  
 opus bene facit. sūz ad gl̄iam dei. siue q̄medat. siue  
 bibat. siue etiā dormiat. q̄n uidet̄ ideo q̄ se p̄p̄o  
 tradit. ut hīc postea. dīno reddat̄ aptior obsequio.  
**Aia.** Scire libent̄ o hō. cur frequēt̄ sub forma orōis.  
 dicūt̄ plures psalmi. q̄ nichil plimū ad rē p̄tinet.  
 p qua orandū ē. **¶** Sepe q̄ accidit. ut is q̄ hoc psal  
 mos canit. aut dicit. ignar⁹ ē. et indott⁹. sermone  
 latinū ignorās. at p hoc. nullū psalmoz hīc itel  
 lectū. **¶** **Homo** ita ē aīa. Nō enī semp̄ unīformis ē. ī  
 petrādī mod⁹. ut eura sūi p̄ncipes aliq̄lit̄ ē sup̄  
 declarātū. qd et hugo de scō virtōe late⁹ declarat.  
**¶** Et pro ap̄pendio. tria sūt. q̄ p̄p̄ue q̄ferūt ad tū  
 nādū maiōis altit⁹ aīy. et fauorē illi⁹ p̄curādū.



ad suū subditū. **Unū** ē dū subditū ipē. illū vehemē-  
ter laudat. et vītes ei extollit. magnitudinē. apu-  
lētiā. bonitātē. māsuetudinē. largitatē q̄ p̄dicat. Et  
p̄ hūc modū. orō dignū ad deū nō expresse aliq̄ ab eo  
petendo. s̄ tūc pio et hūili corde laudes eius depinēdo.  
puta dicēdo. q̄ pius. q̄ māsuetus. q̄ magnificus q̄ benignus  
es. et sic de alijs eius īfinitis laudib⁹. **Alter** ē dū  
illi adūsarioz. siue homī. siue deōnū amēditur tyrāni-  
ca crudelitas. per quē modū plures orōes tradūnt  
in psalterio. **Tertū** ē dū is q̄ impetire desiderat suā  
p̄testat̄ miserā. paupertatē et agustā. amēditur se  
cū sit debilis. et imbecillus. oī ope. oī cōsolatōe destituit  
et hēc eadē aliq̄ in alijs eē amēditur. p̄ qd̄ nullū  
sibi ab hoīe. sed a deo solo expectat auxiliū. Et fit  
aliq̄ hūmōi orō. absq̄ expressa aliqua petitiōe. nuda.  
et simpli. tales et filēs defectū et nēcessitates ap̄cedo.  
et hoc. vel q̄ se idignū ipetitiōe indicat. vel q̄ p̄  
eius magnitudinē. rem desideratā nō audet exp̄mē.  
Cū diligent̄ scrutat̄ scripturas. nichil in eis īueniet.  
qd̄ nō ad alter horū tū modorū orādī. redit possit  
**Sūp** quo adiūgo. q̄ nec in orādo. p̄ vno nō dispōit  
orantis affectio. seu desideriu. quāmo nūlp̄hāie va-  
nat̄. et nichilomin⁹ manet itā. et fructuosa. q̄ ad  
ipā orō. q̄ ad veritatē nichil ē aliud. q̄ hūilis. et de-  
nota affectio in deū finalit̄ relata. **Aliq̄** igit̄ q̄sist  
affectio in quadā p̄fuda reuerētia et subiectiōe ad  
deū. Divinā ex vna pte cōsiderans altitudinē. et ex  
alia. miseriā fragilitatis hūane. sicut si aliq̄ hūilis  
p̄sona. magnū aliquē impatoriē habet obuiū. mox  
se diligent̄ retrahēt. et p̄fude īclinat̄. totaq̄ tre-  
mebūda se quo ad posset. in suū gresset locū. **P̄**lenū  
at̄ affectio residet ī timōe. dū tremēda dei iudicia.

parū s̄ affrē  
orantis. et bēi



p̄fide q̄sideat. q̄ adūq̄ m̄p̄os. hic et apud m̄f̄os.  
 exercet. **S**icut cū p̄nceps aliq̄. adūq̄ suos aliquos  
 seruitos. grauit̄ idignai p̄cipit. ceti c̄et. q̄t̄emistit.  
 etiā si nullus offense sibi q̄st̄i fuit. **E**st et aliq̄ affectus  
 modus. q̄ per q̄sideatōem p̄p̄os defectū. q̄bus m̄is v̄ib⁹  
 occ̄ri nō p̄t. sūmā sibi suadet hūilitatē. **S**urgit et  
 aliq̄ in affectione. motus vehemētis agustie atq̄ anxi  
 etatis m̄ime. dū se quis p̄p̄endēs v̄ndiq̄ dist̄m̄b⁹  
 inolutū. et cōductū. remact in seip̄o stupid⁹. nesties.  
 quo dūitat. et quali effugiat. **E**ripiit etiā aliq̄  
 in affectu cordis. motus quidā lāguois. q̄ sermōe ex  
 p̄m̄i nequit. sed susp̄uys gemitib⁹. q̄t̄unus q̄ plac  
 tib⁹. aut etiā subitis et ḡuib⁹ clamōib⁹ inotestit.  
 sicut de p̄ncis. et bestijs. in tedio q̄stitutis. sup̄⁹ ex  
 enph̄ficatū ē. **I**ngēit q̄q̄ affectui. motus rubois  
 et v̄etudie. dū in m̄ete venit. īp̄itudo et feditas  
 sui p̄tā Insup̄. et sua m̄ḡitudo apud celestē p̄m̄  
 et d̄m̄. a quo tot et tanta b̄nficia p̄cepta sūt. **C**ō  
 apit etiā aliq̄ affectus. odiū quoddā sūm̄p̄⁹. dū  
 quis suos m̄iscābiles defectus. et casus q̄sideant. sibi  
 ip̄i disp̄licet. se q̄ abhoriat et detestat. adeo. ad īstar  
 fetidi tadancis. sibi ip̄i fiat itollecābilis. **F**ormat  
 et aliq̄ in seip̄o affectus. zelū quēdā et idignatōem  
 laudabile. aduers⁹ p̄tā sua. a alior. et ob id. seip̄m̄  
 p̄p̄m̄m̄ p̄sequit. et punit. **E**st et affectio q̄q̄  
 zelotipa. circa se et alios. ex quo fit. ut studiose p̄t̄oz  
 dist̄m̄ia et oportunitates. deuotiē conet. et quelibet  
 salutis sue. a aliene def̄m̄eta repellē. sicut vir zelus  
 vxorē. tantā adhibet custodiā. ne turpe. a suspectū.  
 admittat q̄sortū. **C**ōmonet aliq̄ anim⁹. affectu  
 quodā pietatis. et q̄passionis. seu m̄ie. ad se. uel ad  
 alios. q̄ surgit p̄lerūq̄. ex q̄m̄cordē hūac fragilitatē.

3.

2.

4.

6.

1.

8.

9.

10.



11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

pte ex vna. et pculox qbz oēs itubim. pte ex altera  
 ubi nichilomin. panca uel nulla ex nobis parata sunt  
 remedia. **S**uppedit aliqui affectu. i. admiratoz grade.  
 dū inde altitudinē diuiaz sapiē et sciē dei. uel ipse  
 sibihi iudicioz eius. ad mētē mouat. In tantis aliquid  
 h' medita mētē ad se aduocat. et suscipit. ut sepi  
 et mēziā delinquat. et fiat. uelut desipiens et stana  
**C**ontapit aliqui in affectu. motu scē qstione. z bone ppei  
 deū et stōs. dū ea pcpne bnficia sue largitati rōgnat.  
 quib' nos adiuuat. et tuet. **A**ccidit aliqui eiusdē. ex  
 suoz maleficioz amēdiatōe. pme. et gtritois affectio.  
**S**uppuet enā quq; in affectu. motu ciudā hōc dēp. **S**  
 dū qsideat. q vana pēs ē hōis. in solū deū se pmit.  
 ei q soli finalit. et pncipalit mheret. **O**rit quq; i affe.  
 motu horrois. et abhoratōis. surgēs ex qsideat. uilet  
 et turpitudis pta. quā turpitudinē. facit h' affectio.  
 per os euoniē. p sincerā qfessionē. **S**ubditat quq; i  
 affectu. motus p dēderij. uel scē cupiditatis. uenēt  
 ex qsideatōe. diuē pulchritudis. et excellēcie glōie celestis.  
 ad quā uidendā et habendā. totis appnat conatibus.  
**I**ngredit aliqui mētē. affectio quedā leticie pūalis. et  
 sobrie ciudā qplacēcie. quā sibi legitie suadet. dū sibi  
 qplacē ppendit in deo dno. et in glōia eius. **I**usq; et in  
 quibushbet suis opibus. que quidē pūalit iocūditat.  
 aliquonēt in tantū robur exarsit. ut vbi expm mī  
 queat. sed sub signis qbusdā ad exta pncipit. puta  
 sub iocūdis suppuris. et gaudiis singultib'. **N**om  
 antē hec plerūq; affectio mētē iuterna. iubilatio.  
 seu exultatio. **E**xurgit aliqui affectio laudis. be  
 nedictionis. et glōificatōis. amēdiatōe dignitatis  
 dei iestimabile. et aduocatōe creaturaz oēs. ut  
 laudent eū. et exultet in nōie stō eius. **A**dest enā

aliqui affectu  
 mētē in deū p  
 ferunt dū am  
 et e. aliquid  
 ad quā mētē  
 pte in rēte. ei  
 dū pūat. **E**  
 pūat. **S**  
 ad eū accē  
 dēfūne apper  
 pūat. ei expul  
 pūat. ei expul  
 nūc iudat. **S**  
 hōe ciut. uel  
 aut ei qst. p  
 uib'. p. et pūat  
 cū h' dēbat. d  
 ciut. quē p  
 cū. **A**uū. dē  
 tūc mētē. hū  
 mētē. dēfū. h  
 in ciudā. si cū  
 ne dū. cū dū  
 ead. elcōfūat. d  
 pūat. aut in h  
 vūat. magis  
 dūat. hū. et  
 nōat. ad alia  
 dēbet. igit. totē  
 sepi. dū. gē.  
 vūat. tūc. h



24

¶ mi dea pape  
i oronibz pfecta



quorū cardinales. prudentia. temperantia. fortitudo et  
iusticia. Que sunt illius septē sūt q̄i dona. septē  
benedictiones. septē petitiones in orōe dñta expressē  
septē mē opa. spūalia et corpalia. decē p̄cepta legis  
In his tua vīfabit meditatē. et scdm tuā p̄uitatē  
ad istos morbos varios p̄torū. et p̄culorū ⁊ temptatōnū  
quib⁹ te subiacē agnosces. tuā firmabis orōem  
Diriges etiā frequēt. oculū tuū asiduatōis ad illa  
vī capitalia vicia. Ad illos insup multiplicēs defectū  
quos ī administratōe corpaliū sensuū cotidie ic̄rmas  
⁊ sic de alijs multis miseris. **¶** Ad hoc plen⁹ agnos  
ceda et distīda. q̄feret plūmū. sūma vītorū et vī  
tutū. quā quidā. sūmā reme appellat. Potēs p̄u  
tuū questū diuidē. in singul⁹ p̄tib⁹. singulos depu  
tāre dies. p̄nta vt singulis vii diez petitionē fa  
cias. de singulis vii donez. et ita de alijs oībus  
in orōe petendis potēs ordīare. et tibi q̄ legē regu  
larē ad hoc statuē. et nihilomin⁹ alijs vīgetibus  
causis cōordinaie potēs ad alia petēda frequēt  
gūtī. Sic etiā celestē ciuitatē. velut in vii p̄tes seu  
vicos diuidē. et p̄ singulos illos vicos. singulis vii  
diez distīrē. et te questuāre. **¶** Statuesq̄ in vīco vno  
beatos āgelos. In alio p̄phetas et p̄narchas. xpi  
adhuc vēm p̄cones. et sic de alijs p̄nt ē tua deu  
tio suadebit. **¶** Potēs etiā iuxta dies solēpnū cen  
gēciā. rēuēsi ad xpm facē. emēq̄ mystēia q̄teplā  
at etiā p̄torū quoz celebrat solēpnia. tūq̄ deuotū  
solito. corū īploratē subsidia: eosq̄ apud alios facē  
mediatores. **¶** Nam itaq̄ o aīa absq̄ īmissiōe phre  
satis locuti sum⁹. cōuenit ut sūmē sermōi t̄bnam⁹.  
ceterā dieb⁹ postēis reseruatē. nā etiā tēp⁹ adest  
ut ad questū te q̄ferat. quē vīq̄ p̄actitudo. semp



in hoc officio doctor fies. nō mō in hīs de quibus  
exēpla sūt posita. paupertatū mōis. verū etiā alijs  
imāis erudita. Ita sane ē qđ pūbū qđ fabricando  
fabri sūnt. **Amma.** Ita fiat ut suades o hō. **Statua**  
itaq; in incipā. certū ordinē ad eleāsina petēdū.  
meas qđ peticoēs pīr nēcessitatū occurrētū oportūte  
conabor iſtū. nec fūit molestū eī si nō vni  
formē regulā in meis observabo deſcriptōibz.  
qm absq; ordine et mēſura. in mee iſurgūt pau  
ptates et indigēcie. pīr quaz exigēcia mee sūt  
pēntis orōēs instruēde. Quibz etiā modū ē nichilo  
mīus adhibendū. scdm eoz qualitātē. quibz a p qbz  
meus ē sermo digendū. **Setū** ubi me defice videt.  
atq; torpeſce. velis obire pīr me dirige. in q  
adeē consilio atq; auxilio. **Homo.** libent id efficiā  
o aīa. **Deus** autē tuū sit auxiliator. detq; tibi  
bñ ac prudent orāē. ita videt ut ei grata sis ac  
benedēſeāta quolibet ipetēs. **Amen.**

**Sequitur** dñse orōēs et meditacōēs aīe deuote  
scdm dñsas materiās. qđ parū a nichil deseruiūt  
ū iā deuotiōi totalitē mātūpatis. et qđ in seipīs ex  
pūit affectuē rēhū. in sup et dei visitacōem tū  
cōtempnū mūdi.

**Inapuit** orōēs et meditacōēs deuote aīe orōēs dñcā  
et pmo sup pīma pēntione eī. **sūſtinet** nomē tūū

**U**olūisti dñe deū omīpe. ut te orātes.  
patre appellē. **U**itāq; supposito te de  
pīr. **sūſtinet** hō nomē et qđmet ī me.  
hoc ē. ut qđſeneant tua sūm filia. **Alia**



cum quomodo in prae-eris? si tua esse filia desicquid?  
exutuo se profecto ponit. **A**l. noia. **O** quantum detine-  
tu est tale amittit preium? que etiam ignominia. illud ap-  
fende. vel ei non ferire? **Q**uoniam queso hinc vides potes  
primam in suo palacio. quia diuissime suam carcerata. et  
varie crudata bellis impugnatibus? cum tu sis regis.  
imo talis regis filia? **Q**uo ausu temerario. genus  
meum. meam nobilitatem obliuiscar? **Q**uia demum ista  
ma me velut scortum corruptoribus exponam? corrup-  
toribus inquam totam castitatem perdituribus aduersariis meis.  
et mei patris? **Q**uia propterea fiduciam debes gratie as-  
sumendi ad tale preium. tam apuleum. tam sapientem. tam benignum?  
**C**onfident illud impellabo. quod pro me dilexit.  
nullusque meus mentis. me suam filiam appellare dignus  
est. **E**t si illud velut iobediens et puerum. aliquoties  
offenderi. suo tamen pro pro filie. propea sufficit  
exigua. **S**i ab eo panem petueris ad viuendum? nunquam  
indignatur atque iracunde impetriget lapidem? aut pro  
one. scorpionem. a pro pro serpente? **N**on hoc profecto  
faciet. quippe cum hoc ubi est et exemplum. quod parentes  
carnales. nonne hoc filios suos faciunt. quoniam. et tam bonis.  
quod male. bona tamen soliti sunt. **N**oster est pro. suum  
pro dabit petentibus? **C**um igitur. te preium nostrum appellat  
mandaueris: fiat ut iussisti. **T**e igitur per hoc nomen con-  
testor. ut illud in me faciat. ita. ne meam. te pro  
appellat. **N**one utique medatim arguerer. si non tua  
exis filia. te preium appellare? **H**oc igitur te nunc peto  
et exoro propter. ut tibi talis existas. quale me tibi  
esse voles. **Q**uod si in negaueris. cum hoc tuo veniet detri-  
mento. quid aliud in donabis? **Q**uoniam pro pro. siue nam  
si filie talia petenti. denegabit? **V**erum etiam pro in.  
cum tua sis filia. meam oro custodi castitatem. meumque



**E**xcellent in hoc. sua ad me dilectione declarant  
in eis prae celestis. cum tale ac tanta dignitate  
atque excellentia voluit indulgere. ut regnum  
quoddam eximium intra me collocavit. meo regimini de  
putatum. in quo ratio velut domina ac magistra. debet  
presidere. ceterae autem omnes vires. et potestates illi parere et obsequi  
sed profecto nimis expeior. verum est. quod antiquae domus  
est. vix sine guerra est. qui terram habet. Rencem. regnum  
hoc. de quo sermo. continue et incessanter persecutorum. pug  
nationem patitur. Hoc est vitium a peccatum. quod non ipsum hostili  
inadat. vimque omnem faciat. ad ingressum. et sensum quique  
aditus. ut illic duces et imperet. Insurgit superbia cum  
clamore valido. et iactant illic presumit dominari Invidia



illa et odium aduenit. cum iuramento affirmat. se illic  
mansione. ac residence facturas. Accedit illa torpes  
attidia. nullo pacto ad discessum suavisibilis. Cula fe  
dissima. exitum parat. suamque illi vult instrere coquina  
Invenia fuit et affirmat. quod regnum hoc per se assumet  
Amata cupida insidiosae se ingerit. nec se hinc arbi  
tratur depellenda. Atque ita. in unum alium surgit tyrannum. qui  
nullo ordine. sed horribili confusione satagunt. in hoc reg  
no dominari. At ego illos repello. illos abicio. clamoribus  
et suspiriis protestor. hoc regnum in datum a patre meo. cum  
summa nephas esset. tale tradimetur facere. quo id regnum.  
suis pateret hostibus. *Seu heu quid me. a mea esti  
mat potentia. que sola sine viribus suis deficiet et misera.*  
*Quid queso. si a te pater meo. adueta. aduersa hostes hos  
efficit valebo.* Aders igitur pater mi in regno tuo. et quod  
maneat inuitum. illi ferre praesidium tuum. profecto est ipsum.  
tibi tuamque custodie restituo. Ita sane. et non aliter si me  
adueniet regnum tuum. semperque remanebit. aliter illud co  
git. amittit. a denastate angelo. erit quod in illo. semper  
terra horrida. et eterna confusio. *Meditatio 2 omni super tua  
petitione orationis digne fiat voluntas tua pater in celo et in terra*

**D**omine deus omnipotens pater optime. qui es in celis. *fi  
at voluntas tua sicut in celo et in terra. voluntas  
mea tua.* Sed quomodo in via mandatorum tuorum.  
vada ego debilis. pauper et misera. ad te potentissimum.  
insipientissimum. ad te sapientissimum. egrotissimum. ad te su  
mum medicum ac saluatorem. Et quomodo fiet istud digne.  
nisi tua voluntas me aduecit. et traxerit ad se. Cum igitur  
ita velis. etiam velim. nolim. etiam tua voluntas fiat.  
Vidi sepius digne. quod pater duxit et traxit filium debilem.  
atque impotentem. vel etiam stolidum. ad ipsam plenitudinem voluntatis  
patris. Ita queso pater. me trahere digneris ad te. et



me nō delinquas in manū mei consilij. nec mee  
me tradas voluntati. Quid dū oberre a tūmte vtu  
tis me videbis. retrahere me dñe deus. velut pauperem  
stolidā. cetā atq̃ ipotetē. Et hoc sine p̃ tuas virgas  
adūscatis. sine p̃ dulcorē prosperitatis. sine p̃ occulte  
improbatōis instinctū a tua bonitate. sine p̃ altā ma  
nū tue p̃tatis. sine etiā p̃ bonorū tuorū angelorū. vel  
etiā hominū mysticū. sine p̃ quēvis aliu modū f̃ pla  
citū. hoc tantū fac. ne perā. q̃q̃ tua de me. et i me  
nō mea voluntas fiat et impleat. Quid posset dñe  
quēcienti atq̃ humilī. paup̃. cetā a stolida petē a suo  
doctōe. et gubernatōe. q̃ ut eā nō p̃mittat abulāe. scdm̃  
suā temerariā intensionē in desideris aīe sue. *ffina.*

**Aut dñe deus. tu p̃phā q̃ hō aparatq̃ ē iunctis iſi  
p̃ictib⁹. in q̃bus nō ē intellectq̃. Quid fita ē. Diges  
me dñe velut bestiolā idomitā. que nō p̃t. aut nō  
vult. p̃ seipm̃ domāi. Immitte frenū in os meū. a  
alias me ligabis. q̃nt in opus eī. Dulcib⁹ illis ac  
solidis vinctulis tuarū virtutū. et p̃cipue fūculo f̃  
phā. qui difficile rūp̃t. videt̃ fidei. p̃ci ac caritatis  
Auidū ē dñe os meū. Impone sibi teperācie et fo  
brietatis frenū. Indomita ē lingua mea. discolor  
vagabūda per multiloquū et vānū. Constinge illā  
freno silentij. atq̃ ita fac circa singlā mēbra mea  
Et q̃m̃s frequēt tuo ductui renitor. alit̃ a alio vo  
lens ire q̃ tu ipellas. ad modū equi lascivi. q̃ sibi  
dimissq̃ frequēt ip̃inget. Ne q̃sō p̃p̃cia dñe ita q̃  
me nascant̃. ut p̃r idignatōe me delinquas. et  
finas scdm̃ ipetū p̃p̃e inclinatōis. ac voluntatē itēde.  
Ita em̃ mex impingere. et me morti tradem̃ dolose.  
more illoz. quos te dicis dimisisse ne scdm̃ desidea  
cordis eoz. Erat q̃ p̃fecto illa dimissā libtas. lo**



geq; eligibilior atq; suavior e tua finitib; tuag  
subiectio. *Oro sup h' libo. Sicut desiderat c' ad feres*

**O** fons vite. dñe deus om̃pe. Ego sū illa  
paup; lassata depulsa et vexata. q̃ ad in  
star cerui desiderat venie et reñti ad te ut  
sit in recreatio. conf' m̃mū calore atq; ardeat sū  
quā in illi infernales intulerūt m̃mū. me p̃ desiti  
huiusmūdi g̃tine assequētes. cū turba m̃iosa tamē  
ferocissimoz mordantū et lacerantū. Quapp vagabūda  
nō inveniēs requie. per hoc desertū disturbo. Sūt at  
hū canes. tunc ille dñse. ac sollicitudines mūdane.  
que varijs modis me mordet et lacerat. q̃b; plurimā  
turbor et enagor in deserto p̃dco. nūq̃ requie in  
veniēs. n̄ apli⁹ respirare valeo. n̄ venio ad te. qui es  
fons vite et refugij locq; in quo michi erit refrigeriū  
et sctūtas. *Meditatio et oro diuisa p ptes sup e'*  
*penitentiā orōis dñice Panē m̃mū condianū di nob' h'*

**P**anē p̃pter deū. Ego sū paup; illa  
famelica. locata int' duas mēsas. quaz  
vna ē. tibi huiusmūdi onusta. q̃b; qdē  
vesti possem. sed illos detestor et recuso. altea  
bonis exubeat p̃pialib; quib; cū affluē' desiderē.  
nūme p̃ voto illa assequi valeo. Ven moiet' mi p̃  
hec misera famelica. in tuo appetitu ac tuoz om̃  
stoz in hac mēsa bonis gr̃e et gl̃ie referta discubitu.  
ubi edūt et bibūt. usq; ad saturatē. Vno usq; ad sobri  
ebrietatē. *P̃ro quidē sū digna sedē in hac mēsa. nec*  
*hoc requirē p̃sumo. sed hūilit' peto vel demias.*  
et reliquis huiusmēse magnifice. panē aliq; pape  
quo aliq̃tulū refocillata valeā fame. sitiq; mea  
et si nō ad pleniū sedare. *Iego in e' vāgelio de dñice*  
epulone. qui g̃rūt de dñica atq; anātia arguit.



q̄m̄ misericordit̄ paup̄um lazariū a se repulit. illi  
sue mis̄e m̄it̄is. ac volens t̄bue. At ego sū illa paup̄  
infima mēdica. vlcib⁹ et vlcib⁹ plena diuisio  
vicioz. que v̄is afflō in appetitib⁹. **O** sū et sū dei  
oēs. in v̄is ianuis clamo sup̄p̄as. et peto de mi  
ad v̄is: ne queso me moleste fēat̄is. et moe illi⁹  
diuitis reprobi ne me im̄isecordit̄ tractet̄is. Absit  
a vobis h̄ m̄p̄erū. Absit ut in tam p̄is ac mag  
nificis cordib⁹. tāta m̄ciat̄ inlūm̄it̄is. p̄fēti cū  
sine v̄lo v̄o dēfūcto. ac sine v̄lla d̄m̄it̄e id fūc  
potēt̄is. **O** m̄etore vos aliquoties ab hac m̄c̄a  
fuisse alienos. et nichilomin⁹ tūc ex ea p̄asa libent̄  
volūst̄is. Ita igit̄ et nūc in fante. q̄ vobis fēci volū  
istis. **V**ra quidē soror sū. et si in hūile statū dēicta  
et si in exilio. et si in carce. et si in mis̄ia: paup̄  
tate maxia q̄st̄uta. **N**e igit̄ me fame perire sinat̄  
in aspectu v̄ioz quidē p̄issioz oculoꝝ. et in tāta  
plēitudie p̄p̄ialū alim̄etoz. **S**ū ego hen dēci  
oris q̄d̄it̄is. et magis repellēda q̄ canis. **Q**uel de  
reliquis d̄m̄i sū sūit̄ re fū? **F**ateor quippe me p̄  
petū fātā etiā cane dēciore. maneo sū semp nā  
li q̄d̄it̄is. mā soror. **N**e igit̄ tam gr̄m̄ d̄mo. me ū  
petū feret̄is. q̄ v̄tq̄ in nūc q̄dio ē. atq̄ a meo re  
pello q̄fortio. q̄n̄ potia ad idm̄ali q̄d̄it̄is vobis tā  
de p̄m̄quo m̄tū ap̄atēdo. v̄idē idm̄abit̄ aīos.

**U**erū fateor me oī m̄re. et ob mea male fūa  
carcei m̄apata. sed hen que tā seuerū iudex  
tāq̄ sc̄m̄is. q̄ captiū adhuc idēpnatū. fame  
perire p̄mittat. et petet̄ nō porrigat p̄andē. **Q**ui  
etiā eēt̄ illi q̄siliarij a' offinales adeo m̄p̄i. et  
agrestes. q̄ hoc toleārent. a' suadent. q̄m̄mo etiā  
d̄pnatis ad carcerē p̄petū. m̄strat̄ aliquos p̄ratie



ppales. et papue i magnis solepmitatib9. **Aut**  
autē credo et cōmūdiālit scio. q̄ q̄tūlibet sūm itar/  
tēta et granib9 oppressa cūmb9. mitior tū ē et  
ad miserādū p̄mior vīa curia. q̄ quelibet alia.  
iudicis a p̄relati cūstūq̄ mortalis. **Terna pars.**

**E**go sū paup̄ illa filia dōgata. q̄ p̄te hēdi  
tatib9 p̄ne me ḡfigente dilapidauī. q̄m  
extia regione fame morior. et vīgētē fame hēta  
rabie. volo frequēt implē ventrē portoz pabulis.  
hoc ē p̄ramis hūmūdi voluptatib9. quas sepe n̄  
gsequi valeo. sed et ne gsequar apto et oīo. scies  
q̄ abns ille n̄ime sacietatē affert. ymo ap̄liu  
facit esurie. tādē q̄ p̄mēt. **Quid igit fatiā?**  
**Certe scio.** Aditō in domo p̄ris mei q̄plimōs  
ēē seruitōes. q̄ pane vestitū habūdant. sin grā igit  
de ster cōe et fonea in qua iaceo. et ibo ad p̄rēz meū  
et dicā ei. **Peccaui in celū et in te.** nō sū digna.  
tua diti filia. fac me sicut vnā ex tuis aollis. a  
pedissequis. **Auditu aut didici.** ymo aliquāvis visu.  
q̄ ip̄e ē mitissim9 et misericordissim9. atq̄ itaq̄. nec  
me venētē repellat. ymo in p̄stina restituet dig  
nitatē. et tāq̄ filiā suā. denno suscipiet educādū  
**Item quodē.** et q̄ diu conor ad p̄rēz meū. p̄ pane  
obtinēdo reuerti. nec tū valeo. qm̄ tali ac tam mi  
sēbili fame sū afflitta. ut vīb9 penit9 destituta  
nequeā exurgē et mouēi de hac infelici exfinea  
regione in quā icōsulte me intrasi. nisi adueniat  
aliquis q̄ in manū porrigat. et feat auxiliū. et  
ḡsolacōem. ad me sustinēdū et digendū in vīa ne  
desinā. **Vos igit de p̄tor sū dei oēs.** adeste in et  
forte apem. ut hīnt egrediar sine denio. sine offen  
diculo. ad domū p̄ris mei p̄fectura et refectura.



**O**ne miserabile. infelice Aulem. *Quarta pars*  
feda. deo et mundo odiosa. qua temeritate  
a p[re]sumptioe p[re]m[ia] illu[m]i[n]atissimu[m] et misericor  
dissimu[m] audelo g[ra]t[ia]re. que adeo g[ra]t[ia]m p[re]st[is] et de h[is]ta  
m[is]e. Qualit[er] adit in lingua. ad aliqd ab eo postu  
landu[m]. p[re]sertim cu[m] ia illos temerarios conatus meos  
explenero. meq[ue] p[re]stitero et fedaueri cu[m] i[n]imicis  
p[re]fati mei p[re]s[ent]is. V[er]u[m] no[n] i[n]iuria sibi f[ra]t[er] su[us] penit[er] odi  
osa. N[on] igit[ur] cu[m] melius no[n] possu[m] reu[er]tar ad illu[m]. que  
tam graui[ter] offendi. Dic m[is]e et i[n]u[er]t[er]da. q[uo]d  
fron[te] h[ic] audelis atte[m]ptare. quo pacto p[re]sumes pos  
tulare pane[m] ad ma[n]ducandu[m]. an pot[er]it debent[ur] verba.  
q[uo]d pastus e[st]. Veni et si ita sit. nec p[re]ter q[uo]d pena[m] et  
tormenta merueris. nichilomin[us] illi ad que[m] reu[er]ti p[ro]pono.  
misericordia[m] ee[m] agnoscere. ut me ad id facie[n]du[m] vocare  
digne[m] et g[ra]t[ia]re. q[uo]d t[ame]n etia[m] cu[m] offenderim.  
atq[ue] deprece[m] in[ter]ro. Virgent insup[er] ad h[ic] et ipellu[n]t.  
famelicis rabies. et extrema nece[m]. Auduit eni[m]  
deprece[m]. etia[m] legionis deo[n]u[m]. q[uo]d petieru[n]t mitti  
in portos. multomin[us]. et ego diffida[m] exaudi.

*hic loquit[ur] a[n]i[m]a quasi exaudita et consecuta. co.*

**G**ratialem g[ra]tulatione[m]. co. co. co.  
Rat[us] ago e[st] p[ro] dultassie. p[ro] p[re]t[er]ita  
m[is]e a te suscepta. O q[uo]d sapida e[st]. q[uo]d suavis. et bona.  
q[uo]d nutritua. N[on] famelicis rabies. o[mn]ia me[m]bra mea  
torq[ue]bat. Aures i[n]teibat in auditu v[er]itatu[m] seculi.  
ardebat lingua p[re]s[ent]is sermoib[us]. oculi vane appet  
itib[us] defluebant. os turpi vilestebat gustu. tactus  
probrat voluptate fedabat. O q[uo]d subito euanneru[n]t  
a me hec o[mn]ia p[re]t[er]ita desideria. ad p[re]t[er]ita dulcedinib[us]  
abi illa. que[m] misisti desuper. Da m[is]e d[omi]ne semp[er] huc  
abu[m]. quo refecta. abina[m] et fastidia venedu[m] ac mor



nferū huius mundi cibū. O dñe deus q̄ subito in fa-  
tile factū ē hūc carū. p̄mo q̄tepne q̄ p̄us desidebā.  
q̄m bonitas huius p̄p̄ialis tibi facit oīa inuidiana. au-  
bitia velut stercora. et abhoratōi penit̄i habē. *Co-*  
*cede dñe ut hec disposicio. diutius in me p̄māeat. Ita*  
*sane iocūda eē et beata. Sed heu ego misera. ci-*  
*to nimis hūc gustū et sapore amitto. q̄m nō debi-*  
*tā adhibeo diligeñtā. et pro hac mortali vita me fa-*  
*teor idignā. ad p̄penā atq̄ hēditariā illius possessionē*  
*Dñi me penit̄i. tue mē submitto. O meditatio et orō*  
*sup̄ quita penitēcie orōis dñe. Dm̄tte nob̄ de. n. p̄ et n. dñe*

**O**bligata sū pl̄mū. Surgitq̄ obligatio hec  
ex fatuus q̄meritis et gratitūdi cū deinceps i  
foro huius seculi iūris. cū momentanea vāitate  
breuissimāq̄ ac feda voluptate. ad etnā dāpnatōem  
me astringi. nec habeo heu unde p̄soluā. cū sū pau-  
per et oī mea p̄stātia fraudata p̄ iusticiā iustit̄  
p̄tā. Quo igit̄ ibo. quo diuitiam. Ad meū ēte iuer-  
tar p̄reū. cūq̄ deprecabor. ut me ab hoc ḡui debito  
absoluat. Et ne repulsā patiar. ei suas de se p̄ hās.  
a suis secretariis et ewāgelistis assignatas. Inis ob-  
testabor ip̄m me delere penit̄i absolue. Si quidē  
hec hē atinet. ut si dimiscim̄ alijs. et nobis ip̄e  
dimittit. Et ego ex nūc oib̄ dimitto. sicut ip̄e  
dimitti iubet. Oportet igit̄. et ip̄e nō dimittat. *Et*  
*si forsā ip̄e. vel alter quilibet in obiecit. q̄ nō in-*  
*tegralit̄ dimitto. a sincer. aut eo corde quo debeo.*  
*Rūdea in saltem adee desideiū dimittēdi. sub mō. et*  
*forma. quib̄ ip̄e hoc fieri vult et iubet. et h̄ vtiq̄ sa-*  
*tis ē. Ita em̄. et in sufficit. ut deus in adonet. h̄ ē.*  
*ut sit ei desideiū. in ex integro adonadi. q̄admodū*  
*et in est. q̄m si huius suū fuit desideiū. infallibiliter*



ita fiet. *Ex* nunc igitur in hiis est. dum quisque apud me  
debitum quodcumque contrahet. iniuriam in aliquam irrogat.  
aut quicquam dicens. presentium dum hoc propter meam culpam  
accidet. et mox illi adonabo. pro hoc enim in tanta pa-  
bitur adita apud deum pro adonatio omnium meorum debitorum.  
Nemo quidem quod alios in me peccata libeat. quia deum non  
exorem ut eis debita adonet. michi enim propria peccata  
satis onerosi sunt. propter hoc quod aliis ad peccatum suum occasio  
aut pro eis me deprecemur. Sed cum aliter occurrere non possim  
invenit. alteri propter peccatum ad meam utilitatem bene uti. *Oratio*  
*et meditatio super peccata petrae. Orationis dicitur et ne nos iduasit.*

**Q**uoniam heu consolabitur hanc desolatam. hanc mille  
laqueis circumductam. ac in varias temptationes pro-  
pitiatam. in via hac in qua pericula sibi imminet  
iniuria. cum ab inimicis qui nunc in apertis se exhibent  
virescentes. nunc in insidiis. sine fraudulentiis me  
morti tradere moluntur. et etiam a via ipsa quam lubrica est.  
et tendens in declivem. insuper et obscura. plenaque  
antibus et serpentibus. Quis igitur hunc me liberabit  
et adducet. ne in aliqua istarum temptationum cadam.  
Nemo profecto nisi tu meus pater. ac tuus bonus pater qui  
me deducet in terram rectam. qui undique laqueos inimicorum  
dissolvetis. et illuminabis meas tenebras. meosque  
pedes stabilietis. *Meditatio 2 oratio super peccata petrae*

**E**xprimi non potest orationis dicitur Sed libera nos a malo.  
malum in quo sum inretita. ac etiam neccitas quae  
me augit cotidie. multis modis subdita sunt  
legi peccata. quod sine lege est. agitque frequenter. ut malum  
quod nolo id faciam. Quot in insurgunt motus mali. homines  
singulis. quos minime vitare possid. nunc temerarie  
de alio iudicium ferendo. nunc dolendo de bono ipsoque  
nunc de malo exultando. nunc in cupam plene debito



malo

extollendo. et in aplacendo. nunc irascendo. a dedignando.  
nunc vana loquendo. nunc lenit assendo. nunc ide  
note orando. nunc gmededo et bibendo. nunc i appetu  
nunc i auditu. nunc in tactu. Te igit exoro dulcissime  
pr celestis. ut me a tali malo liberet. ut tade a mag  
illo mudo. qd oē malū sipear in horrore et angustia.  
morte fili ppetua. iuuant enada ac liberet. **Oratio**  
**ad bonū angelū suū et ad reliq̄s oēs plēs q̄nēs pres**

5 **G**loriose angele dei. q̄ vng ex iditis principib  
ciuitatis celestis. cui custodie. diua boitate.  
ac pia ordinacoe quissa sū. per te digenda  
ac ptegeta. Insup et iuuada. ad ingressū dē ciuitat  
benevūedo. ac deo parendo. et seruēdo. hor die. et hor  
hora me grādib virget nūtat ad te reuere. hor  
pferro bene ppendis et agnosas. Assū ego. tua paup.  
ceta. in profundis adlusa tenebris. hūc in feiois car  
ceis. in quo nichil ē lūis pūalis. ad agnoscedū boā  
glorie celestis. et id parū claitatis qd illic ēē p̄t. in  
me ē obnolutū et cūdnetū finis ac febrosie ne  
bulie. de turpi sceno. ac lutosie paludib. fœdenti  
mee carnalitates desideioz. ac frenaz cogitacōm  
euentis. Quāobrem mēde nescio per vias rectas. i vi  
cos celestis citatis. ubi in mēdicacōe tēbit. et eleō  
finas meas pete. nisi ab alio ducta. vel ali. illūata.  
Te igit pcor. dux fideis. apphede manū huius tue  
exerate. deduc eā p vias in quiniū paradisi. disturdo  
osthatū. ubi valeā clamae. adnotacōe genie. flere  
auxiliū imploracōe. et paupci eleōsinā pete. p̄t dēi  
Vere paup est. qui penita visu caret. quiq̄ panē fili  
lucifacōe nō p̄t. Trahe me queso. p̄alit. apud tuos  
q̄sodales. ceteros angelos. tuos amicos et domesticos.  
vtrq̄ p̄dimites et grē bonē refertos. Exhibe illis.



hac medita miscabile. ad eleosina papieda. Cu  
gaudio em recipeda e. Est em hec peccatrix. q uol  
quta ut dicit saluator xps Ne pda igit h gaudia.  
qd utiq pderet. si ab hac mea gusione recederet per  
defectu virtutis. que no n meo questu gsequi possid  
Reignit me delinquas? ne h m reuses fidelis custos.  
pms te plures pmpederd. male mirado. a agendo.  
in appetu oculoꝝ tuoz. qd ne face debuisse in appetu  
stare aliud. a vilissimis aliis hois / **C**odona n qso  
rursus mea ispienda. meosq excessu. **S**u fateor sto  
lida. deset. ac psumptiosa. nosh hoc. et ideo tue custo  
die relictā su. sicut empta medico. sicut teta dnt.  
sicut stolda et frenetra suo gubnatōi **I**deoz nte e  
ut me suppoꝝtes in meis defectib⁹. alias em idesinet.  
nec stare nec possem absq errore deuo medicie. et  
vita mea questuac **Q**uonq pergo a dntor. illuc  
multū obscure gppio inclita illa ciuitate celestem.  
de qua tam gtolosa dca sut. Illuc velut i umbraculo  
ppio. noue angeloz ordines. pīarchas. pphetas  
aplos. martires. gessores et bgines. **E**t sup oēs.  
**I**hu xpm. gloriozq ems nrem. atq ita su habūdat  
mūta ad papieda eleosinas copiosas **T**e igit de  
pretor. amāssie aductor. qui me illuc pduxisti. ut  
pro adiaoē meaz necessitatē. ab vnoquoq petā. sctm  
dona et grās. quib⁹ habūdāq affluūt **D**a m adinē.  
gforta me et doce me petē erubesto plimū. ac vetor  
gpare. sed pio eto nctas frāgit lege. **E**x pcepto  
eā in hoc face incūbit. ut pulsē. ut petam. nec  
recdā qntūq repulsa. donec aliquid accipia. Ita

**U** igit facia. **Oratio ad seraphim.**

**O** seraphim. qui placido igne dūi amoris in  
censi esis. mitte in pua aliqua scintilla hui⁹



ignis. mittite aqua in cor meū gelidū pēnta  
ut parū ad dīnū amorē calestat. per hō em vobis  
nichil deperiet. Aut ēte me vobis tam proximā  
faciatē ut hinc excalestam. Copiosa ē apud me  
matela ad hūc ignē gstruēdū. Affluit em dīna  
bñficia. Insup et mea pccā. q̄ sil' iūta. in meipā  
autē debent magnū aliqd' mēdū. Veni frigi  
ditas negligētie. adeo pualuit i me. ut vix aliq  
mēdi possit. Ne igit' in tam alieni sitis. qñ parū  
aliquid vñ ignis ad meū scēdēdū. meq' inde pū  
gandā apprestetis. sicut olim ysac factū ēē constat

v **U**os igit' cherubim. *Oratio ad cherubim.* in  
in quib' ē plenitudo scē et sapiē. erudite  
hanc stolidā. idōtā. que frequēt' iudicat  
malū bonū. et bonū malū. que semp' int' laqōs  
et trāsita pīculosos iūmīcor' versat'. Date mī clarā  
metitā. qua valeā hūmōi pīcula declinā. et absq'  
offendiculo mēdē. p' mas rectas. Insup et deū  
absq' eride. et me absq' iordiatō fauorē agnoscē.  
ut clare et siccē discernā. magna illa pīnā. mīdū  
reptōmissa pte ex vna. horēda q' illi' ignis pīscē  
tōrmēta. in quīnata pte ex alterā. q' vtiq' si dili  
gent' et vīnat'. an oculos ponere. sil' cū breuitē  
māsiōis mee in hoc mortali corpe. nūq' pccatū  
admitterem. *Orō ad thronos.*

**U**os throni in quib' p'p' proficdā hūilitatē  
at pīpnā tenēciā. q' in volūe ad qm. rē  
q̄stat. ac residet deus. insup et sua iudicia  
exēct. sicut iudex in suo throno. Impetite in illa  
hūilitatē. illāq' ad deū tenēciā. per quā se dig  
net' in me collocā. et rēscē. Ad h' em creata sil'.  
et h' ē vtiq' obīcēbo si vobis in hoc fūcō q̄formis.



sicut et p[ro]p[ter] rep[ro]missit. **Oratio ad d[omi]nationes**

**Q**u[od] d[omi]natores. impetrate in p[ro]p[ter] plen[um] d[omi]n[u]m  
sup[er] corp[us] me[u]m ita ut in nullo me sine subiecto  
reddat obnoxiam. **Oratio ad p[ri]ncipatus**

**Q**u[od] p[ri]ncipatus. reddite me subiecta sublimioib[us]  
p[ro]p[ter]tibus. absq[ue] minime. absq[ue] rebellionem.  
absq[ue] detractione. **Oratio ad potestates**

**Q**u[od] p[ro]p[ter]tates. eripite me ab aduersariis meis q[ui]b[us]  
quib[us] vnq[ue] talis e[st] p[ro]p[ter]t[as]. cu[m] n[on] e[st] aliq[ua] ap[er]ibil[is]  
super terram. **Oratio ad virtutes**

**Q**u[od] virtutes. facite intra me m[un]dicia. me p[ro]  
p[ro]p[ter]m mortua. resuscitate. et i[n]firm[is] p[ro]p[ter]na  
tes. Et excecata f[u]er[is]. visu[m] restituite. cu[m] osurdata.  
reddite auditu[m] et sic de alijs. Et quid mortiferu[m] aut  
venenosu[m] bibero. sal[tem] p[ro] malu[m] cogitatu[m]. a p[ro]p[ter]na de  
lectatoem: facite ut in u[er]o noceat per assensu[m] Et  
hec profecto p[ro]p[ter] m[un]dicia. longe q[ue] visibilib[us] p[ro]p[ter] laico

**Q**u[od] archangeli. n[un]tiate in quatuor **Oro ad archang[el]os**  
opus 2. sublimis fidei myst[er]iu[m]. et quo a me.  
uel ab alijs per me instruendu[m] in maiori benedictio[n]e  
habeat[ur] obscuras sacre s[an]c[t]e sinas elucideate. Et  
p[ro]p[ter] alit[er] tu s[an]c[t]e gabriel per statu[m] i[n]sp[er]at[i]o[n]em in demu[m]  
aet[er]n[is] amores plaudos. sicut fecisti marie m[at]r[i] d[omi]n[i] et  
sachale. Et tu insup[er] s[an]c[t]e michael. qui es custos et  
p[ri]nceps eccl[esi]e. qui viciasti draconem. hoste sal[tem] i[n]fer  
nale. qui p[re]sentas an[im]as an[te] aspectu[m] dei. et i[n]petras  
eccl[esi]e pacem. tene semp[er] illu[m] i[n]imicu[m] in tuis viculis.  
ne nocere possit. et me in decessu ab h[oc] seculo an[te]  
aspectu[m] d[omi]n[i] p[re]sentat in et[er]na gloria **Oro ad angelos**

**Q**u[od] angeli. n[un]tiate in q[ui]bet dictu[m]. cognitu[m].  
et factu[m] oportuna. pro me a q[ui]buslibet alijs.  
p[re]dicando. exhortando. uel aliud q[ui]libet excedo.



ponite in ore meo uerba ista et salutaria quae sunt ad edifi-  
cationem meam et aliorum. nec aliqua fallacia aut versu-  
cia quaecumque valeat periculis. In tristitia quae non est secundum deum  
offerte consolacionem. in desolacione me confortate: de omni  
me reuocate. Quollite cor domini. deuotionis aridum sa-  
cramentis rigate. meas illuminare tenebras. in laudibus  
dei in suis comites. in excessu me reprimite. in misericordia  
reboate. aduersa omnes aduersarios meos. adiunete.  
humiliate me in propositis. extollite in aduersis. In mea  
paupertate pro me querite. In infirmitate sanate.  
in hora mortis me uisitate. amate. excusate. liberate  
saluate. **Sunt** haec mea officia. secundum ueritatem hyssopice  
ac septem saure. **Epaphras** tu **raphael** sancte. Deduc me  
per uiam bonam. sicut duxisti thobiam iuniorum. et per te  
taliter in accessum perfectum. qualiter per tuam sapientissimum  
consilium accessit per eum. et uero sue saure.

**Oratio ad omnes sanctos. quoniam plures partes.**

**N**on potest queso inuenire subsidium. refugium. ad-  
iuuium. si paupercula miserabilis anima. apud tot  
principes opulentissimos. ac potentissimos in felici patria.  
in urbe beata. in loco totius amicitiae et sympathiae  
aie. in templo pietatis et caritatis regnantes. **Et** dum  
queso clamabo et emulabo ad eorum ostia. petens pauperem  
propter deum. et nemo adueniet. **Et** dum uicissim distur-  
bam et periculis ad pedes eorum. et nemo succiet. **O** pau-  
percula desolata. ubi pro dei reuerentia periculis. si hic  
repulsa passa es. si hic iniuriam non es consecuta. **Si**  
hic elemosinam gratie et indulgentie non impetres. quod alibi  
te suscipiet. **O** felices. o gloriosi patres. et sancti dei omnes.  
toties audiui magnam illum amorem ac fauorem quem datur  
quod geritis ad pauperes. et miseros. atque indigentes pro-  
prios. insuper et illam uirorum donorum largitatem. et sympha-



Asint ad  
cia a ver  
o e scdm  
ate: de ce  
is arida  
m laudib  
ite. m hui  
adimug  
usis. In m  
ate. fanab  
tusate. lib  
ate hypo  
e. Deduc  
e. et per  
apictissim  
e. **Es**  
refugiu  
a. apud  
felicipat  
et suphab  
tes. **Q**  
a petis q  
rassim de  
itiet. **Q**  
fines? si  
secuta? **E**  
ars? qd  
ste dei o  
anore qui  
idigebat  
tate et sig

bindatā cleosmar. **H**eu. eis ego oībus aliis ife  
lior? depectior? idignior? magis q̄ reietta?  
**D**eficiet hec p̄r me vr̄a amēdatio? **C**essabit fons  
ille vr̄e clemēcie manāe. ne sola ego bibam?  
**C**laudet̄ m̄. vr̄e supplia. manū vr̄e? q̄ cetis oībus  
apte sūt? **V**ester p̄fecto thesaurū p̄r me nūme de  
arset̄. **N**ō adert quisq̄ ex vobis? q̄ suscipiat hac  
paup̄culā alienā. sub suo saluo q̄ductu. q̄ dicti pei  
dital nūnat? **N**ō est qui ex q̄passione vel hospitē  
colligat? a velut vna ex nūmis acillis sue facie.  
digne assarib̄. **S**atis p̄fecto m̄ eet. si ex hīs. vel  
vna me benigne suscipet: et m̄ suos ultima statuet.  
**E**t si in cetis iūcta sum vilissimā? idignissima? ifeli  
cissima? **G**rauius cetis excesserim: eo magis vr̄am  
meis p̄cibus ichābitis manū. scietis q̄ hīs nō opus  
ē nūa. qui tarent misera. **S**cio quippe ab alio vr̄m  
ē dictū? q̄ nbi habūdant delictū: suphabūdant  
et grā. **S**i me a pedib⁹ vr̄is indignant abitis.  
aiadūte. que me velitis ēē facturā. Instruite me q̄  
p̄fistat. manū reportura. **S**cio veāt. nō alibi hor  
futurū. **Q**uo ignē dūitū? **I**ncidā m̄ depectoem?  
**A**bsit hoc. **M**andatū cū accepi scdm̄ doctnas vr̄as.  
ecā usq̄ ad nouissimū mortis suppiriū. p̄em habē  
deberē. **C**ertissime ergo tenete. et credite. me a vobis  
nō distessurā. et totiens quoties repulsa: donec a  
vobis aliquid cleosine q̄ mea paup̄tate sistēda  
p̄cepero. q̄ si languē. aut male perire cogar. hō  
corā vr̄is oculis fana. vr̄is aduoluta pedib⁹. clamās.  
et vr̄m iplorās auxiliū. **P**ossetne hoc vr̄a benign  
itatis admittē. vr̄a clemēcia. et hūilitas? **E**stimo  
vtrq̄ q̄ non. **C**ōmēorate vos glōiosi s̄c̄i. nō ad vr̄as  
vēcūdiā loquor. sed ad meā nīgēte nēritatē.



Comendate inq. q. meas ptes aliqui gressistis.  
Et si quippe nunc in eo carceri. in eo exilio. in ea  
paupertatis regione. ubi diu fuistis. voluistis utiq.  
libent. aliunde iuuari. aliunde confortari. Id ergo et  
vos in facite. qd tunc vobis fieri desiderabatis. Illa  
distribuite in gratiam. que et gratia vobis pridem donata  
est. Quod si alter vrum in mitteret. et dicat. me longe  
plus fedata. et pfidata in steno peti. q. fuerint  
illi gloriosi st. fateor pfecto. ita ee. Sed vix hoc eis.  
Non nisi ex gratia indulgentia. Ex eadem quippe massa  
peti. metum extitit. promi ad malum ab adolescentia sua.  
in superhabundantia mea dei fuisset pseruati. a liberati.  
et exinde. magis obligantur ad gratiam impendendam. ut  
illa eo liberalius distribuatur. quo largius et copiosius atque

**Q**uod quidem estis in summa prosperitate. in honore  
atque felicitate. non invidens loquor. imo beatior  
hinc plurimum gaudeo. Sed quid factura est illa vestra  
soror misera? deget hic deorsum in tanta miseria et  
tanta infirmitate? Oure durum. eet cor vrum. atque inale  
animum. si illa perire sinetis. a a campis infernalibus  
quibus undique vallata est. deuotum. pferri tunc occurrere  
valeatis. et ad vos exclamo. et excedo manum. lac  
meis undique pffusa vrum petes auxilium. Non peto vestram  
gloriam. a vestras diuitias. Expite me a morte. et in  
satis est. Quod si vestram sororem. hoc vos deprecante repu  
leitis? quam queso audietis? a cui aliter benefacietis?

**S**i mea miseria. et paupertas. non dignabimur res  
petere. saltem obedietis deo summo vrum regi. atque  
imperatori. Is fecit. et instituit vos in suos electos  
narios. quibus incumbit indigentibus. necia impertiri  
Specialiter te virgo gloriosa instituit thesauraria



grē. mīrē mīe. mīttē orphāoz. desolatorū  
q̄solatōrē. aduocatū et q̄sultatē. Ad te igit̃ q̄fū  
gē. te req̄o. p̄r istoz offīcīoz v̄tutes. ne r̄ de fīti  
as in hac districta n̄tate. Imptur in de thesau  
ro grē. nutr. q̄forta. et q̄sule: et si nō p̄t me.  
cū sūm adīgna dī amīere grē. tū p̄t te. et p̄p̄t  
tibi q̄mssū offīciū. legit̄e s̄m̄ q̄stutōes sūm̄ cēcē

**H**unc dico vobis. o glōiosi s̄i dei dēb. q̄ ap̄  
me ē signetū sūm̄ regis. ad elēosinā v̄rū  
p̄cipiēdū. Cognostis hanc dubie signetū. h̄ em̄  
nō ignōatis. q̄ sūe p̄ali dei instītu. nec possē.  
nec scīre. ad vos p̄tingē p̄r req̄rēdis v̄rīs elēosinīs  
Nō ergo veniēs cū signeto? a vobis audiri debeo.  
et v̄rū alīmōiā p̄cipē? Infallant̄ em̄ me de  
ad vos mīttit: quos nōmīn̄ elēosinīs habū dāc.  
Ne igit̄ me cōgēitis ad ip̄m̄ rēūt. et de v̄rā repul  
sa querelā exponē. loquor et p̄sūmēs fateor. q̄  
n̄tatis. p̄te ex v̄na: et dīna benignitas ex alia.  
me t̄sūmīttit ad vos. et hūc ausū sic loquēdi p̄bet  
flam̄ ut verū tantū p̄būm̄ qd̄ dñs accedit nō sūe  
falsa denegabit. libeā h̄ dñs libeāles habebit  
seruitōes. Sed forsā m̄ dicet aliq̄s. cū dēns ut  
asseris. tibi velit elēosinā p̄pēdi. ab illo petes.  
q̄ seip̄m̄ em̄ si velit. tibi ad p̄xas largiet̄. At ego  
r̄ideo. Que grā queso s̄is cēt habēda? si nullo  
suo medio. in deus. p̄ seip̄m̄ subueiet̄? Quia ī sup  
rōe. grāz elēosinas ad sup̄flūētē mēsūrā acce  
pissēt s̄i. si nō in ceteris idīgētib̄ cēt dīstbu  
tū? Itaq̄ hec dei volūtas ē. ut suos veniētur  
s̄os. illos dep̄cātes. et req̄rētes: Illiq̄ nobis suc  
ciant. suas nobis donātes. et īpartietes grās.

q̄m̄

nō



Tale quidē decet dñm. tales habē electos. qui  
videlicet q̄relas vtrūq; pauperū audiāt: q̄ sine me  
dio principē adire nō audent. **Ad omnes sanctos**

**R**ursus q̄ro. ppter quid me repellitis: Si ppter peccata  
mea. q̄ aduersa me clamat atq; obicit. Veni q̄  
sō dabis. dabis vos ppter audientia fidei et  
favorē hñe cruetissis adūsariis. nō mō meis vtrūq; etā  
et vñs. quos mō nō exos habetis. q̄ vñs sōri pauperū  
q̄ vñs creatura ē et factura dei vñs sūm p̄ncipis. Et  
clamat fateor et strepitū magnū vñs aurib; igitur  
adūsarij isti sibi peccata mea. meq; sibi obligata assēvūt cū  
illa q̄miserim. sintq; opa mea. **Silete. silete infideles**  
adūsarij. Vos reprobo et abnego. per vos em̄ nimis  
decepta sū. peniteo. Decepta sū nō dimidietate iusti  
p̄cij: sed in toto iterū igit atq; itez doleo: vos fugio  
et maledico. Iustiq; bellū adūsus vos indico. in q̄ vñs  
bello. in eē debent auxilio oēs qui p̄te dei fouēt. etq;  
fidelit̄ subiecti sūt et ad fidelitatem **Ad oēs sanctos.**

**Q**uid q̄so gloriofi martires dei aliud facē valeo  
dicere in. Si temerarie aliquid opata sūt. si in  
aliquo excessi. Veni nō in vno tñ. vno in mille  
millesies / nō aliud in ē remediū. q̄ sine fictioe penite  
atq; in posterū p̄taue. et pro posse id p̄se qui quod  
nouero vñs fil' et meo impatori displice. h' at̄ fatiēdo  
in vñs debetis eē q̄sortis. cū id fiat in honorē illi.  
quē tā singularit̄ diligitis. atq; honoratis. et id vñs  
quicquid faci potest. **Sed in obicitis.** q̄ mi' debet  
hoc p̄sequor adūsarios. vno sepius p̄ditare existo. cū  
illis vñs pascendo et tractando. illos q̄ huūter re  
tipiēdo atq; honorādo. **Ad hoc p̄fecto quid dicā ig  
nouo.** Cessat oēs mee allegatoēs. Ignominia. rubor et  
q̄fusio irruūt sup facie meā. In h' me fateor quitta

et digna o  
mām peti  
mā. hoc sa  
cētis a p  
uilet imp  
mee petiti  
tali in me f  
illū me ad  
q̄ sūe in  
dicitur. au  
em̄ et p̄  
de me fū  
e mea mis  
hō. vñs p  
p̄uolēta. d  
doles. q̄ nū  
defer. p̄  
impello gr  
bushor. ma  
me aggr  
**M**inim  
vñs  
p̄clm  
apud dñm. q̄  
p̄ce dignit  
vñs p̄ laet  
quippe ē. m  
cedet illi f  
esse alius  
mō occurr  
p̄ce ad dñm



et digna si obprobrio. Hic itaque nil aliud nūdeo. nō q  
nam peto. Nam inq et indulgentia. gratia et ve  
ma. hoc satis sit. vobis q h' responsū sufficiat. Si  
et nec a pugna fragio et et nec reuertar. noster  
milet imperator ne repellat. Verū h' ē pūcipaliter  
mee petitiōis cā. ut vō p'sidio. sic mūta sum: et  
tale in me suscipia aī. ut amodo nō inuertar ad  
illū mei adūsarij sepe dī. sibi p'ti. maledictū q'sortū.  
Et q' suis insidijs. p'missis. et cautelis. apli' me nō  
detineat. aut i quosq' superet. Nō utiq' a debili  
egrotā et p'strata. ultra vires. exigetis. Fatile fateor.  
ē de me triphū sumē. prona sū ad deceptōem. Hec  
ē mea miseria. et qd plus ē. nō ea diligētia qua de  
berē. v'm peti. et expecto subsidū. p'mo in hoc sū  
p'pnoleta. desec. et tarta. et hoc ē h'cū vñ sume  
doles. qd mūt q'or. et deplorō. hoc ē pro quo vos  
deplor. pro quo vñs aduolnor pedib'. p'z q' vñs  
impello gratia. et p'sidiū posto. ut ex nūc sū ro  
bustior. magis q' sollicita. ex toto corde ad vos in  
meis aggressib' et adūsitatib' nēre. **Ad oēs p'ces**

**M**imne apud ē o glolosi p'ci dei. vñs dīaas.  
vñs glōia in aliquo diuini dñi in sūctis  
nichil a vobis peto p'ter vñs. et ut q' me  
apud deū. qm' oportua saluti. in p'ueiant dignas  
p'ces dīgatis. Nō arbitror tā āgustā ēē vñs cāte  
vñs largitate. ut h' in denegatis incompabilis  
quippe ē. modica illa cātas. si uel modica i me sit.  
ardeti illi fornatū vñs amōis. Et cū nemo adeo. in  
ēse alienū. etiā si iudens uel gētilis. Quis si p'ris a  
vñs o'casor. cū corde sincero per se a p' alū q' se  
p'ces ad dñm p' me fieri iustant requēti. nō libenti



aid acq̄estem. Quo igit̃ pacto pro me apud deū nō  
intēditis. cū sū xp̄iana. et m̄a soror in fide. et vos  
ad id faciēdū instātis impellem. p̄serti. cū vos ī nullo  
offenderē. Et si offendi. doleo. et veniā peto. Cū pro  
fetto talis ac tāta sit v̄ra dilectio. tāq; āpla largitas  
et extensa. p̄sum nō p̄t̄ur qd̄ tā hūilit̄ ac decur̄  
peto. n̄ recusētis. Sed si feceritis. bene in v̄ra est. qm̄  
certus sū. q apud deū infallant̄ p̄petrabitis quiddā  
& me petieritis. Cur enī vellet ip̄e. me vos deprecari.  
v̄ramq; orōem. ad meā instātiā sicut ītensū dīgi in  
consp̄ctu suo. ī vos dūcet audiedos. Rūq; vob̄ tale  
afferret q̄fusione. ut vos vacuos a se repellēt. Que  
etiā est illa v̄ra felicitas. si nō replet̄ desiderū  
v̄rū in oībus. que exposcūlatis.

**A**dhuc p̄sumā āplius. et dicā. q deus p̄ os v̄rū  
et per v̄rā doctrinā. m̄adātū m̄ dedit. ut  
ad ip̄m. et ad vos. sit meū refugiu in oībus  
necitatib; meis. Cū igit̃ h̄ p̄cepit deus. et sub  
hac fiduciā vos impello. quo mō t̄r̄di potit̄. q v̄rū  
iubeat. et alterū faciat. atq; ita m̄ nō sūteritis. I  
ubet quippe p̄ vos ip̄os. ut semp sit p̄p̄t̄ mea ī suā  
bonitate. et ita v̄rū ē in tātū. ut etiā si me occidē  
ocidē voluit. nichilomin; p̄petabo in ip̄m. Nō igit̃  
ob aliud vult me ponē p̄p̄m in suū auxiliū. nisi q  
vult in suū auxiliū. et v̄rū petētī assistē. Sed si  
in quib; dicit̄. hoc itelligēdū ēē. dūmō boā & stā.  
sit hec p̄p̄t̄ mea. et nichil cōf̄ m̄adātā eius adm̄  
fero. Heu me. hoc ē p̄cipiū p̄p̄t̄ qd̄ bonū arbitror  
ponē in dño deo p̄p̄m meā. et eius t̄nti auxilio.  
ut videlicet suo mūere n̄ sit p̄fenerā. in observātiā  
m̄adator suoz. et tandē in exf̄inis īuēlar ī grā.  
et in suo seruitio. Et si nō gaudet̄ in hoc grā. itūtu



pati meaz. salte qcedet. ppter dñm mādātū. quo  
stimulor ad petendū. *Ad omnes sanctos. c. c.*

**C**onsidero insup. q si vñm quilibet vñ. deī idul-  
tū. seu remissionē impetuerit: magne habū-  
dabo dimittis. *Omne* at difficile ē ita impe-  
trā. pmo lōge plus. q petē psumere. qm et si mag-  
reape nō merui. vñ tñ largitas exposcit. ut mag-  
nū tribuat. sed et mea ingens nēctas. pñdū mag-  
efflagitat. nō alibi. q apud vos īueniendū. *De* si  
quis dixerit. hāc eleōsinā. bonis opib⁹ et legitimis.  
ad vos obsequijs. eē nō asequēdā. *Videō.* q iā eēt  
eleōsina quodāmodū vedita. nō donata. qm tñ id mo-  
dū hōis. qd vos intpellās. meq subitēs ⁊ hūilēs  
vobis ppendo. quodā mō postulat. ut quādā vicissī-  
tudīe nō succiat. atq ita nō in vanū. ppen meā atq  
refugiū in vobis posuero. *Fateor* quidē. me nō qdig-  
nū. ad vos habē honorē. et amorē. sed debilis sū vrb⁹.  
et facultatib⁹ inopē. *De modico* autē. modicū. grate  
suscipiendū ē. Itaq. dū civ lotupletior in domo pñā-  
lib⁹ habūdātib⁹: opulēciōi corde. vos honorābo. vos  
amabo. *Dico* insup. q noni psonas aliquas absq  
hīs. etate etiā iuvenes. quaz qūsatō ab vtrō. fuit.  
in tāpis. que nichilomin⁹ ex vehemētī affectu largi-  
endi alijs. dū sibi nichil donādū adeē vident: volu-  
erūt id vāstulū in quo sepeliri debuerāt. in eleōsinā  
qū. sep mūdab in tñ pñā et exponi vermb⁹.  
Fuit h⁹ nobile testamētū. *Et* si vñ pñā stantilla cā-  
tatis. tantū opus hīc decisis. valuit efficē. tantāq  
sustatē flāmā extēns. ad subuēciōē altēq. quid  
queso eē debet. apud vñm habūdātissimā. ardētis-  
simāq cāitate. circa nos paupes. *Quale* emittet  
ille ignis flāmā. quale insup opus demittabit. *Cō*



uerto ptea q̄s de acem̄ mehis. ad illā vīam caritatis  
atq; largitatis. quā dū hac mortali vita q̄sigebam̄.  
erga paupes habuistis. **Ad** magnū. etissimūq; ausū  
gratio. ad vos impelladū: p̄ciās vtiq; in venie desup  
auxilia. cū idubie nō dimita sit p̄ glōia. vīa caritatis  
p̄mo inestimabilē aucta. et p̄fecta. Et si em̄ vobis de  
sit miseria: mīa tñ adest. cū illi sine p̄pinq̄uissie mīa  
cū p̄p̄n ē parte et miseri. **Nō** sufficet temp̄. n̄  
lingua. ā intelligētia. illa mīare pietatis opa. que  
vobis. vīa suavit caritas. erga paupes exercere. Que em̄  
egritudo. miseria ā paupertas inasit hoīes: cū mox  
nō eētis presidio. sanādo? succūdo? famē. siti. algore  
patiēdo. ut alios pascētis. et reficētis? **Alter** vīn̄.  
seipm̄ in seruū venūdauit: ut filiū paupis vidue.  
de māib⁹ hostiū libearet. **Alter** se p̄iculo mortis co  
misit: ut hīnc. aliū emperet. **Alter** dimisit vestem.  
qua idutq; erat hyeme p̄fida: ut aliū nudū hīnc  
teget. **Alij.** nec metu mortis imminētis. a pietate  
sepulture mortuoz. a visitacōe captiuoz. retrahi po  
tuerūt. **Alij.** tāto grē p̄uilegio. donati sūt. ut etiā vi  
ta fūcti. de suis corpib⁹. oleū mīstret. sanādis egri  
tudinib⁹. oportuna. **Hec** autē q̄ loquor. nō nisi copā  
libus defectib⁹ sublenādis. deseruiūt. quos venēa  
icōpabili sup̄ant. aīe p̄uiales indigēcie. ac nēcitate  
tes. tanto illis p̄iculosiores. quāto corpi mortali. p̄e  
minet aīa imortalis. et mors etna magis timēda  
ē. q̄ tpalis. et transitoia. **Cū** igit̄ nichil vīe caritatis  
iā deperierit. p̄mo multū accreuit p̄fectionis? q̄to  
magis nūc. q̄ tūc succūrtis? **Succūrtis** m̄q; n̄. vos  
istatim tāta nēcitate requēti. p̄fert. tñ de hīs mea  
sit apud vos obsecratio. que plus diuū honorē ac vīū  
laude gēmit. q̄ quelibet corpi subuētio.

**E**t  
arbitrio  
phre  
de salu  
volate  
Veni gl  
hinc p  
ad me p  
nec dū  
tūm q  
admodū  
nichil v  
fuerit.  
exior.  
hinc dū  
hinc. et  
sup̄st  
p̄fectū  
ad car  
p̄fūctū  
tes hū  
atq; on  
vīa re  
sequēti  
re im  
fūctū  
q̄m de  
nate  
volūta  
et mea



**E**t vè ita est. qd etiā in carne vniētes. maio-  
re longe caritate. ad salutē aliorū demonstrastis.  
q̄ lingua sufficiat exp̄mē. Nec em̄ quālibet  
acerbissimā penā. aut mortis qdāq̄ horredū genus  
phorūstis. dū in medijs tormētis. astant. ibi fi-  
dei salutis p̄dicabatis. ad illūandū eos. q̄ i febris  
i dolatē sedebant. ad dirigēdos pedes eorū in viā par-  
tē. **H**eu gloriōsissimi p̄r. nam nec vos mōi oportet. n̄  
hūmōi p̄secutores et tormēta p̄peti. ad in auxilium fēns?  
ad me sanādū? ad me illūandū? ad me demq̄ di-  
rigēdū per finitē v̄tutū. nec aliud cū h̄o p̄peti. nisi  
tūmō q̄sēscitis vel dūm orantē ut ira fiat. q̄  
admodū fieri desideo. et tūc absq̄ dubio fiet. **E**rgo de  
nichil vobis arbitror. a p̄rē m̄mā. Mala quidē sic  
fateor. et vitij vndiq̄ m̄tita. Id em̄ heu nimis  
exp̄ior. sed deo p̄tegete. nō vos p̄secuta sū. nō mor-  
ti tradidi. et nichilomin⁹ etiā pro hijs q̄ vos p̄seque-  
bant. etiā i medijs tormētis. dū adhuc eccl̄e h̄c  
susp̄stēs. oratē q̄sueuistis? quāto magis nūc. ab hijs  
p̄secutorib⁹ iūmēs. pro me nichil horū q̄stra. dep̄-  
cal curabitis? **C**ōdonate m̄ olsecar. nimis forsan  
p̄sumēt. et magna exaltā. Meito em̄ m̄q̄ m̄.  
vos hūm̄l. et deuote dep̄tā. adertis adiutores.  
atq̄ oratores. qui iā tūc in glōia residetis. cū etiā  
vīa retusantib⁹ ac p̄uētib⁹ p̄sidia. vos q̄ atrox t̄  
sequētib⁹. voluistis. **R**eceditis a me itē di-  
te iūmē. et vobis silentiū idicite. Dicitis em̄. quia  
frustra p̄rō imploro? frustra leno in vobis oculos meos.  
qm̄ de mō sū reprobor. et et̄na dei iudicio dap-  
natorū obnoxia. atq̄ ob id. s̄i dei oēs. dīnā sup̄ h̄o  
volūtātē agnoscētēs. nullū monēt me reputat?  
et meas p̄rēs aurē surda suscipiūt. **O** mēdabitis.



Atque infideles hostes? quibus vos super hoc tractatus fecit?  
Certa quidem est hec de vobis sententia. quam innotabiliter  
dampnatorum traditi estis. circa me certe non est. quam si me  
dampnare deus voluisset. iam dudum id facere potuisset.  
siquidem hoc dudum demerui: si mihi esset preuenisset me  
**S**i etiam me dampnatorum tradenda detenuisset? nunquid in  
suo munere hoc tam vehementer adesset peccandi desiderium?  
siquidem peritiam. me diis sanctorum suorum intercessionibus implorandi  
**S**cio profecto. quiddam vos nunquam hostes. nunquam dixeritis.  
me nunc in ea adhuc vita subsistere. in qua in facultas est  
mea deo proprio pulchre aperiri. nec id inde dubito futurum  
si in toto corde servituta fieri mandata eius. **S**cio insuper  
id me suo munere. et suorum sanctorum perfidie. hoc posse ad  
impleri. **E**nunc igitur hostes nequissimum apostolum ita me  
ad desperationem persequi: quod nunc me perualebitis. **E**t  
quod amplius est. quiddam in futurum circa me facere dispo  
suerit. sua enim sunt. qua per suo vultu potest libito. Iustitiam  
nichilominus. quam diu tempus gratie est. et facultates ad hoc  
aderunt. ipsum diligere. optimumque ac iustissimum iudicare.  
quod vobis omnibus inimici. vis in malo. impedire obstruere.  
nunc me facere valeatis. In quo utique vultu statim deterior ex  
tat quidam. cum ille vobis odio sit. cui propitius est esse finem  
bonum. illique iniustum ac crudelissimum censeatis. que  
quod est esse pessimum. ac iustissimum. **A**bsit igitur ut vobis  
filius fiam. **C**ur enim salui fieri non valeatis? si quod in  
indulgentiam postulare non vultis? **N**on itaque sic faciamus.  
quod amittant. indulgentiam petam et requiram. **A**pe etiam  
in mandatum dedit. ut spem in suo reponam auxilio.  
quod nunc me facit. si me statuisset adempnare. **C**ur quod in  
bonae voluntatis prebet intuitum? cui compleretur dare non  
vellet? **C**ur me ad meditationes sum. insuper ad finem cultum  
desiderium commonet? si non id me. semper usque in finem



vellet eē facturā. Idcirco scitote fallaces. illi ponā  
q̄ vobis. fidē adhibebo. nec ab invocacōe sui prōtinj  
vllaten⁹ deficiā. **D**istredite itaq; hinc. et mala vīa  
hōra huc venēitis. et ad vīam cōfusionē. me orōi dāc  
finē. **N**ec enī a p̄p̄tū stōz quib⁹ assisto. mūt abibo.  
donec signo aliquo etō m̄ innotuit. me fore exaudiri.  
**Q**uod itiq; signū. nō aliudē etne sumēdū arbitror.  
q̄ si in p̄fūda hūilitate. meos defetq; meaq; pau  
ptatē recognoscā. et ex toto corde illis intēdētib⁹  
in dñō habuēo fiduciā. **Q**uod si nullestis me sedux  
eritis. ac derelictis: nullestis resurgā. q̄ in semp  
adeit aperta grā porta. **I**llos in desperacōe addu  
ate. q̄ dīnā boītatē ignorāt. et stōz potētiā. **V**el  
enā. q̄ eos exorācōe vel negligūt. vel ḡtēpnūt. **S**im  
hah quippe estis. facite dñō. vīa intēcōne artā me.  
nec opus ē ut in mea p̄ccā ḡmemōetis. **I**nfēntes hīc.  
me celestib⁹ p̄m̄is. eē penitē idignā. **I**d etem scio.  
**S**ed et scio. q̄ p̄m̄is ille me⁹ p̄r. **I**h̄s x̄ps. meū debitū  
soluit. et mea oīa. quotiescūq; in displicuēit. dele  
bit p̄ccā. michi q̄ p̄ciosissio suo sāguīe celeste reg  
nū lucēfat. et erit. et h̄o titulo. et nullo alio. pos  
sionē hūi regni prestolor. sicut et olim ab illo  
glōioso beato **B**ernardo. in sua visione. m̄sū accepistis.  
**H**ic loq̄r aīa immūis. eā in desperacōe iduē m̄tētib⁹  
**Q**uid dicatis adhuc fallaces. atq; infideles hostes.  
Dicatis hāc meā p̄pem. temēritatē quādā eē.  
at p̄sūptōem. qm̄ nō ē h̄o vīcēs sup̄ terrā.  
q̄tūq; grāms p̄ccōr. q̄ se nō cōfidat saluādū. **S**ed  
plūma eoz restant. q̄ stultq; nō extogitat. **D**icatis  
issipulatos vos in me certūc defetq; quot m̄ime dis  
celno. meq; obseminatis usq; in finē. cū me sic inādē.  
atq; tūnemē p̄ponitis. ut parū in q̄ desse possit. **H**ec

me by



45  
pet. mea. quā p̄sūptuosa temeritate appellatis.  
cū illi regis legem nūme obsecrē. vñ p̄p̄o auxilū  
Rex profecto p̄ hūc modū. me detinetis a p̄p̄o bona  
**O** nequā ac despeati. nō quidē dico in hac adesse  
fiduciā. ut absq̄ observācia dñe legis salui p̄  
sumā. eēt hec idubie nō p̄p̄et. sed p̄sūptuosa temeritas.  
huiusmōdī sūt q̄plures. q̄ sine p̄mā. et correctōe  
male vite. deū eos saluaturū arbitrat̄. dicētes. nō  
ideo eos deū fecisse ut q̄dēp̄ret. Absit. ut sic p̄p̄e meā  
iustitiā. q̄mā sūme tigno. i meli⁹ reformari. et  
legē totā adimplē. sine q̄ impossibīlē ē scio. me salui  
**A**d id autē faciendū. in q̄fido prestai vultis a dñō. et  
scōz suorū suffragiis. Et q̄mā iā ignore. an sūm in  
grā. an nō. aut si in ea p̄manebo. p̄p̄o nichilomin⁹  
q̄ deus. tandē meas illuminabit tenebras. ad diuini  
cādū illos in me defetq̄. quib⁹ forsā ad p̄mā. a grā  
der sū aliena. Adq̄ ipm̄ cotidie deprecor. ut sic de  
tebris meis. lucē faciat p̄plendescē. q̄ tūmāc tādē  
dicē nō incubat. nos cā p̄struim⁹. nos cā sup̄am⁹.  
**I**pm̄. ipm̄. iustitias exoro. ut me iustuat. q̄ pacto.  
legitima. seu integra q̄fessioe. vel q̄mōlibet aliter  
a p̄tīs. quib⁹ forsā ignorās sū irretita. libera  
valeā. Et quidē videtis. qualit̄ ego frequēt meipm̄  
p̄p̄o. ut sciam quid rursū sūm in illa extrema  
hora mortis. q̄ sū a corpore migratura. et ad id  
stādū sūme āhelo. **E**t igit̄ hec vobis mea n̄sio.  
videtis q̄ celestia bonorū p̄tributōem peto sub titulo.  
et in p̄p̄e mei glōiosi redeptoris Ihu xpi. q̄ in me  
in illis veditavit. et ob id suā in p̄partur unam  
p̄cor. quā p̄mā. a p̄tīs meis. ex mera sua grā.  
suā autat facit. et oēs meas delectat iniquitates.



et exinde me faciat sue legis factorem et madator  
eius. **S**ane ne hic quidam dicat. Quid ad hunc  
hunc. o vos homines immortales? qui vobis fraudibus  
male me defecere satagitis? quid vobis apostoli restat  
reprehendendi? **E**t deus pro me. quem contra me? Quis  
me accusabit? Quis me adprehendat? Non vos perfecti  
tormentum. nulla enim quanta vobis promissa est dimittit. habet  
tes potestate. Distendite igitur cum omni via confusione et igno  
minia. **R**evertar ad vos gloriosos. celestes cum sanctos.  
ex quo huius respondere peritibus inimicis. qui perperam in con  
spectu vestro in quantum parat insidias. me qui ad perit.  
impedientes impugnat. **N**on profecto vos in hoc venerat.  
Nunquid non ero. dum vestris asto appetitibus vestra alicui  
protecta? Nunquam etiam in mediis hostibus tuta est. nunc  
autem hos cunctis perfidos hostes. ad meam qui vobis ve  
lut munitia dirigit. dimittenda laceandaque oriem. nunc  
meque deorsum de paradiso velle precipitare. **O**mnium tamen in me  
illos odio habebitis. nec eos audietis adiungere me  
seu adiungere meam denotam oriem vociferantes. Vos  
inquit hoc videtis. ac spectantes. et si non alia est  
vobis cum in miseriam pauperum vestre perire. iam dimittit vos  
deperit qui illorum periculis innotabilis. et gaudium sub  
trahit. qui vobis me vos repellentes. eis afferretis  
poteritis nichilominus et debetis meo videri. me au  
dite: ac replere mee indigentie sacrum ab ubertate electo  
sumus vestrum. ut sit cum gaudia. et profectu ad perit  
mei celestes honorem: et ad vestram laudem et gloriam  
insuper inimicorum confusione. revertar a vobis exaudita  
hic etiam quaeratur pro aliis pauperibus huius mundi: per gratiam

**E**sto. quod ego adeo perditum sum ac reiectum. ut  
pro me nulla elemosina valeat aut debeo meo  
questu impetrare. supplico saltem. ne mea mi



sera fuit nocumēto cetis paupib⁹. magnū hōspi-  
talē hūc mūdi. et carcerē purgatorij. quos questus  
et pio quib⁹ impello. **S**ane quippe. vno nimis mag-  
is mea pro me miseria. absq⁹ h⁹ qd⁹ cetis sim detinēto.  
**R**ed et cetis sane. habūde q⁹ sua torquet⁹ iopia. absq⁹  
hoc q⁹ mea. eis miseria sit. dū in iā ex officio im-  
bit. hūmōi pio eis questū facere. aut q⁹ p⁹ eos ad h⁹ sim  
dū depurata. a⁹ i⁹sita a⁹ rogata. aut q⁹ ob id. aliq⁹  
recepti t⁹raha. aut q⁹ in sanguine mīti sūt. a⁹ quā  
dū eis vites suppetūt. silē in bñficiū ipendūt.  
**V**erū q⁹fecto pio hīs. p⁹nales eleosinas nō postulat.  
sed in eoz indigentias. q⁹ multū ēte sūt miserabiles.  
**E**t haut dubie nō poterit eleosina. illit iutilit⁹ accēde-  
re et si nō hūit. falsē alit⁹ quierit. **N**ō ē paupertas.  
infirmitas. molestia. vel afflictio. q⁹ nō iueiat⁹ in  
hoc hōspitali. atq⁹ in p⁹fato carce dirissimo. **Q**uā-  
nāq⁹. ardētissima febre luxurie corrupti. adeo vehe-  
mēter cruciat⁹. ut nec ad momētū reside. a⁹ q⁹stū  
possint. **A**lij auidie ydiopisi turgētes: indescit⁹  
sicut. **A**lij. corpis et acacie putrescūt lepra. **A**lij  
velut canes furiōsi: iurgis ac detractōib⁹ p⁹strepūt.  
**A**lios porcina defecit⁹ crapula. **A**lios ira. viciā  
diq⁹ furor i⁹sanie facit. **H**os tamen glia tūmescit.  
**A**lios absq⁹ iutmissione torquet iudicia. ita ut nec  
aliti⁹ p⁹ioppēa p⁹aeter ēne sinant. **H**aber h⁹ aures  
impias. ille cecus habet oculos. cetis. cor iūter  
laborat. plūmis. nec vñ mēbrū validū ē. **S**ūt  
qui per malā famā vndiq⁹ fecidi sūt. et ut breui  
seruicē. multa q⁹ ad plenū expm nō pnt. āplet  
tant. nemo ē. q⁹ nō alit⁹ subiaceat indigēcie aut  
miserie. hic quidē plus: ille at⁹ minus. **Q**uātū vō  
ad eos. q⁹ carcerē purgatorij mātapan sūt. res ipā p⁹



tula ē. pena seipam manifestat. Sūt nichilo  
min⁹. hū. deo ac sue familie dilecti. post breuē  
tēpē intellū. filiū regis in glā coronādi: ac pū  
meito eis eleōsina ipendēda ē. Et cū pscipos mē  
dicāe neqant. ego paupcula in cetis ex apassioe  
moneor et impellor ut iam dixi. pio eis medicāe.  
ecā si nichil hūc. sui quodi pceptura. Offero  
igit factū meū meditatatis vobis epuletissime  
eleōsinarijs. Imponatis larga mūcia. hūmō inf  
mīs ac captiuis. erogāda ac distibūda: ubi  
tam euidens inuēta ē nēctas. et pfecto paup  
tas nō ficta. Nec enī ē paupertas alia. q̄ paupertati  
pca valeat apparā. Plures quidē vīr. o glōio  
sissim⁹ p̄ dei expimēto didicerūt. qd nūc dico  
Ne igit me vacuā remiscitis. a appetu vīo: q̄  
tam iusto titulo. et ī tāta nēctate. vos impellat  
appellor. *Orō ad dñm Ihm et ad glōiosā vīginē mēz.*

**O** certa p̄p̄s. finale refugū. aīaz. Ihm xpē  
redēptor n̄r. et tu virgo. sua m̄r glōiosissia  
et si ego paupcula apud cetos oēs stōs  
eleōsina grē fraudaver. repulsaq; ab illis oib⁹  
patēter. cōfiderē nichilomin⁹ adhuc in excellenti  
suphabūdāa. vīe dulcedis. m̄c. atq; largitatē.  
vīcōitatis inuēse. In vobis siquidē duob⁹. et p  
vos. celebratū ē atq; pfectū. n̄r redēptōis opus.  
datiq; estis. ac p̄p̄r. ex officio deputati. ad ferēd  
apem miseris. et rēcōaliādū p̄ctores. Qui si vīq;  
nō fuisset. nec tu dñe Ihm xpē hūaitatē suscepis  
ses. nec tu dñā glōiosa fuisset effecta n̄r dei. Hic  
sane ipeio meū quidē carne frēm: meū cē deū



ac meū iudicē Insuper et meā sororē optimā.  
 illius quidē iudicis mrem : meā appetitio factā  
 aduotatā ac p̄tētem In hīs dices sū : cū m  
 meipā sū paup̄rima. Apud hos q̄libet nēcia i  
 atq; oportuna. copiose repire valeo. q̄ vtiq; nichil  
 vtile ac salutāre m denegabūt. Rō egrediet̄  
 extra portā mee mēorie. si nō p̄us p̄tē dulcedine  
 sue ac bonitatis gustauē. At ego quidē inter h̄  
 duo tā tuta p̄sidia collotata. quo pacto defina?  
 cur nō p̄perabo? Cur diffidā? p̄serti si nō mea m  
 nauia. eoz fectō longe a me auxiliū. Et h̄ vtiq;  
 ē p̄ro quo nūt istant vos dēcor. Vos nūq; talē  
 mrem talēq; filiū. q̄ me talib; tamq; solidis vob;  
 p̄per vinctis. vobis iūgi et q̄ncti voluistis : ut  
 vīā p̄tegente grā. nūq; a vobis valeā separari. si m  
 nonissio suppizio mortis m hat p̄pe et grā repta  
 fuero. *Alia orō ad dnm̄ Ihesū et gloriosā vīrgīem Mariā*

**O** Ne cōsultā. desidem atq; īfelice. q̄ temeritate  
 frequēt ab illa mei p̄ris Ihsū xpī. ac  
 mee mris tuta p̄tectione me subillē audeo.  
 Cur enāgor p̄ amaras voluptates. et p̄ p̄iculosos  
 viros magnū huiusmōdi maris? Quid alibi tam  
 studiōse p̄quir? qd̄ longe habūdantiā. tūcūq; h̄  
 paratū īnemo? diuitas? honores? sapias? volup  
 tate? Cur nō expanesto. ne dies mortis m eo  
 statu me p̄cipiet. m quo meo destituta p̄sidio.  
 vadā p̄cepē m profundū mfm̄ ubi nulla ē redēp̄.  
 Cur refuse? cur negligo m eoz societate. p̄ sctā  
 meditacōem versari? quoz solū p̄sidio q̄stat cē.  
 oē bonū adipisci. malaq; vniūsa posse vitari.  
 Magna quippe ē hec īgnitudo. magna quippe



in heretia. Vmo venis horrida queda miseria. du  
 hoc in semp. du venis voluco paratu refugiu. auxi  
 tuq. no regnosco. // Veni o dulcissime pr. Ihesu  
 xpe. ac benignissima mater vgo maia. omis illa  
 su. que sepe nimis errans. p. d. e. et illa  
 famella. desidiosa. errabunda filia. q. no h. tratta  
 et coatta vlt. per vias rectas incede. Assumite  
 igit. illum manu. et tenete. ne ea suo deliquit  
 regim. qm sit cito in p. d. one met. *Hic loquit*  
*aria in tribulatione existens. ad sui grolatores et*  
*pacetia plimos tbulacois fructa sibi qmcorans*  
**O** ptine venit mea g. iosa d. n. tbulatio.  
 et cu gaudio et affectu magno suscepta  
 sit. Oenis quide pr. optine. te misit ad me  
 no dubito. Te igit. equissie iure. benigne. letatet  
 debeo suscipe. no indecent. trattare. a repellere p.  
 p. aetia. tibi a iuria i. rogado. aut adusa te  
 improbe iniuriando. Erravi fateor. venis ad  
 me. iusta pena acceptura. Insipiens sit at ignara.  
 venis me i. struenda. Deturpata su ac fedata.  
 ad decorandu. ac mundaandu me aduenis. In demu  
 p. ro. accedis ad digendu. Sorte eterna de me  
 nu. ad liberaandu me festinas. Gramba oppressa  
 su debitis. uelende me p. tendis. Elogam me a  
 facie p. no mei Ihu xpi. ad me illi de n. o appre  
 uinadu. rectitudinuq. profecta es. Cu hnt q. me  
 oderut et otade q. ut. i. u. g. ortu. me venis eripe  
 Ruc pene excecata su et surda. nimisq. mollis et  
 lassa. in oibus mebris meis facta. venisti salute  
 ac robur largitura. *fat* igit. in me. ac de me ad  
 plenu. s. d. m. i. stitu. v. i. b. n. p. laati. i. u. x. ta. m. a. d. a. t. u.



et amissione optimi patris mei. Gratiarum illi ago mil-  
lesimas. qui non ut ego illi frequenter ita me neglexit.  
qui me nolens perdere per te me velut filiam dilectam  
visitat. que nec digna sum ad suam gratiam vocari. quod  
potius mortem merui quam aliam quolibet disciplinam. et  
potius horridam irremediabilem quam primam a mansuetam correptionem.  
**V**eni te vni deceptor mea. veneranda domina. ut ea quod  
me amissione. quam a deo. non quam ab hoste suscepisti  
fugares. **E**t tuam per mensuram mee fragilitatis. miti-  
gere disciplinam. non me supra quam ferre valebo gravius  
affligens. **Q**uo non obstante volo. ut nec clamor. nec  
gemitus. nec atrox. nec signum quodlibet in me diffundatur  
aut amittatur. a indignatione te retrahatur. quo mihi  
dulcissimi mei patris iussione. de me. et super me quantum  
sufficit impleas. **L**onge enim melius me noverit. quid mihi  
expediat. **F**iat itaque ut iustitiam: et sua non mea vo-  
luntas impleatur. **Q**uamvis in genere extiterit dolor.  
etiam si feras. si ignes. si verba. si voluta disposuerit:  
fiat voluntas eius. tamen modo me in sua suscipiat filiam:  
mihique sociam faciat. tuam sororem patientiam. sine qua  
nimium dura est. et minus accepta. **I**ta si mihi fiat pro-  
satis est: nec aliam erga me peto clementiam. **N**imium  
sane dura. nimiumque dura mihi foret illa clementia. que  
me ad brevissimum temporis moram sustinet huiusmodi abusu  
voluptatibus. atque in stercore meo volutari ac putrescere.  
donec in anemeto. infernalibus campis traderet. deuoranda:  
illuc mortua sine fine. **L**onge fiat a me talis  
clementia. talis misericordia. **T**ibi igitur iugiter optata pariter ne  
retusem. tuam equanimiter ferere disciplinam. tuam per-  
sionem. **Q**uod quolibet domina correctorem. **T**olle quippe  
opem malaprimam: ut potiora tandem obtineat. **N**am et  
per meum. **I**hesus christus. ab hoc seculo non migravit absque

tuam



dura admodū pena: sed nec mīr eius dulcissimā.  
Que ego sū ut hīc inuimīs enadā? **Nō** ē hīc profecto  
postuladū. **Q**uēnerādā nigrā et dñā diato si libu-  
erit. ac demūtia pīr meo. in quāta nūc afflictione  
detēta sū. quā penā ac pressurā sustineo. quatenū  
sue paupī misereat filie. fragili atq; ibealli plene  
āgustiaz et tormētoz. ploatiū et gemitū. q; q; pīr  
sua hōitātē inuēsa. in hīc tormētis. in nūcū ipēdat.  
repeient in me bonū aliqd. qd remuneret. **Vides** nepe  
pīr vehemētā dolois. nec quēient orāe: nec ad deū  
meū. mentē meā dirigē posse. **Sed** et vos pīssimū  
auatores. curie pīr mei pīfati. et pīferti. tu benigni.  
mīr mīe. dic sepe dicto pīr meo. iam satis ēē. Postula  
in pacē ac requiatiōem. ut tui honoīs. ac pīr tuaz  
iduti. qsolatiōem aliquā expeiat. atq; alleviatiōem.  
ab hīc quibz nūc pīmor flagellis. sicut de hīc pīr  
qui scolasticis incubit disciplinis fieri solitū ē. **Exhi-**  
be te michi. ad instar illi pīe nūc: q; suā filiā erup-  
de maibus pīr. eā verberatis. **Q**uēquā inuimī.  
q;or. ne in meis verbēibz rideatis. eo mē quo d; hīc  
in polētibz pūcīs. riden solet. qui pro suis petulantiis  
in solis verberat. dicetes. ne pepercitis. qm bene  
meruerūt. **O** pīr. ve tibi. q; me tormētis hīc  
tradidisti. **Infelix** illa hora. qua me ad pīr mei of-  
fensa iudicasti. **Intio** quippe. in nūc ostēdebās. hīc  
larē. tēp placidū ac hūanū simulabas: sed hen-  
gint inuimīs tua tanta pūgitua ē ac amara. **Quo-**  
igit tibi aplū fide dabo. **Cur** te nō toto conatu de-  
testabor? **Nūq;** itaq; ad me reuerti valeas: mīq;

**O**m te vidē gressū sit. **Adhuc** aīa loq; **tribula.** **q;bulado**  
**Tribulatio.** si per hec flagella tuta sū. ac  
ab illa morte horrida semissimā frā inuimīs.



si per hec me hereditatis p[ar]te q[uo]d iā p[er]diderā reu-  
 peio. et q[uo]d longe meli[us] ē. si p[er] hec ad grām mei p[ar]te  
 reuertor? atq[ue] h[ic] in qualescūq[ue] p[ar]tia: p[er]fecto in  
 optime ē. **C**enabor t[ame]n ampl[ius] h[uius] fati[us] illate[us]  
 admittere. ignorā[re] ēte an vice alia. meū tā miseri-  
 cordit[er] agere[re] ut nūc actū est. **O** m[ag]nā t[ri]bulatio  
 ex quo michi m[un]danas subtilis g[ra]t[ia] ac po-  
 t[er]tates? nec inpossibile absq[ue] aliqua g[ra]t[ia] v[er]ū:  
 cōcedere in vel alterā aliqua g[ra]t[ia] ad supportādū  
 tuas afflictiones atq[ue] tormēta. **F**ac illi[us] dulcedis  
 p[ar]ticip[are]. quā scd[un]d[u]m p[ro]phete i[er]em[ia]. deus seruat et abscondit  
 h[uius] q[uo]d timet et diligit eū. per dulcedinē. beatus ste-  
 phan[us]. suos tortore[re] nichil estimabat: b[ea]ta agatha  
 ad carcerē. t[ame]n ad imp[er]at[is] p[er]uenibat. apl[us] in verbis  
 exultabat: s[an]c[t]us paul[us] dicebat p[er] silent[is] gl[ori]am i[n] i[n]f[ir]mitatib[us] suis. et ita fuit de alijs quib[us]libet s[an]c[t]is.  
**O** quid dico ego insipiens. et cōsultā quid dico?  
**C**ur apl[us] velim meū querere placu[m]. **H**ec ē em[en]da  
 dei. ut iusticia eius i[m]pleat[ur]. q[uo]d v[er]ū sit d[omi]n[u]s t[ri]bulat[ur]  
 ac tristitia p[ar]at[ur]. p[ro] p[er]p[et]rat[is] ac ignominiosis volup-  
 tatib[us]. quib[us] p[re]t[er] dei iustit[ia] ac m[an]datū frequē[ter] frut[ur]  
 s[un]t. **D**ecē[us] itaq[ue] ē ac i[n]uolūbil[is]. ut dei volūtas i[m]pleat[ur]  
 me verberat[ur]. et corrigens. q[uo]d de mea v[er]itate. g[ra]t[ia]  
 accipia. **I**n hoc itaq[ue] mea sit g[ra]t[ia]. ut p[er] me  
 cū p[ar]at[us] sit. atq[ue] in me p[ar]ce et iusticia se ostendat  
 faciat: te mediāte m[ag]nā mea t[ri]bulat[i]o[n]e. **P**ro te insip[er]  
 illi fili[us] facta s[un]t. qui replet[us] ē dolōre et angustia i[n]  
 sua b[e]n[e]dicta passione. **D**ebent itaq[ue] h[uius] et p[er] h[uius] ali[os]  
 p[er]fect[us] quos adducit sufficere. ad g[ra]t[ia] tue p[ar]te  
 lōgāmit[er] expectādo illud excellētissimū regnū te-  
 lestis p[ar]tia: ad q[uo]d per te intrādū ē. **N**odū quidē



tempus ē pceptis pmi huius. pmi si qd labor  
ante dicit: nō labore pmi. fiat itaq; voluntas tua  
exeditatio aīe ad recognoscendū et amēndū bene  
ficia multiplicata dei cū gratiaz actione. ce. ce.

**P**laceat tibi dñe deus om̃ps. et p̃r gloriose  
placeat tibi ut ea agnosca et amēre boā.  
q̃ in cotidie tibi. Ingenuitas em̃ atq; ieo  
fideāno bñficioz. tibi sūme displicet. optioq; nre.  
nobis quidē vis tuoz bonoz utilitatē afferri: tibi  
autē honorē et gloriā. Ita igit̃ sit dñe. p̃serua  
me ab illa tam rēphensibili ambiciōe. qua tuā  
velim furā gloriā: illāq; in affēbē. h̃ em̃ facies.  
dū gloriā q̃ in tuā cedit sortem in velle tollē atq;  
vsurpā. iusta viassitudis utilitatē oem. q̃ i mea  
p̃te accedet. amittere. Lucifer ille de altissimis ca  
dens ad yma. in exemplo est: ne ita p̃sumā. Fili  
et sup̃bus ille phariseus. Heu misēā quid habere  
valeo. qd ex p̃te nō accipia. Cur igit̃ hinc incipā  
glorificabo. Cur hinc honorāi desideābo. Cur ce  
teor quibz hmoi dona nō assit. q̃tepūā. Aufer  
dñe hāc a me stultā at temēanā arrogāciā. Sit itaq;  
tua gloriā. tota tua. Sed ad tua me gūto bñficia.  
atq; i p̃miis. hec in natā g̃fideō. ubi aiādūto. q̃ si celū  
tale: solem tale. ac lunā. ac tale vniūsu. quale est  
hoc. in quo nūc posita sūt p̃cept me solā. ac meū amor  
rem istitūssēs. in stupore ducet̃ oīs tiratā h̃ audies.  
atq; dicet. hec ē illa a deo p̃cipue dilecta. p̃p̃ quā.  
tam mag̃. ac p̃ciōsa dona ista. creauit. Cōstat michi  
lomi. q̃ etiā in hoc cau. malle alioz quozlibet. nūthi  
adeē g̃focū. q̃ in solitudie reliqm. nec etiā si i mea  
foret optioe velle alios hoīes. alias q̃ bestias. 2. aues.  
hinc mūdo deesse: in eoq; nō viue. eoq; metu nō vi



dū illoz carētia nulli eēt profectui. qm̄ ab ip̄s con-  
sortio. min⁹ iocūda. min⁹q; grata ē cui⁹libet boni  
possessio. Vnde me tibi hinc magis astricta accipio.  
q; sic me in hoc mūdo statuisti. q̄ si in soli illū deservire  
fecisses. Apparet igit̄ quānū me dilexeris. talē in mū-  
dū tribuens: ac meo deputato vsū. **I**nsup. si enētū  
aliquo. idne atq; itelligētia p̄suis eēim destituta?  
et hec in me tā p̄ciosa natē dona. suffragio medi-  
cine aut alio quolibet mō. quē in integrū reparet?  
nōne hinc felice me reputarē. nec nō et illi. q; hoc  
michi ipendisset beneficiū me cēserim vehemēt obli-  
gata? **E**t tū longe p̄claior. ac melior ē mea gdi-  
tio. dū hec tuo dono suscepta. integra aservo: q̄ si  
dep̄dita aliūde recipēo. **I**dē de ceteris oib⁹ mei corpe  
mēbris sentio. et genealit̄ de oib⁹ i me bonis. ex  
dome oracōis acceptis. **A**t vco grē dona. lōge hinc  
maiora sūt. ac potiora. q̄m ea q; mūm natē dā.  
meritāt̄ habūdant tibi grās reddi. te a nobis diligē-  
te. a nobis honorari. in hō tibi reddēdo qd̄ tuū ē. nō  
q; bonoz nōz egras. sed q; sic fieri voluisti. et dis-  
posuisti. ad mām utilitatē. et ad tuā gloriā. **S**up  
hec tū oīa in tales sup̄addidisti grās. ut te possim  
habē in p̄mū singulārē. et tū legitima filia totiq;  
me hēditatis fieri p̄ncipē. atq; in tua gl̄ia. gloriose  
regnāre p̄hēnt. **S**ed et postq; p̄thoparē. hāc suo  
demēito p̄didit hēditatē. tu illā in per-lanachū  
geneatōis restituisti. meq; voluisti de tua fieri sin-  
gulār familia in tua lege xp̄iana. **Q**ue sūt dūc  
oīa op̄a mea a mēta? ut in post. sic p̄dita hēdi-  
tatē. hoc tā singulārē. tāq; excellēs mun⁹ largiri  
volueris? ad illi⁹ p̄ceptōem misericordiē me reuocā.  
p̄re ceteris illis oib⁹ qui verā fidē nō habet tu. ac



tue veritatis notitia careret. et sine baptismo ab  
hoc seculo decederet. **E**st profecto hec una singularis  
et mera gratia. vnde tibi sollemniter gloria donanda est.  
**N**unc versat opus mee redemptionis. in quo longe plus  
quam in mea oratione laborasti: dum usque ad mortis a-  
rbitrio sufficiens militasti. **O** quale gratiam? o quale  
dilectionem? pro me metipsum horrescem: quod pro me dei  
meus pati dignatus est. **S**i tuam in fine gratiam.  
quoniam velim. a te acceptam incipere. usque ad ho-  
ram ascensionis in celum. nichil potest emendare inappabilis  
dilectionis. ac stupendabilis dignationis signa repa-  
ra. erga me indignam atque misericordem. **A**t postquam resuscita-  
ta sum per gratiam regenerationis baptismalis. heu quid  
credo. gladio peccati me morti reddidi obnoxia? Quo-  
tius te meum patrem ac benefactorem offendi. te meum su-  
premu iudicem. qui me in momento potes in profundum inferni  
precipitare. sicut precipitasti luciferum et angelos eius in  
tanta perfectio institutos. sicut et plures alios peccatores.  
quibus non dedisti spatium. ac animum penitendi. a venia pec-  
candi. sed eos irremediabiliter condemnasti: hic quidem  
merito deprehendes. et mox horribili patibulo infer-  
nali tradens succedens. **C**onum quippe est. si aliud  
quidquam facere volueris. quam tibi regnare. quam tibi servire.  
quam te honorare. aut ego te unquam offendere audeo. male  
tuis utendo bonis. et quod omnino superasti offensam. in tibi  
etiam aliquando bellum mouedo. **S**ed et super hoc. ut in  
semper cura morbi parata sit. precor. salutem tribuisti  
patimentum. et ad me tibi reconciliandum. ac veniam impe-  
trandum. tuos sanctos pro me fieri oratores voluisti. et ad  
eos esse referendum. quod utique est mirande dilectionis signum.  
dum illos tuos amicos precatores. pro me dignaris intercessores  
fieri. qui mortem merui millesies. **E**t precor illam tuam



gloiosissima mēem. meā istius adnotatā et  
mediatitē. et qđ aplius ē in p̄ap̄is. ut in te ac  
tūū p̄sidū. p̄em meā atq; fiduciā totā reponā.  
**V**ere inextimabilis ē hec grā quā in p̄stas. istaq;  
dilectio quā in infirmis. talis ac tāta dñs: tali in-  
ferabili? talis iudex: tali peccatū. talis maiestas:  
tali vilitatē? talis felicitas: tali infelicitati. Quid  
de illa dicā p̄ledda atq; opulēta. scripturē sacre mēsa.  
in qua me suauit reficit? ubi p̄piciā et salubrit. ad  
uersus oēm morbu. inuenio medicinā. **U**bi tota est  
dulcedo. et pro meā gsolacōe suauissimū sapor.

**N**ec silēcio p̄tereūda ē. p̄piciosa illa tuorū āgelorū  
custodia. in tua dignacōe imp̄esa. ad me dirigēdū.  
et gduēdū. in via hac tenebrosa. squalētq; deserto.  
ad me gsolādū et auxiliādū. i. nēcitatib; meis.  
ad me potēt p̄tegendū. cōf. tribules illos. ac pe-  
nos tunc infirmos. ne me deuoret. a. sine cō-  
ueniat fraudib;. ac p̄uersa subtilitate. q̄ plenū ad  
modū extant. Quomō igit illis resistere. ego sola.  
ignorās. atq; infirma? nisi illi tue p̄fate custodie  
adeēt p̄sidū? Serte nequāq; possem. **D**enū. que  
ore p̄ferre potest. a. corde cogitāe. magnā illā tuā  
grām. qua ad p̄ceptōem stricte enlaistie. me dig-  
naris admittē. ubi tua corporalis adest p̄piciā? ubi  
assūt et ministratēs angeli. ubi deuotaz mētū potē-  
tissimū inuenit nutrimentū. ubi passio tua amantissimā  
gūcorat? ubi deniq; p̄r op̄ōem deo. me redēp.  
at p̄uificacōis. offert sacrificiū? **N**on p̄r mi dulci-  
sime? heu benefactor singularis: heu m̄q; atq; milles  
heu michi. tue miscabili creature. q̄ pro hīs donis inue-  
sis. pro hīs gratie excellētissimis munerib;. dictū tibi  
malū pro bono rependo? p̄ grā ingrati tudine? pro



honorē. quoniam. pro beneficio. nullū sermō : immo ma-  
lestū. **V**ideor michi pfecto. oem creaturā ad usū meū  
tua bonitate creatā : oculis meis atq; auribus ingeri.  
legitū inter cōf me surgētē. ac de me cū clamore  
valido. dāpnatōis plānē expectetē. **C**ondepnet ex-  
clamāt hec maligna atq; insensata : q̄sic nobis male  
abutit? q̄ adūsus creatore suū et mīm. nos sine co-  
git obsequi temerariis. ac turpib; voluptatib; q̄ nos  
totali malicie sue submittit : que sūq; medio soli deo  
seruire debent; atq; in psona eius bona opando. eū  
laudā. atq; magnificā. **A**biciat ergo hec malimola  
ab oī alia creatura. et ipugnet velut oīm mīm in-  
iurā. et p̄ditare nū suū regis. atq; impatōis.  
**I**nsuprem meā et itelligētiā. q̄nti ad vāritatē. aut  
curiositatē. aut etiā hinc male meo corpe velut bestia  
usa sū. **C**ōstitui ingrām. et p̄vēm meū. malignū illū  
hostē huius salutis. cū tū tua clemētia. tua ecū in  
baptismo facta filia. et discipula. **O**īa q̄ in baptismo  
p̄miserā. transgressa sū. tuā q̄sacōem in tñs : tuā sa-  
lutarē passionē. nūme quēorāmi : a p̄ deuotā apassioē  
honorāmi. **S**acmētū etiā fructuose p̄mē. duri iudicio.  
dū mox post p̄tioneē venie. reūsa sū ad veniūtū. **S**cis  
ergo mī p̄r celestis. q̄ parvū honorē. cultū. a reuerē-  
tiā sūe atq; angelis ip̄derim. et p̄feti fidelib; illis  
meis custodib; **I**n frequētacōe mēse satirē sēpturē de-  
sidiosa sū. a curiosa nimis. ianē magis quēns gliaū  
q̄ in v̄tute p̄fetiū. **P**ostrema. dū nū quēorā. illā meā  
idignitatē. idenotionē. erga scissimū eukaisie satra-  
mētū p̄mita q̄tremisto. et meito embeſto et expanes-  
co. timēs. ne in hac tam p̄ciosa refectione. frequēt ut  
indas p̄sata sūm : aut p̄p̄e quēdēs? a sicut q̄ qui  
venit ad nuptias. nō habēs vestē nuptialē : idest cū



tate. Nec hic habeo quid radea. nisi qd nunc de  
hoc quatuor vales. et si no quatuor deleo. indeq mag  
na atq abhominabile qfusione intra me pacem  
sustineo. Su ita michupit itollecabilis. si no alter  
vita coarctem: si no alit ad te amadu. ad te co  
lendu me ipenderu: qm id scio. qd ex me nichil  
valeo. nichil scio. Est itaq spes mea. finaleq ro  
fugiu in te solu. ut id bonu qd cepisti i me p  
ficias. et qfines. usq in fine. Insup et malu qd  
in me duat. magis semp. ac magis expunges. et  
diluas. Paru siquide pdesset. pmo in gnt obect  
oe bonu in a te gressu. si no p te fuit a maloru  
tan sibz indefineter custodinu et ptectu. Insup et  
in m tuipe donandis p ghain: qd ad pns. in spe  
indulges. et pmitte. *Oredicatio aie ai se pedit  
in tempoali prosperitate fil' 2 pual. grās agēs de*

**O** Excellētissia atq ineffabilis dei bonitas.  
opi nre. et tota qsolacoe: quibz mris  
data sūt in hec bona. q peccatore suscipio.  
Cur in bonu pro malo redditu ē. grā p igitu  
dne: pro dedecoe. gloria. In te dne. in te surgit  
ps meus. et oia q intra me sūt. te bndicūt. et  
magnificāt. Tu em meas deles iniquitates: tu de  
firmuitates meas sanas. tu me libera a morte.  
tu me erudas nra et misericordiā. tu reple i bonis  
desideriū meū: tu renouas ut aqle iuuetute meā.  
tu me diuittis in pace mētis. et corpis. In laboe  
et sudoe altit. qm edo panē. qm in tibus. qd alu  
magnis nacti sūt laboibz. nūc estū nūc frigū passi.  
uari. itaq in medijs pculis pūagates. Tu michi  
tine et possessiones pte largire. ut diligēt. ac li



berius mediter in mādatis tuis. et legē nā ex  
quā. pīapes ac nobiles. suor corpū pīculis. me  
semp in pace custodiūt. ut sine timōe de māu nī  
nuor libēata. tibi seruā in scitāte et iusticia. oīb⁹  
diebus vite mee. Insi igit⁹ ē ut et ego. pte ex  
altēa. te pīo oīb⁹ alijs deprec. a q̄b⁹ tua bona ad  
me pueniūt. teq pīo illis laudē. te obsequē. te hōrem.  
pserim. qz nō fatis frequēt ad hō valent itendere.  
Laborat quidē pīo me. iuxta sui officij exigētiā. Rō  
nabile igit⁹ ē. ut et ego nō obdormiā. aut pigrescā.  
in hīs exēndis. quib⁹ sū deputata. hō sane mūtua  
caritas postulat: ut inuicē bñficiamur. Vmū te po  
tissimū pīor dñe: ut hec in a te idultra propeccat  
et seruitas. insup et tibi seruēdi libēa licētia: nō  
meo veniat detrūcto. ne sit hī propeccat in loco pīm  
finalis. Sic queso in hoc mūdo in mea mētē tēuat.  
fateor quippe. bonē pītib⁹ idignā: sed largissimē dñe me  
pīo bñplacito tue volūtatis. potes me in tuo seruicio  
cū hīs propeccis legitiē iusticiē. qm̄ adhuc lōge me  
hora ac sublimiora pīmittis. et tēbis tibi seruētib⁹.  
vita scilicet illā beatā. atqz sēpitnā. Tu pfecto meā  
agnosce fragilitatē. sciens me illā ēē inbetillā. atqz  
ifirmā filiā. q̄ velut delicata ac tenēa ifantula. vti  
q̄ magnas nō posset ferre molestias: atqz ideo sibi  
plus cētis. et supra sua mēta paratis. Veniet tēpus  
in quo vītib⁹ aplius roborata. et ab nibeib⁹ non  
libens aīulsa: poteris forsan tut⁹ experiri. et pībāc.  
diuiciē adūscitatis. ac solido cibo tēbulacōis vesti.

*Queditano aīe dissepī suū a corpe remēdiat⁹ ad hūdiū tūc*  
**Q**uē eī in queso auxiliū: ad se exētiadū ad pīā pānōrē  
fidus amīq: quē in fidelit̄ adeit i exēna. *q̄ti plēb. p.*



mea nēitate? in illa districta hora separacōis a meo  
corpe? quis tūc in erit auxilio? Quis tūc loq̃t̃  
aut iudabit pro me? Quis me lib'abit. dū voca  
ta fuerim in tremēdo iudicio sūmi iudicis? qm̃ me  
tūc iudabit vndiq; iūcta mei multiplicia accusa  
tes? ac scitū in iehēnā trahē satagētes? qm̃ testib;?  
cont' me dicet. p̃pa gstra? in sup. et apēa mea?  
Tūc ne mūdus. aut amici carnis. in veniet p̃sidio?  
Non p̃fetto. p̃mo me sūct' me. quo potēs. Adert  
ne et corpus? cui tā studiose mēdi? Certe nūme.  
Ergo tūc iacebit putrefactū in tra; eī et p̃mū  
cibus. Et assistetne. vel qualiscūq; gsolatio? p̃ns  
a me delectabilē suscepta? Rēuē nō. p̃mo dū  
ad corpis portas. a' p̃oris gstrictas voluptates. ad  
meā gsolacōem egredi voluerō. inemā oculos. aures  
linguā. tactū. et cet̃a vndiq; mēbra. ubi in voluptas  
adesse solita fuit. clausa. et serata. fortissimā. atq; hor  
ribilissimā seira mortis. Tūc igit' quid factura sūd  
ego misera? quo diūtā? Quē aduocabo? si nō  
aliūde veniat auxiliū. p̃ aliquā aliā gsolationē  
aliūde. q̃ a corpe veniet? si nō antea in aliquē  
apparacōis amicu. a quo alie gfortata subsistam?  
Cada p̃fetto intra me p̃p̃ta desolata. in laqū des  
peracōis. et infra me in intēitū etne dāpnacōis.

**V**irgo glōiosa. p̃pes certa. et refugiu singulac  
p̃ccatōz? et tu scē angele dei custos bone? ac  
cet̃i alij sū celestes: adeste tūc iū? et mei  
estote adiutores. Tūc me defendite tūc in gfulite:  
tūc me stultā. desolatā. assodate? tūc me p̃sentate  
ad dexterā. ad facē sūmi iudicis. sub vrā p̃tēctiōe.  
pellite canes illos infernales. me denotā q̃retes.  
sicut cū b̃ssimū illū ep̃m Martinū. et plūmos a



hos facere ceptauerunt. Impetite tunc in illa grōsa  
sentētia. veni bñdicta pñe mei. accipe regnū qđ  
tibi paratū ē. ab initio mñdi. *Ad sibi idit timor*

**E**xpauresco mimitū. ac vudiq; gñe misto. cū  
altrū illū memor. sū sentētie. recedite a me ma-  
ledicti: ite in ignē etñū. Hen qđ amara sepatis.  
a sūmo bono. ad sūmū malū. de oīda felicitate. ad  
totā miserā. de pace ppetua. ad sempitñā. et ab  
hōmabile gñfione. Ita dei ac sentētia itollecābilis.  
ne tadas sup me: nichil quippe ē in me. qđ te ferre  
posset. Allide me potius. et flagella. scđm mltitudiez  
miserāconi tuaz in hac vita: et me ne sinas ī hac  
que tā horēda. terrendaq; ē pñdubī cā. in suo iudicio  
sustipicībī iusticie curā intēde. *h p exatit ad stūāre*

**E**xpergiste. expgiste. misēabilis creatura? et  
auribus erectis attende. tonitrū hñū sñe.  
oculis apertis prospice. hñū iudicij timorē.  
simis profetto gñpita es: nimis obturata. nimis  
extērata. si nō hac ppendis miserā. pñtionēq; at-  
tūda? et ppendēs. nō grauit reformidas. et totis  
vribī effugē conaris: et in recogitacōe harū. nō  
gñmistas. plus qđ foliū arbois. a vento agitatū. Nō  
ē hec fabula. aut trusa. si xpiana es. sicut vtiq; es.  
deo amēte. firma fide tenebis: qđ si cū solo vno mor-  
tali decessēs: sentētia hac horribilē. irremediabilē  
mētes. Quia igit diligenā merito fugies. qđ a fatie  
colubri mortale pñū? qđ sollicita eris? Insup falsas.  
et fictas. hñū seculi aīanas ppernē. ac cā. ineptas  
illū delectacōēs. qđ tibi nullo poterūt ēē subsidio. ī hac  
sūma nēitate. et studebis tibi facē aīcos. uel paucos  
aliquos scōs. ymo pāpne deū glōsio. bene vñedo.  
ut tūc tibi sit ductio. salus. et liberatio.



**N**e te queso seducereis aia? ne tripam adula  
do palpaneis: ne quileris. Nec enim deus  
illi suo summo pepat angelo lucifero. cui  
tanta erat decus: tanta sapia? tanta pfectio. Quia  
illu. cu suis apheib. ppter unu superbie motu. de altis  
simis paradisi sedibus. i istas ptes precipitavit  
Nec nec ade pthoparieti pepat? que cu tota sua pos  
teitate. ppter una idedicta. in esu vetiti ligni. adq  
namt ad morte. pmo nec cu toto mudo dissilavit?  
cu pter otto aias. oes usq; ad infates vbeib; adhe  
tes pmo in vteis adhuc reclusos. aquis diluuij. de  
leuit a facie tre. Sic et illa penthopoli. unica  
ipil loth domo liberata pdidit igne et sulphure. ge  
temq; tota illa. ceteris tradidit supplicijs. Nam illu  
scly ppheta samuele. exaudire voluit. pro rege  
saule. ppter q; pro illo mtercedi ac plomet? sed  
nec illi suo ppo discipulo inde pepat: que laqo  
suspensu. misit in iehena ignis. Aut et alia pli  
ma. huiusmodi dei iudicia. sup hoies. sarracenos.  
indeos. atq; xpianos: dictu. et cogitatu. terribilia  
atq; horribilia. Et tu igit. paup et misera per  
tatrie? quid p ceteris. de te futuz arbitris? Que  
tibi e enadendi. atq; fugiedi fiducia? In dictum.  
in deteius declinas. Cu tua qplima gna fatua  
deflere ac emenda debet: nulla pro hys adigna  
facis penitencia? pmo oipharia tua ex qre grola  
oemq; dolore. ac flulatoem detestais. Si fixit  
tibi quies negat in molli strato? si nec pua. fa  
mib. a sitis molestia ferre valet? si levis etia febus  
aliqua te lagunda atq; ipatiere reddit? que tua  
queso virtus ee poterit. ad ferendos illos ardores?  
no quide leues. no momentaneos. a ad hora traseu



tes. *¶* **P**rimo vco supra q̄ dicta possit. diuissimos ac  
sempiternos. *¶* Confer. ad illa tormēta. tuos quos h̄  
aliqui cogētis dolores. et vel aliqui tui miserē et tue  
pelli prospice. *hic se hortat ut vigilet cū hora decessu sui*

**N** *¶* **E** queso de illorū sis nūc aīa mea. de quib⁹  
q̄ loquit̄ p̄bū gallitanū. *fol ne erit*  
*de te qui pient. qd' latine dia p̄t. stulto.*

q̄ d' gal.

semp ḡgigit. p̄ter id qd' ardit. Tales vtiq̄ fuerūt  
illi. quib⁹ loth. ad iet̄m de zedomis suadebat. ne  
p̄uent. cū tēis. cū nō credētis. sed t̄p delinamēta  
nōba eius reputātes. die sequēti cū tota pēthapoli.  
absorpti sūt. *¶* Sic et illis ḡgigit. quib⁹ noe dū archā  
fatet̄ iū dñi denūciabat. *¶* **P**rimo eq̄ illis. qui sibi  
committēs erāt in fabricacōe arche. *¶* Quib⁹ filis. hodi  
erū nūc vident̄ p̄dicatores. *¶* **N**ec igit̄ sic credē differas.  
et tibi cōf̄ hoc q̄sile tā icōpabile piculū q̄sile.  
donec in illud icadeis. tūc etiā serā nimis esset  
p̄missio. *¶* Audi quid dicat deus dñi illi p̄fēti ut  
mortuū aliquē suscitaret. q̄ suos q̄q̄ fr̄es amonet.  
ne scēt in illā locū tormētorū veniret. *¶* Habet igit̄  
dñs moysen. et p̄phetas. illis ardat si voluerint.  
*¶* Tu itaq̄ aīa. habes s̄pturās. et exempla plūma.  
tibi minimū hec sufficēt. ad ista credēdū. *¶* Tibi  
igit̄ caue. et fac. vt sis parata. cū hora tua decessu.  
*¶* **S**culus em̄ ē qui sibi nō p̄uidet in t̄p. *¶* Ita repelle  
a tuo q̄sortio. mortale p̄cūm pro tuis virib⁹. ut tūc  
tibi nō sit nōc. ad eius expulsione vacat. *¶* libera  
te cito de m̄ib⁹ homī. si in eas icadeis p̄ debita  
aut impias. aut furta. a' odia. a' alia q̄libz h̄mōi.  
atq̄ tūc te. dñe m̄ie ḡmitte. *¶* Dū tēp⁹ ē. ne differas.  
donec ip̄s veniat ad te. nō quidē ut p̄t. nō ut  
benefactor. sed ut iudex seuerissim⁹. et de⁹ vltione.

9.



quia tunc nulla est redemptio. Si te exortans  
eo statu es in quo non auderes a corpore decedere: cur  
non statim ab ipso mora te ad illum reuocares? **F**requenter  
enim ut qui non vult dum preterit: non possit dum vellet  
Dat tibi deus spatium penite. quo si abuteris ac de  
terris hic facias? qui tibi spes adest. ut tibi alio  
tempore deus hoc spatium indulgeat? Cane ne si iuxta  
dei fueris inmemor: et ipse tui obliuiscatur. dum opus  
habebis. **N**on igitur tibi anima. refugium aliud est.  
nisi ut indilato pace habeas ad deum. frustra agere  
dignos penite: ac de tempore iusta expectans ultionem.  
Si enim nos ipsos iudicauimus? deus nos non iudicabit.  
Et si in tuis maleficiis non erubescas? qui toties quod  
tale ac tantum benefactorem admisisti. formidare  
debes te iterum suam atque expertum in te sua potentia  
ac diuinitatem. **I**nnuabis igitur te semper in aspectu  
maiestatis eius? vultumque dimittes in terram: facie la-  
timabili. suam manum implorabis. **A**dducite qualiter scilicet  
dum in terra vixerunt. iudicia dei. tam sacra. quam mira-  
bilis. ex parte stebat: cum tunc in summa puritate consistit.  
Tu igitur que ab amicis discretis. nec per diem a penite.  
etiam plerumque gravissime vixisti in iudicio. iudica per  
hec. quid tibi sit faciendum.

**V**ellem ex te scire. superbia temeraria. quod titulo.  
quone iure pretendas in me regnare. **I**nsuper omnia opera mea tibi conans assidue et depu-  
tate. Debet tunc potius humilitas dominum. cum nichil ex  
me habeat propter malum. et si que bona ex liberalitate  
domini mei suscepi: moxque bona illa peridi et abieci. sicut  
illa prima ac pura innocentia. **I**ustitia in baptismo colla-  
ta. et post recidit. per sacramentum penite restituta: mor-  
taliter peccatis deserui. et repuli: et plerumque etiam per ven-



alia fedis. et obscure demigrant maculis. ita ut  
meito. nō min⁹ erubescam an̄ oculos dñi mei pñtari  
q̄ maculosos leprosi aliaq̄ pānos. fame ac putredie  
whemū suoz plenos. que in aspectu vñz alit⁹ isigme  
detegē formidat. **G**loriabere q̄tūcūq̄ etiā pñt mūdī  
ac decōi extiterit? **C**erte ut arbitror. nūme.

**S**i māsiōne apud me facē q̄ris? et in ea demorā  
te delectat. p̄pt̄ meā pulchritudinē? p̄pt̄ meas dñas  
a p̄pt̄ fortitudinē. famā. sapiētiā. 2 sic de alijs. cauta  
p̄p̄t̄. ne fallat⁹. qm̄ hec bona. m. nō nisi sub mutuo  
puenerūt: et ad bene opandū ad gloriā dñi mei sūt  
gessa. et tñ vides qualit̄ hñs frequēt p̄fuit abutor.  
ad q̄tū dñs meo. de suis bonis. mouēs bellū. vñ  
penitē erubescē debes: atq̄ expauescē et q̄fidi.  
**O**mnē ergo i me h̄ titulo māsiōne suscipies? et p̄stī.  
qm̄ si diligēt me p̄p̄erōie: inuenies me totalit̄ de  
formata p̄ culpā? infirmā. infamē: atq̄ ignorāte.  
**R**ōne insup in illo hūel mūdī mari p̄celloso. sū q̄stitu  
ta? in tēbrosa obscuritate. in fragili nāuicula corpis  
hūel mortalis? inter latrones ac p̄doneb. aliaq̄ dis  
crimīa q̄plūma? ubi q̄libet hōa. dāpnacōis innet  
p̄iculi? **N**on ē p̄fecto tibi supbia. hic loca. aut statq̄  
in me māsiōis. **Q**uēb̄ forsitan. q̄ ego regno. et do  
minor sup multos. **E**t quid inde supbia. **S**i in carce  
aliquo teneiet⁹ plures ad mortē adēpnati. n̄ grā  
eis ipendēt. et ego etiā adēpnata cū illis. p̄fiterer  
illis ad assistendū? obsequēdū et q̄fortandū? que  
gloria in foret hñc sumēda? p̄cipue. si nō i h̄ meo  
legit̄e fūgerer offitio? **O**mn̄o plus debito. illos q̄uare.  
et opprimere. eorū bona tollēdo? a fame p̄ire fatiēdo?  
a quolibet alit̄ eos verādo? fatigādo. a p̄sequēdo?  
**S**as q̄ qui plus accepit: aplus reddē. vñm formidab⁹.



**N**ō igit̃ hęc titulo potēis in me locū accipe. **V**eni  
quid nōsus in occulto inuēras supbia. **V**is apud  
me forsan hospitā. quia te alio. et hūilitati ac  
q̃rendo studeo. **N**ichil venoz qm̃ me sūt. in deputo.  
p̃d deo soli ut debeo tribuēs. hūic ei grās ago.  
**M**āda quippe res. modus q̃ plimū alienū. hūc ap̃  
me te velle reside quia te morti trado. **E**t qd̃ ingt̃  
stupēdū ē. tui hostē salz hūilitatē. medū q̃ns  
ad ingressū regni mei. **E**uchbet bona opa mea. ele  
mosinas. orōes. remia. paciētia. pietatē. ac cetā  
filia. tibi sumis auxilio. ad statuēdū in me regnū  
tūū. h̃ titulo. q̃ utiq̃ tibi ex adūso mēito impugnet  
int̃a me. et sup̃ me. dñū vendicāe pretendis.

**N**on sic erit p̃fecto supbia. **E**sset em̃ bestia nimis  
mōstruosa. nimis q̃ p̃dignosa. **Q**uis em̃ aliqui tale  
portētū experta ē. ut res aliq̃ sua morte nascitur.  
sūq̃ contrā filia existet. **V**elut fūgus ex calore  
p̃cedet. et aqua ex igne gignit. **C**onsidēda dilige  
ter supbia. quid facē p̃tendas. **S**i em̃ nō alit̃. q̃p  
medū hūilitatis. quā in me p̃pēdis. **R**egnū tūū q̃ns  
scito. qm̃ mox ut ingressū feceris. hūilitas festinabit  
ad recessū. atq̃ ita mox dū abieit. tui dñi p̃ua  
bens titulo. quē in mea hūilitate statuisti. **E**t sic  
etiā de qualibet alia ṽtute possū gludē. **N**el etiā  
de tua morte. **N**ō em̃ sil' potēis adeē. mortua z viuēs.  
oēs etiā alie ṽtutes. tui refugit q̃sortū. **Q**uā  
ut arbitror. euidēt p̃pendis. q̃ turpit̃ te fallis et  
inoluēs. qm̃ tu sola. etiā cetis oibz exclusis malit̃is.  
sufficis. me penitā odiosa. deo reddē. me q̃dēp̃nāe.  
meq̃ extra meā habitacōem. inreuerabilis. eicē ac  
p̃pelle. **V**eni quid adhuc semp in detēi emittis.  
**N**ū. aliqui demitta succubēs. **I**nnuicibile p̃fecto te



hoste expellor. Quotiens enim te per unam portam depello:  
per aliam ingredieris. Immo etiam si clausa habet ostia tunc  
venis: per fenestras. et per quas quolibet rimulas insidi-  
ose subituras. et quo te ignota facias tuum fallacem  
vultu abscondas: ophidia tua nosti silare ac valare  
habitu. Non est virtus cui non silatoris gratias habere  
sint: oculusque gestus siles. adeo ut absque luce gratie. non  
sintate perusta: discerni non possio. Nunc quidem te sub  
veste humilitatis occultas. nunc formam geris iustitie.  
nunc pietatem fingis. nunc ut pius elemosinam te exhi-  
les. nunc te laudibus extens tegis. Aliquis bonum videbis  
predicator? aliquis bonus pastor: aliquis te precium similes  
assilant. Aliquis rectorem proficiunt. et ita de alijs silibus  
cunctis inuis. Et cum per hunc modum non periales: inter  
virtutes latitas? ubi tam subtiliter ingredieris. ut nullatenus  
innotescas. donec feriens incrimis. et predictas expellas  
virtutes. pauperesque oriam sollicitam. ac depolam deliquis.  
O quam frequenter. dum perperue deuotioni. ac perualis iocunditati.  
sile ac se solacii interesse putavi: mox ipse te. tua  
inueni peruenam. ita me asistuta. O perfida superbia? nec  
tuum accessi ac peritiam expta su: donec ora tuo veto.  
fuerit exsufflata. Denique magnis suspirijs. ac graui  
actione cordis reuertebat ad me lumen gratie. ac sol ius-  
titie sub umbra sobrie deuotionis. et tunc primum signa  
tui ingressus perindebatur. Tunc licet tarde nimis. itelli-  
gebatur sub qua forma te intruseras. Nec enim ita latere  
potes quoniam non aliquid semper tue malicie vestigium reli-  
quas. Tenu quippe accedit altitudo quodam cordis. ad  
ardua immoderate tendens. puta. ad aliquam habendam vi-  
sionem insolitam? vel ad miraculum operandum. vel insurgit  
temeraria quedam de se persequas? et immoderate de suo  
ape a statu placetia. sublimisque. ac tota inflata

ut by d pbia

S



letitia. vel nimia leuitas et effrenitas. ad sui iacta-  
 cia. et excusationem. sub umbra profectus. aut proprii ser-  
 uandi honoris? Vel etiam aliqui ex altera parte. diuina  
 quadam cordis tenui addunt. maturitate quadam atque  
 grauitate similes. Estque humilis diuinitas precepta et  
 dedignatur. pertinaciter sine dictis et voluntatibus inherere.  
 ad uastendam: et sub umbra correctoris. omnia tremere  
 et laceari facit. **¶** At hinc totius peccati aduenit  
 ubi tu superbia facies nulla fore. Ibi siquidem. adest  
 humilis. demissa ac temperata letitia. nulla leuitas.  
 nulla iactantia. nulla sui excusatio. Ibi adest maturi-  
 tas. et grauitas. sine ira. sine amaritudine: sine uindicta.  
 Immo. cum omni dulcedine in mansuetudine cordis. Tunc est  
 anima patiens. et benigna: tunc utriusque laudes huma-  
 nas gratulatur. et pro folius dei diuini sui beneplacito. om-  
 ne. et alios operari studet. De reliquo. nulla sibi cura  
 est. Immo quod amplius est. se vilem uideri uolet non hono-  
 rabile quatenus est propter se. quam seipsum agnoscere et iudi-  
 care admittit. opprobrio digna. Ne utique se plures  
 estimanda uolet exteri? Quod se interius digna arbitrat  
 Quoniam. exemplo Iesu Christi. et si omni honore digna ex-  
 titit. taleque se interiori notitia uel diiudicat? pro-  
 prii in factu. et affectu: humilis et abiecta uideri desiderat  
**¶ Meditatio altitudinis iudiciorum dei super filios hominum.**  
 promouens ad humilationem sui. et alios non imitandi.  
**¶** Altitudo inapprehensibilis. ac abyssus profundissima.  
 iudiciorum dei. in omnibus. frequenter autem erga homines  
 Quis illa scire poterit. et inuestigare? Qui enim  
 misereri uoluit: nichil de eo clementer. et reus iustitiam  
 habere: nichil eo tribui. Si enim millesies in die homo  
 illum provocauit. et millesies ad ipsum reuersus supplex.  
 ueniat. et gratiam petat: mox impetrat. quod petit.

in humanis laudibus



Ecce velut quādā stultā inānē : ac ludū puerilem  
Rursū si in solo mortali decessit homo : irrevocabili  
mittit in ignē eternū. cū tñ sit dei fili⁹ et plasma  
eius per circūcisiōem. Ecce velut furorē quēdā : ac her-  
torē intollerabile. De q̄plimis nēpe legim⁹. q̄ pene  
usq; ad mortē a peccatis imunes servati sūt : et post  
modū ad mala opēa dedinātes. morte pūcti sūt  
et dāpnati. Ac cont̄ fuerūt alij. qm semp. malā  
vitā sectati. tandē nichilomin⁹ qm in momēto q̄si  
sūt ad dñm : et citiq; martires facti. gloriā etnā  
sūt adepti. **Considem⁹** q̄ in passione dñi nr̄i cū  
eius p̄dilectq; discipulq; cū negavit : latro gress⁹  
est. Quid queso. id antea p̄cogitasset ? Omni quippe  
valde ē. si persona q̄ntūq; bone vite ḡsa : sub  
manū potēt̄ dei se nō hūmet ? si aliū quēpiā q̄  
sūlibet p̄ccatōe iudiciē p̄sumat. qm scire nō p̄t que  
sūt circa se. aut alios. dei iudicia. Ignorat quid in  
sua causa lateat. Sūm quippe cōs in carce adēp-  
natiōis et mortis. vñ nemo eripi p̄t. n̄ ex singlari.  
et merā dei grā. quā. ut. et ubi vult. distribuit.  
Reminē ergo licet atēpnē. si ad p̄ns hūmōi grāz  
nō habeat. qm ī momēto illā habē potest. Nec  
vicevsa. hūc se aliquis extollet in sublime. si a deo  
grām hāc accepit. qm nō ē her hēditas sua. p̄mo  
sic agendo. mox eā p̄dit velut vsurpator. ac rap-  
tor gloriē dñi dei sui. **O** qm veniet tēpus illud. et  
lotus. ubi tū scūtate hanc grām possidebim⁹ ? et  
her ipā in gloriā q̄tēt ? Verit beati sūt q̄ ibi sūt.  
**O** edite aīe sup̄ duob⁹ statib⁹ ī q̄b⁹ se iūcit iā in  
denotē iā absq; denotē insup̄ siḡ notē ip̄q;  
**P**lorate oculi mei. ploate et plāgite. dñissimā  
illā sepationē. ac distictionē amarissimā.



dei mei et p̄ris . qm̄ in ira et fure elōganit se  
a me . abduces p̄tū bonā illā meā nūttē mānī  
meq; p̄sue delinquēs desolata . doloe . ac t̄rmeē  
plenā . tedio et angustia undiq; cōdata . sedeoq;  
tenebris inuoluta : et lunē celi nō video . **N**e t  
supbia . q̄ in hoc dāpnū itulisti . qm̄ si illa simplex  
hūilitas semp apud me remāsisset . deus q̄ in co  
dibus hūibū rēstī . ip̄sq; dat grām : nūme ita  
suā a me subtraxisset grām . Rūt oēs mei amici  
angeli s̄i elōgauerūt se a me : et ponūt me abho  
mīnācēm sibi . Rūt oēs inimici mei . vehemētī tū  
conatu appropinquāt . et exclamāt adūsū me . euge  
psequamr̄ hāc miserā ? qm̄ deus eā dereliquit . nō  
est qui eā possit de māib; n̄ris erue . Illa itaq;  
ad dāpnatōem quā meruit . impellamr̄ .

**O** Dnē . o celestis p̄r . audi vocē adūsāionē  
meor̄ ? ne recedas . ne elōgeis a me . Au  
tende in adiutōm meū . et ad adiuvādū  
me festina . Exurge et dissipa inimicos tuos tāq;  
fumū . alias enī illa imminet hora . in qua paup  
ego tua orphana . tua idigna atilla . tua infidelis  
p̄pensa : irremediabiliter peribo . qm̄ p̄r . nō ē alius  
qui me hīc valet eripē .

**R**euerte dnē reuerte . qm̄ a tuo recessu . cor  
sentio durū . et admodū prauū plenū ac  
cīdia . fastidio . ac mala tristitia . Arida sū  
nulliq; deuotiōis . In nullo iā ut q̄sueri bene q̄de  
lector . ? nec lectio nec cātus . nec orō . nec q̄tepla  
placēt . p̄dicatōes ac s̄cē quelibet amonitiōes . in  
sū fastidio . Euamūt a me gusta oīs . ac sapor cibi  
cuilibet p̄pualis . grauis sū atq; onerosa nimis  
michi ip̄i . Lāgude oīā ap̄ior . solitudo atq; silē



cū m̄ sūt horridi. et qđ detēus ē. nec istā meā  
valco defle miserā. nec ab ea me p̄ qđignā pūāz  
at duplicetā eripe. quīmo in dieb̄ volo meas  
psequi vanas. ac mūdanas qsolacōes. leuitas  
michi oīs. grata ē. Quēo mādutāc. bibē. ac fabulac.  
ad deducēdū tēpus. illosq; felices iudico. q̄ ita in  
hoc mūdo viuūt in subiecta. p̄mo stulta libertate  
**O** qualis mutatio? heu in quē statū plap̄sa sū. De  
celo p̄fecto cecidi ad inferos? de vita p̄sial. ad car  
nale. de veritate. in vāitate. de securitate 2 siquilla pace  
q̄stie. in turbacōem. de timōe in stuporē. q̄fusione.  
atq; ifelicitatē horribilē. Et certe ita in optimo  
iure ḡgit? idq; plane demerui. q̄ cū ex me  
nichil eēm. meipam̄ nichilomin⁹ glōificau. et  
de me. et in me q̄fisa sū. extolles me adūsū deū  
meū. illi suā surripies glōiā. Insip. et de suis  
dms. laudai volui atq; honorai. iactant̄ michi  
illa ascribes t̄q; p̄pria. et qđ detēus ē. ceteros  
q̄temp̄s. m̄icram. et temēare iudicam. **E**st  
igit̄ quid faciā. Illā m̄ recipabo hūilitatē. q̄ me  
v̄tiq; p̄r meo refociliabit. eūq; placatū ad me  
reducat. **O** glōiosa. et beata par. Jam oīa bene  
fuisseerūt: est hec mutatio dextē extelsi. Cōmo  
uct̄ quippe cor meū et exultat ad p̄ntiā dei mei.  
at ḡntie. enellūt atq; explātant̄ ille intiles  
vicioz plātē Inserūt̄ v̄tutū rami. et plūmū cō  
ualescūt. nūc in clauo hūc. meos defetq;? mea  
petā? meā fragilitatē expēior. nūc denno.  
bonoz p̄ualū gustū ac saporē. disterno. Sicut  
itaq; allustēte die in solis ortu. mox abstedūt te  
nebre? amūle suos repetūt cānis? renouāt̄ oīa.  
et ad calorē. vigore. ac decorē suū reūtūt̄: ita



plane ē michi dū sol iusticie out<sup>3</sup> in corde meo  
*Ojedita<sup>9</sup> oīe sententię p<sup>9</sup> ad deuotionē gmonē  
et subitā dei visitatōem deūno p<sup>9</sup>apientis*

**Q**uāto est hic qui pulsat ad ostiū meū?  
quid vult. quid postulat? Est pfecto dei  
meus. dñs meus. et p<sup>9</sup> meus. **O** dñe.  
optie venis Tibi supplico ut si mea vrgēte infir-  
mitate ac debilitate p<sup>9</sup>ti pigter nimis. a tūdo  
tibi apur. tue iurē tua aūte ostiū effringas.  
Regis ut tibi hact vte clamabue. *Fugāt adūsa*

**A**bite extra meū hospitū. abite vniūsa. meo  
magno p<sup>9</sup>u migrata q<sup>9</sup> apud me vlt hōspi-  
tari. Fugite hinc. fugite absq<sup>9</sup> mora. Fuge tu  
dedignas supbia. inflata iactātia? fitta ac pul-  
pans ypocrisis. ira furiosa. deperitūga viditā.  
venecopi odiū. infelix a lūida iūdia. anxia  
tristitia. acedia stulta. auaricia cupida questuā.  
fetida luxuria. gula iūda: tū viciositatē per-  
uersa familia. *Parat<sup>9</sup> ma. mēsa: lecta dilecti*

**E**iciat<sup>9</sup> hinc oīe p<sup>9</sup>uricia. flagello pine. p<sup>9</sup>-  
gat<sup>9</sup> vndiq<sup>9</sup> cū suis floib<sup>9</sup>. grata et vdis  
herba v<sup>9</sup>tutū. Ponat<sup>9</sup> mēsa sobrietatis? et ster-  
nat<sup>9</sup> castitatis lecta. Ingrādē p<sup>9</sup> dulcissimē? ingre-  
dē hospitū pusille tue atq<sup>9</sup> hūile aīlle. paup<sup>9</sup>  
tue adolestētile. suscipe gratantē q<sup>9</sup> apud illā  
inuenis. sil' in cena mēa distibam<sup>9</sup>. Ne queso  
repperis ad mēa paup<sup>9</sup>tatē. scio quidē q<sup>9</sup> nulli<sup>9</sup>  
hōz egēs que apud me sūt: apud te sūt omīa.  
sufficit tibi bonā affecta. Verū dulcissimē p<sup>9</sup>. hoc  
ē qd a te p<sup>9</sup>tyne cōsequi desideo: ut mea tibi pla-  
ceat volūtas? q<sup>9</sup> ex tua clemēcia. tuis sup<sup>9</sup>ha  
būdātib<sup>9</sup> diuitijs. ad mēa sublenādā ac sustēdā



dā paupertate. vel panū aliquid iparti dignēis.  
ut hīc sustentata. fame situe male nō pererā in  
carce hui⁹ corpis. in quo ad pñs inclusa sū.

**R**enertere dñe. renertere ad hospitū tue hūilis  
Rauille. breue nimis ibi traxisti morā. Heu  
q̄ dura hui⁹ hospitib⁹ recessio. Formidabā vti q̄  
aliquid ī me ēē qd̄ oculos tue dñe maiestatis of-  
fendēt. Heu me miserā q̄ nō aliā adhibeo dilige-  
ciā. ad tale q̄seruādū hospitē : a quo nō puenire pnt  
oī bona : voluptates atq̄ diuitie. Quid itaq̄ ad pñs  
faciā? Quo medio. illū a me sit elegatū. ad me re-  
uocabo? Quidābo oībus q̄ int̄a me sūt : ut illū v-  
tiq̄ cessant requirāt : donec inēta reūtat. Exurgite  
fides. spes. et caritas. expugnatiui : et vos ad cursū  
hūilos attingite. diligenti q̄rētes presū meū. donec  
illū inueniatis : atq̄ ad hospitū meū reduxeritis.

**D**isturre tu oīd. per magnā celestē ciuitatē.  
p̄ vicōs et plateas. ac p̄ domos singulas?  
ita ut nullū scōz p̄teas. quē tu nō tū fletu et ge-  
mitu requiras? ad eoz pedes p̄cubens : nec hūc  
distas. donec insil' oēs. uel comū aliq̄. gloriōsi pñs  
mei tibi demonstrauerint mātionē. teq̄ ad eū dedux-  
erint. ac eū p̄tulerint appetitib⁹. Illos exora.  
illū ī paratū faciāt? mithiq̄ de multis meis ex-  
orbitantib⁹. impetiet veniā : atq̄ ita sue gr̄e restitu-  
at. Ip̄q̄ rursus declinat dignet. ad hoc sūū hūile  
hospitū. qd̄ tā cito deseruit : mea fateor idignitate  
exigēte. Verū sua magna benignitas atq̄ clemē-  
ciā parte ex tua? suorq̄ scōz deptatis. p̄te ex alterā?  
et rursus. mee p̄uitatis. paupertatis. ipotēcie atq̄ ī-  
stabilitatis q̄sdeāno : ad reditū poterit eū inclinat.

**D**ñs mitti ad celestē Iherl̄m p̄ q̄ ip̄cūda. Repelli a rigōsa  
Iustia



**Q**uid diu oratio? quoniam refert? Multa  
minime demissa est ac uentura facies tua. O  
scio quibus tibi hoc fecerit. rigosa uidelicet illa iustitia.  
que se contra te et me ingerit uolentius. allegans  
me non esse audiendam. immo quod ex me indigna sum.  
filia dei nominari. cum iam mea ignavia. mea ingenui-  
tate. mea diuina nascenda. meaque celsitudine. penitus  
amiserim. et hoc in meo esse hospitio deformis illi  
ac horridum hospitium. scilicet penitus admittendo. quod utique  
omnem qui ipsum suscipit. corrumpit animam. sedamque atque de-  
testabile reddit. ac inimici salutis. constituit filiam.  
**I**n iustitia? quibus te aduersum me. et aduersum meam orationem  
peruicaciter constituit? Non ego te esse ad hoc aduocatum.  
Scio enim. quod contra te subsistere non possem. Illi potius  
misericordie clementia cule me submisi. illamque meam  
constitui aduocatam. immo suo penitus iudicio stare  
uolo. Quamuis et te etiam iustitia in decet esse propicia  
et amica. Cur ita? Quia tectum suum uisum sententia. Tu  
quidem odio habes penitus. et ego nunc illud odi. Tu  
illud persequeris: hoc idem facio. de illo penitus agens  
punitis. et uolentius dolens. quod illud uisum admiserim.  
aut ei tribuerim fidem. Ita quippe agens. tuum o ius-  
ticia ex teo officium: de me ipsa iudicium sumis. Tu  
itaque etiam pro me intercedes. **S**ed forsitan in dices?  
quod longe alia indignum in hac parte de me sumo iu-  
dicium. non adigne ut merui. mea uindictam peccati.  
Pro dolor. iustitia fateor ita esse ut asseris: sed hoc  
uenit adueniens. qui non subest hoc uiribus meis.  
Rectitas autem legem non habet. Infirmitas quidem mea.  
paupertas. atque imbecillitas. non me sinunt. ad indignum.  
nec etiam ad votum expugnare. ac persequi peccatum. cum sua  
familia. Sed ab inope. uel propria solutio sibi possit.



acceptanda ē. et ab oporano debili. labor. remissa.  
 nō pperuēd⁹. Eius itaq; iustitia. de mea possibili.  
 atenta: qd reliquū ē. tua potēti v̄tute supplebis.

**C**onsidera igit. si tu sit officiū. meq; assuetudinē.  
 ultra vults exposcē. Cū aut in maior adit  
 voluntas ac potētia dñe mē. v̄tutūq; foras  
 voluit. tūc et potētia cū p̄tō agrediat. ei q; vili⁹  
 aduersari. **D**ico insup. q; benedicta filius dei  
 pio me debiti sufficit. Imo suphabundant soluit.  
 quātūlibet etiā antea offenderē. saluo. q; ei me  
 legitime subiciā: et sic sum ascripta familie.  
 Nullo at iure. duplex de offensa exigit emēda.  
 nā et deus nō punit bis in dñm. Quidq; igit  
 mīa filii dei cū me facē disposuit: nūme tu po  
 tens contradicē. **C**eterū iustitia te interrogat.  
 si nō ad iusticiā stāz. qui apud te hoc meminerit.  
 teneant aliquid auiē: p̄fetto sic. Quē em hōrē  
 illis impendēs. si eos te pio p̄tōzib⁹ deprecātes. ve  
 lit alios quoslibet. quib⁹ nūq; fusti honōi v̄tutes  
 repelleret. Vade igit oīō mea et reuertē gfidēt.  
 ad celestē ciuitatē. illiq; scōs illos. sollicitos. ut  
 tibi. et mihi. iusticiā paratā reddant. ut et fil  
 cū unā mēhi patē impetret. ad dñm deū meū.  
 et p̄m meū: atq; ita ad dominicā v̄s exīt.  
 deus reuertat. **O** v̄tūā horā illā p̄stare  
 possem. qua dignabit⁹ dñs meus. ad me declinā.  
 Sū. nō aliquē mītoz suoz p̄mittit. ut legitime  
 paratā possem illū dectē. id est. deuote. et sancte.  
 suscipe. Aliquoties em adeo latent aduenit pul  
 sans ad oīū. ut alibi me distractā inuenies.  
 mox atq; ei valeā occurrē. et dectē reape: dis  
 cedat. Sed quid loquor. tam inconsulte. quid tā



suos

temerare. tamque presumptuose peto. ut talis. ac tanta  
dominus in premitat nuntios: Absit. Nichil prestat tibi  
semper eius aduentu explorare: nichilque aliud me  
dicari. nichil aliud operari. quam aduentu eius prestari.  
moreque ad ostium pulsati aperire: ipsumque reuerenter  
suscipere. Non igitur tu ante huius seculi mea tene  
bunt colloquia. sed sedulo solitaria in pace. et silentio.  
diligenterque observabo. ne aliud meum subiret hoc  
piam. quod tanti hospitis oculos possit offendere. quoniam  
et ego ipse vadam in occursum sui iocundi aduentu.

**A**ttende anima mea que tam firma es atque ista  
bilis: attende verba prophete. Verbo igitur domini  
celesti firmati sunt: et per ore eius omnis veritas con  
fata longe est. tibi. quam celestis firmitate prestat. Si  
itaque prestat tibi deus in hac gloriosa conspectu  
beatissime trinitatis. ut per potentiam patris. in sapientia filii.  
et propter bonitatem et dulcedinem spiritus sancti robur habeas.  
constantiam. perseverantiam in bonis operibus. tempus omnesque  
vires tuas fige in domino deo trinitate sancta: illique sic in  
heras. ut in sola eius potentia tua sit fiducia: nec  
extra ipsum sapiam gratias. finem. aut voluptatem Ita  
quippe. tuam servabis pulchritudinem. in qua facta es  
ad ymaginem. et similitudinem illius sanctissime trinitatis. secundum  
memoriam. intelligentiam. et voluntatem. Sed heu. fuerit  
illa defecio et obscuritas luto peccatorum involuta. ac de  
mergens. demoransque in firmis occupationibus. ac vo  
luptatibus immundis. Nichilominus ad ipsum revertere. et  
ipse te mandabit. teque libetabit. et tue pulchritudini te  
restituere. quam insuper in te firmabit. et stabiliet. si  
tamen illi iungi volueris. ac velut tue summe volup



tan inhere. ipm potent amado absq fine? sapi  
enter absq errore: suant. absq amantudine.  
eritq: tua spes in sua imcta potētia: tua fides  
in sua limpida sapia: tua caritas in sua voluntate  
dulcissima. Hoc profecto potius facies. q̄ in creatura  
in qua nō nisi umbra ē et vanitas potētie. q̄pter  
nimis in umbra atq: vanitate defluis: cū creature  
finaliter inhereb.

**O** thesu virginitatis pponse. ihu castitatis fi  
delis amice thesu mea spes finalis: mea salu:  
meu singulare refugiu: nūc ad te reuerti  
desideat aia mea. paup mact. et misera. q̄ toties  
per tenebrā rebellionē. atq: inercia desidia id  
facē contempsit et recusauit. q̄ anulū grē quo illā  
pualit depposueras negligent amisit. suscepitq:  
anulū p̄cā se tradens pponsā seruā et subiectā tuo  
adquo hosti. Hen q̄ periculosū quibū. Hen q̄ stul  
ta et misera mutatio eius. q̄ pulcherrimā potētissimā.  
et opulētissimā ē. ad illū deformissimū. miserrimū.  
egētissimū. Dic m̄ o aia? quē tibi hoc fecerit?  
Rūde m̄? cuius consilio facta es? Sic tuū supmū  
dñm tuū glōriose p̄ceptore parū honoasti: Sic  
tuū creatore. tuū saluatore a quo tibi ē oē bonū.  
oblita es? Sic tuo vero pponso. fidei amico. vidēti.  
et asiderati fidē violasti? Is quidē. p̄mū tibi cor  
suū impēderat. suāq: ad te. tantā ondeat dilectōez.  
ut etiā pro te mortē acerbissimā pati dignata sit.  
et tu illi cor tuū et amorē. p̄mita sinripuisti. Hinc  
qd' graue ē. velut p̄fida et infidelissima pponsa.  
sue p̄p̄e habitacōis portas p̄clusisti. quas nichilomin⁹  
illis suis misis. ac nephariis hostib⁹. finis ē pa/



tētes qui te perdē q̄rit et eterne morti tradē.  
Quid quesō arbitrais o aīa? Putabne. a pena ī  
mūnis euadē? Manebitne tāta iūra. tūq; gra  
me offensa. tandē penita iūta? **O**pide totū  
huāne creaturē hostis: iā aīa mea tua seductiōe  
p̄dita ē. infelix. ac p̄stata. qm̄ sicut carnifer vin  
di rano. aut modica herba ducit ad mortē agnel  
lā petulātē et saltantē. fute sue otiosiōis nestrā:  
ita mea fatuella aīam deduxisti? nōmētācā aliq̄  
huius mūdi vanitatē sibi demonstrās. quā sic trāta  
tus vinxisti vinculis. eāq; execrasti. et p̄modū  
plūmīs cūmū mortalū lātēis. ad mortē voluēsti.  
denūq; sup̄ eā q̄posuisti gravē illū male q̄suetudis  
lapidem. Insup̄ et frigida illā durā. atq; horribile  
obduratiōis cordis tūbā. qua resurgē p̄hibet. q̄h̄  
atque magis pressa iacet frenis affectuū obuo  
luta. et in fino stercore. cūmose delectatiōis idusa  
putrescit. ita ut usq; ad finē maneat fetida et  
abhonnābilis deo. et scīs eius. **H**eu me miserā crea  
turā. **H**eu si hac dispositiōe relinquer. usq; ad finē  
Quid nēpe factura sū in tali statu moriēs. quo p̄o  
fectura? **C**ōheremisto ista quēcorāe: exhorresto velie  
mēter. tūmō her recogitās. **P**etius ēte sic moriēs.  
ardōib; stridoib; et pletib; mācpaver: et p̄ mabe  
tormētōz. deū blapphemare. nullā ab illo q̄sola  
p̄cipiens. **T**ut euidēt p̄penderē. sed sero nimis.  
quali p̄ceptoī p̄missisq;. et cū quāto defuncto.  
deserto deo. dyaboli mūdi. et carnis oblectamēta  
sustipnūt. **P**reserna me dñe deā ab hīs hōre  
dis tormētis: ab hac morte tā crudeli me protege.  
Adnotate aīa olim a deo formata. aīa suo p̄prio  
sanguine redepta: aīa plūmīs domis sup̄ ceteris ne



aturus nobilissime decorata. a tot et tante p[er]icul.  
totiens p[ro]pter tua m[er]ita p[er]servata. Te aduoco inq[ui].  
audi me. Tuos n[un]c paululu[m] ap[er]ias oculos: et in-  
mitte ubi iacet. Confidea ubi tu es. q[uod] p[ro]m[er]ita sis  
miseris. q[uod] a ceteris elegata. Cogita. que deservis. que  
despicias: cui surda aures prebes. **E**t tu dulcissime  
Ihu aia[m] medice clementissime. fons vis dulcedis.  
si hu[m]ana miseria te valeat ad man[us] inclinare.  
regne oculos pietatis ac p[er]passione. ad hanc  
aia[m] miserabile. Nunc exurgit. nunc exp[er]gitur.  
et cu[m] sua nuditate. et statu miserabile magna  
adit. hinc atq[ue] displicet. q[uod] fusione. et ab-  
hominacione. et de sua ta[m] diutina stulticia. admo-  
du[m] admirat[ur] et dolet. t[em]p[or]e misera peccatrix. que  
ampli[us] indigna. et tua vocat[ur] sponsa. tua aia  
denu[n]do vultu. flebili facie. ad te supinat. erubescit:  
nec loqui p[re]sumens. **D**ulcissime Ihesu.  
hanc clement[er] p[ro]spice. brachia et man[us] ad te  
extendit. ut te trahente de p[er]fido latu p[er]ici. et  
de sterco. in quo tam diu p[er]stata latuit: erecta.  
p[er]silat. Tu qui solus es saluator. p[er]petra: et ei  
manu[m] porriges. ca[m] sublena: ca[m]q[ue] peric[ulo] ne p[er]mittas.  
Tot vides p[er]dores. q[ui] te n[un]c deprecant[ur]: imo te  
p[er]sequunt[ur]. Converte igit[ur]. et iusticia tua hac pau-  
peru[m] aia[m]: tua ancilla[m] huilem: tua pusilla[m] p[er]-  
dissequa: qua[m] aliqu[m] p[ri]us dilexisti. sicut et ip[s]a  
te dilexit: que n[un]c in magnis suppliciis. et in  
amitudine cordis te deprecatur. **P**ossone. hanc  
no[n] exaudire: posses ne. ca[m] no[n] suscipere: p[er]fecto.  
n[un]c. imo magna[m] hinc p[er]petui[m] g[ra]t[ia]m. q[uod] tua  
in me exp[er]ior. g[ra]t[ia]m. in qua n[un]c adest in hec vo-  
luntas. ad te reu[er]te di. et q[uod] tibi sumo me dico. do-



leiora illa vultu aie mee. te inspirate. de te go-  
at demostro. **O**lim siquidē per os tui pphete  
pmisisti. q in quacūq; hora ieiunaret pccor.  
et pmām egerit ab oībus pccis suis q oparet.  
omī aītatū eius nō recordaberis. **E**t teneā pau-  
cos habuisses iustos: h pcciores misericordit rete-  
pisses. **I**deoq; saluator **I**hū xpē. adnotate et me-  
diator nr. fil' impeator. et fr'. qui sola meā nos-  
miserā ac fragilitatē. si vera sūt q video. audio  
et ardo. de tua dulcedie. pietate et mīa. et vnaq;  
vērā sūt. **I**deoq; te finalit deprecor. ut meas oēs de-  
leas iniquitates. sincerā. et mūdā gitionē hūens:  
et integrā penitentiā. **F**ac ut per bonā panctiā.  
oēs hūlatōes. adūsitates. et labōes. quos diei  
sustineo: ad purgatiōem deseruiat. et ad pene quā  
mea pccā demeruerūt remissione. ut in hō mūdo  
meū sit purgatoriū. **F**ac itaq; meā huius mortalis  
mūdi pēgnatiōem tibi acceptā. **T**ribue mī baculū  
firme fidei: stolā caritatis: et stalā spē ppi.  
**C**onfide p tuā potetiā. quidq; mī ipedimēto cē pē-  
ita ut in via. nulla me retineat delectatio: nulla  
me gfuadat adūsitas. **G**enera ī me cor hūile. ppi  
et clemēs. erga proximū sine ira. sine invidia.  
sine indignatione. sine supbia. sine oī detractione  
**T**uo amorē inflāma cor meū. vultū illud sagittis  
potētissie tue pulchritudis. tui dulcissimi appetitū  
tū gratissimū gestus. tui pulcherrimū apparatū. tui  
ppi dulcissie. **F**ac ut te semp meditet'. letanter  
de te sermonē audiat. ad te suppet. ad te iuge  
missat. tibi qplaceat. totā intelligētiā. totā mētē  
totā aīā ad hoc ut digne tibi sequat: quā nō  
ē aliq; amator. q sit. sicut et tu vices rependat.



Insuper da mihi domine cor liberum. cor sublime et rectum  
quo detester fugiam et spernam vile luctum mundane <sup>supra</sup>  
cushibet voluptatis. quo quolibet contemptam crea-  
turam. quod honori meo ac promotioni salutari non venit  
adiumento. que te in te diligam. alios autem omnes in te  
et propter te. **D**enu tu quod es mea spes finalis.  
mea sola salus. meusque refugium singularis. subleua  
me. doce me. sustine me. dirige me. ita ut in illa  
hora terribili mortis. meus sis protector potensque  
defensor propter me. adiuva illos cunctos infernales. ita  
ut in pace et benignitate illum recipias in gloriam  
in qua te facis ad faciem. summo cum gaudio videre  
valeas: ac perhinc adorare amare et laudare Amen

*Scriptum manu fratris Theodoric de Harlem  
michaelis domini pro Barbara in colonia carthusiensis  
ordinis Anno domini 1246. Anno etatis sue 66.  
Orate pro eo propter deum*



TITLE  
PAGE

**O**mnis  
esset  
legis  
tempus e  
etate eple  
diuino  
in me  
qua d  
na et p  
pfer  
mior pas  
iniquissi  
esset v  
et exau  
in m  
sha an  
aut ci  
in finis  
dnu  
naat a  
habere  
in me fi  
exempla  
et quib  
in m  
dusa cu  
itate f  
in mal  
pore d  
in m  
in m  
et d  
in d



*Tractatus virgii Johis Weyson Cancellarii parisiensis  
De iustis ministris ecclesie.*

**Q**uoniam hesternis die sacrorum eloquiorum todie arripu-  
issem et que prima fuit obuia. prima peti eptam  
legere cepissem inadi et ea verba quibus apte ait.  
Tempus est ut incipiat iudicium de domo dei. que non sit pres-  
entis eptae in transitu puolam. sed letitiae ipetu aliqua  
ultra remorato. gressum horum quodam. qui repete suborito  
mentem meam in his heri coegi. atque in se verba illa alia  
renatque defigere. **O**ccurrunt itaque illico animo facti hor-  
rent et perturbato. pressuræ ac calamitates. quas nunc  
ecclesia perfert. et quasi quæ maiores anulto. in falsum mens  
conit passura est. **O**ccurrunt et parit cause factor ma-  
lorum iustissime. **N**am cum ecclesie ipsius ministros. quorum deus et  
possessio christus esse debet. ab omni atagione tene cupid-  
tatis exclusos esse oporteat. Cum pudicos esse conueniat  
et ab omni iniquitate carnis quæ petulantia alienos. qui  
ecclesia sacramenta. proutque dignissimum rectoris huius  
trattant. conficiunt. aliosque aseruit. Cum prius esse debeant  
qui purissimum iudicem vitia forte reputant. Cum iusti qui  
iustissimum. humiles qui humilium. concordēs et pacifici  
qui pacis atque concordie inter deum et homines esse debent  
conciliatores ac mediatores. **P**ostremo cum eos deceat  
omni luce virtutis clarescere. qui in specula positi  
et exemplari. vnicuique ceteris esse debent. **S**ed quod huius atque  
alios quibus adornari debet virtutibus. omni collusione  
viciis gratiam sunt. **Q**uid tandem mirum si illis multa  
aduersa eneniunt. aut si auersus ab eis deus suorum  
iniquitate facinororum. dicat per verba psalmiste. **O**dm et  
ecclesia malignanti. **A**tque ut pauca de viciis ipsorum quibus  
ab irato deo iure affligi meruerunt enumerando persi-  
gram. prima a cupiditate quod omni fomes ac radix est malorum  
morum summa. **C**ausa primitus fundationis et dotationis  
**E**ccliesiarum et monasteriorum.  
**N**emo est ut opinor. qui non satis audierit et mēte



teneat quātū xpī ecclie mīstrī. vni vtiq; p̄bata v̄tute  
clarissimū. om̄q; tpe laude merito celebrādī. terrenā  
opulētiā gresserunt. q̄ nulla cura vel labore. tp̄alia  
q̄moda q̄sierunt. solis v̄tute et vestitu eis q; p̄tenuib;  
habūde contētī. **H**abētes inquit ap̄ls v̄tutē et vestitū  
hūis contētī sumus. **Q**uātū liberalit̄ rem famulārē. si  
aliūde vberior obuenerat. ad iēdiā paupm̄ sublenā  
dā ergāe curauerāt. **O**retuebat p̄fecto deuotissimī hoīes  
solā rerū celestīū meditacōem aīo gerētes. ne si ad her  
nāstoria amplectēda. sūū paulo latius affectū adiens  
sent. tanto aīū eoz a sp̄uali gressu latius au se totos de  
nouerāt auocatus. mīn⁹ in deū ferret̄. quātū eet ad  
infernā curāda atq; cogitāda magis inflexib. docti  
nīsup celestī magisterio. deo p̄iter ac māmone seruiē  
nō posse. **S**ed diuina agente grā. quātū m̄gī agnabātur  
tempalē substantiā aut gloriā. tanto illis habūdāti⁹ oī  
ex pte affluebat. instar vmbre que sequētē fugit. atq;  
sibi fugiens semp̄ indefessa comes insequit̄. **C**onuerter  
eterni seculares hoīes. tam p̄ncipes q̄ alij locupletes  
cuiusmodi v̄norū dei stam̄ et sincerā cōuersationē. ab  
oī terrena fece. igne diuini amoris excoctā. certabant  
vndiq; illis copiosissima bona agere. ut ab oī cura se  
luri. **S**eruo possent deuocōis absq; interruptōe li  
berē incubere. beatos se existimātes si aliquid de  
suis opibus in v̄sū istiusmōi gēlissent reape dignaret̄  
p̄roflorē q; expiacōe p̄ccōz apud diuina clemētiā int̄  
cessores fieri. **S**ic multis p̄claris doctis. opibus q;  
magnificis. ecclia aucta et insignita ē. **S**ic fudata ce  
nobīa. cōuentū instituti. extiucta capitula atq; colle  
gia. **S**ic sedes p̄ntificales. et p̄uocine exorte. **S**ic hēpla  
sic basilicē pulcherrime. sup̄tibus argentissimis et mi  
rabili ope ex p̄ncipū plebūq; impendio fabricate. **S**ic  
deniq; oēs gradus v̄niūse q; p̄fessiones hoīm ecclīastīcōz.  
in ap̄lissimas copias exaruerūt. quas p̄mitimī illi p̄res  
qui sub eas acq̄sierūt v̄tutibz. nō in ap̄p̄anis v̄sibus



quē admodū nūc p̄ci q̄ q̄slipserūt sed aut i elemo-  
sinis et hospitalitate. ceteris q̄ caritatis ac pietatē opibz  
ipendebat. Aut si quid istis opibus. mēse q̄ frugali  
superat. in cellas edificandas. si fortassis alii fr̄es ce-  
lius inspirati. religionis grā aduēissent. In q̄ alia pa-  
rada quibz paradisi opus erat gūtebant. Nullus hūc  
thesaurus erat. n̄ bonoz opū. sed amplissimū ille et  
refertissimū. Nulla argētea vasa n̄ aurea. stācis  
et fictilibus bibeat. Nullus magnoz equoz phale-  
larūq̄ apparatus. Nulla mystonū turba p̄ambula-  
nulla calamistratoz a comatoz iuuenū comitatz. vir-  
gatis mōstrifens habitibz patulis. et fretū deplū-  
tibz mātibz. q̄ nūc barbaris iditōrū. Felix erat hūc  
iōh̄s. mūdus. plene vrbes et agn. populus quos nlla  
aut vana lūc assumebat. plena armētis stabula.  
p̄cra fetibus. pomis arboribz. sata frugibus. q̄ et ad  
temperies. fr̄a in suo influen ad apta quēq̄ germina  
fecundabat. Et fr̄a nulli obnoxia maledictis. sed uberi  
būdictione horū infuētū donata. q̄ vltro fecerāt erat  
ōibz bonoz. Vnebat dū hoīes. p̄p̄eraz valitudie  
fuebat. nulla erat domi p̄dicio. nullus foris metus.  
parata oīa. tuta et tranquilla vigebat in hoībz illis  
seculi. Caritas. Inuicētia. fides pietas iusticia. sin̄a a  
āicia. iara fr̄us a calupīna p̄ximo fiebat. qm̄ in  
p̄a vita et salubri doct̄na. p̄astore totius mūdi. exē-  
pla suo gregi emulada relucebat. Tanta siquidē ap̄  
dēū erat talia vironū ex vite integritate potētia. ut  
sue itressione obtenti. bona mūdus aplissima adipis-  
cerēt et aduersa p̄anta sentiret. **De insolētia orta  
ex affluētia rerū temporalū in ecclesia.**

**U**bi vero ut f̄a solet. paululū ex diuitiis. rerūq̄  
fecundaz affluētia. Inens et insolētia i ecclesia  
cepit subire. tepestē sensim cepit religio. virtus ebes-  
cere. pluri disciplina. caritas minui. tolli hūilitas. pau-



peritas obprobrio eē. simulq; p̄fymonia. sed ut p̄p̄is  
et luxuriis subiect. auaritia crebrescit. q̄ nō sūp  
dū cōtenta finibz. aliena nō mō ambire. sed rāpe  
et inuadē moliret. Inferiores opprimē et tam iure q̄  
iniuria p̄poliare. **E**t qm̄ latissimū hūc t̄mp̄s  
ingressi sum⁹. haec de expectabili hac peste q̄ etiam  
iam adeo ḡsup̄sit ut paucā restat ḡsumēda. paulo  
latus eloqui. ordinē aut̄ rectissime. a p̄phetis pos  
sum⁹ eloqui oraculo et cū p̄o p̄ma p̄pheta de  
m̄stris n̄ris veissime hodie dicit d̄ animo vsq; ad  
maximū. **O**es auaricie studet et a p̄pheta vsq; ad  
sacerdotē cūti faciūt doli. Quid em̄ satis dicit de eoz  
auaritia inexplēbili possum⁹. que laycorū om̄ negotiorū  
cupiditate supare videtur. ymo q̄ seculāibz om̄is  
sive p̄ncipes seu pleba sint. oīs inuiscie. Doli fraudis.  
et rapine quoratio ē et sc̄amētū. Dñ simplices om̄  
cūle. pastorū suoz exempla imitātes. q̄ eos agē vide  
runt. sibi licere arbitrat. **S**ed nos ist⁹ pestē neq̄  
ab ip̄o sūmo vertice usq; ad pedes origine et p̄ḡm  
videam⁹. **P**ostq̄ sicut iam dicit ceperunt ex vetū opu  
lentia studiu tempalū. mētes seruorū dñi occupā  
cepit. deo sil' et ināmonē. duobz dñis tam aduſi⁹.  
nō potuerūt p̄iter deseruire. **S**unt itaq; nēq; ut qm̄  
diligētie in vni⁹ seruicio p̄pendent tātū alteri subdēnt.  
**Q**uāto vero amplius. an̄ ad tp̄alia lura adierint  
tanto m̄gl. illa sitare. tanto m̄gl. inmergi in illis. sicut  
a celesti amore. longi⁹ aut̄ ceperūt. **H**anc em̄ dicit  
naturā. nonin⁹ ut quo uberius habet. eo habētis  
an̄ ad sui semp̄ inuiscētū. maiori attendē solet ḡrupia.  
**I**ta igit factū ē. ut paulatim extincto in cordibz con  
p̄ū. frageſcite caritate tepente deuotionē. deo deniq; ob  
lito. solis frenis fructibz capēdīs inhiarēt. sola in  
dignitatibz. b̄n̄ficijs q̄ alijs. emolimēta pensarēt. **N**illa  
profus hodierna die in assumēdis pasto'alibz sacra  
m̄is in curaz aīaz subcūda. de seruicio dño. subditoz



salute & edificatōe mēto habet. De p̄uētū v̄itate  
cūm et quātitate q̄nt. Nec v̄cō tātope quēit. quā  
sic p̄fēna hōi et in ecclia rite sermētū valor b̄n̄ficij.  
q̄ quid suo possessori. longi⁹ oia agēt. & p̄petuo for  
tassis abfuturo. ānno p̄uētū reddē valeat. Quis em̄  
b̄n̄ficiū nūc postulat. neq̄ em̄ cuiquā quātūlibz m̄to  
absq̄ postulatōe instātū et īportūna t̄buit. Quis t̄p̄  
talis qui p̄b̄s venietur in ecclia p̄ cū r̄q̄sita īuestigau  
q̄ illis p̄rōi dotes. q̄ capte q̄ relique habent. Quis  
de qualitate plebis cui p̄esse expetit de moribz & vicijs  
īnīrogat. Quis mōasteriū cupiēs de regule in illo ob  
seruatōe. de tenore religionis. cultu c̄imoniaz. subdi  
torū disciplinā p̄cūtat. Quis humēorū suorū vices  
librat. an suffēdo oneri cui s̄sūponē q̄nt sufficiat.  
Quis sua aut subditorū p̄iula considerat. Quis eis  
p̄dicat aut et̄o agelizat. Quis viā p̄ quā ad salutē p̄  
ueniāt. fr̄o aut verbo demonstrat. p̄m̄mo v̄cō quē h̄  
die platorū. nō quātūq̄ via p̄t suos v̄dūq̄ subditos  
p̄solat. Quis eorū miseret īopie. paup̄tat q̄dolet. sub  
uenit īdigētiē. ymo quis indigētiā p̄orū. nō īire et  
īuria amplificat. Et ut ita rem se habē a sup̄mo et  
desce vertice. vsq̄ ad mēbra hūilia doceam⁹. p̄m̄ū de  
p̄o capite a quo cetera p̄ndet si placet. īp̄p̄iam⁹. īp̄p̄ia.  
De tribus vicijs ex quib⁹ cetera mala orta sūt in ecclia  
**P**ostquā ergo affluēcie reuē mūdānarū p̄bera  
tia. et maiorū v̄tutib⁹ postpōitis. īmēsa aua  
ritia. cū cetera ambitione. virorū eccliastricorū ī  
uasit āmos. quo ad h̄ q̄sequēs fuerat et fastu clatōis  
atq̄ dūctōis extollū. cōperit et luxu effemīato resal  
u. Tribus itaq̄ dñis exactoribz v̄tq̄ īfestissimis  
fuit patissanēdū. luxu. qui delicias v̄m̄. sop̄m̄. epu  
lanū quīssimorū ludorū effemīatorū lenonū scortorūq̄  
exposcebat. Fastui. q̄ domus exaltat. castella. artes  
palatia lata et habūdātissimā sup̄lectile vestīū ca  
rissimaz. eq̄norū familiarū p̄p̄arata requiebat ostēta



Et sue cupiditati q̄ ingētes ad hoc thesauris  
studiosius condebat ut ad p̄missa explēda suppetere  
Aut si satis aliunde explicāda cent. ad pascēdū sal  
te ex figura nūmismatū vanū aspectū oculorū de  
lectationē Quorū p̄culdubio dūorū isaaabilū ad  
exequēda mādāta. Desideriaq̄ p̄finēda. aurea ut  
in fabulis ē saturū in secula. vix si ori bi har tēpestate  
recurrerēt sufficē posse vident. **¶** Qm̄ ḡ ad ea a  
genda q̄ hec tres rapaces arripe exquirebat. nullus  
p̄cūlibet opimū et redditib⁹ amplissimū p̄sulatus  
sufficē posse p̄p̄tus ē. subsidia aliunde quib⁹ eis sa  
tisfacit excoḡitata sūt.

**De exhorbitatōe p̄sumos p̄ntifices i etia i dunt**

**S**ūm̄ etiam p̄ntifices ut tadē ad eos beinā q̄  
quāto p̄mātū z aūte se videbat cetis p̄stare  
tāto in hui⁹ p̄mātus et sup̄me p̄tāt argu  
mētū p̄teritū se sup̄ alios libidine dūaudi extule  
rūt. cernētes emolūmēta. formā ep̄atq̄. p̄etq̄ p̄i  
monū sup̄ regna q̄q̄ aplissimū. licet cor ignama  
satis iā attenuatū. ad statū reuerēciā quā ultra  
impatores et reges. om̄q̄ gētiū in excelsū extolle  
statuerūt. nullo mō suffectua. in aliena ouilia  
lana et latte copiosa mērerūt.

**De abolicione electionū. et reservacōe b̄nficiorū**

**O**mnū quippe eccl̄az vacatū quacūq̄ p̄ orbe  
trianū xp̄iana religio p̄nditur. om̄ p̄sulatū  
ahazq̄ dignitatū. electōe f̄ci solitā iura z collacōes  
p̄bi attribuerūt. electiones ip̄as a p̄is olīm p̄ib⁹ i tāta  
vigilācia et vilitate institutas. cassas atq̄ uilitas ē  
deuētes. ut uel sit sua vbeius q̄plē possent m̄asubia  
ex om̄q̄ p̄uicia xp̄iano nōi dūcata. m̄le aut atq̄  
argēti i f̄mitā ad sue opus tamē sedula negociacōe  
congregare.

**De camera ap̄lica**



**Q**ue tamēa quātū constat it quātū vniūſas et  
deſiat. regna piter et pūtiās exhaueſcit. et  
inarrabile ē et pūſus inarrabile. Sed forte pōne  
ſedis Antistites creatōes pōſitiū. collationēq; ſupior  
gradū ecclie idēto abolitōe elcōibus. ad ſuū reua  
cuerūt arbitū. ut ſua pūſione ſalubus gſulētū  
ecclie. Rectorēs q; in illis. tū vita laudabiliter. tū doc  
tina pſtantiōes iſtuerēt. Aut cur hac de cā quib  
er det. i; res ipā ex aduſo redamās aptius docet  
poſtea q; hec facta ſit. ignaros iuiles q; hōes dūmō  
petuōſos ad gradus ſupiores ecclie. pſtūmo ſūmōis  
euentos q; ſuſcepta creditaq; omnia quali; admiſtreut  
poſterius dicam. **De expectatiōis et qualitate**  
curatū ad curā Romanā.

**S**ed de ſūmīs pōſitiōib; idipatis pmo pūis in ab  
ſolūedus ē. qui ut regiſco impū. ſūm q; admodū  
hēbant ſup oēs mortaliū magnificētiās ſtatū exaltaēt  
nō ſolū ea egerūt q; de elcōib; audiſtis. verū it; aucto  
ritati oī ex pte diuinati ſuā vbel; camera iniganēt  
oib; dyocēſanib; et pūmōis. pſentūdi facultatē. gſeūdiq;  
libratē. quoq; alio mō de ſuis bñficijs diſpenēdi adi  
merūt iudicētes illis ſub pēa anathemati. ne auſu  
temēario. ſic em ſuū loquū rnt. iā frequētiōis vſu re  
pōtū. ſub quomōis bñficio ſibi ſubietto aliquē iſtatiē p  
ſument. q; dū occurrēt quib; ex illis. quas ſua auctē  
bñficia illa expectatē gceſſant q; illud ad ipſi velle;  
Quātū vō deus optē expectatū nūb; ex illo tpe  
tpe et qualū vndiq; effluxit. atq; ubi pſto fuit. nō  
tam a ſtudijs a ſcola. pō ab aratro. etiā et ſemilibus  
artib; ad pſochias regendas. ceteraq; bñficia paſſim  
pſiaſcebatur. qui paulop; latine ligre q; arabice  
intelligēt. ſūmō qui et nichil legō. et qd; reſp; pūdi  
ē alpha vix noſſent a betha diſtūē. At morū gpoſi  
hac forte ignoratā excuſabat. ſūmō ſi parū docti  
intelligēt moratū. utpote qui abq; hōis i; otio educati

amā



nichil si ipudicicias ludos. gressacōes iurgias. ualida  
isectent. Inde oībus in locis. tot sacerdotes impbi et mi  
sen atq; ignari. q̄ nūne et scādalo suo turpi gūfacoē  
subditas sūt in densis. inde vulgi tātus sacerdotū gēptū  
tāta vilipēsio. Inde totū ordinis ecclāstici dedecus. igno  
rātia obpbnā et erubescētia si erubescē scirent. si frons  
multorū attēta erubescē nescierūt. Olim sūmo in honore  
apud seculares sacerdotū erat et nichil uenēabili p̄bri  
ordine. nūc vēs nichil abiectius a depprābili

De vacatōis et alijs reuigalibz ecclāsticis. p̄mō.

**H**ic dicent. autē sūmi p̄sides p̄sonis ecclāstici et  
ecclēsijs ip̄is ultra p̄missa onera reuigalia alia  
ad illā suā camēdā. ymo potius caribdū fulcēdā  
Statuerūt. nāq; nō quociēs aliquē vni ecclāstici. qua  
cūq; foret dignitate vel gdiacōe. ex ista luce migrāe cō  
fiter. aut suā cū altero quouis. qualecūq; bñficiū p  
mutāe. totiens oēs p̄dicti p̄mī am̄ secuturi. certa vbiq;  
sūma suo arbitrio taxatos. sua mēorata camēdā acceper  
Quod si illā fortassie sūmā. ānuā fructuū collectio. a  
ex dimittōe fructuū. a alia calamitate. gfiē nō posset  
triēnali. vel quāq; quatenuali fructuū exactōe. ad sūmā  
ip̄am p̄tinge voluerūt. Quid platorū p̄pola. quid tri  
berimās decimas. sibus ecclāsticis iditas. quid āgrat  
alias quicquid. Quid cōcessas p̄ncipibz sup̄ clero vni  
uerso a p̄. et p̄sides exactiones. cū seculari in illos  
soluēdi coherāone. Quid uentus p̄uacōes et sine  
ulla visitatōe ab ip̄is ep̄is et archydiaconibz ubi sub  
nactas. q̄ nescio an maiore plagā ecclā sustineat. Quā  
ti cū p̄ncipi e. ecclā visitatōes p̄torūq; i f̄rmaet  
penitū suppressisse atq; extingisse. de polie ecclāstie  
destrutōe. questū atq; ob emolūmēta pape. Quid in  
finita alia cōdiana onera h̄buerūt ab i f̄rmatissimis  
ecclāz m̄stis exacta q̄ longū eēt exequi p̄ticulari f̄r

De institutōe collectoy et malis q̄ eōs illant.  
**H**ec ante oīa exigenda. et ad illā seu camēdā



seu potius eandem dixerim supportada. suos p omnes  
punitas collectores istauerunt. **I**llos videlicet quos fuerunt  
extorquendo argento. vel industria aliqua vel diligētia  
vel natē aēbitate aēores. et qui nulli oīno parcent.  
nullū eximent. sed vel ex silice aurū elicient. quibus et  
aūte aūnerūt. quosq; etiā platos anathēte fenedi  
exēp glorie fidelū extorpendi. y int p fūitos dies  
de postulata pecūia satisfactōe tūasser. **Q**uāta aut  
hij collectōes mala egerūt. quātū paupes ecclias ac  
psonas opprēserūt. ne nūq; ex loco isto pateat exurg. viliq;  
ē pteire. **H**inc ille tot quinq; iēphāū ecclie mīstroz  
quas andimū et dūmū sub ipportabili iugo. iuge mīst  
tenū ymo fame pēuēū. **H**inc ille suppesiones a dūmīs  
ille a tēpi hūmbus it ditiones. **I**lla anathēta gūssā  
tonēs exaggeatā. qūo y rarissimo vsu. et p horre do  
pēle. a pntz infligi solebat. cū p ea hō ē fidelū co  
atino segregatū. in pntē sathane redigat. s; hodie  
mīs dūo. adeo voluerūt ut passim p leuissimo delicto  
pepe etiā p nullo iferatū. sitq; i nullū timorē. s; i ex  
fina puenent gtemptū. **H**inc pntē ille tate eccliaz  
ruine. **I**lla tot moastēoz exordia. **I**lle sacrarū edū  
tot in locis solo equatay deietōes. dū ea q in illis  
istaurādis ac reficēdis ipendi solebat. in hīs tot bet  
tgalib; exsoluēdis ipe dūf. quētiā ut optū ē ex ill  
quib; res accidit. sacrosct reliquie plenit; i ecclis  
p homū redditione tbutay. cruceb. caliceb. fenetra  
aliaq; piosa ornāmēta venierūt. **Q**uē nesciat tot  
abbatib; totq; alijs platis. cū canie decessisset p rapia  
obnoxū. negata funealia. negata exēqay solepma  
negata humationē y forte i agris a ortulis a pphans  
alijs pedib; clādestīo tūulatū sūt. **C**ogūt ut videm; fa  
ēdotes p agustia rei faciliāte. suas villas. sua loca  
sua būfēda desere et famelica passim vittū qritāe. lai  
asq; hoib; in pphans officijs mīstrāe. **T**ulerūt aliq; dū



hec oncia pingues adhuc et vberes erant. sed iam fere  
tribus logo emulgedi usu exhaustis. vlt portae nequit.

### De huius curie Romae.

**P**roterea multa cum me pterire necesse est ex h' velim  
abyssos emergere. qd i pona curia. sic nāq illa vo  
cabat. quāvis longe a roma distaret. fraudes ondūt.  
Quot doli. quot calupnie. quot p illos litū deditores  
petūa corruptos. contra ius et iū iura iudic. quot  
venalia illis iudicia ~~contra~~ quātū ibi auri valet ad  
eūadū iusticiā q iūro paup optatū de lite referet  
si mō adūsariū opulētū uatū ēēt. tū tū paup admod  
quotq interent. titulo absq lite 2 adūsario bñficiū ob  
tineret. De fegit et constitutibz Cancellarie.

**N**am que hec tot uone regule 2 constituciones per  
vniūque q pōtifice edite. vltiqz antiqua iura 2  
pīnas sanctiones. obseruari iusse. nisi quēdā captiosi  
laqi sūt. atq vbrima litū materia. quibz illi canillofi  
curiales. sophista qz nūm pūfones. ad exsistitaciem  
iusticiā litū. contra ius et veritatē nulle nocedi artibz  
abutiūt. ut vix aliqz inciat. eā si titulū sole lūdiore  
demonstrat q absq gēuētia bñficiū tulit.

### De propeitate Curie Romae.

**I**ta nāq florē et feliciē ēē. sua illa affinat curia si  
iustis iudiciis causis. libus. quibz. et concerta totū  
clamāre insatissimū psultet. Erōt vērū iūle. de  
sertā iopem si habus sit vacua. si pace gaudeat si  
suis possessoribz. sua pacifice iura pmittat. Nichil itaq  
hodie vel parū iūest. quo pacto bñficiū quis heat. vñ  
re. vero ostū. verus pastor. iūeat a dolose alūdeat  
latro enipat. ad si explorator aliquis intelliget. ligde  
posset distine vtrūqz iūestē nūq. Nō ē apud  
me dubiū pluret iūe latret i eadā reptū mī. quā  
veros pastores ut iā vera sit xpi sentētia qua ait ad  
negociatores de domo sua eiectos. Domus mea domus iūit  
est. vos autē eā fecistis pēlūcā latronū.



De statu et introductione Cardinalium.

**A**mplius vero Cardinalium qui ipse assident ipse verba tu-  
mencia gestus incolebunt ut si artifex quilibet vellet  
supbie simulachrum effingere. nulla aggruatio ordo id  
facere posset. quod cardinal effigie. oculis tuentium obiectando  
et sortis in ipsum delectat in hac delectione cum sedis apli-  
ce pompas iterumeto puenient. quippe quibus id olim  
erat negotij ut effendis mortuis sepultureque mandatis  
seruiunt. nunc vero phylacteria sua in tui dilatantur ut  
non modo episcopus. quos episcopales solent passim vocare. si priu-  
chab. pimateb. sed archiepiscopales velut in se positos  
depinxit. vno se iam ab illis supplicibus ipse modum adorari  
sumat. quicquid reges ipse equare intendat Sed hac  
coni omnia veritate. quibus inmensam et inexaurabilem vira-  
ginem sue concupiscentie verbis equare valeat nulla quippe  
ad haec uerba sufficit. nullum ingenium. nulla fatidia. quin  
de re ista plenius differre non me facultat e paucis solu-  
summa attingam. ex aeterno gradissimo et accepta

De multitudine beneficiorum cardinalium. et eorum disparabili

**H**ic in primis quate illud audiamus e quod tanta in-  
titudine beneficiorum inuice repugnanciam tenet. quod  
monachi sit et canones sit. regulares et seculares. quod  
eodem habitu omni religioni. ordinum professionum iura et  
gradus et officia beneficiaque possident Non quod duo ut  
tria. decem vel viginti. sed centena et ducentena et interdum  
usque ad quadringenta vel quingenta. Amplius quippe una vel  
tenia sed omnia pinguius et optima. quibus si quidem cent  
postquam ad summa illa numerosam puenit eet. non vltis quereat.  
propterea cum pauperibus clericis qui reliquas eorum expectant  
agitur. Sed quicunque ad minus. vel summa venient ad am-  
pliore festinat et assiduo festinat et audacius festinat  
nonat in dies gratias. nonas processionis petunt. quibus cum sen-  
serint ad finem prope integrum reformari a denno in ma-  
iorem sine ulla cessante expostur Sic omnia vacancia que  
aliqui sunt monachi amplectunt. omnia rapunt. omnia auferunt

habes



nihil dno saltē qđ fructuosū sit ul' pāculū minis.  
alio pāpiedis relinquit. Nec tamē sibi illa pāda  
tāta bñficioz certiguit. sed vehemētis ardor et ac-  
tes animi fauces. magis p' accendit. nō mō nullis fructibz  
onū et cōdā toto orbe g'stuctari. sed neq' tota auri  
mole. quā tague suis arcibus sēri velit. quāq' pācula  
voluit inexplēbile.

### De contrariis simoniaco Cardinali

**Q**uētes igit' rōpes alij. et calamitosi omēs.  
nihil se posse cōsequi. sed si p'sus ppe alius  
boni in hīs auctoribz deservitos nō habētes quid fa-  
ciant a quo se vertent ad hos ipōs se offerunt. et  
a cū simoniaco p'mitate. bñficia ab eis merent. aut  
p'fione āma. qđ eque simoniaco ē ab illis redimūt  
a vestigiis eoz aduolūt. i' sua familiā admitti pos-  
tulat. ut nel longo famulatu. sepe etiā ignominiose  
aliquē sibi in etiā tūclū pariant. Nā quid hodie  
na die ē. qđ sibi aliquis de p'bis mōtibz vel erudi-  
tione quo p'monei valeat bladiat. Nō i' alij mōtibz  
ut quodā apud maiores fieri solitū ēē accepit ad ho-  
nōres etiā ascendit. sed illis quas nō retuli. quas  
q' de seculari p'fatiōe famulatu. et q'portius p'fatiōe  
paulo post relatuū suū

### De statu bñficioz Cardinali

**I**n mōasterijs autē et locis alijs. in q'bus bñficia  
Cardiales occupāt. quō deo seruiat. quomō dñi et  
dñia labētia reparet. res ipā loquit'. Cū illis co-  
nūc. oīa labūt. oīa p'ent adeo ut sepe oporteat  
ocm ab eis adūstratzenz p' laycā manu subtrahi do-  
net repationes ibi nōie. quē nūq' alias fieri ex-  
plete sūt. Quomō ibi vīat. quales disciplinā aut  
regula obseruet. nihil ad eos attinet. dñmō suū  
pcurator solertia. bursa sua mūnis multibz omīstis  
redeat. Sed iam dīctus q' optineat. leniori re-



ni mediocti detincta q̄rimur inuicē p̄ca<sup>9</sup> v̄b̄s  
eū ex dñā ambicōe hom̄ p̄bonū v̄vū p̄fectā  
q̄ramur. Quis eū uestiat. fēra t̄ntulētissimā oīa  
ex̄minatē. q̄sumētē. p̄fligatē sectionē s̄bz s̄bz  
inante. hōrēdā pestē p̄ neq̄tiā Cardinaliū i eū  
gremiū iūctam. fotam. auctā p̄pagatā tā dñi  
iūctatā. que quātā tū p̄m̄te p̄ t̄rē ferme et  
v̄giti ānos etiam s̄bz v̄vū s̄bz laude s̄bz hōrē  
iūdauct. quātū eā in p̄fūdū om̄ m̄sciat ma  
lorū dñis. **U**ix tull<sup>9</sup> si remissēt fāt elā p̄ssēt

**De omissione multarū v̄vū**

**T**ransco symoniacas apur p̄m̄ iūctiōnes  
Transco p̄dōmā v̄vū. Transco corrupciōes  
p̄ p̄m̄iōnes tū p̄ssimās z dāpnatissimās q̄ oēs  
fēre istis auctōibz z s̄bz s̄bz fēbant. Transco m̄re  
dē et stipediā p̄alū dñōi. q̄ tū m̄rō eū dīp̄edio  
ap̄iebat. ut in corū negocijs adiutores. et tūv̄v̄s  
et consiliarij forent. magis illis p̄tul dubio q̄ eū  
q̄siletes. ymo dñi eis placēt. eū iūmoda m̄re tū  
iātes. **N**ec em̄are volo corū adulteriā. stupra. for  
nicatiōes. quibz iōānā tūā eūā m̄rē iūctat. **N**ec  
referte. obstinatissimā s̄bz fālie v̄vū. a dñōz tū m̄r  
n̄bz m̄llatē absōnā. **S**ed nec illud eūā refero q̄ v̄vū  
m̄s et q̄uertiā publicē exerceat. **E**t m̄ratiōibz ac  
m̄mulariōibz. s̄bz p̄ lūcū m̄ratiōibz p̄cūat. quā ex eā  
m̄mulariōibz s̄bz p̄ tabulē nō iūgnēt. tūllus appellat  
h̄er om̄ia. aliaq̄ p̄ multa etia gramōia q̄ lōga m̄m̄  
narratōe onerata reddēt oratōe p̄reteritō

**De p̄m̄iōibz ad iusticiā p̄cipū p̄ p̄m̄ solis fēi**

**S**ed me p̄terite nō dēet plūq̄ de hac eūā eg  
diar. quātā et quā abhōmabile fornicatōem  
p̄ et h̄i s̄bz fēbz tū s̄bz p̄cipibz iūctat. **N**ā q̄  
ut sua dñā ymo v̄v̄ ut sua tūāndē s̄bz et tū  
nā s̄bz m̄dū iūctat. iūctat p̄bilitate q̄f̄re p̄ssēt



sicq; tuto quodcuq; libitu. eet page. qualu pncipu ad  
quoru se mutatione apone atq; gformac in anu idux  
erant captare aicnas. fauores congre quatuq; posset  
industria induerit. **nu**t intra bnficioz hns p quibz  
exegissent largitoe. **nu**t eucenyb. **nu**t domib. **nu**t q  
missis vberimus. **sepe** assentatoibz et gnatomas doctne  
versutis fraudulētis. **Ita** ne longu facia. adeo se. et et  
clesia vniuersale eoz arbitrio subiecerut atq; dederut  
q; vix aliqua pnuila pbenda. i coru madato ut qfusu  
in pnuicis coru tbeue ausi ceut. **Si** epus ais obicit  
si detanus vel ppoitus. vel alia qlibet psoa ecclapla  
quis inde mortui locu subrogau appetet. no pns ad  
Rege q; ppiu ibat. **Imo** vco quis ita ifauns ut absq; re  
gras hns ad ppiu postulatur accedet. **Quale**. dictur  
fu et quaq; vix credibile. **Im** ty. **Si** quis ppe necessarius  
pquis. factans. aut qlibet alio titulo dilectissim  
p sua apur eu pmoioe ifetisset. **Regales** an oia. ab ip  
niet potifice iubebat hns quere. **Alioq;** se frustra mi  
oiaq; reptameta i vacua abitura ptiuicq; ad grau  
illi faceda. ppe eet pclimis anu. **Qua** vco oportune  
q; impbe. q; manu ut ita dica en si fera frem ipi dny  
p suos sollicitati ppiu p suas cotidianas hns urgebat.  
nequaq; credibile foret. i res vsu assiduo pmutgata.  
ctitudme facit. **Plus** en pceptois. et gmatoyis  
pptis res agebat. q; gmedatoyis vel patoroyis. qb  
si dectassent potificibz obtinypae. et alrei q; q; pe  
tebat gculissent. certu eat illu no recipi. **Sic** itaq;  
oēs varates pfulatus. oia bnficia fructuosa. secularis  
illa familia. ony reru ecclie misticioz q; ignara. ni  
atq; oportunitate extorqbat. nulli eruditi viri de  
hns sacraru erudicoe loquor. nulli pbi insti vtuosi  
qui curaz. linia vari terunt. ad supina digitu fasti  
gra deiebat. sed ambiciosi quicq; sed adulatorib. sed  
hystorici. sed oibus vicis dnti. quales i aulis pncipu



frequenter appropinquat. Nam quibus quibus est hodie ad civilem po-  
nificale euentus. qui sanctas litteras vel profecto legent. au-  
dient. didicent. immo quod sanctum codicem. in tegumentotem  
vniuersum attigerit. cum tunc inueniatur. illas in sua institutio-  
se nosse affirmet. Aut pontifex tenet homines ignari. et  
illiterati. aut si qui litterati sunt. hi solummodo temporalia ipsorum  
legum precepta. sacerdotibus in dicta. lucrosasque prius secuti  
sunt. nichil omnino de lege divina. vel spirituali eruditione qua  
plebs ad salutem erudienda est seruantes

De congregatione pecunie et pecunie cura predictorum platonum  
**I**gitur iuxta morem suam professionum. summo vniuerso studio  
ad lucrum inhiant. non quidem animarum. sed crumencarum potius  
questum ubique explorant. questum flagrant. questum pietate  
purat. nichil omnino agunt. nisi quod ad colligendam pecuniam  
quacumque ex occasione suffragari posse crediderint. pro  
ipsa alitantur. certant. inurgant. litigant. intro equinibus  
portantes. iacturam decem milium annorum. quod decem ut duodecim  
phidus. Sed me iure reprehendo. qui equanimiter dixi.  
cum nullo animi motu. vel turbatione. animarum dispendia. de quibus  
non modo nulla apud eos cura. sed neque cogitatio est. exa-  
piat. dampna vero sue rei facilius etiam leuia. sumata  
quousque mente sustineat. Denique si quis fortassis pastor  
fuerit. qui non hoc more iactat. a quo pecunia con-  
tempnat. a auaritia dampnetur. qui denique non omni via. seu  
iusta seu iniusta. aurum a suis subditis extorquet. a sa-  
lutaris exhortatione. vel predicatione. animas lucrum facere studeat  
et plus in lege domini quam in legibus hominum medietur. ex ipso  
in motus ipsius. omnium detestatio accidet. Illi propterea ineptum. in-  
dignum sacerdotio clamentur. quippe qui legum humanarum  
nescius. iura sua defendere non potuerit. si suos subditos  
regere. militum et coherere per canonicas resuras non uouit  
nichilque aliud didicent nisi recti ocio a sermonatione  
iactare. que officia medicorum palam esse astruunt. nulla  
pauli cura. vel administratione. quam utiliori occupatione suos



auds teneat fugientem. Jam itaqz sacrorz eloqzoru studia  
cu suis pfefforibus in visu atqz ludibriu dibus versa  
sunt. et pfer tim qd ingi pdigiosu e potestibz. q suas  
tradicoes diuis loge madatis anponunt. Jam illud  
egregiu et pclarissimu pdicandi officiu. solis quoda  
pastoribus attributu. eis q maxie debitu. ita apud  
eos viluit. ut nichil ingi indignu. at ingi sue digni  
crubescendu existiment.

### De vitis prelatoru

**S**ed ecce du aduerto. ppos tunc pone limites  
egrediens ad ea q vna p cu alijs ena planis  
gia sunt vicia delapsus su. q tu ingi in pculu q  
locus incidit. succincta relaco p tractae volo. pnapo  
nulli debet alienu vel miru videri si cotrodendis si  
ex pte pctuys. nri plati sumope ingilet. si matri  
tenuis atqz ianiti. succo. lana et lacte suau omu  
se massare student. quibz pastores fieri cu caro co  
stat. muste eni ut in puerbis e matie cofette as  
perius mordet. tanta qz amacia esurie ianiti. au  
dus in pda ferut. Quams eni au suscepta cura pas  
tona locupletissimi ceut. neq eni ad opus idigetes  
polet admitti. tu ex musteis sibi collato suos saltu maria  
ex pte euacuati loculos oportuit. quae eos no inueto  
sumo itenu laboe replere insistit. Exemploqz sapiet  
agrole tu tremeto. et grandi fenoe iacta semina collige  
et ueru recuperare inuuita sbain seduloqz aphae pos  
sunt more vigilatissimi negotiatois vniuersas metes  
suas oibus q eis indiget venale ponit. Si qd ap  
eos electos q furto. q hoicidio. q raptu a saclegio a  
alio quouis enormi crimine in carceru gectus sit. mis  
atqz panis et aque edulio additus ita diu pere st  
iacabit. et tps reus sua grissa lucti. donec p modula  
sui census. a suor affra a se pccata pphuenti. Vbi  
vero id egerit libet et innocens velut. abire suet.  
Dis nova. ois error. oia maleficia. ena si capitalia.



sus p pecunia laxant ac delent. Na quid loquor de  
exco sue iurisdictionis. q ita violent et tyrannice regit  
ut nunc hodie hoies elegant tyrannoz imanissioz q  
subire iudicia ecclesie

De pmoibz iurisdictionis epoz. et eoru abusibus.

**N**on potest quanta mala faciat illi stulti exploratores animi quos pmoiores appellat simplices et pauculos. agrestes. vira satis rusticum i sub tyrannicis agrestes et fraudis urbane nestros. i. ius sepe p nichilo valeat causas et causa cont eos pedulo pfugit. verat tremit miniat. sicut eos p talia se cu pponit et pacifica cogit. qd si facit renuunt. crebris eos citatibz cotidieqz repetit sup modu ifestant. et si semel quah occasione peditu appare desierint. cessura illis anathema uti re belles et estimates ferunt. Si vero ad die venire quoties vocati erit pgeneraverit. eoru audientia apd iudicu tribunalia peditet. amotas q et subfugio. dilanone et ifortunone captabunt. que p facile p forte ecclastic obtineat. quo vel sic longo tedio. longa q sui pie iattura fatigati. sup futura veracoz atqz ipora petue patione redime cogit. et sic q leui ut pro delicto nullo. p exiguo debito ifinitaru mib expensaru

De excoibz p concubinis tolerandis

**N**am aliud obsecro quale e qd pleriqz in dyocessibz rectores prochiari. ex certo et gducto cu suis p latis pno. passim et publice geubinas tenet qd subditoru ex cessus et vicia. oiaqz officia q iudicijs posse sui po hca publice vendunt. Sed adh bona p her

De collatõe pmoia sacrozu ordinu.

**I**llud quoq ferendu. q nullu ad clericatu vel ad sacru ordinu vel ad quocuq gradu ecclasticu n mcede at tedit. qd nulli sacramentale grau ique h. manu ipso

cumulg



unt. n̄ q̄ certū aī p̄m̄ dedit. **Et** oēs offensiones.  
Absolutōes. dissipatōes venales faciūt. **Et** si aqua  
būficia. siue sint dispositiōi deuoluta. p̄ questi ea  
cōferūt. nel siue ea ppurijs. ā hystōribz donat. **Q̄**  
si quis forsan illud euāgelicū eis obiectit. gratis  
accepistis. gratis date. nō deest qd̄ illis videat se  
nūne gratis accepisse. quāc nequaquā astrigi ex ubi  
illo ut gratis fōnat. Illos deniqz solus aīstites sup̄  
tanē ista mōi fūt illa suā ligati q̄ p̄astōale affitū  
absqz ullo suo dispendio sortiti sūt.

**De indignis et indigne p̄m̄ot.**

**N**on ē igr̄. q̄ quisquā n̄ valde a v̄o deius gr̄a  
putet ab eque fōm̄. Quomō em̄ gr̄a si non  
gratis data. n̄ falso putabim̄? magis illud p̄estiferū  
dicit maledictōe a petro nephēsū. q̄ dñi dei pecūia  
possidei existimauit. **Ex** isto autē forte p̄fluit a  
copiosa vilū atqz idignissimoz p̄bitorū multitudo  
**Ut** em̄ ex suis ordibz maiora lucra p̄cipiat. omēs  
quotquot aduenerit. nullo ā p̄uo admodū distīc  
ad eos quos petierit titulos nō admittit. n̄ forte si  
qui adeo egestate p̄uūt. nō soluēdo nō sūt. nulla  
de vita autē attā p̄uētano ē. nulla de eorū indibz  
uel fama questio. **De** hīs vero et doctna. quid loq̄  
attinet. cū oēs sūt p̄bros. siue aliquo tactu ā renē  
ā vocabulorū morose sillibati q̄ vix legē videam̄?  
**Quē** ex go fructū quā exaudicorū ex suis oribz  
siue sibi. siue alijs ip̄etrabūt. quibz barbarū ē quod  
orati. **Quo** p̄ suas p̄ces dñi alienis p̄piciabūt. quē  
sibiip̄is sua ignorācia. et sue feditate vitelqz suū m̄f  
teritū m̄sensū faciūt. **Si** quis hodie desid̄oz ē.  
si quis a labore abhorret. si quis in oīo luxurari  
volens sacerdotū quolat q̄ saul ac paritū ē formitē  
et cāpanulas seduli frequētāt. potādo gressando



prostrando. comitudo tetessens. et pila ludendo tota tpa  
assumunt. Crapulati vco et inebriati pugnat clamant  
tumultuant. nomen dei et psoni suoz pollutissis labijs  
execratur. sic q tandem ppon ex auctritu suaz qplexile  
ad diuinu altare veniunt.

De ppetua absentia patoru ab ecclesijs suis.

**P**ed redeo ad mros epos q in oi labritate ab  
reunte adolefctia educati. tales pestes ut dixi  
erim mstros in eccliam inducunt mra quoz gesta me  
morabilia illud a me pmitte no debet. q mlti ex illi  
qui pastoralis apice potuit q que anosa tpa pona st.  
mup civitates suas itrauerunt. suas ecclias viderunt.  
sua loca vel dyoces vistraverunt. mup pecoz suoz volz  
agnoverunt. vocē audierunt. voluēta senserunt. q ea forte  
voluēta que ipi sunt vobis qpolib. q alienos mēnāos  
et itulerunt. Alienos dxi. q et ipi mot mēnarij st  
qui no gregis sui custodia. salute pfectu qnt. s solu  
tpalis mcedis retributione. Itaq ipi vco st mēnarij tui epi  
nomen <sup>hinc</sup> quia res p nomen signata pcul abest. Nomen  
etenū epi ppetulator sonat. ut sup itendes. Ppetulatore  
inquit ppheta posui te domus isrl. hū vco sup omū  
pfectu. nihil ppositus itendit. n ppetulāt nihil pfi  
cūt. sui torp is turā agūt. sese et no oues pascūt.  
no magnope pensātes. quis omb casus accadat. vtru  
morbo vel ieiūno qsipte pdeant. dū sibi vel ex caro  
morte aliquo tapestant.

De plane in Curijs pūcipi residentibz

**E**tenū dicit forsā aliquis. iure eis ignoscendū est  
si raro suas dyoces adent. a suas tardū remittit  
plebetulas. qm p consilio. a pūcipibz accersit. magna  
regni negocia tractat. mixaq suis hūc re. republā  
regit. tutat. sustinet. Alioq qussime collapsura.  
q vnaq laudabilē ē videt. q sue pnatē rei qfulē.



**P**rimū illud nequaquā eis dederim. q̄ ipi ultro a  
p̄ncipibus t̄p̄ consiliarij enocētur. quōvis mag  
is sup̄stibus. m̄corq̄ intercessionibz h̄ ipetrāt. non  
quidē zelo aliquo. vel cura reipub̄licae. cui nulla ap̄  
eos caritas ē. sed p̄t sup̄edia et larga mūera q̄  
inde eis p̄ueniūt. ut alieno sup̄bi uiuētes. suaz p̄uicta  
eccl̄iani in ciaria recondāt. Deniq̄ qualē reipub̄licae  
languētū ymo extincte et iam p̄pe sepulte utilitate  
afferūt. vana nullū notumētū et p̄uictū afferet  
**R**ūquid ea re q̄p̄ p̄sūt q̄ oīa stutorū onera q̄ hodi  
erna tēpestate p̄te virget̄ suis calidioribz et sugges  
tionibz. m̄lti et repta intumāt et tā in lōgū p̄dūta.  
Vnde et iam pridem vsus in regno isto idēuit. q̄  
aliqui ep̄i. talia exactionibz p̄ p̄sūt. de causisq̄ et  
q̄rehs corū decernūt. Rūm idēco p̄sūt q̄ ad gerōne  
vocati. et suā iūssi dicē suāns. m̄gl ea q̄ p̄ncipi sūt  
placitura. q̄ reipub̄licae p̄futura p̄suadet. q̄ sepe  
largiōe. sepe grā. sepe odio. sepe etiā timōe ducti  
nō iusta. vera sincera. sed p̄usa atq̄ noxia. fallaci  
adapta blādiaz dūoz auri bz suggerūt. Porro ay ea  
adimnat / augeāt rēpub̄licā q̄ p̄ctoibz illorū. q̄ ea adimnat  
amōre. et p̄uate sup̄ amōre ḡs inuolūt. Qd̄ em̄ ipi  
faciūt. ḡfreq̄es ē ut q̄suli alios etiā fac̄ hortētū. ne  
turpi inter se pugna uicta corū atq̄ acta diffidant.  
Deniq̄ quis ex illis paup̄m defensor ē. quis afflic  
tōnē consolator. quis oppressōnē subleuator. quis p̄  
pupillo p̄rōnūs. quis p̄ tōpe vidua corū calūmiatorē  
p̄tector. Imo vco quis m̄gl a passione atq̄ misetacōe  
quorūlibz miserabiliā alienus. Pulchre de eis p̄suas  
et v̄ loquit̄ sub ymagiē p̄ncipū synagoge. quoz ista  
et si successores t̄p̄ in flagitijs iure t̄p̄ p̄cessores dū  
p̄nt. p̄ncipes tui iquit̄ fideles. socij funi. Q̄s  
diligūt mūera sequūt̄ rētribucōes. pupillo nō iudicat



et tū vidue nō ingredit̃ ad eos

**Q**uod tales plati mercenarij dicēdi sūt

**M**inū autē. quid illud sibi vult qd̃ tū fere quilibet  
pōtēx ab ecclia cui p̃sudet. sex vel septē a decē  
milia aureoz. annuatim accipiat. A Rege vero p̃ stipe  
dūt nulle ad p̃mū aureoz. sue tū ecclie. et omibz sibi  
crediti. curā p̃ regio famulatu delinquit. **N**ōne saltē  
ut mēnarij. datū maiore mēde seruire debebat.  
Sed sua ad hec rursū in p̃mptu ē. licet em̃ aph̃ sit  
qd̃ ecclia t̃bit. q̃ qd̃ p̃ncipes. attamē min⁹ ē tū  
maior aduētū. sūmā cumulationē q̃statuit. Duo q̃  
bona potiora sūt vno. Deniqz fruct⁹ q̃ a Rege p̃bet̃  
in regio lateri assistat sicut sibi nō dari. At illos q̃ ex  
ip̃is veniūt lōge etiā postis. et ab oī seruitio imūbz  
nichilomin⁹ tribui. Quid q̃ sua p̃motionē Rege istate  
sciam. Regi ip̃i et nō deo nec ecclie ip̃ntat. Quare p̃  
ut grati hoīes illi q̃ p̃ quē grām adepti sūt neq̃quā  
imēores. ei merito libēius p̃dm̃ vassallidmē obsequij q̃  
illis referūt. Quid q̃ regibus seruire et nō deo ut ecclie  
didicerūt. Quid q̃ nō intēione alicui offitij in ecclia  
cēcendi. sed quietis a meritis. in rei habūdātia q̃scitade  
mūta q̃sierūt. Quid q̃ p̃p̃t assuetā sup̃edia mūta apte  
mūta etiā apte exilia p̃portūitate assequi p̃perat. quoz  
in suis ecclie seruitēs nō assequerēt. At saltē in quies  
suis illis ecclie ne grauet̃ a opprimat̃ subueniūt. p̃mo  
suas et alienas grauat et opprimūt dū p̃ arbitrio p̃lā  
mū p̃tātū. t̃bita sup̃ eos annuit. Sic em̃ ab optimatibz  
quonū negocia agitat. consiliaqz frequētāt ecclie plus  
iusto fauē arguāt. quoties de re ad eccliam p̃tūte agi  
contingit. graui⁹ aduersus illā. q̃ aliquis p̃culam̃ iſul  
tant. Para hīs caliginosis afflictio. q̃ nō a suis filiis  
oīgnē trahat.

**Q**uod vti hor ē talis platonū absentia

**A** sua ecclie q̃ p̃sencia.

**S**ed quid conū tantape a suis pedibz absētia accipiam⁹



cū p sua si illuc adessent pſentia vñsimilē obēē quā  
pdesse possent. Quid em̄ hōc illi pſit. q̄ toto elabete dñ  
sua bis a ter itant etiam. qui totos i aucupio et ve  
natu p ludis et palestra dies agūt. q̄ noctes i quinq̄  
accuratissimis i plausib⁹ et choreis. cū puellis eadē ef  
fennati. ispnas trāseūt noctes. Qui suo turpi exemplo  
gregē p denia. quē ob ductū i picipiū. Qui i barbes adh  
adoleſcentib⁹ vñ fenilā egressi. ad pastorale quolat ma  
gisteriū. et tñde de illo q̄tū de nautico ſiūt offitio.  
Difficile itaq̄ ē par statuē. qui corū ingē i modet sue  
gregi. hñ. vñ qui deserto eo. lupis q̄ expōito. cū ſauit  
m et parasitis in aula versant. an hñ potū qui totam  
positū. cū p rapinā verant. pūitā negligūt. p etiam  
duratū picipiat. Quāvis em̄ mēnarios. vñ pū. iure  
optimo appellauerūt. p re tñ min⁹ dñ panū. lupi ad  
acmodaci dñedi ſūt. Vtrq̄ em̄. qd lupi ē agūt. vorat  
dignūt. laterat. diripiūt. hñ quidē p se ipōs. Illi rē  
p se ipōs p alienos. Genas me dñciū q̄ iūto puta  
uerā. hñ nōrū angeloz. Ita em̄ ſare hñ. pſules ap  
pellant pclaris mīsterijs imorati. Sed tate veni m̄  
titudinij quā breuiori q̄pēdio pcurē. in quode nō hant  
ignosa oportet. Reliqua si p singula refre n̄ ſūt multa  
sed ea pauas genēatē expediat.

### De capellane et canonicis

**Q**uid em̄ de capellane et canonicis. longū me hñ  
sermonē nre est. cū vno ūbo dñe liceat. ſilē epō  
p suo nō canonicos ēē idotos. ſimulatos cupidos. adin  
osos. obtrattatōes. ſue vite negligētes. aliene tñſos  
ſcrutatorē. iat nephētores. Adh̄ aut ebriosos i gñatōs.  
Vtpote qui paffm et tñtude plem. ex mēto ſuſceptū  
et ſorta. vice gūgū domi tenet. vñloquos. ptea gar  
rulos. tēpus i fabulis et nūgis terētes. q̄ nichil vñle  
mouerūt a ſmō d quo occupēt. et ptea in re ſua. ſeu p  
phas ſeu nephas agēda. i ana vñtris et gule. i carnis



voluptatib⁹ hauriēdis. sue vite felicitatē ut porci ep⁹  
auri cōstituit. C. De pace et firmitate canonicorū

**Q**uā vero inter se pacē habeat. a quā firmitatē. de  
clarant sette et seditiones. quibus nō in ecclesijs p  
ifernales finas exerceat. ut iā illa infernat ydra sas  
manat in ecclīa vertice ab emicidib⁹ stabilita. nimia  
firmitate gminat. oīa fere collegia. suo vicio seūne ifeat  
De cā exemptionū p̄uacatione vitanda

**E**t hos ergo canonicos aliquis vocabit q̄ sit ab omī  
canone. hō est ab oī regula abalienati sūt. q̄ ut h  
etern et ip̄ine omīa q̄ fecit aīn⁹ flagitiosa admittē pos  
sūt. ab oī se castigatōe et disciplina. suoz p̄latoz. max  
vbiq̄ redemptōe exemerūt. fraudat itaq̄ mutuo.  
fraudat pauper. fraudat subditos. et sic paulo loq̄tur  
iam iter. dispēsatōes ecclīaz merito q̄nt ut fidelis q̄s  
inueniat. quas oēs fraudes et rapinas tū fecerūt. nō ē  
q̄ eos p̄uacat. Ad p̄p̄m enī. quē solū iudicē p̄leiq̄ eoz se  
habē iactat quib⁹ arguēdo paup̄ei accessus ē

De vita et mōib⁹ moachoz sue p̄fessionī repugnātib⁹

**D**e moachis autē et moasterijs. late patet ad  
loquēdū mā. q̄ me iā dudū tedet in tot tātarq̄  
abhoiatiōnū emūatione demorā. ne tū fitto ut aruit  
pede itatti abeant. paululū aid dīcē nūc ē. Quid at  
quēdabile de ip̄is dīcē possum⁹. q̄ quāto ing⁹ mī retos  
ecclīe filios. ex votis sue religionis. p̄fecti eē debeāt. q̄  
to ing⁹ abstracti a cura seculāia. q̄bus abrenūciauerūt  
et in sola celestī gteplacōe sup̄esi. et quāto ing⁹ gte  
nētes. ing⁹ obediētes. min⁹ vagabūdi. et a claustrorū  
septis iari⁹ egrediētes in publicā tāto ab hys omībus  
rebus licet eos vide ing⁹ alienos. magis videl⁹ tenaces  
ing⁹ auaros magis seculares rei. versis retrorsū aīnīs  
iuxtos. ing⁹ insup̄ labces. idisaphatos. dissolutos iqe  
tos magis p̄ loca publica et ihonestā si mō frena laxet⁹



discurrat ita ut nichil illis eque odiosum sit quodmodum  
cella et claustrum. lectus et ordo. regula et religio. Quod  
ita modicum quidem sunt exteriori habitum. sed vita. si opibus  
sed interne assequeuntur. a perfectione quam habitus ille  
denuntiat. longissime disiuncta. Fallit autem illos nimium sua  
opinio. Ad qualem suam perfectionem reuera. firmis magis  
adipiscendis thyrant. tanto pauciora habet. tantoque do  
tes et redditus sui. magis semper in nichilum fluunt. Ecce  
omni cenobio ubi nunc olim fructus ita hodie attenua  
tos terminat. ut vnde centum homines vixere solebant. vix  
nunc decem egerime videntur. Videntur omnia labi. omniaque polo  
equari. non suppetere copia. qua saltem antiqua edificia  
a ruina defendantur iura. Quod quidem merito illi cuncti  
Quod cum iuste sobrie caste innocenter viuendo secundum suam  
regule instituta. regnum celorum. et non hoc temporalia que stu  
duerunt. tam diu eis omnia illa satis superque fuerint adiecta.  
Primum. inquit saluator ante regnum dei et iustitiam eius  
et hoc omnia adiunguntur vobis. Vbi vides a vite innocentia  
et a quiescente regno deique nephandia opera desistunt. ut ab  
eis illa subducta sunt. que vix iusticie cultoribus. regnumque  
assidue fuerat promissa. Regnum inquit hypochondriacis facile  
iisdem artibus retinetur. quibus iusto partem est. vniuersisque  
labore desidia. et otiositate et ebrietate. libido atque superbia  
transire. fortuna si cum moribus immutat et quod de regno  
dictum est audis. de opibus et honoribus ceterisque fugatibus  
bonis. dictum intellige.

De medicamentis et conuictu tam iactatione et gloria

**U**enit nunc ad medicamentis. qui ex professione artificis  
paupertatis. veros se episcopi discipulos. verosque mi  
tatores se iactant atque gloriantur. Quippe qui asserunt  
ut ipse ait illud evangelicum. Si vis perfectus esse vade  
vende id quod habes et sequere me. Et item est. Nisi quis  
renuñtauerit sibi et omnibus que possidet non potest meus esse discipulus.



omni possessionem suam. rerumque temporalium prope omnesque  
missus. qui eruditus prece in divinis litteris. quibus pene soli  
hodie insudat. pabulum ubi dei quo populi reficiantur assidua  
predicatione ministrat. via eis salutis eterne quam nemo alius  
docet aperit. Iustorum digna premia priorumque supplicia de-  
monstrant. sicut animas ab interitu sempiterno per veram penam  
evocat ad deum converti faciunt. Denique soli ipsi ut asse-  
runt ceterorum omnium eterne salutis doctrinam officina pagum  
ministra continent. contra delicta ignorantias et negligentias  
supplent. Questio de perfectione medicorum

**S**ed libet ab eis querere si hunc gradum summe perfec-  
tionis christi persequissimum attigerint. Quid est quod  
suis ea verbis ita magnificat. Et insolent adeo inde  
se iactat. quod universis prece via glorificationis supersent. Pro-  
pter quod alios oes sui status operatione ab omni perfectione evanescit.  
Decebat enim ut alieno ore. et non proprio suo. illa ethica et  
angelica in terris gustano laudaret. si in solida laude. non  
vana suspecta odiosa cupiebat. Ratione huius est perfectionis rea-  
listica. ut nunquam arbitretur perfectus. Immo vero quo insti-  
tutus fuerit. eo in gloriam humilitate de se sentientes. legimus  
per amara ab eis estimet. Ne dum de eo quod huius se pro-  
mittit tametsi super se effertur. et idipsum quod habebat si  
quid tamen virtutis habebat evanescat.

Humilitas est fundamentum perfectionis

**N**unc humilis publicanus. sua deo prece confessus in-  
tificatus a templo redire meruit. et quam orabat  
veniam petere. Superbe autem phariseus sua merita pre-  
dicans. et pauperulum deprecans nequius accessit et ievandus.  
Cum deus superbis resistat et humilibus dat gratiam. Vides autem  
hic parabola contra hos questuarios ubi dei adulatores  
agnoscuntur inducitur. quod sicut synagoga suos phariseos  
habuit. aduersus quos in evangelio aerime christus semper  
inquit. Ita nimirum huius novi et subinducti apostoli. eterne



pharisei censendi sunt. quibus omnia a xpo de phariseis  
 dicta. et alia forte plura. nescio an deteriora quoniam  
 de quorum sacrilega impietate. quia non multa. breuiter  
 studio dicei credidi paucis xpi saltem sententias per quas  
 ab eorum insidiosa versutia nos tamen admonet audiamus  
 Aut itaque de eis saluator. sue fonte patefaciet neque  
 Attendite a fermento phariseorum quod est ypocrisis. **E**t  
 rursum Attendite a falsis prophetis. qui veniunt ad vos in  
 vestimentis ouium. intus tamen autem sunt lupi rapaces  
 An non lupi rapaces sunt velamina omnium gestantes qui omnia  
 que huius mundi sunt. verbosissime describere assenerunt. factis  
 autem ipsa temporalia incredibili ardore concupiscunt. et  
 fraudibus atque mendacijs vndeque exquirunt. **A**n non lupi  
 rapaces sunt oculum suum velle amittere. quod vite austeritate  
 castitate. humilitate. stant simplicitate exteriorum prope silant  
 intus vero exquisitis delicijs. et variis copiam vo  
 luptatum. ultra omnium mundanorum luxuriam exuberant  
 An non lupi rapaces sunt sub oculi velamine latitantes  
 qui more sacerdotum belis. in suis petralibus denotant. **A**n non  
 merore ac lautis epulis. cum non sint uxores. licet sepe  
 cum suis puillis amide istantes cunctasque libidines quas  
 torquent ardore polluentes. **A**n non lupi rapaces sunt fo  
 nes. oues metuentes. qui ea que facienda dicunt. non faciunt  
 et cum alij predicauerint. sua ipsa predicatio regni efficiunt.  
 An non lupi rapaces sunt. omnia similitudine falso pretendentes  
 qui cum angelis lucis. primo aspectu appareant. sathanas  
 tamen uba faciunt. non xpo domino sed suo ventri seruiunt. et per  
 dulces sermones et benedictiones seducunt corda inuicem  
 Sed audi adhuc quod de illis ad proprium saluator dicit  
 Ve vobis o scribe et pharisei ypocritae. qui mandatis quod  
 de fons est calicis et parapsidis. intus autem pleni estis  
 rapina et inuidia. **C**um filius estis sepulchris deal  
 batis. qui a fons apparet hominibus speciosa. intus vero pleni  
 sunt ossibus mortuorum et omni purgatio. Quid de eis

pauli p



neius dicitur per. quid apertus quid lucidus quod quod celesti  
ore dictum audis? Sed et paulus grecum doctor. presens  
in spiritu talium circa extrema tempora subuersorum ingressum. et  
ecclesiam per eos intra tandem voluere sensuram. ad thimo-  
tem suum pertinebat. illos primo studio declinandos hortatur  
sua postquam dixerat. hoc autem scitis quod in nouissimis diebus  
instabit tempora periculosa et erunt homines seipsum amatores  
cupidi. elati. superbi. blasphemij. et multa que hinc addit  
ab his reductioibus non abhorrentia. tandem quod eis est propin-  
quum subtexunt. habentes quidem speciem pietatis. virtute autem et  
abnegationis et hoc deuota. Ex his enim sunt qui penetrant  
domos. et captiuas ducunt mulierculas. oneratas precibus  
que diuersis variis desideriis. semper discentes et nunquam ad  
sciam veritatis peruenientes homines corrupti mente. reprobis  
circa fide. Rursus et idem apostolus. ad eundem suum discipulum  
laqueos. Epistola tunc manifeste dicit. quod in nouissimis temporibus  
descendet quidam a fide. attendentes spiritibus erroris. et  
detrinse demerionem in ipso loquentium in edam et cau-  
teatam hunc suam gratiam. que nemo abire debet. de his  
nomine phariseis et scripta. Multa que alia de istorum pseudo-  
phetarum opta iniquitate qua domum dei profodunt et pol-  
luunt. sacra in pluribus locis scriptura memorat. satis eorum  
perfidia. quantum ad veram peritiam breuitate detegere videtur  
De qua si quis inuat aphora agnoscere. conillum videat  
et illic mira de eis inueniet ad fidelium instructionem  
longe antequam occurreretur spiritu sancto reuelate predicata. quaque  
nec aliqui alij scriptores etiam defuerunt. que de his subest  
illusoribus multa valde utilia et potiora per eorum iuramentum  
ad ecclesie promotionem. et perinuationem periderunt

De ipudica vita et quifacoe monialui

**R**estant nunc sole morales ut veram narrationem  
quodmodum pollicetur sumus a summo capite. usque ad  
extrema vestigia. nullo premissis gradu deducamus  
De his autem plura dicere et si plura que dici posset super  
petebat. videri dicitur prohibet. nec nos de cetera viginum. deo



dicantur sed magis de lupanaribus. de dolis et pernici-  
niis. de stupris et incestibus apibus pudenda. ferme-  
ne phre trahant. **N**am quid obsecro aliud sunt huiusmodi pu-  
ellam monasteria. non quedam dico dei sanctaria. si penitus ex-  
candata prostibula. sed lasciviorum et impudicorum munera ad  
libidines explendas receptacula. ut idem hodie sit quod illa  
velare. quod ad publice spectandam exponere

**H**ec sunt que de nostro clero reserenda visa sunt. quibus  
multa sciens preteritis. et silentio suppressi. quod si per singula  
aperiri velle. et in inuestigatiores pergeret. nec modum ha-  
bitura esset oratio. Que cum ita sunt. nemini debet mirum  
videri. si eadem ex talibus aggregata. multis molestiarum  
aculeis. multisque aduersis turbibus quatur. Omnia peccata  
et stupenda videri debet. si tot vicijs atque impietatibus  
seruies a flagellis iunius ageret

**Compacio morum modernorum cum moribus preteritorum per in-**

**N**unc et conferat hanc vitam. hos mores. hanc regimini  
cum pimenta per in disciplinam. cum maiorum caritate. cum  
fuerit. sobrietate. districta severitate. videbit. quod talpa  
ceteris est. tanta inter eos distantia. quanta inter luti et  
aurum. **I**am si quando hijs diebus nostris in quos fluxus seculorum  
denenerunt. ab aureo capite illius per gradibus statue. quam  
vidit in figura Nabugodonosor. paulatim semper in deum  
per argentum. et ferrum plumbum. ad partem pedum luteam  
ac fictilem pervenit. **Comissio actoris ad deum**

**I**ta vero deus optime. vinca tua electissima. quam  
tua olim dextera ipse plantasti. cum sepe et materia  
ad feram malignam coherenda ratione etiam disti-  
sta ne iniqua. destructa sepe. macera duritia crepta  
ac degenerare effecta. Ita venibus et spiritibus apertis. Ita  
per visus dulcibus. quas ex ea prestolabaris. labuisti  
selebris omnia. ut vix per ea transires. eadem et recog-  
nostas. quam tanto olim studio. tanta cura et cultu nobis  
lucras. Ecce iam vniuersa fere. ea diripiunt. omnia agri  
pecora guleant. ipse aper de silva extirpatur. Inde feni-



singularis. vniuersa ipetu vastas ac pstruget egrigia qz  
depasit. . Anerte obsecramus dñe nrā tuā et vniuersā suort  
tuā a vinea tua. et de celo p̄o tuo. miseretibz oculis sup  
eā respice. et si nō ppter nos q̄ idigni sumus. salte ppter nomē  
tuū. ineffabili clemētia gloriop̄. **G**aud. nūq̄ impietatis q̄  
hec et maiora debet supplicia. stūm p̄cā nrā sup arund  
multa. sup oem acerbitate gravitateq̄ grauissima. **S**ed  
etā stūm e regnū tuū in mēpā nūq̄ oīa homī p̄cā. nō  
mā quo p̄cāta sūt. seu quo pūt in mēte eadē pūa in  
dūditū supgrēdi. **G**aud. tuā benignissimā pietatē. nūq̄  
ignoscēdo defessam. tuū p̄ aīe venire iudiciū. vmo sup  
tua opa vniuersa p̄stātorē. **G**aud. te paritē cō nos quā  
tūlibet degenerēs attāme filios. q̄ magno autē p̄cā  
flij. satis ē p̄n parū supplicij. sed sūo quod obsistit quo  
mū nob miserari et ignoscas p̄pīū volēs et appetens  
quā nequaq̄ respiciam⁹ ab erratis. quia ad te īge  
miseres rueri volum⁹. qd̄ vtiq̄ p̄ seruos tuos p̄phetas  
tue i nos vīdite p̄nūas. tata cū diligēcia nos ad  
moneb. legē hanc nobis quā miserā debeas p̄ eos in  
firmas. **S**ed nos q̄ ad tua madata. dura sūm⁹ territe.  
et idonabili corde. te ad vēmā vocatē nō audim⁹. te exi  
tātē gressim⁹. te suadētē appiam⁹. te promptū atq̄  
volūtāū ad p̄tēta oīa. si nō p̄tēta peniteret qdōnā  
di p̄ noua et peiora facinora cotidie p̄uocam⁹. p̄m  
ad voces nrās absūdesas. tuāq̄ manū adh̄ cētēta  
a mā p̄cāssione nō reuocas. sed nouis p̄cā q̄tūatē  
noua idēsūctis flagella. cumulas. **E**xcepta. attōis  
sup generali deformitatis accusatōe cōiastitōe

**N**olo autē ut quis existimet p̄ ea q̄ cōiastitōe  
vniuersā p̄missa sūt. me oēs p̄vīsa cōiastitōe. nullo  
excepto apprehendē velle. **O**cio illū nō mētū ē nec  
mētū posse qui dixit. petre **P**ogam⁹ p̄ te ut nō deficiat  
fides tua. nec sū nestus. in singul quibz statibz. ali  
quos et forte plūmos. bonos iustos. iustos et. ab illisq̄  
maleficiis q̄ sup madata sūt sep̄atos. **S**ed tāta ē



implorū in singul p̄fessionibz exuberātia. ut tunc iter  
mille vnius repenat. qui id quod sua p̄fessio exigit su  
ceter faciat. Quā etiā si simplex aliquis. si castus a  
frugalis in collegio aliquo vel guctu. lata et lubra  
p̄dironū viā nō fertet fabula et ridiculū cetis effiat  
iustolensq et singularis. iustanq a p̄poeta gā appellat  
vñ et mlti q ad bonā frugē dēuēret. si cū modestis  
bonis degent. hac vocē abstracti p̄ malorū gsortia ad  
malū trahūt. dū talia iter suos gtribuales noīa. p̄bre  
verent. Inde ē illud psalmi vtiqz vērissimū. Cū electo  
electus eris. et cū pueris pueritens

Quare de bonis viris attor silet

**Q**uāobrem nemo admiret si rari h̄o tpe sinceritate  
a inocētia fulti i cetia sint. tot sceleratis i oī  
loto ad mala ipelletibz. et p̄ mille insidias sollicitatibz  
Itaqz p̄ multitudinē neq̄tie ita p̄ualete de bonis silet  
qui alijs opati. p̄uo nimis i mto atqz momēto sūt  
Et dū sermo de polina cetie. a de mēbris ei radit  
tata turba p̄uāitatorū. totā cetiāqz int me adduat.  
eo loquēdi more. quo plensqz in locis scriptura vñ  
In genesi aut legit. oīs caro corripit viā suā. et tū  
eo tpe quo p̄ peccā hoīm. cathadysus eripit. noe  
vñ iustus corā dñs repletus ē. et p̄ptā cū suis i archa  
saluaty. Amisus i libro psalmonū scriptū ē. Oīs hō  
mēdag. oēs dēclāuerūt. nō ē q̄ faciat bonū. et tū  
ideimpe q̄ h̄o dixit de se testimoniū habet. q̄ inisset  
cū dñs vñū scdm̄ cor suū

Ex status cetiafitz mēito patet

**I**git cū ad hūc modū. ingratz cetiaqz cetia qz offina  
se habeant. quis dubitet q̄ dei cōaduersione.  
mala eis q̄ patiūt. accide. q̄ s̄ mira ut sup̄ dixim  
et insolita videri debet. si quid eis prosperū accidet.  
Adue p̄ totā diuonē librorū voluminū senē. boā nob  
hoc pacto a deo p̄mittit. si legē ip̄i seruem. si mā



data teneamus. In preceptis eius abulemus. sedum nobiscum  
ab eo uti non iritum faciamus. Quod si nepharius opibus  
testamentum eius prophanemus. pactum et legem iritemus  
iussa et traditiones postponamus. quia fide bona ab eo  
petere desperare presumemus. **Rite** est forte aliter in subiecta.  
ad propeionem prima. si mandatis obedimus. aut sollicita  
supplicia. si transgressores sumus. quoniam quoniam metiri non uult  
et opum qualitate utraque tribuenda proppodit. **Quid** sy  
nagogam quod typus ecclesie fuit sedum quod paulus dicit omnia illis  
in figura gloriasse. quid itaque eam praestauit. desecrat a  
deo. et tot cladibus opprimi. in eiusdem malicia fecit.  
**Si** iuxta parabola exethichis de duabus sororibus solibus  
soror solle. soror maior. filia gessit. ymo eam flagitiis et  
fornicationibus apud isamem superauit. quomodo sibi credit  
pune teder. **Exprobrat** tandem aliquis ex longiori tuo sermone  
omneque soror synagoge. exprobrat inquam aliquis et  
tunc ebrietati. **Dum** satis ut ita dicam edormiuit. modum  
pone. prophetamque istum et ceteros uide lege. intellige. si  
tu non utiqueque tua ebrietas prophete testis cor absorbit  
**Si** ergo vlla in te sani cordis et sumilla superest. propheta  
dum sedulo reuelat. tuumque illis statum. et tua confusio  
non utique dormitatem. sed ex vicino intuitu pendere quida  
videbis quia te eximius expectet. quia male et perit  
se in hiis sordibus tam diu iaceas. **Quod** si prophetas non audis  
nec de te dum tot mala nuntiab. locutus arbitris. propter te  
fallis. et periculo iuniorum erroris decipis. De te enim illi  
locuti sunt. et qui minatur onera. super te uero desipis. relapsura  
debes agnosce. sed fac contra uaticinia alios spectare.  
**Quid** de illa propheta iohannis pro d' apocalypsi testes. **An** non  
illa palam ad te aliqua ex parte pertine putas. non pudore ita  
cum sensu perdidisti ut hunc neges. **Illud** ergo intue. et lege dis  
nationis. in agne metris super aquas intras pedes illius  
tua pericula facta templum et tuos futuros casus  
**Amas** huius status propter superbiam tendit ad ruinam.

aliquid

ex. 29.



**P**orro cū omnia impēia et regna gerūt. quātitūq;  
potētia. magna uel dura ob suas iustitias et  
supbias. deleta audias. eversa videas atq; pessūdata  
tu qui solida hūilitatē sup quā fidata eras. nullos ī  
petus turbmū auctuēte. tā longe abiecti. tūq; tor-  
mū tam in altis exulisti. quomō exis atq; amulso  
tuo hūili fidamēto. tantā supbie mole quā desup ex-  
tendisti nō tuitura putabis. *Cepit itā dudū tua sup-*  
*bria. nequaquā se ferens lucem. sed leuto quidē et pe-*  
*detētū. et p̄p̄ta a plūibus ruina illa nō ē p̄p̄ta.*  
*nūc vēs in modū torētis. tota in p̄ceptis agens. et ex*  
*illo p̄fertim tpe. quo abhominādū h̄o s̄asina te inasit*  
*qđ p̄fecto ad q̄p̄mās tuas neq̄tias itollecābles et*  
*insanias falsas. dīna sup te uatūdia uenit p̄misit. qđ*  
*uel sit regnū tuū. deo grāue. gētibz adīosū. nūc etā*  
*gēlita ueritatē in seipō dīncipū desolaret. fractūq; et*  
*dissipatū. gēdet.* *Non quidē q̄ fides ecclē in h̄o mūdū*  
*conflictu indurātis p̄ suis pulitai debeat. q̄ fidata*  
*sup firmā petrā. stabilis et ingessa māsura ē. Sed*  
*loquor de tp̄ali potētati. de gloria et delūis quibz*  
*utq; ad nausē et obliuionē suā. ipā ecclā inebata ē*  
*de quibz in dāpnacōe mētrās. vīdīabz āgelis p̄a-*  
*p̄it. Quātū glōsificauit se et in deliciis fuit. tāntū dā-*  
*te et tormētū et luctū. Nā ut ea q̄ longinq; sūt de*  
*grecorū a nobis dīssidio. p̄ uirū supbiā et auariciā*  
*orto. de gharis hūitibz catholice religionis. p̄ totā*  
*pene orbis frātū vastatē. olū porrecto. ut h̄o inq̄a*  
*et alia nōnulla uolūta p̄dem ecclē impligi cepta. nō*  
*repetā. Nōne salte ruina illa qua urbe s̄onā sedem*  
*ac caput ecclē sit uenire et collabi uideat. ecclē ipā*  
*et totius eius impērii desolacōem q̄p̄māre nūciat.*  
*p̄ destructōem iherlīm secuta ē de p̄mo iudeorū et sy-*  
*uagoge dīssio. Quomō eū dū stabit ā uigebit. q̄*  
*sua destrutta statione. et capite p̄dito. vaga et instabit*



per orbem distitit. et qui iam pignora et homines in medio  
de uno loco ad alium migrare cogitur. Ex illo plane sua  
clade Amine pueri debuit. ex quo per suas fornicatores  
odibiles. Romani urbe relicta. Amine fugit. ubi quanto  
liberius. tanto apertius et impudenter vias sue fronde et  
pstatuore sue exposuit. pignora quoque et pueri suos mores  
calamitatum ductores. In manus gallica inexit. rectis quoque  
usque ad illa tempora moribus frugalibus. disciplina nostrate  
nunc vero luxu prodioso usque adeo soluta. ut merito abigere  
possis. vni res ipsa audita mirabilior. sit an visu misera-  
bilior. Verum ante forsan de gallica. nunc de cetera loquimur.  
quod maligno nesto quo facto. loca quibus insederit. suo fer-  
mento inficere consuevit. causasque principii ac ruine illis esse  
quaquam non grates. a. ab ipso ultione. Vix enim ei debita  
gratia reddidit quod iuda et suo primo paulomine  
probatum suis pedibus cecidit. malo vero ipsa gallica inope  
per ea facta redire caput. ut impleat id prophete peragum  
confidens ab egypto. sicut confusa est ab assur. Et illud  
filia babilonis misera. beata quod restituet et retribuetur tua  
quod retribuit nobis. postquam enim importabili sarcina peccatorum  
exigente. finale malum sustinens intrepit in certamen ut  
omittat quod per alterum. tunc apud alios de proprio contendere  
gesta sunt. potius hec prebenda. illa relinquat. quod cum eo  
quisque. certans mores suos atque suorum emulare putat  
Quid elemente vero dum adiuvit miserabilis. quod ita se for-  
mum suorum galliarum principibus addiceat. ut vix minus  
et gratias. que sibi cotidie ab aulicis inferebant. di-  
ceret in vilissimum mancipium duci. cedebat ille furori  
cedebat ipsi. cedebat flagrantium importunitati. fugebat  
dissimulabat. largiri permittebat. die ex die ducebat.  
hiis bustina dabat. ille uba omnibus quos ars assen-  
torum aut ludicra iuuiis acceptis fecerat summoque pla-  
cere. studebat eos beneficiis promereri. quod talium proximis  
dignum gratiam et favorem assequeretur et plura. **C**um  
itaque et iuuenibus nitidis et elegantibus. quorum maxime

casus 43



q̄sortio gaudebat. singulos fere vacantes ep̄atq̄ ceterasq̄  
p̄cipuas dignitates ip̄e d̄bat. Demq̄ ut p̄cipuā benivolentiā  
facilius assequeret. assensu fovebat. totaq̄ q̄servaret. q̄ser-  
vata aplificaret. plima vltro donata atq̄ curam illis  
dabat. quastūq̄ sup̄ deo exactiones petere voluisset am-  
bat. vltro pepius etiā ingēbat. Sic om̄i denū. seculū  
ingrātū dīpōm̄ ita subiciebat. ut p̄ inḡ quibz conū. q̄  
ip̄e putaret. In hac t̄stissā servitute. nō dico p̄sidentia tā  
ut supra t̄pū iustit. cū mēdibili etiā actō q̄supserūt.

**¶** Et etiā p̄us hūiliāda ē quā erigēda

**Q**uia etiā seipam hūiliare. vel tot flagellis atq̄  
contēp̄it. vltro ab illo q̄ plus equo exaltā hūiliat  
elizaq̄ et hūiliata erigit. p̄us hūiliāda eāt ut i ḡtū  
a qua exacerat rediret. postea erigēda atq̄ subleuāda  
p̄us depolāda. postea q̄solanda. p̄us p̄tutēda postea  
sanāda. p̄a quid ad reintegrāda ip̄am etiā. s̄sinate  
hoc funesto delatēda. attinet. frustra aliq̄ p̄ nos  
effici p̄petam̄. nō hoc hūm̄s opibz nō ulla arte inḡ  
agendū ē. altiorē plane manū res ista deposcit. et  
nec ē si vniq̄ vni debeat idē ip̄e modicus sit. q̄ vlt  
itūlit. q̄ et tam actū. tāq̄ imēdabile voluit ē. ut  
nulla opa alia curā valeat. Quilra sup̄ hac re tracta-  
ta sūt. nūtra agitata. nūtra cōscripta. nūtra q̄sulta. nūtra  
legatōes suscepte. Verū q̄ plura nūstrum et molit  
sum̄. eo res assidue p̄plicatior. atq̄ t̄bator. enasit. deo  
labores nūos iridēte. ymo ingit irritate. q̄ nū sine  
et adimūto tollerā. sū d̄ opus explē credidim̄.  
Adde q̄ indigni sum̄. et pacē ab ip̄o impetire. pacē hū  
quia nō ē p̄ax nūpijs dicit d̄s. Qui rui sū p̄ p̄phetā  
ait. Er̄t opus iusticie p̄ax. Demq̄ nato i carne d̄s  
āgelorū exet atq̄ pacē suo p̄ dula carūne i t̄ra dem̄  
trans. p̄hs cā hōibz boē volūtatis futurā. nūtravit.

**¶** De duabz virgibz dei. quibz gregē suū pascit

**Q**uod ante a d̄o h̄ p̄stis s̄sinate p̄cessit. ex q̄bq̄  
dā in zacharia sp̄s licet apte tolligē. legi s̄ade



in illo propheta. q̄ multa de futis t̄pibus et nominis eccl̄e  
in laicis sub prophetis velamine p̄terunt. Et de summo  
pastor om̄i q̄ aliorū caput et regula. i. duab⁹ virgis  
pastor gregē suū. q̄ sūt deus et fūniculus. q̄ de con-  
mōibus et s̄ua caritate p̄dici eē debent. q̄ voluit in eccl̄a  
pl̄is p̄esse. **S**aitas enī q̄ ē vīculū p̄fectōis. fūniculus  
t̄plex 2. q̄ difficile rūpīt. quia i. deū. et p̄mū. et se ip̄i  
tendit. vñ si aīa pastoris diuine nūme iussis obtemperat  
sua et nō q̄ dei sūt afficit. et turpi i. deū opacoē raia  
uerit. orahit aīa eius sup̄ eos. p̄tendens q̄ virgas suas  
ab eis subtrahit. p̄ decore ignominia et idcirco. p̄ necesse  
at fūculo. s̄asmata. ḡtationes. et vīculēta diuinites diffi-  
dia. et h̄ pacto. vīnū facit fedus suū. cū pastorib⁹ p̄it et  
om̄ibus p̄cussū. germinatate q̄ iūt eos dissociat. q̄ pleniq̄  
p̄ culpa sup̄iorē. ip̄i eccl̄a subditi p̄mūt. sicut p̄ reatū  
dauid in p̄lī mīatione. p̄lī plaga. pestilētia pessīa p̄cuss⁹  
legit. **C**onstat at̄ p̄mā virgā. q̄ deus vocat. p̄t vīa a  
pastorū iā aīa aīos multos. ab eccl̄a p̄fusa ac sublatā.  
et videt̄ t̄pe quo p̄brosos illos mores. de q̄ aīa meū i.  
duchit. **E**x illo siquidē t̄pe i. finis. laqueos. retro sub  
lappa refert̄ cepit eccl̄a. quippe q̄ vīnū exuta decore.  
pallidā et obscuratā. i. t̄ra q̄ directā facie gerbat. **P**ostq̄  
cūmodi laqueos. nulla fūmēti opūlacōe medicat⁹. p̄d  
diuina iāura neglectus. adeo p̄ morā t̄p̄is inuoluit.  
adeoq̄ mēbra vniūsa p̄errādo totū corpus occupauit.  
sicut obsessū tenuit. ut iā vīe ultra p̄būmē mēbra ip̄a  
coherē possent. et verū eēt illud p̄phetiā. **A**plata pedis  
usq̄ ad verticē capitis nō ē in eo sanitas. **S**ublata est  
virga secūda i. fūniculus. q̄ iūicē mēbra ei⁹ colligabat  
iūt iūpto p̄aas vīculo. nēphandū s̄asma horredū q̄  
p̄sū dissociat. **Q**uod fuit vīnū gaulatōis eccl̄e

**P**utāt quippe nōnulli q̄ mītra de h̄ s̄asmate et furā  
eccl̄e p̄ ip̄m desolatōe. dīno ut credit̄. **I**h̄etū iā du-  
dū p̄lota s̄i teter. nūā eccl̄e totā ex eo gaulatōne. i.  
credibile q̄ vastitate p̄ t̄rem violētia impetū. cui mītra



sibi nura occupant obnitiua. qua tremis tade exura  
copiis q̄ aliena gnuat male trita euomat. filiosq̄  
fornicationu. cu p̄cipu iporuitate. cu ipbissio m̄rati  
plimos genuit morte fuga exilio fame et captiuitate  
oppresso lugeat. que fortassis p̄secutio mature q̄  
plelq̄ putat. tuncibz conu scubituza ē. Magna em̄  
eius fidamēta. n̄ valde obretati sinuā iacta videt̄  
q̄ cotidie niḡ ac niḡ a ter-ra surge et a apta iāq̄  
lucē eripe nemo ē si sensu habet q̄ nō valet adūtere  
Quapp̄ abhōiationē tantā etiā obnēda ē

**E**t profecto iustissimo dei iudicio. tanta maloni  
undacōe. obnēda et aquassada ē. q̄ in tantā  
om̄q̄ abhōiationē isaniā extenit. ut nulla alia  
via castigari. a' ad p̄orē inuēctiā redigi posse videat̄  
p̄recesserūt infinita signa. aduōtiōes. gnuatōes. in  
treparōes. clades verbera flagella. q̄ ipam ad sanā  
mētē. ne iusticia talia patētur. inuocaret. Sed nihil  
ē oibus hys actū. p̄mo in cassu oīa cōsupta. **A**ustia  
iquit p̄pheta gflamit gflator. inabie corū nō st̄ cō  
supte. **S**icte em̄ conū deū obferuata oīa gteperūt  
et velut equus isrems p̄ suas gnuapias rapidior p̄  
impetu cūstretūt. **S**i etiā florē et fructificā  
habeat. utā ē in om̄i statu etiā morū reformatio

**Q**uis igit̄ tibi o xpe modus restat. si tua etiā  
a tanta sorde scorie in quā argenti ei et aurū  
verūa sūt emūdare disponit. nulla ut totā p̄onā ipas  
nulla gflati arte aut purgatois igne t̄ aurū repa  
rādū ab etiā for-nate p̄nas. et puro illic nitore. ru  
tilācia metallū iterū inducas. **E**t si tua p̄rea amēa  
labrūstis. sentuosissq̄ virgultis palmitibus suffocātibz  
obseptā. instructifera vis naturā reducē quis dexterior  
modus id agendi. q̄ mutiles stirpes cā sterile effrūc  
falabz apurac̄ie pullulat. et radicibz euellē. vineāq̄  
ipam alijs agricolis locatā. nouis insit ac fructificis  
palmitibz inserē. **N**eq̄ em̄ tempō teste. a' de sp̄m̄s p̄r



vine colligi a de flubis fluis. Sed et arbore nullu  
fructu ferente excedda ipse sanxisti et igne emenda  
fallit igitur quisque labores et dolores etiam hinc mat  
qia patitur finiri estimat. hec no in exigua doloru  
tia fut. et suama qda eoru q supst pludia. Sed  
sepus erat ut portu ingretere id tepestare petem. neq  
in hinc piculis saluti qsulem. ne tata pcellaru vis q  
lacata per nauicula validiori fbinis impulsu qua illo  
alios tpe gassura e i medio nos fluctib9 cu hinc qui  
meito naufragio perituri sut absorbeat. **D**enota dno  
antois pro salutai fructu reformationis gsequede

**U**nu in fine opistuli quod iam loquus tendit  
te benignissime quesu supplices exoramus. ut qnq  
tua sup etiam futura sut iudicia. Magna cu absq  
dubio futura sunt. no in seueritate ultionis. sed in ipi  
iniquitates inuensas sa mercedis ei retribuas. Sed iuxta  
incomparabile. tue clemencie lenitate. et i penar exat  
honi qua no metur pietate. largiri digneris. sup ea  
q noia fut a supnatia restinde. ne pauca q no usqueq  
iusta fut cu hinc etia pariter exstidas. Ita igit pme  
ne prius opprimas. Ita attete me prius obteras. Ita  
distiga. ne prius extinguas. Sed saltem ne zodomie  
aut gomorre filio sit. semie ei aliquid relinque. meo  
tu sacratissimj verbi. quo te cu illa futura pmisisti  
dubis diebus usq ad qfirmacione seculi ~



**Incipit tractatus eiusdem doctoris de tribulacionibus . et  
defectuoso ecclesiasticorum regimine adhuc ecclesie pueritibus  
et de signis carnis . et sua pueritatis de acceptis  
beate virginis in Concilio Constantien**

**D**ominus dabit vobis signum. Ecce virgo accipiet  
et pariet filium. Ita vij. recitat. Rur. que  
ad secundum. R. p. et dñi restat unde. quod signum  
omnipotentis et summe clementie sue sit. signum qd dicitur  
et rime. Contradixit enim achas pete signum. qd per  
pphetam sal. ysaia. a dño sibi eet pceptu. nō petā iquit  
et nō temptabo dñm. forma quide pñtat sed non  
ututis. Solebat achas ydolu qd desere noluit. Et  
iō ne dñs exaltaret. et ydolu vilipenderet. signum pete  
recusavit. Et ex hoc teste bñs pñm in glo. gñe  
ruina nūdit. qz totalit a dño delictus fuit. Verū  
quia ipius achas qñadictio. signu aduēti loge pñss.  
Considerat illud. qd iustus symeon et timorata post  
signu ortu pphetaverit. Ecce inquit postq ē i ruina  
multoru in ist. et in signu cui qñadict. Ad vñe  
vero. Iudā inquit ipia aia pñssibit gladius. lu. 2.  
Ad vñe orto signo herodes ipse. qz mov. pueri  
aia qñssit. Postmodu qd dixerit iudei. confidit  
enit pñssores. conf dixerit et hētia. quonā aia  
virgine nō de substantia carnis xpi edidit. dogma  
trabat. Alii filiu nō peperisse sed repperisse filiauit.  
Alii vero agnita blasphemabat. Alii dei mēu audie  
nō sustinētes. magnu illud nōm theototon ipissime  
sugillabat. Sed cūtas hētes in suis auctoritatib. sola  
virgo in ruina detrusit. qñ archageli signu nūciat  
credidit. Sed pter hos magis qñadict. alij. sa. modu  
ecclesia. qui nedū signo qñadict. sed gladio virgine  
aia audet transfigit. p virgine noto ecclesia. aud  
tēpū gerit virgo maia. quā trahit i ruina p mala  
exempla. Neqz eni hēticor. atq pñssor. qñadictio  
tanta ecclesie intulit ruina. qñ ipa semp in sobole tñt

h. quide addidit  
nō temptabo dñm



inimā. Vno quāto maiore gēditionē sustinuit. tanto  
plures virginitatis sue defensores pepit. Tales pgebat  
intrepides in eius adiutoria. galeasq; bonorū exemplorū  
ponebat capiti. et attingebat gladiū ppus. qd' est  
verbu dei. Porro si quāq; hec videbatur calcal. in  
sanguē tū vincebat. et eo amplius ardebat. ex dei v'  
tute. dno de eo loquēte sub noīe iherlm. **Eze xvi.**  
In die qua nata es inquit. vidi te guleatū in sanguē  
tuo. et dixi tibi. In sanguē tuo vine. et loquit de tpe  
iūtinū. Et et multiplicata es. qī ger mē agri. et grā  
dis effeta es. emūdam sanguē tū ex te. salz cessate  
pferatōē. grandis quidē effeta est intatūdie edēcū.  
grandis pperositate vītutū. gradis copiositate tpalū.  
eodē ppheta subsequētē dicere. Dedi inquit coronā de  
coris in capite tuo. et ornata es auro et argēto.  
vestita es nimis vehemēt et pfecta ī regnū. et  
egressi ē nomē in gētes ppter pēn tūā. que pfecta  
erās in decore meo. que posuerā sup te. **Diagis vī**  
hystola hec q pphēa de proppitate eadē. **Ez quid**  
**Re. p.** et dñs de model no tpe idē ppheta subiūgit  
audiam. **Et** habens requit fiduciā in pulchritudine tua  
salz in tpalū habūdācia. et seculāi potētia. fornicata  
es in noīe meo. loquit silitudinārie de fornicatōē.  
sē mulier pprehens venale qd' natura fecit. nā venā  
le dicit fornicāi stōm doctores. pbens venale ppe pao  
uel iordinato fanone. qd' gratis erat dandū p vītute.  
**Ex qm.** **Et** post oēs abhōiātōēs tuas. nō es recordatā.  
diēni adolescentie tue. salz de tpe iūtinū. et pōz p m  
sed in aētis plateis. ad oē caput vie edificasti signa  
pstatōis tue. et abhōiabile fecisti decore tūi. **Tūc**  
requit pūcio. et gravis ruina. **Ecce** inquit ego dabo  
te ī manū odietū te. et destruet lūpanar tūū. et de  
moliet pstatū tūū. i. lotū in quo exēbat iusticia  
in synoma. et denudabit te vestimētis tuis. et au  
ferent vasa glorie tue. et relinquet te plenā ignominia



hec dicit om̃ps. eze vi. **E**d forsan aliq̃ bladietio  
 sibi putat hec sic dea de futuro. q̃ nō sūt timēda. aut  
 q̃ venie debeant de p̃p̃quo. Et iō q̃m̃ nō sūt m̃ij  
 nōsse t̃p̃a uel momēta q̃ p̃r posuit i sua p̃tate. t̃ij p̃pono  
 ex dictis doctorū. et sacra s̃ptura. aliq̃ conf̃ditiois et  
 ruine signa adducē. ex quib⁹ possunt p̃p̃uitate sup̃i  
 etiā ut cōm̃itē. **P**rimū signū ē rebelliois et inobediēcie  
 et h̃c sūtur ex ṽbis ap̃l̃ ad Thess. Et n̄ veniet discessio  
 p̃m̃. et qd̃ beatus 1erō. vi. q. Ad m̃asione Algasie ex  
 p̃mit. de Romā Imp̃ij desolacōe. inter quā et eccl̃a p̃  
 p̃uētes p̃mas aut̃p̃o. Anarū vna forsitāy eit p̃ma  
 t̃palū ablacio. nullū p̃t̃ mediū. Queda glō d. q̃  
 eit discessio aliarū eccl̃arū ab ip̃a Rōna eccl̃a. Ag̃r p̃  
 uerbo p̃misso. has p̃l' gūgit. Cōpleta inquit hac p̃s  
 sione ad romanū ip̃enū et eccl̃e obediēciā. adeit disces  
 sio ab vtroq̃ imp̃io. hac p̃sione nouim⁹ fuisse. aū hui⁹  
 p̃sione ortū postmodū cōpleta ṽc fuisse discessio. Et  
 p̃m̃o Imp̃io t̃palū h̃c sacis euidēt apparuit. q̃ vix. et  
 uitas. barto a miles. aū hui⁹ glōiose ṽrgis assūptioe  
 Romāo Imp̃io obediē curauit. Et p̃ aliq̃ videbāt obediē  
 h̃c erat uel in sanguis p̃p̃itate. uel p̃sidiē p̃p̃i dūy  
 p̃tate. Discessio a romana eccl̃a ṽc in eccl̃a cōpleta.  
 nā si p̃mo uel p̃do electus in exordio p̃sionis fuit  
 p̃tafex. tūc ab vtroq̃ uel successib⁹ recessus videt  
 cōpletus. Nā ad tantā abiguitatē ṽbis eccl̃a dēuēt. q̃  
 ignorat apud quā p̃tē vera sedes p̃m̃a erat. n̄ forsan de  
 aliau reuelasset. a palomonis iudiciū de p̃uē dīgēda  
 et vera et falsa m̃re. h̃c p̃siadet. **E**m̃ signū discessiois  
 ē m̃etūdia. et hoc p̃t̃ur ex illo. q̃ efficit m̃etū p̃ior  
 q̃ fuit synagoga tū iuēbat et iuina. Vij s̃dij b̃ij p̃  
 triplex erat p̃etij phariseorū. q̃ et dicebāt deia iudeorū  
 p̃al. Anania. q̃ colūbas i templo ṽendi p̃mittebat. p̃m̃  
 labijs deū h̃orabant. et t̃q̃ p̃p̃te docebant. q̃ nō fatidit  
**E**d nūquid p̃etū ē saclegiū. eccl̃astica b̃nfina. et p̃p̃  
 ales p̃tates p̃re. p̃ao. a iordunato fanoē distbue. q̃ to

Discessio.

Discessio.

Symonia.



libas in templo vendi p'mitte. An ne min⁹ malū sit  
plū labijs deū honorāre. alios q' p' h' ad deuotionē rēdu-  
cere. q' locū mysterij. solū p'pe questus suscipe. et cessare a  
sapbia laude dei: **Bile** de tabb' ypa. 12. Canes muti nō  
valentes latrare. canes ipudētissimi. nescientes salutate  
aia. Veniet dies sup' vos it'. De nūc nūquid nūc uocauit  
v' ecclie. q'p'a malicia p'p'osio p'allo. coapire. et velut  
es. sonas et cymbalū tinniens. alios p' p'dicatoris offi-  
ciū doce. q' tūc tūc p'rauis morib⁹ et exēplis p'  
ditos petū in ruinā trahet. Estimo enī q' nemo bōi  
indiciū gratiū dicit. sed illud 1e. 3. potius ap'letū gredet  
iustitiam aiaū suā. adūsatur p'p'it. in synagoga q'p'a  
p'uaicatiois iuda. Ibi oīgenes de nobis iquit. Et itel-  
liget. eze. xvi. dñs loquēs ecclie. soror tua synagoga. i.  
synagoga. diuiniū p'ccatū tuorū nō p'ccant. si uicisti  
ea scelerib⁹ tuis. p'p' ruina. Ergo et tu porta cōfusione  
tuā et infra. 23. postq' diffuse destituit malicia et  
destructionē synagoge. adiecto dices de ecclia. pl⁹ iſa-  
nuit libidine. et fornicatores suā p'buat. ipudent' di-  
uitib⁹ et ingratib⁹ ad se uenientib⁹ indistat veste varia.  
Et bī iquit. Induta veste varia iſanuit libidie. i.  
auaritate diuitiarū. et gaudia deliciarū. Erat nāq;  
futurū. ut plan' eccliarū. nō uerēt. ecclie p'mittē re-  
uerēda pudiciā. p'ao ac p'abus et ip'is actib⁹ iſa-  
mare. Ita ut impletū sit quod sequit'. **Cofracte** sūt.  
māne p'ubritatis tue. Subiūgit tūc ruina. repetēdo cū  
eius recessit aia mea ab ea. sicut recessit a sorore  
eius. i. synagoga. quia scelus tuū et fornicatores tue  
feterūt hoc. tel. loquit' de fornicatōe sup'p' expressa  
synonima. **Ex** signis futuris. ex p'sona et disposicioe  
et e' immoderata inequalitas. quā ali⁹ et sepe dignior  
sunt. Alius et frequēt' idignior p' multitudie et mag-  
nitudie uisiorū. ebrius ē. sicut sicut ad bonā armoniā  
uagat. uocū inequalitas moderata. q' si nimia fuit tollit  
melodia. Ita p'edij p'p'it. p' cūmū disparitate. et p'p'it

no

eze 23.

Toua

Synonima.



Idignorum exaltationem. dignorumque depressionem obnuntia  
politia. Et ideo dicitur quod politia in qua sunt plures mediores  
est diuturnior. Sed non puto quod unquam fuerit aliquam ge-  
nerum politia in qua esset tanta sacerdotum differentia ut  
huius quidem essent maiores principibus huius seculi. Alii eodem  
gradus et ordinis deiectiones vulgo. Communitas enim  
talis apud eundem philosophum vocatur obligatoria. Postea videtur  
in corpore humano. cum apte in pluribus suavitatem epulas passibus  
etiam apparati. quod si unumquemque fluit ad unum membrum.  
ita ut enormiter ingrossetur. et alia nimium demacrentur. non  
potest diu vivere. sic in corpore ecclesie. si superiores fiant ira-  
cundi. attractione substantie. quod inferiores vix possunt pro-  
prio se sustinere. hoc est signum tam appropinquare ruine. De talibus  
enim ait dominus. Amos iii. vacce pigresce in ibitum. quod calup-  
nia facit egredi et aspergitur pauperes. Ecce dies veni-  
ent super vos. Et infra eodem. ne qui opulenti estis in syn-  
agoga ecclesie. Quarta signum est fastus et superbia platonum.  
et aliorum ecclesiasticorum. quibus enim ex naturali prudentia et  
moralis philosophia filii et theologia accedunt quod ecclesia debet  
habere. unde possunt honestius vivere quam populi. et plati-  
bus subditi. ex hoc tamen non admittitur familie et equorum et  
vestium suppellectilia polupta. quod ratio abque superbia potest duci et  
salva iustitia sustineri. et plenius non sine iurisperito et  
delictis gubernari. Nam tanta fastus in dei ecclesia potest  
temporibus istis. non tam paucos mouet ad reuerentiam. quam multos  
ad indignationem. et plures ducit ad perditionem. qui se repu-  
tarent forsitan deo sacrificium offerre si possent quosdam di-  
uites ecclesiasticos poliare. Tales fastidiosos vocat dominus  
Amos vi. optimates capita platonum ingredientes pom-  
patiae domum israel. quibus in signum ruine in eodem capitulo  
vix dicitur. psalmus 28. ne corone superbie pedibus gaudabitis.  
Ad abbas yochim expoit. de maximis platis. quod pro  
eorum superbia procurat ut faciant in ecclesia dei scismata.  
Quinta signum videtur ex tyrannide presidentum. quod cum sit ve-  
luta duras metum non potest. Vnde prophetas tyrannum est. quod



nō bonū publicū subditorū si vñle ppū. Tales sūt  
 pastores. q̄ nō pascūt greges dñi sed semetip̄os. quib⁹  
 dicitur eze. 34. gaudet de malefactis eorū quos pe-  
 cūaliter pūt qd̄ impudē. Nec q̄nt quis quānū dolignt  
 sed quātū quis solūe possit. q̄bus dñs dicit enichee 3o  
 Audite duces dom⁹ isrl'. vos odio habetis bonū. et di-  
 ligitis malū. q̄ violentē tollitis pelles eorū desup eis. et  
 q̄me derūt carnē ppli mei et pellē eorū desup exonerunt  
 p̄ dñs. eze 34. Cessau eos faciā. nō nō vñta pascunt  
 gregē meū. liberādo eū de ore eorū. et nō erit eis ul' in  
 escām. **Sextū signū ē ḡturbatio p̄ncipū. et gmo-**  
**as pplōnū.** quā in iustis p̄tibus expiunt inreapali' des-  
 truit eorū et destruxisse ita ut impleat illud p̄. e.  
 Contio sup ḡtione v̄stata ē. repente v̄stata s̄ tabnactā  
 mea. Eze vii. Adducā pessimos de gētib⁹ et possidebūt do-  
 m⁹ eorū. et ḡstē faciā supbiā potētū et possidebūt strāna  
 eorū. Confusio sup ḡtbanos v̄iet. et audiat sup audiri  
 ista videm⁹ impleta. in ḡnera in tūgāia et p̄lib' v̄ias  
 r̄gionib⁹. **Septimū signū ē reclusio correctionis.** si  
 forte de p̄ncipib⁹ eorū intelligat qd̄ p̄ptū ē zacharie vii  
 Aduenit attende. et cor suū posuerūt ut aduāte. ne  
 audiret uerba q̄ misit dñs in ppū suo. p̄man⁹ p̄phānū  
 suū. et p̄. 30. Alij mēdaces noluerūt audire uerbū  
 dei q̄ dicit nolite ipece in nobis. q̄ ita loq̄m̄ nob' placē  
 quia nolūt intelligē ut bñ agat de quib⁹ amos. vii. Odio  
 habuerūt i porta corripētē. et sequētē p̄fē abhōiat s̄  
 Tales salutaria monita. et sacra p̄ptūa repurat fabulas  
 et i ea meditates indicat fantasmas. cont' quorū eorū  
 dñs. eze 8o. Quia tu strānū repulisti. repella te ne fugat  
 sacerdotio in. et oblita ē legis dei tui obliuiscat filioz  
 tuorū. et s̄dm̄ multitudinē eorū sūt pertraherūt in. ḡhū eorū  
 in ignominā q̄mutabo. et eis sicut p̄ls sūt sacerdos. et  
eze vii. lex perdit a sacerdote et consiliū a remōib⁹  
 Octauū signū ē nouitas oppositionū. Ex hac enī surgūt  
 hēres. struata orta defendūt. et defensa radicāt. ita

Non p̄treat  
 Indiat  
 olim Boemie  
 Regum m̄d̄ it



no  
Dicata ut expiuntur, fide et eorum destruit. Quod  
no enim tpe unusquisque interpretari et trahere non debet  
sacra scriptura. Iura. statuta prius constituta. ad libitum  
sue voluntatis. propter amor. odium. invidia. propter promotionem  
a vindicta. cum idem. Aliqui eorum leuiter nimis. alios  
hebreos dicunt quos tamen nodum hebreice nouerunt. Alii  
ueteridia ducti. quique forsitan errores defendunt. uel  
leuiter opinioem uolgi uideantur. Ignari. Huiusmodi ut ait  
apostolus languent cum quoniam et pugnas uerborum. per  
quibus oriuntur inuidie. contentiones. blasphemie. suppi  
cationes male in thi. vii. et i. tess. vii. Erunt inquit  
tempus. cum sana doctrina non suscipietur. sed ad sua desideria  
coactuabunt sibi magis quam ueritati. Et a ueritate  
quidem audiri autem et ad fabulas gubentur. Fabu  
le et non sane doctrine quidem sunt. quae in persuasibilibus  
huae sapientie uerbis. uel in sublimitate uerborum. aut  
secundum zelum uel contentionem. a ratione gloriarum non re  
uelantur prope facta. sed secundum traditionem hominum consistunt.  
A quibus quatuor nos tantos reddit. ut non excuse  
ramur inquit. si uero doctrine. et ueritatis hominum  
in astutia et contumelione erant. Propter haec sunt alia  
signa. uidelicet recessus iusticie. Hec sunt etiam destructionis  
hominum quae deditur bis aug. 1o de ciuit. dei.  
Destructio studiorum. quam comitatur penuria sapientie  
et hac sequebatur destructio grecorum. Prelatio pudor  
et ignorantia ac prauorum. et haec est destructio sanctorum  
plura alia sunt scripta in prophetis de derelictione sacra  
talio honoris. ex quibus et predictis sapientes pro eo  
claudunt uinam quam aliam ecclesiam de propria uinam. Et for  
san 1o ysa. 38 Subito dum non sperat ueriet tolli  
tatio. 1o ps. 10 Probitur. Omne consilium meum et oes meae  
pacationes meas neglexistis. Ego autem in interitum meo uide  
bo. cum intueor super uos perpetua calamitas. quoniam ueriet  
super uos tribulatio et angustia. Nec debemus reputare



hoc impossibile. q. in his temporibus vidimus aliqua que  
impe- erant incredibilia. Et timendum e. maiora esse in pos-  
terioribus. primo respice puto. q. a multis annis non fuerit  
tot et malumoli tati. corde rebelles et animo accessi con-  
trarii sicut hinc diebus. Videtur enim q. dominus querit  
et corde ut odirent populum eius. et dolos facerent in facibus  
eius. sicut in sacerdotes per leges quos in longum operetur neque  
q. valebimus. in signis et miraculis manifestis ad benivolentiam  
eos inclinaverimus. sicut multi pudent. vel forsitan ad  
modicum durabit unio. in cessent promissa signa que ad  
faciunt tam salutaris. et sequatur notabilis et magna mox  
reformatio. Ad hoc enim R. p. et dominus dicens omnipotens miris  
quodam modo cunctas res restimabili nos dominus. qui adu-  
sus tanta multitudinem in unum congregavit. Ad nos totius  
mundus. tunc ad signum ducens suffragantes ad portum ref-  
piciat. hoc ipse etiam tenarrabilibus lacrimis et gemitibus a  
quolibet nostrum querendo requirit Job 29. Quis in fletu ut  
suscipiat fletum diebus adolescentie mee. qui omnipotens erat  
meum. Tunc enim omnipotens erat secum. quia in propriis temporibus nullum  
apparuit quod ditionis signum. quare solatur etiam dies adolescentie  
sue. ut moribus et doctrinis prout prius delectata possit ut  
aut hinc augere inferius modo si tantum exemplo virginis. ac de deo  
domini capere. et predicando pacem. rebelles quoque et contradicentes  
vigore sue adolescentie in ruinam detruide. hoc signavit  
virga aaron. qui dominus precepit moysi. in num. xvij. Defer-  
atque virga aaron in tabernaculum. ut servetur in signum  
rebellium filiorum israel. Virga aaron florida et fructifera  
prius non siccata culta nec humefacta. virgine capiente  
et patiente. prius virum non agnoscente signat. q. posita  
erat in signum rebellium et contradicentium et ruinam. Et hoc  
propheta nuntiavit domini dauid ubi the. Nunquid parum  
vobis est molestos esse habere. et contradicentes. q. molesti  
estis et deo meo. propter hoc dabit dominus ipse vobis signum  
Deo in die.

no

prius















**C**irca primum aliqua sup[er] p[er]paratione ad missam sub deo  
consideratio[n]ib[us] occasione sup[er]ta p[ri]ncipalit[er] ex materia polluti  
onis nocturne. Tunc aut[em] de polluti[o]nib[us] que vident[ur] accidere vi  
gilando quicquid fuit a me aliqua q[ue] solent immorari consensu plu  
m[us] turbare sicut frequenter ex diuersis p[er]sonis v[er]isq[ue] sexus tam  
in confessione q[uam] ex p[ar]te potui p[er]pendere. p[ro]pterea consului doctores ne d[omi]n[u]m  
in scriptis eor[um] sup[er] hac re p[er] e[ss]et colloqu[um] habui cu[m] exatit et  
desideratis in m[ea] confessione p[ri]mo et a medias h[uius]modi m[ul]tiplicis et v[er]e  
pollutionis tam inquisiui. Deniq[ue] p[ar]et se lector audire caste id  
quod p[er] casitat[em] cognitione necessitas cogit ap[er]ire. **Prima g[en]eratio**

Resupponendum est igit[ur] in p[ri]mis q[uod] a corpore huano defluit m[ul]ti  
plex h[uius]modi p[er] meat[us] m[en]struor[um] pudendor[um] que g[en]eratione de  
parata sunt. Vnus est vere feminalis. alius est vere v[er]nalis. alius  
quodammodo medius qui p[ot]est appellari saluialis uel sputalis. Ali[us] addit  
h[uius]modi p[er]fertim et m[en]stru[us] qui no[n]at[ur] m[en]strual[is] et h[uius]modi s[er]uis m[en]strual[is]  
q[ui]q[ue] accidit ex infirmitate. Porro facile e[st] satis cognoscere patie[n]t  
tibus 2<sup>o</sup> et ultim[u]m fluxu[m] q[uod] salu[us] ille est vere v[er]nalis vel  
vere m[en]strual[is]. In e[ss]et suam distinctionem in colore et liquidi  
tate et talibus exco[n]t[ur] p[er]terea ut co[n]t[ur] sine m[ul]ta delectatione in  
m[en]stris gemitibus p[er]fertim nisi iungant[ur] alie cause delectatione  
sic infirmitas docet[ur]. Ceter[um] h[uius]modi p[er]e feminalis et h[uius]modi ille medius  
no[n] ita facili[ter] ab invice se[n]tuntur p[ro]p[ter] similitudine[m] in albedine  
et viscositate seu tenacitate et quadam spissitudine. H[uius]modi m[en]s  
trual[is] distinctas p[er]tates et diuersos ortus et meat[us] unde deflu  
unt q[uod] de articulatius cognoscere spectat ad medicos. Est ita  
q[uod] h[uius]modi s[er]ialis sup[er]fluu[m] vltim[us] digestio[n]is sup[er]fluu[m] no[n] in q[ui]tate  
sed in quantitate. Habens eni[m] natura sufficiens cib[u]m p[er] ali  
mento corporis mittit ex o[mn]ibus m[en]bris q[uod] superest ad vasa  
genitalia nunc plus nunc minus. Et q[uod] sup[er]habundat ip[s]i  
nature conatur expellere tandem illud sup[er]fluu[m] q[uod] fit uel i[n]  
actu g[en]erationis seu co[n]tubitu[m] uel p[er] euaporationes siles sudor  
ibus uel p[er] aq[ue] fedas distillantes q[ui]q[ue] sine somp[er]ie. aq[ue]  
cum delectatione aq[ue] m[er]cep[er]ibilib[us] nonnu[m]q[uam] in vigilia q[ui]bus  
da uel tam volutarie q[uam] inuoluntarie modis valde m[ul]tis  
nunc ex vicio nunc nunc ex vicio culpe. Rursus h[uius]modi ille me  
dius fit ex quadam sup[er]fluitate alim[en]ti ne d[omi]n[u]m in q[ui]tate sit  
et in qualitate q[uod] se[m]p[er] incept[us] est m[ul]ti homin[um]. Rept[us] s[er]ialis g[en]eratio  
velud in salua vident[ur] et alio sup[er]fluitat[is] de defluatib[us] a reb[us]



et archius

nam p os q̄ p nates istis pau et rarius et alijs habundantius  
Immiscet ac se talis hūor medius cū vrinatōe aliq̄  
p se defluit sine cogitatōe et sensu q̄z vō fit cū delectatōe et pu  
ritu quodā plus q̄ m vrima q̄qz cū vrima q̄qz cū mordia  
tiōe quada exiit puo etiā nichilōn q̄ vix aut mūq̄ causat is  
te fluxus hūoris medij tale modū delectatōis et concussiois  
quasi totius corpōis et specialit̄ m pudendis nec ita pstringit  
aut obnubilat m suo exitu iudiciū rōis sic vō m humore  
vō semiali. Cū z ille hūor semialis magis digest⁹ z ad causa  
tiōē libidinose delectatōis n̄ p infirigidatiōē aut aliū de cor  
rupt⁹ sit pportionabilior mūet⁹. Habz insiqz hūor iste medij  
q̄ ex leuioribus causis ac maiori facilitate mouet⁹ ad exitū  
q̄ semialis p̄sertim m m̄icibus adeo q̄ ex leuissimo motu cor  
pōis de loco ad locū ul' inclinatioē absqz aliqua cogitatione  
et absqz sensu p̄uēat. q̄ effectū vō p̄cipit p sordidatiōē q̄ndā  
viscosa m carne sua ul' m p̄m̄is. Euenit aut facilius et nō  
sine aliquo sensu cōcomitatē ul' puo dū p̄sonā pulchram  
siue dīlām siue turpē siue iuuenē siue senē siue stāre siue  
religiosa z q̄qz deuota aspiciūt a tangūt aut ei arident  
aut confabulant⁹ aut iocant⁹ etiā ubi nichil de ope carnali  
volūt aut putāt nec dicat⁹ page⁹ s̄ nec cogitare. *Consideratō*

**H**etendū ē z p̄ncipalit̄ circa hanc m̄m q̄ delectatō  
seu cōmotio libidinosa p̄uēit⁹ seu titillatio p̄uēit⁹ i me  
bris q̄ loqm̄ fr̄q̄ntē absqz fluxu q̄cūqz. Sūt em' fūositates  
aliq̄ quas medici vocant spūs z hec sup̄calefaciūt et inflant z  
distēdūt venas et neruos i mēbris illis sitqz stimulatō q̄dam  
vt p̄uēit⁹ vel titillatio q̄dā q̄ dū q̄rit⁹ extingui ul' sedari p  
auti cōtationē sentit⁹ et q̄qz cōplet⁹ delectatō libidinosa sine q̄  
uis fluxu p̄z h̄ in pua adhuc etate q̄ nodū apta ē seminatiō  
p̄t⁹ defem' semē uel actatiōē venaz. Suscitāt aut hūor p̄uēit⁹  
ex talib⁹ fumis seu spiritib⁹ vario modo. n̄ ab intrinseco per vīm  
forcia. et p species maxie. aut p ymaginatioēs libidinosas z t̄p̄es.  
q̄ ab extrinseco p allocutiōēs p̄uas. z p aspect⁹ lubricos aut tact⁹



impudicos p se uel aliunde pueros/ ~~et~~ si p gplemetu delat  
tiois ex talibz absq di fime corripat<sup>r</sup> ve ipa uirginitas uirita  
fma quorunda magnoze heu pcholor q in pauc mact uirgas  
cogitare = stupor emisi forsan i pueris z puellis hac excuset de  
fact<sup>r</sup> sufficiens iudici romis/ Dicendu e ptea q no ois pnu<sup>r</sup> ita  
mcb pudenda debz iudicari pae libidinosus nec eia cassatio ei<sup>r</sup>  
uel extinctio p uicatioez aut alit<sup>r</sup> debz appellu luxuriosa delat<sup>r</sup>  
uide<sup>r</sup> itaq quo i alijs mebus crebro pruritū sentim<sup>r</sup> que un  
guib<sup>r</sup> scilpando ut ut uix vulgare loquar sopim<sup>r</sup> ul extingui<sup>r</sup>  
Est aut her passio nomiq ita vehemens ut etia cu uulneratioe ma  
no p ungues z effusioes sanguis uix tcedat q passio si mebra e  
genitalia iuasit cadit procius in magna angustia qui hor pa  
ti cogit<sup>r</sup> du q<sup>r</sup> hmoi pruritū. rmedu qrit qle fiat in alijs  
mebus ipe i pollutioes fedas z uel libidinosas atq culpabiles  
plabit<sup>r</sup> Gradit insup medici q i mebus eueit qda passio co  
surgens ex qbusda fumis distordentib<sup>r</sup> uenas mebroz istoz z  
necios adro q sedū no p<sup>r</sup> p usū carnale uel aliā airecta<sup>r</sup>  
quidmodū narrat Iuuenalis in quadā mōna nobili roma Est  
igit<sup>r</sup> in hoc cau ul i siltz tēp de uia exstude ad medicos it<sup>r</sup>  
rendū Deniq p<sup>r</sup> ex istē q pueri z puellz cu sobrietate atq dis  
ciplina i cibis z potibz atq societatib<sup>r</sup> ne ab infecta cā ul ex  
tensa cōfuecat hie libidinosas hmoi qmotioes in sua carne  
pā Alioqn pruet ex qfuetudie uelud in qnda nāte h<sup>r</sup> agen  
di pcpue dū etas grandior aduenit delatio insup yprobior  
et uolentior fouet<sup>r</sup> Quia in re cōfessioes ul patetes cōmōi  
one aliquā faa<sup>r</sup> debent pueris z puellis ut a talibz abstineat  
it a se n<sup>r</sup> ab alijs tēp<sup>r</sup> se tētai pmittūt/ Accedat qlbz disc<sup>r</sup>  
ex pmiss<sup>r</sup> qd agendū z uideat ne dū mmiū seruat loquedi  
pudicia sequat<sup>r</sup> opū maior iordinatio z confessio de talibus  
nulla fiat/ Attendat ex adūso ne dū phibitio sit expressa  
ipa conatu adaugeat Vm nāq e illud poete Nūm<sup>r</sup> in veti  
tū porro si phibeant pures filias suas ab osculis uicē z ado  
lescentulore filiz z filios a puellaz cōtrectatioibus cu no

sciacone

cofricatione

gratate

illia

nutende sat



poterūt filios coarctē ubi aut ubiēbus ne seipos aut se  
ipsas inice male cōtinent tū sit utiq; hoc flagitiosus q;  
alter et eo plus hūc pīcti q; mōr ē illi viciā et licētia  
maior. **Sileo** hic de pūllē pmo nesciēs pūab; erga suos  
suas mīria fātharitate qmūdēb; **Sileo** de ceteris ul pūis  
uel aallis ul alijs q; pūiāc hāc cōtagiosissimā inducē s;  
qda hūdi spē nō verent; de ve mūdo ab hac corruptiōe  
viare omnis carnis.

### **Tertia consideratio**

**A**tterdam; etio pncipalē q; vtheologico ul morali  
negotio dū inq;sitio sit de aliquibus effāb; ul opib; in  
sint ul q;lia sint pūa faciēda ē r;solū pncipal; et finalis  
ad libertatē cōsens; uel dissensus in talib; Et inde p;  
catū dicente augustid adeo est uolūtariū q; si nō est vo  
lūtariū nō esset pūm. Et iūē cōz doctna dū; exior su  
p mīore nichil addit malitiē ul mōlis culpe. Ea p; pol  
lutiōes ul sedas disillatitēs ex mēbris genitalib; plus  
r;spicit cōuēiēt; originē mōalē q; nālē licet cōsideratio nā  
liū p;fuiat ad mōalū cōgnitiōē pleniorē q;admodū ā  
nā mūdriā gulā et r; alia vicia p;cipue carnalia q; māt  
am ul fōmētū ē hūc satis pz.

### **Quarta consideratio**

**R**esippodam; igit; ē p; deasione mē pūnt; ac filii cōfzami  
et ad doctna aug; de p;cessu tēptationis i nob; sit; i a  
dā fuisse s;ptūda qmērat; et dicam; q; qmōio libidinosā  
cōfingit p; statu nē corrupte nob; etiā inuit; et s;psit; etiā  
p;uenit omē iudiciū rōnis neq; p; cōsequēs subest arbitrio  
a cōsensui libb; iū; aug; dicente non ē; p;rate mēa q; b;  
visis tangam; s; est in p;rate mēa r;spuē uel acceptāe in  
telligē s;licet; de auditu et olfactu et tactu et gustu pue  
nit ac hēc mōlūtaria pūctio ex corruptione nē p; pūm  
origīe q; statu nē lapsē p; statu vō nē pūm; institute  
et integrē talis pūctio viciosa neq; cōtingisset. fuisse ei  
r;gime hōis talis; ordiatū q; rō suū dominiū sup; sensu  
alitate absq; ulla pūctione ul r;belliōe seruass; p;pta



reputat omnis comotio talis libidinosa pueris iudicium rōis  
esse pām salte veniale qm ipa cōiungit pē ul q iudicium dñe sic  
tōis dñificat qm dñe illud sapiet null⁹ est absq pām etiā  
infans vñ dñe puerient quippe in quolibz filio ade nō p  
uilegiato comotioes hñ pē ul q iudicium rōis Et ita si dñe  
large pām veniale absq tali dñe vñe nō valen⁹ dñe aut ea  
lis comotio voluntaria magis a pte uolūtate pñi hñe  
q a pte pām si dñe pte appellat pām etiā veniale q ut a quo  
pām voluntas sit in causa. **Quinta consideratio**

**U**nc qñ accedendo ad inuestigationē pñcipalis dubij qñ  
tal qmotio libidinosa ē pām mōale et qñ nō qm de veni  
ali aente pmiss nō ē faciēda pñcipalē scrupulosa vel dñe  
bia Considerem⁹ qualiter ad illā qmotionē seu tēptationē ha  
beat libeā uolūtās et si pē dñe uolūtās vñ mō se hñe  
pñe pñcipalē tā dñe q mō dñe hoc ē absq od actū suo uolūtās  
p od dñe tñe qñ nō ante uolūt q illa qmotio fiet nec ad  
disponēs q se ad illā uolūt et dñe fit aut pñe fñe est nō ad  
uñt et ob hoc dñe ea nō consentit ul dissentit aliunde for  
sam occupata ul in sompno Volūtās alio mō se hñe pñe po  
fñe tam dñe q mō dñe hoc ē ad actū uolūtās uel nolūtās  
q ante uolūt deliberate ul nolūt q illa qmotio fiet aut  
dñe fit ul fñe ē placet pñe ul displicet deliberate sic q hñe  
cōsensu ul dissensu liberū in tali qmotione acceptando ul  
lam ul deacceptando ad adiutoria qñta uult ul ita nō  
uult Volūtās alit se hñe cñ qmotionē illā libidinosa qñ  
medio mō sic q neq se hñe pñe pñcipalē nec uolendo s illam  
nō uolendo Et pñe se non hñe pñe pñcipalē uolendo deliberatue  
illā ul nolendo et ad eā actualit se qñtendo s hñe se quasi  
dissilando ul dormiendo ul nō cuando ita q nec expresse  
ul actualit cōsensit in illā qmotioē libidinosa nec  
dissentit expresse s dissilat et dormitat dñe attende et uigil  
esse tenet aut dñe adiut pñcipalē nec ad obuiare uel resi  
lire conatur.



**Q**uo ad dicendum sexto consequent' qd distingu' potest in volunta-  
te duplex consensus vn' complet' deliberatiuus et direct' alio-  
modo complet' ul' interpretatus et indirectus. **P**rim' sit dñ volutas sufficiens  
et actualit' adiut' per iudiciū rōis reflectente se sup se qd sic ul'  
sic agt' ut nihilomin' sic agt' et hic consensus ē cōt' pte nat' et  
ap' p'p' eruditos ul' in moralib' usitatos qd plen' est et directus.  
Aliū vō consensus quē dicim' interpretatū diffiniri. **A**dūcē nā fa-  
miliē meīs vn' mod' ē qn rō debz esse p'ugil' dñ aliqd r'p'i  
mediū ul' r'pellendū dñ iā insurgit actualit' s' omittit et negl-  
git r'pellē quasi tacens iux' illud vulgatu. **T**ui tacet conse-  
tiū videt'. **S**ic nauta negligēs dñ cā submissiois nauis. **N**otā  
t' vō dicit' qn rō debz esse p'ugil' dñ aliqd r'p'mendū qd si ac-  
tū esset indirectus ul' talis dñ quē rō nō deberet laborare ad  
r'pellendū seu r'p'mendū qd si nō imminet p'iclm p'tā p' silentiū  
suū tūc nō ē volutas in tali silentio consentiē. **V**n' potius a-  
liqn' debet dñ dissentiens sic' sit in cōp'tationib' blasphemie  
et mlti' alijs q' meli' t'omēnt' silendo siue nō adiutendo q' pug-  
nando et dñte conado. **S**ic in cunctib' qn qd audit qd dñ ē et  
tacet nō statim rōt' cōf'ndē. **V**mo bñ dissentire iudicat' alia dñ  
dicit'. **S**i tacet nō concedit nec negat. **A**mp' vō sit consensus iste  
et indiciū indirectus qn scz volutatis aliqd vult ul' agit ad qd p-  
let seq' aliud qd ē p'tm. **D**e cū aliq's mediat' se volutatis ad qd  
p'q't' dormitio et ex dormitiōe dissio surgendi ad officiu dñi  
ad qd obligat'. **D**icit' h' dissio surgendi volutatis indirecte s'z  
ex p'māto cōsensu mō dicto. **A**d' vō cōsequens inde t'm l'p'ū  
de vicio q'ntū de cōsensu d' p'ncipali actu p'mo nō aplius  
si inde addet' aliud cōsensu. **P**ossit' alijs ubi distinguē de  
cōsensu volutatis et silit'. **D**e dissensu. **V**n' p'p'o aliq' obiecto et  
pabili volutas p't se cā id habē septēph' r'mōis qz vult  
obiectū id esse. **A**l' qz vō interpretatū seu r'putatū p't vult illud  
directe ul' indirecte. **N**e vō id plene et p'p'te. **N**e vō id semplem  
et p'p'te. **I**el postmo h't se suspensue et quodā nēulit' qsi f-  
nilla h' actū volendi ul' volendi c't' illud s' tenet iudiciū



romis in suspensio ul ad aliud se dicitur Et hec diffinico si bu co  
cipiat clausus est in si negotio morali ad appendid exitu dif  
ficultatibus innuit

**O**ccurrendu est septio qd in actu carnale aut aliquo hmoi  
actu appetitu uoluntari nra se pt hie mlti Vno qd co  
sentit i op? si factas adess aut nisi pudor ul timor huan?  
impedit alio qd lig sfugiat z horreat consensu i op? tle ne  
phariu nra nichilom? vsat z rufat i auo suo cogitatioz de i  
et itm pt fieri mlti cono ut delibate plene et dirce i hac  
cogitatioe delectet? z hoc piam e i cu phibit se carnalis  
conbit? sec? in vodat Si a de act? phibit? est consequ?  
delect? Silit? si act? pmitit? pmitit? final delect? consequ?  
dirce z per se ad illu actu non addit? z de p se z dirce  
qm spure mlti? no e de p se piam sic n delect? de p se qns  
sed de p actne consurgit crebro delectatio illa libidinosa i  
incontinete qua gimes no hzet h at nra mltud notanda  
e qd scriptos qd vna pte z ex alia pte qd pichm z p  
liat? etia caute dimittendu Cogitet alio? talis cu car  
nale delectatione ut ea possit satagendo z conando qd p vi  
uel indusviam impelle z no sp expedit fiet nec pugnac  
tu venoso serpente did alit pt declinai Cogitet alio? ex q  
da pla cuositate q sepe noxia e z criminalis Cogitet alio?  
qd no aduait pichm nmine sibi p tali cogitac? s m extitud  
virtut? sibi conbit? z h? pt esse virtuosa z caruat? sufficiat  
pichm Cogitet alio? qd vult z cogit? de hac ma doce ali  
ce ul de ipi? codinoe plen? edoce Et si her ag? cu appo  
sitiu inculpate tutale no peccat mocht etia ubi polluo  
sequet? Sic dicit? cu ho cogit? audie confessioes de equide  
si q se filia Deniq? volutns qm se hz ad actu tale appo  
sitiu quoda? nculis ul suspesive qd n expedit cu hoc  
deliberate ut si sit loai z tpiis oportunitas aut suppoat? sibi  
quid mallet uel in actu illu consentit? ul ppetuo accide. tute  
facit si no delibet de ut q pte ppi pichm maddendi ul in



presumptione flamm si eligat ppetuo ardeat ul in partem mortale si eligat  
in actu illu consensu. **H**ec est cautela conueniens multu et expe  
diens aditus interrogationes quod melius ul excoi cuiose fieri poterit  
ul ppo ubi pichm immet quidq eligat. **E**t ita rlmqt. **S**ificat  
illius pibj vulgaris. **S**ile modus est q stulticia dicit. Sic auctat  
q dicit. **E**t frs su sic. **H**o no audies et no hns. **T**ore suo rdaugio.

**U**temam. **N**unc octu adans quibusda interrogatibz.  
**I**n hac ma de polluc. q fiet vigilando et ppoes aliquas  
amote que ad mas alias deducte pbe potunt ocone cognos  
cendi veritate de patre. **P**osito **p**an. **N**ulla polli diurna ul noct  
na plus hz de patre q fuit de consensu cu illa in libeo arbit  
o de tra mundia gula et sili bz. **P**z ppo qo 3o notabili. **I**n  
si nullus fuit assensus verus uel interpretatiu. **D**irtus ul indir  
tus pfcus ul impfcus nullu prorsus est polluc. **I**lla pam  
**I**ta est expressa **aug** fina de ciuitate dei loquit. de corrup  
ta p violencia dicit ed q i<sup>a</sup> de lra. **N**illu e pam d cor dispen  
tente sic n<sup>o</sup> i corpore dormiet. **E**t **bo** **veru** d<sup>o</sup> cu loq ena  
de patre ppe venali. **S**i aut fuit ali istore sensu cu iudm  
dus et de qitate et qnitate pat pportionabilis ad consensum.  
**C**onsensus itaq verus plus hz culpe q interpretato cetis panibz  
et consensus dirtus plus q indirctus et consensus plen pl  
q ipfcus ymo consensus verus d<sup>o</sup> ipfcus e qo fragilitate uel  
ignoracia sepe rputa solu verbalis q si pfcus est mortalis di  
cet. **S**icut consensus indirctus no plus causat i sequentibus  
actibz de malicia q npe sit malus. **E**t ita polluc. verus ex po  
lo consensu i crapula verbalis. **D**icenda e solu verbalis. **E**t p<sup>o</sup> de  
incestu **let** h<sup>o</sup> p<sup>o</sup> doc. et hoc valet ad mas de polluc. noctna  
cognoscenda ymo si ia pam sit deletu p pmas no q sequit  
actus esse nouas culpas ex ista rone. **P**osito **2o**. **N**ulla pol  
lucio diurna debz ppe dia molliacies nisi fuit p sensu libeo  
vno ul alio puocata ul extorta p pcedenti qm sicut  
non fuit polluc. **H**ec in pte patiente ita n<sup>o</sup> pam molliacies



aut sonat in pām. qm̄ dicit aplūs q̄ neq̄ molles rōnū dei possidebāt  
**Positio 1.** Nulla talis pollutio debet reputari casus fornicationis sub nomine  
 mollicie. Immo nō pām ut dñm est p̄ q̄ nō est mollicies et magis  
 doloso est q̄ hmoi est tale aliquid p̄tulisse q̄ egisse ul̄ uoluisse sic  
 contingit in erectione pudendi intelligit̄ cū consensu uoluntate ad  
 dñm est sub nomine mollicie q̄ factum in cū posset superius casu tale  
 sibi ad horā ul̄ quo ad aliquos p̄seruare nō q̄ pām sit s̄ ut magis  
 instruct̄ et instruet̄ si sit pām ul̄ diffencies ad pām seu pām p̄dñm  
 et si sit pollutio p̄e dicta hoc tñ gñt̄ et p̄p̄ h̄ durissimū est Immo stul  
 tū **Positio 2.** Nullus fluxus ex mēbris gñationis deputatur reputandus  
 est de se pollutio ul̄ mollicies si nō fuit uel seminalis uel fluxus uel  
 nalis ul̄ mēstrual̄ uel alterius hūoris mēdij nequā appellan  
 dus ē mollicies siue pollutio et ex gñt̄ p̄ q̄ nō isti casus r̄sūa  
 debent sub nomine pollutionis sic p̄p̄ p̄cedens exponēbat Et dñm  
 ē in p̄pone q̄ isti fluxus nō sūt reputandi de se mollicies qm̄  
 de p̄actis uel p̄p̄ aduictū aliqd̄ p̄t̄ p̄t̄ euenire sic p̄p̄ sequis  
 docet **Positio 3.** Nulla pollutio uel fluxus contingentiū stat hōies  
 gñt̄ et mōdiationis feditate aīam suā maculare q̄ facit alia r̄e  
 pollutio aut p̄ mollicie Immo p̄ fornicationē Immo p̄ adultēriū ul̄ p̄  
 legū ul̄ incestū supat̄. Deducit̄ hēc p̄positio p̄illa q̄ de cā dēlet  
 tationē p̄uīt̄ in r̄ nō p̄dixim̄ vñ et p̄ hoc spado d̄ de p̄loa  
 re ignē Dicit̄ insup̄ tā p̄uē q̄ puelle ante ānos nubiles q̄  
 ardesat in tūce Dicit̄ etiā frigidi et maleficiati nō potētes  
 seminare nepharijs nequissimis nōm̄q̄ illecebris semet ignē  
 et eo flagitiosus s̄ ista p̄ gñt̄ationē illucā aut alit̄ quo  
 dicit̄ dicit̄ uiget et ardesit absq̄ p̄dationē p̄ effluxū p̄e  
 hac ignominiosa labe passionis **Positio 4.** Pollutio ul̄ fluxus  
 qui uel nichil hūerūt de consensu nec p̄ gñs de p̄e nō impe  
 diūt hōiem de p̄ se a celebratione dñi de p̄ se q̄ de p̄ actis  
 alit̄ est utpote q̄ patiens scrupulosus et timidus ē in hac p̄te  
 et faciens sibi consciā inquietā et dubiā aut q̄a patiens semit  
 se ex hac feditate dīstrasiatū in āno ac deiectū aut q̄a neq̄  
 sufficientē cogitationē lubricas aut t̄pēs inde cōsurgētes depel

Nota bñ



lere vñ nōndū q̄ sic ymaginatioes uolūtate z lubrice disponūt  
maxie ad h̄mōi sedas cōmotioes ita uicēsa sōpmā nōmīq̄ de nocte  
ul cogitatioes i vigilia p̄uēūt ex h̄mōi cōmotioe z carnali similitu  
tōe q̄admodū irat⁹ alit⁹ z alia cogitat q̄ mingat⁹ z timēs q̄ se  
cui⁹ Dicam⁹ p̄tēā ā p̄ncipale q̄ de illo de quo loqm⁹ h̄z duotū  
tā⁹ fuit in patiendo r̄māet tū d̄ and q̄dā carnal⁹ degusta⁹ qm̄ sic  
gustato spū desipit oīs cāo ita gustata carnali uoluptate z tūte  
desipit oīs spūs addūt alij imitētes dūte bōēuetūe z filii dīcē  
tes impedimētū gñale esse eo q̄ r̄p̄it⁹ ad celebratiōe mūdā  
nedū spūalis a p̄cō s̄ corpōalis ab h̄mōi sedo amōe h̄ q̄lū h̄z  
at vitate puta⁹ appuissē dū in f̄rtatu de pollutiōe noctūa  
loqm⁹ vñ dō⁹ de palude erudit⁹ in legib⁹ tū canōicē q̄ cur  
libus q̄ d̄mīs dūte de pollut⁹ noctūa si cām nō h̄uerit culpa  
bile q̄ debz h̄o cessāe a celebratiōe debz inq̄ de cōgr̄uo s̄ non  
de p̄cepto sic q̄ peccet mōrālī si celebrat Sic vñ loq̄ aug⁹ de co  
tidie cōtēntib⁹ q̄ n̄ laudat n̄ vitupat s̄ eos suo sensu z deu  
tōi delinq̄t vñ si al⁹ p̄ gñitū reddens debitū nō arret⁹ a cōtione  
s̄ bona v̄tūq̄z vñ q̄ illa macula corpōalis non impedit gñitū  
ymō n̄ impedit celebratiōe in s̄atdore gr̄eco qui s̄iliter uo  
ori reddē debitū tenet⁹ postulanti

Sic nō omīs  
illecebrosa cogita⁹ cōsurgens i cāo cāo cū aliq̄ cōsensu dū  
uel im̄ptatio ul im̄p̄cō s̄ilū n̄ oīs p̄uēt⁹ ul nullā ul p̄m̄t  
atio cōsurgēs i mēbus gēntalib⁹ ex hac illecebra i p̄ediunt  
a celebratiōe sic nec cōflūp⁹ m̄de cōsequēs de p̄ se i p̄edū dū  
rō non consentit ul dū t̄mūt⁹ n̄ plene cōsentit i illa p̄mā  
p̄tē ut arbitror cōcedūt omēs De 2a vō p̄tē s̄ilō ē vñ s̄ippo  
p̄cedēs attendat⁹ Consultū tū est i hac p̄tē ut v̄tēt⁹ dilige  
tē occasionēs z satagat h̄o nonozosā z sensuale cogitatioe  
in se q̄lencūq̄ sic figat de aliq̄ z āa aliquid qm̄ eā dū vñ  
posse euellē q̄a accommoda te r̄bus z nō da cogitationes an  
nales z fluxus m̄de sequētes absq̄ cōsensu uolūtatiō v̄tūt⁹  
placūq̄ salubrius tūq̄z efficacius s̄ rō se h̄z dū illas p̄o

370

ayr Genera



modū non cuiusvis uel diuicentis uolūtate ad alia q̄ si polluatē  
 trahit turbet et conet tales expelle. **Note** in hoc loco tractatu  
 lus i gallico de rime q̄ cōptatioes blasfemie opōit. Augz uia  
 q̄ cogita vehemens ul' ymaginā conatu ac p̄mde mult' cogitatio  
 nes h̄mōi ymo multiplicat et efficaciores reddit ad fluxū cōseq̄  
 dū q̄ si diffilauit. rit neqz cūmūt pl' q̄ de alius h̄mōis nāl'  
 fluxu cōq̄set. Posset aptari ad rē hāc ex<sup>m</sup> de iunioribz q̄ t̄be  
 m alto pōitā nūq̄ absqz cūm t̄nsiret quā audaces p̄ cōsuetudinē  
 a aliunde cō p̄tūate t̄nsiluit sic at diuisio tal' mlti' q̄s p̄ im  
 pressioē signi crucis i pectōe ul' i fronte qd aliq̄ t̄putat effica  
 cissimū sic illud signū ē t̄uphale atqz saluifex sūme p̄cā  
 hūilitate v̄it at hūilitas laq̄os diaboli dicte ancho. sic h̄  
 diuisio aq̄ p̄lesione aliq̄ cōtē in lingua ul' alibi. Cūqz p̄ ex  
 p̄tioē et allocutionē seuerā suarū cogitationū tāq̄ esset de  
 appōis tēptator extius. **ff. ff. de vob cogitationes** vilissie paul  
 h̄c abire i malā horā venire sū alijs occupat? nō dō vobis  
 auditū nō visu discedite h̄c. **Sp̄ritus** usqz in exiū dulces sic  
 et h̄ diuisio nōmūqz p̄ r̄risione q̄ndā talis illusionis cōsurgētis  
 tā mlti' in dō 2 turpit. sic dōmz p̄ vitiaōes p̄ cōfessione p̄uaz  
 et mūdā 2 sup̄ modū p̄ spon 2 t̄ploratioz d̄m̄i auxilij sine quo  
 cōmēs nemo plene esse p̄t. **Positō 8.** Diffiale ē ul' impos̄ absqz  
 d̄ma illia<sup>q̄</sup> cognosce t̄rudmalū i radice et cūm pollutionis di  
 uine si v̄z v̄ciat ex cōsensu v̄o ul' m̄ptatio aut cōsensu d̄m̄i  
 co ul' m̄d̄m̄o iullo cōsensu sup̄ioris v̄o ul' m̄fioris p̄uenit. **Auto**  
 p̄t h̄c cōfideātibz esse notā. **Ex q̄ cōseq̄t m̄fert** q̄ qz b̄t  
 ē v̄m qui sp̄ ē p̄audū. **Et q̄ bonare m̄tū ē face cōfiteāz ubi**  
 de n̄ate non est aliq̄ faciendū. **Expedi** de talibz cōfiteāz  
 2 nō sine cōsilio prudētū 2 exptoz s̄p̄ talia nichilipende ul'  
 cōtēpne in scrip̄. **Expedi** autē q̄ p̄ cōsiliū acceptū a prudētibz  
 exptē 2 deuotē d̄mittat h̄o scrip̄los 2 timores nimios alioquā cadet i sup̄bia nolētē  
 nichilom̄ cadet in pusillanimitate q̄ndā 2 m̄q̄tatioz sp̄itū q̄ captiuare d̄lectū  
 nō poss̄ sufficiat. **ritpe** illū cui in pace sc̄is est locū. **Nec ascend**  
 v̄m q̄ talis aūa in p̄f̄oie sublimitate debz dō sup̄ior et exptē cui

si a a consensu pleo  
 vel sp̄itū aut si absqz

**T**alis at confessio sit pura et deuota i qua manifestet se h̄o. et omnia cordis  
 sui secreta d̄sc̄is atqz prudēt vel exptō. q̄ nouerit qualitatē morbi  
 d̄sc̄is. et cōsiliū salubre cōfiteāz tribuē s̄c̄m̄ rōdinē et let p̄tūatē  
 alias at̄stācias. et cui merito fides adhibeat. oīda a cōfiteāz. **Exptē**



in hac re quæritur consilium a subditiis postquam exploravit omnia dicit  
diffinitæ et solida ratione. tu fac ut. quoniam si medicus in medendo in-  
citantur qualis in egipto speranda dicit scia stabilis hic tunc  
aut cum dubia salute dicit afflicte negat. ad obuium  
dum picul et sarcinul qui conuigunt ex fluxu sed diuino conside-  
rande sunt diligenter cause et radices eis agere. mors fuit diligens  
et discretæ punctionio. discretæ vero dicimus punctione quod non velit absque  
de causas cum maiori de meto piculi et scandalo quod sit hic fluxus  
quod quoniam non est nisi uenialis pfectio dum humor ille medicus quæ dicitur  
nec ex aduerso permittit ea licetiose si quod de se culpanda sunt et re-  
secari facilius pnt et mori stultus libelli asperius visus deponi scietas plerumque  
quod dicitur amicitia in se gerens delectationem et si non de se libidine  
sunt periculosa tunc et plus equo sensuale quod nichilominus adque sub  
officiis adque spiritualis edificiorum ut et confessio uel lectio uel eruditio  
colorat ymorum obscurare se conatur. Et et caueat aliorum superior  
sibi a suspitionibus minus et a quodam ut sic loquitur uitali zelotipia non  
subditos se comineat non indicens iniuria excessiua uel sepe  
eos ab iniuria uitali et spiritualia colloqua uel officia retinens eis serua-  
demque comitatu illud ne quid minus et illud sapienter. Noli mini-  
um esse iustitiam quod quod minus emigret sicut sanguis. Difficile est puer  
in hac se aurea mediocritate tenere. sed spiritualis omnia diuidit uel  
lud in aere splendido medietate sole uelud ptea in fonte luado  
et illud uiduat sup oes diem. Carnalis uero uiduat uelud in fo-  
te tardo et limoso non discernens de grossis etiam spiritualibus uenios  
mixtis uelud ptea in domo caliginosa uix attrahendo dis-  
cernens her ab illis. Iudicat postmo uix in die et nocte et ita  
si requiescit sese fallit et ipmigit in die uelud in tenebris. Et sal-  
uade debet illud spiritualis ductrix manere. Et si minus se duas p-  
mit si pmo tunc sibi. si per et abbas si in manu et de diu in su-  
per tenebras et per abrupta porbit quidam ille dampnatorum sua et  
duxo liber euadet. Pollutio corle quoniam pcedit  
consensus quoniam comitat quoniam sensus est cum non consensus quoniam  
non sensus cum opat et ita fit non solum cum consensu uel sensu sed ex ipsa



Ultima hanc quia et reddit. Porro pollutio est culpabilis. Denique si  
prima licet non reddant a se et de se pollutio est culpabilis si ipsa  
culpe et peccati aliquid ab ipso sit sed pollutio fit in consensu non est de  
se peccatum immo si requiritur auget mercedem tamen magis utitur dum resistit  
violentie passionis que dum sentit ipsa magis ac magis afficit  
et ipellit que sicut resistit. Hic plus videtur addidit quod si pol-  
lutio est et de se peccabilis diurna vel nocturna illam debet scire  
exoritur omnia per salutem vel alleviationem corporis vel iudicii rationis non  
scilicet si in fine dum tali consensu premitur cum ut exoritur punit  
ipsa placeat non quod delictum est sed quod alleviationem coram operatur hoc  
non iudicat esse peccatum vident tamen homo peccatum non in hoc sed in  
placere se seducit predecebat unum et agens aliter salubrius  
et itaque cogitationes et iudicia cum re habeat dicitur quod hoc  
Pollutio diurna vel nocturna dum sentit effluere non de violentia prohibet si  
placibile estimet quod huiusmodi violentia frustretur esset nichilominus per exortationem  
bonitatis et per eversionem peccati videtur expedire ut homo tamen prohibet quod  
sentit ut exoritur quomodo si posse quia et si hoc rationis non debet cor-  
poris peccatum tamen. Nam denique per modum uno vel alio tale humore a se erat  
per in malis pueris quod sicut in matre dum non dicitur licet aliquando se  
fluere parum est. Sic pollutio est immo et prius et tunc non utendo  
l' exoritur sed abstinendo vincit. Sic autem exoritur in priuatu sensuali  
sic ut pollutio etiam in vigilia si in primo usque ad finem habeat rationem iustitiam  
et voluntatem tunc tunc quoniam per unum casum negotii voluntas impeditur  
videtur non preesse mori sed multiplex meruisse iuxta id hoc lucet si  
ne iura corripere in castitas duplicabitur ad coronam per autem hoc  
casus diurne pollutionis evincit autem eos qui hinc de natura audire con-  
fessores vel alia talia cogitare vel agere ad que sequebatur alii amantibus  
et toto posse et sibi peccatis ab initio usque in finem talis passio se  
dicitur. Et si quis dicit omittat talis quia fragilis est et lubricus con-  
fessores audire predicare et sicut videtur quod in multis casibus non est hoc fieri  
per naturam consilii et eversionem scandalum et obligationem officii sed quales  
sit ipsa ratio non per gratiam aut determinari. Respondeamus hoc ad illud quod  
sapienter iudicabit constantem rationem pensata. Consulo tamen ut audi



tua confessiones huiusculo accedat ppat? cu timore et timore adiuuat  
insup qntu pt facere seu oculu carnis et no m? vltm melle ab  
aspcu sensualu illi? q? confitetur si ascendat in arce vbi illicq? regit  
ter aiaz illi? velud egrotu et saucia q? no pdest qd? Deniq? cele  
bratur? si pt officiu h? differre p? missa sua tua? agit qm? dicitur  
hmoi flux? plus impedit celebra? q? vet? **C**onferuat p? confessor et m? sta  
tu cor? m? q? m? scandalizabit? ut stet ul? fletet? gemit? ul? alit? se  
pstinet **S**ic insup sermo suus du ad talia uertu fuit breuis et rign  
d? pferit ubi confitetur pater? e no timere uenidia spote totu vni?  
euome? **S**i p affabilitate qnda? a confitente m? uenudo mudiue  
sue feditate? extorqit? **P**fecto ubi mai? uest? pntm? si si alius  
ad her? feda scrutanda descendat no cuositas aut lubricitas ui  
uabit? cunctat? auctor de? faciens cu ceptacide pntu? Noton? ad  
intellm? plenore pmissore p? suma? confessor? n?o? 3. libij 3? de li  
gamis ubi qrit? quo pdit? uirtus? **I**te tetraculus que ascribitur  
aliq? scto? **t**home? **E**t magis app? ex solo et m? q? sit boeuetue q? iap?  
Am? fudametu? et lamia. et e uol? mltu?

**E**xplicat? Tract? in Jo. gton. de pollutionib? diuinis.  
De qui? expe? eiusdem sup? Dimittite nobis debita n?o?

**D**e m? r? **D**imittite nobis debita n?ra sicut et nos dimittimus de  
bita n?ra **E**go i pmissis sic dimitto oib? debitorib? ul? alionis  
du? p? viatores q? nullo? uelle eos dampnari p?no salute? eoz? desce  
ro et donare et i?p?ante hoc qd? pntu? m? q? e? **S**ic dimittite m? pntu?  
et h? facit? eut? m? eia? si nichil aliud pntu? qm? ad ista dimissio  
tua et desidio salute? mee no stat? q? saluaret? s? dampnaret? **I**nq?  
at? stat? desidio? meoz? cado tot? **R**ursus ego sic dimitto de  
bita n?ra meis uel alionis q? uelle eos et bonos viros modestos qu  
tos et ab o? malicia cor?os seu gup? p? tua? i?ffabile? pietate? sit  
q? p?inde n? sibi nocuit? n? alio? s? p?desse? et nullu? deinceps pena  
merent? ut. s? p?da seruaret? et desinere culpa? **S**ic dimittite m? pntu? ut  
i? m?asuetudine? et i? uingetore? suauit? uulnea mea? emia? et gntu? i?m  
das sanitate? **A**mpli? uo ego sic dimitto debitorib? meis q? ubi  
no corrigent? a uicio? suis pntu? p? m?asuetudine? dimissio? corrigunt?







in qua adhuc p miaz tua vnu me pateris omni vobis no possum  
esse mēz q mēia sunt 2 facile emiari nō pnt Et tu mīser  
diffime 2 pīssime dī cui nota sūt omnia aūq̄ sūt q̄ verū aspectu  
cogitationū 2 iustissim⁹ es scrutator cordis 2 renū Tu nosti oīa p  
cata q̄cūq̄ egi uel adhuc ago ut me⁹ in aīa mea ul oīa  
cogitationes uel foris p apas opationes Et p̄pca qz dicit tibi  
h̄ oīa nota ēē sū de his oībz q̄ me scripsisse q̄ uolūtate tuā intelligit  
corā maiestate tua 2 corā oībz sanctis tuis me reū 2 culpabi  
le esse cōfiteor 2 nisi indulgetissima mīa tua p̄us p̄buerat p̄p  
morte carnis etna morte ēē dāpnādū etms tormētū etnalit⁹ est  
torquēdū sūo Dulcissime deus sūo qz me creasti 2 catū mīr dilig  
isti Et qz ob hoc me creasti ut et ego q̄ te meū creatore sūt dignū  
essē diligēti tuisq̄ p̄ceptis p oīa obediens essem 2 hoc totū ad bo  
nū meū fecisti nō ut p me ul melior essem ul in aliq̄ diuor exis  
tes. tu enī illo bono egēs qz tu essentialit⁹ ipm bonū es 2 a te  
oīs bonus q̄cūq̄ bonus est Et iō nō potes esse maior ul diuor  
Et hoc nō p̄flam impōm s̄p vērū pōm nō potes Cui ē malū p  
ceat 2 facit malo suo hoc p̄t 2 facit Et p̄ hūc pōm nō sū sū ad  
excessa erigit⁹ felicit⁹ s̄ deorsū ad yma trahit⁹ infelicit⁹. hac  
poten⁹ ul potius impōt mīserabilis p̄duct⁹ 2 q̄i vesica tēns  
tūmū inflat⁹ ex rōz posuit Et qz uimēto infipien sillis frū  
telo supbie mīseriē p̄cussus 2 p̄stratus te creatore meū 2 mīse  
ricordissimū dñm i tuis p̄ceptis cōtēpsi q̄ in ad bonū meū si ob  
seruasse dedisti cōtēpnes 2 veluti mēte p̄du⁹ dū huc illuc  
q̄i supbe feror vā soliditate p̄dita vias p̄ditionis 2 mortis in  
civac vāitate vāneq̄ elationis ventū stulte 2 insipiet⁹ sequor fa  
teor clonēssime dī fateor corā onpoten⁹ tua me mō esse supbū  
vānū 2 si gnē elationis plenū 2 puto qz si in h̄ p̄lo aliq̄ h̄em  
pōm nullus posset suffere meā supbiā Et 2 ista supbia qua  
et corā hoībz gūit v̄xor q̄uis sic exorabilis et mīis p̄cto  
sa ē in alia supbia qua cū diligēti secretū mētē mee nō  
in blandiās mīro nō p̄are v̄pat 2 dissipat infelix aīa mea  
Aliqn vō si ḡtūgat qd̄ in rāo accid⁹ aliqd̄ me facē qd̄ s̄ equatō



hominem videat aliquam similitudinem homini non parum de hoc non superbo Et si  
aliquis inde loquitur et aliquis non aiat laudare eum quasi stultum et nichil  
scientie deservitio vel etiam si quidam cujus laudatione hominem vanum  
et inutile fugio non parum in interioribus meis ubi solus deus videt in  
gloriosum Et mirum in modum tu laudationem vito eo apostolus laudat  
et vanam gloriam appeto Ecce deus meus et creator meus ecce vides me  
ita facere ita vivere et totum quod vivo propter ecce vides et expectas et per  
tali vita non habes penas et tormenta promittit Dubium ergo creator meus  
subiecti adiutor et opportunitatibus subiecti et adiuvata animam meam et per  
offabilem misericordiam tuam destrue et confunde superbiam meam Ecce deus meus  
ecce confiteor inmensam bonitatem tue veneno habet malicie me totum esse  
infectum corruptum et destructum et iam ferre nisi misericordia tua subveniat  
at ad nichilum reductum per coram mansuetudine tua culpam meam rogo  
nosco peccator et culpabilis veniam et indulgentiam de hoc et de omnibus  
peccatis meis a te miserearis deus peto quod non vis morte peccatoris  
nec letis in perditione morientium Sunt et alia multa que de  
radice habet peccatum me habet et cap molestis non parum inquietum et se  
pissime attenti sentio que sibi confiteor et sibi de his omnibus veniam  
et indulgentiam requiro Sunt autem habet vix ira impatiens inimica deo  
et omnibus sanctis odiosa discordia indignatio rancor ac tedium  
multum voracitas gula murmuratio avaritia rapacitas et alia  
multa his filia quibus vexant et affici lacertum et discerpi ipsarum  
animam meam conspicio Et propter hoc unum malum super omnia mala ma-  
lum quo tanto gravius et misereabilius lacertum et afflictum animam  
meam sentio quantum et ab ipso cunabulis semper mecum fuit mecum  
crevit in infancia et adolescentia et iuventute in se adhuc non  
adhuc per senectute deficientibus membris meis me deserit et  
ante hoc malum desiderium voluptate delata carnaliter re-  
tas libidinis que multis et variis modis infelicem animam meam lace-  
ravit dissolvit et ac virtute destituta tunc et debile reddidit fa-  
tor mittisse et dulcissime deus fateor coram oportunda tua me  
hoc opere nephario habet operis nepharii immundis recordationibus sepe  
esse pollutum mecum ardeas immoderatos et inhonestos passum



et non solum meorum delictorum malas mercedis et stultas re-  
cordationes in nocte sed etiam aliorum malefactorum in narrata et re-  
cordationes sordidas ad mediam reducta cor meum non pro-  
no iniquitatem maculare. Eare deus meus piissime et misericordissime  
quibus non propter ueritatem passus expandi coram te iniquitates  
meas ostendi vulnera mea et patra ostendi animam meam malis operibus  
maculatam malorum operum delictis infectam malorum cogitatio-  
num recordationibus sedatam. deus meus misericordia mea respice ad pe-  
nitentiam meam. respice ad pietatem tuam et suscipe confessionem  
meam. Et fac mecum misericordia tua. Si iniquitates obser-  
uauis domine deus quis sustinebit uel erit iusticia sua sine misericordia  
tua potest liberari propitius esto mihi domine propitius esto mihi patri pa-  
tris et iniquitatibus meis ut per tuam misericordiam ab omnibus uicibus mundum  
et per gratiam ab omnibus peccatis clementer absoluitur. finitum temporali co-  
muni perducere meum ad regnum celorum ubi cum sanctis omnibus  
te laudare benedicere et glorificare valeam in secula seculorum Amen.  
-Explicit Oratio-

Sicut doctores aliqui quibus assensit in Iohannem quod aliqui non est etiam  
amorem credere sic credere uelle. Nec dolore sensualiter de peccatis et la-  
cimarum sic uelle dolere et lacrimari et non posse.

Considerationes duodecim quod uolentibus condere testamentum agere po-  
terunt.

Primum ille seruus quem cum uenit dominus et pulsauit  
ianua eius et inuenit uigilantem. Sic uigilabat qui dicebat rex  
loco de depositio tabernaculi mei. Et alii. Anima mea in manibus meis  
semper et uales propter te a se quod morte habet in desiderio et uita in pacia.

Vigilat ille seruus qui cogitat cotidie quando spiritus suus  
redeat ad dominum qui dedit illum per integram personam. Qui propterea non  
negligit ecclesiasticam sepulturam qui denique non omittit ordinem  
honorum suorum habundantiam quam in istis tribus consistit testamentum  
spirituum.

Vigilans seruus licet principaliter in corde  
debeat de spiritu suo. et de corpore plus quam de exteriori possessione  
nichilominus exterioris possessionis dispo multum facit ad hoc quod spiritus  
redeat liber ad dominum qui dedit illum. Et etiam dixisse fertur tempore nostro



quidā nobilis moriens postq̄m interrogauit si spalia sua fuissent q̄  
omnia bñ disposita solute soluendis: r̄sū esset ita eē. Sauerfus ad  
hūc dixit. Ecce dñe sū pōit ex manū hōmī in mat̄e qm̄ spm̄ m.

Vigilans igit̄ seruis qualia cōsidēare debeat circa  
dispos̄m bonorū spaliū suorū maxime dū diuicijs habūdās ē et  
hēdibz ciet̄ amotem. Et in p̄mis etagitet illud vultū vultū ip̄e  
cōfitebit̄ tibi et q̄ i nullo maiore de dist̄butiōe bonorū suorū  
q̄ in seip̄o gerē debet fiduciā q̄ rursus meritū sibi mai⁹  
inde cōsuletur totiusq̄. Euadit deniq̄ rapacitate tyrānicā ali  
quorū q̄ solent p̄ morte diuitū causas cōfingere cōfiscationū  
aut de fr̄o tollūt illa q̄ nō sunt i tutissimis manibz collocā  
Nimre q̄ nōnūq̄ insidiat̄ viuētibz ut ip̄orū diripiāt. faul  
tates ex fama diuulgatas vñd cōsuet̄ ex id horridū mlti  
p̄ diuicias p̄erūt. Dicebat vñ ex pulch̄ibz scli nollem  
hē centū mille fr̄acos si sup hoc esse debent fame p̄ mūd  
q̄stos de saluauit nūc medias tēpestates estimat̄ paup̄ratē  
q̄ nichil p̄sequit̄ affert utilitatē.

Testatur̄ an

omnia habeat glām deī p̄ ocul̄ suis nō vanitate scli nō me  
morā nōis p̄tin̄ mōitū. meminit sp̄ apli dicente oīa i  
glām deī facite. Et illud p̄b̄. Nō nob̄ dñe nō nob̄ s̄ nōi tuo  
da glām.

Testatur̄ ex isto p̄n̄ cōfidet nō qd̄  
unius sit rēpub̄ seu bono cū dū ordinar̄ de rēbz suis s̄ qd̄  
insup cedat apli ad honorē deī et cultus xp̄iani.

Testatur̄ exim̄ cōfidet q̄ xp̄a seu iustaur̄a ul̄ q̄tinua. Atū iā  
instituta p̄ alios in collegiis in conuētijs in eclesijs in pro  
p̄ijs in edifijs plus cedet ad honorē deī et utilitatē ip̄i cū mi  
nibz q̄p̄s q̄ noue fundatiōes nōis ap̄o seu titulo facere.

Testatur̄ adiutur̄ qm̄ dō q̄ pugillo q̄met cētū et t̄m̄ s̄a pondē  
re quid et q̄ntū offeat et de quāto q̄admodū quid sc̄orū p̄m̄ r̄ndit  
cūda nobili nōne at̄os solidos offenti et m̄gauri r̄spiciat q̄nta ef  
fere q̄admodū p̄ter diffinire xp̄us de paup̄cula offenti duo m̄.



94  
Considet testator si vult fundare collegia ut p[ro]p[ri]a  
aut hospitalia q[uod] ex talib[us] modis et m[od]is p[ro]p[ri]is p[ro]p[ri]a se  
quunt[ur] inco[m]moda sicut ex p[ar]te et in p[ro]p[ri]is varijs et no[m]inatim i[n] colle  
gijs studi[um] p[ro]ficien[ti]a melius est regit[ur] et co[m]mu[n]it[ur] et p[er]manet co[m]munes  
magne[m]q[ue] modum sit hoc in m[od]is sit i[n] alijs collegijs etiam ut  
studior[um]

Considet testator si liberos h[ab]et dist[ri]buendo q[ui]b[us]  
et q[ui]bus et quod dist[ri]buat iux[ta] qualitate[m] m[er]iti aut g[ra]t[ia]  
dist[ri]butione seu venditione si opus e[st] illis de quib[us] confidit  
q[ui]em vno sic d[icitu]r se expediat

Considet testator  
iux[ta] consiliu[m] eu[an]gelicu[m] xpi si vult edificare domu[m] aliq[uo]d quo  
p[ro]ficiat ea q[uod] m[ul]ti conati s[un]t facere novas fundaciones qui tot  
exp[er]ueru[n]t in domicilijs edificandis q[uod] p[ro] habitatu[m] nichil re  
lictu[m] e[st] et edificia p[ro]p[ri]a p[er] se.

Considet ad extrema[m]  
testator q[ui]a de bono[m] m[od]o no[n] indiget sicut ip[s]e m[ul]te paupes  
sunt etiam sicut collegia sicut m[on]ast[er]ia sicut co[n]uent[us] et hospita  
lia q[ui]a et quod et ubi placuit ei et no[n] glori[etur] an[te] ip[su]m stulta p[er]  
suasio o[mn]i[um] vult h[ab]ere et dignat[ur] q[uod] coadiutores ei[us] s[un]t  
ad utilitate[m] non sua[m] s[ed] m[un]di. Explicit

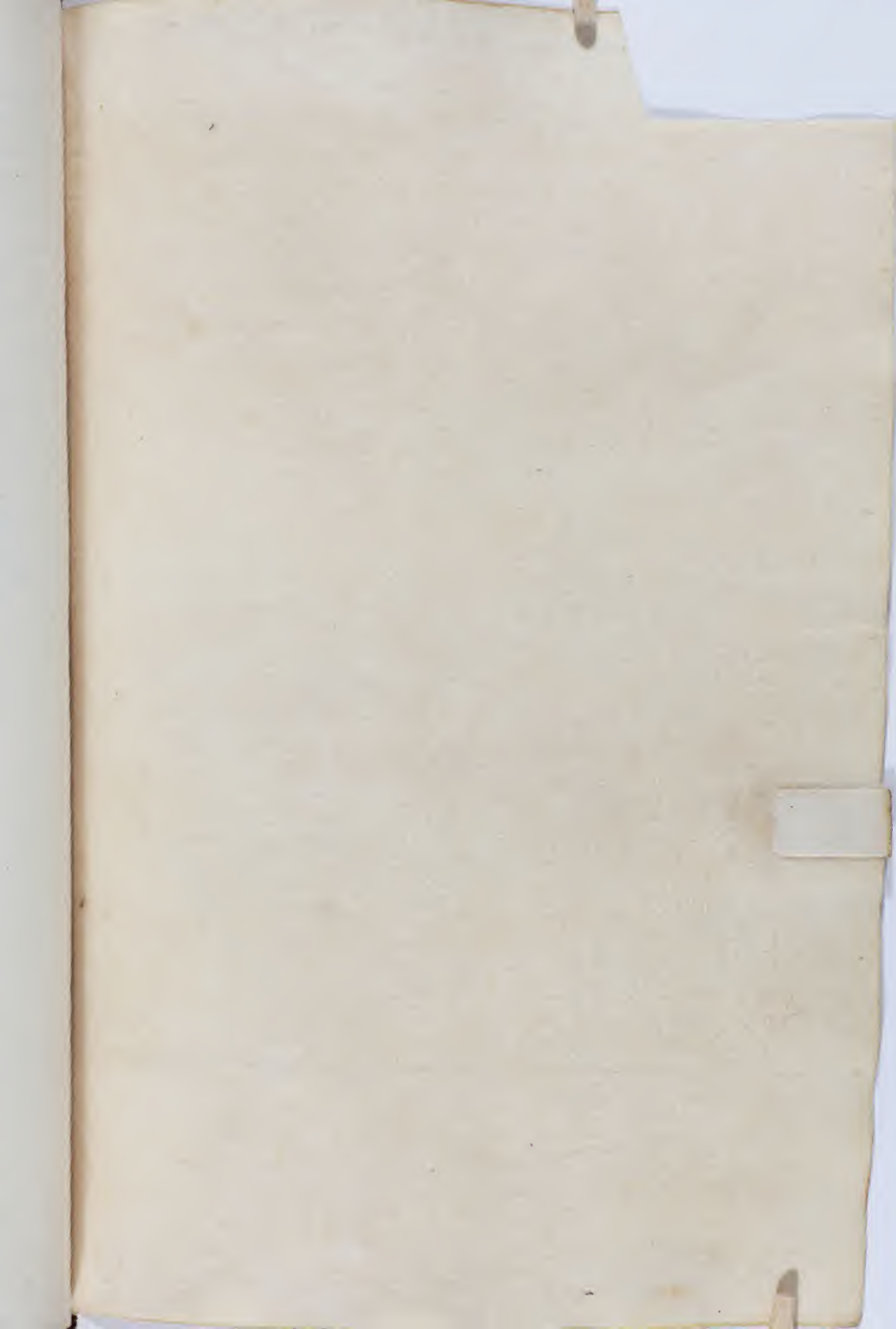


gru te pu  
uilem pu  
e nate in  
mandi in  
legre con  
dixit bu  
cu oar qu  
uilem con  
omphile  
omni ali  
uilem qu  
uilem uile  
dixit al  
pe uile  
uile a  
uilem  
uilem















- C**ausa quare de ma<sup>ta</sup> ta alta g<sup>re</sup>bit gallice potius q<sup>u</sup>  
latine. et s<sup>u</sup>pliabz i<sup>n</sup> illat<sup>u</sup> potius q<sup>u</sup> doctioibz
- I**nteritura et mag<sup>is</sup> p<sup>er</sup>ad n<sup>on</sup> e<sup>st</sup> o<sup>mn</sup>ino n<sup>on</sup>ia g<sup>re</sup>platinis
- D**e duob<sup>us</sup> ho<sup>mo</sup>in<sup>um</sup> g<sup>re</sup>ibz. et q<sup>u</sup> abilioes s<sup>u</sup>t ad g<sup>re</sup>platoem
- D**e duob<sup>us</sup> mo<sup>di</sup>s g<sup>re</sup>platois. v<sup>er</sup>u<sup>m</sup> in s<sup>u</sup>ia ali<sup>u</sup>d in aff<sup>u</sup>
- D**e magna d<sup>is</sup>ta<sup>ntia</sup> inter sapiam<sup>iam</sup> et p<sup>er</sup>am<sup>iam</sup>
- N**ulla debeat d<sup>is</sup>ta<sup>ntia</sup> sapiens i<sup>n</sup> sit bonus
- Q**uom<sup>o</sup> simplices et r<sup>ati</sup>o<sup>ne</sup> p<sup>er</sup>it p<sup>er</sup>uenire ad sapiam<sup>iam</sup> p<sup>er</sup> e<sup>ss</sup>e a p<sup>er</sup>li
- Q**ue sint opera p<sup>er</sup> q<sup>u</sup> deus p<sup>er</sup>fect<sup>us</sup> agnoscat<sup>ur</sup>
- C**ontinuatio brevis seu epylogus p<sup>re</sup>dictor<sup>um</sup>
- A**mor dei p<sup>ri</sup>ncipiu<sup>m</sup> e<sup>st</sup> et finis m<sup>un</sup>de g<sup>re</sup>platin<sup>e</sup>
- A**mor m<sup>un</sup>di p<sup>ri</sup>mo e<sup>st</sup> remou<sup>en</sup>du<sup>s</sup>
- Q**ualis sit pena in d<sup>is</sup>mitt<sup>en</sup>do amore m<sup>un</sup>di
- Q**uom<sup>o</sup> aliq<sup>ui</sup>s possit amitte<sup>re</sup> ad<sup>u</sup>re m<sup>un</sup>di p<sup>er</sup> e<sup>ss</sup>e o<sup>mn</sup>idit<sup>ur</sup>
- D**e leg<sup>e</sup> a<sup>u</sup> audire s<sup>u</sup>o<sup>rum</sup> a<sup>u</sup> s<sup>u</sup>o<sup>rum</sup> v<sup>er</sup>itas p<sup>er</sup>it ad g<sup>re</sup>platoem
- D**e angelor<sup>um</sup> suffragiis et adu<sup>er</sup>sitatibz. atq<sup>ue</sup> g<sup>re</sup>ibz a<sup>u</sup> q<sup>u</sup>e  
ho<sup>mo</sup>in<sup>um</sup> p<sup>er</sup>pirate n<sup>on</sup> adu<sup>er</sup>sitate habet<sup>ur</sup>
- I**ncipit loq<sup>ui</sup> de scala g<sup>re</sup>platois cu<sup>m</sup> t<sup>er</sup>re s<sup>u</sup>t g<sup>ra</sup>du<sup>s</sup> s<sup>u</sup> h<sup>u</sup>ilis  
p<sup>ri</sup>ma. loc<sup>us</sup> secret<sup>us</sup> cu<sup>m</sup> silen<sup>ti</sup>o p<sup>re</sup>sentia<sup>nt</sup>. ut b<sup>er</sup>is b<sup>er</sup>u<sup>m</sup> p<sup>er</sup>it i<sup>n</sup> ca<sup>u</sup>sa
- Q**uo a laboe<sup>re</sup> acti<sup>o</sup>is vite impi<sup>us</sup> debet v<sup>er</sup>ita g<sup>re</sup>platin<sup>a</sup>
- D**ia singula<sup>ris</sup> aliq<sup>ui</sup>b<sup>us</sup> collata n<sup>on</sup> e<sup>st</sup> ab o<sup>mn</sup>ibz imit<sup>ata</sup>da  
et q<sup>u</sup> multi<sup>us</sup> oppo<sup>ni</sup>tu<sup>m</sup> facientes s<sup>u</sup>t decepti
- I**n quo g<sup>re</sup>sistit p<sup>er</sup>fectio m<sup>un</sup>de g<sup>re</sup>platin<sup>e</sup> p<sup>er</sup> s<sup>u</sup>li<sup>u</sup>m<sup>us</sup> adu<sup>er</sup>s<sup>u</sup>m<sup>us</sup> m<sup>un</sup>da<sup>m</sup>
- Q**ualis sit amor dei que g<sup>re</sup>platin<sup>us</sup> hab<sup>et</sup> debet
- D**e 2<sup>o</sup> gradu g<sup>re</sup>platois et d<sup>is</sup>mo g<sup>re</sup>fectu ibid<sup>e</sup> e<sup>ss</sup>ente
- I**n quali statu sit g<sup>re</sup>platin<sup>us</sup> in 2<sup>o</sup> gradu g<sup>re</sup>platois
- D**e duob<sup>us</sup> mo<sup>di</sup>s silen<sup>ti</sup>ij et solitudinis
- D**e naturali secreto
- Q**uo<sup>o</sup> corp<sup>us</sup> g<sup>re</sup>platin<sup>us</sup> deat ordian<sup>u</sup>m. et de i<sup>n</sup>pedim<sup>en</sup>t<sup>is</sup> adu<sup>er</sup>sitatibz
- D**iffusa<sup>nt</sup>. quo<sup>o</sup> v<sup>er</sup>ita g<sup>re</sup>platin<sup>a</sup> sit p<sup>er</sup>fecta. et p<sup>er</sup> s<sup>u</sup>bi i<sup>n</sup>pi



- 24 De profectu magno quē gteplari alijs afferunt
- 25 De nō sit supbia tendē ad vitā gteplatiua qd oñd p
- 29 De excellētia gteplari sup actuos
- 30 De nātate grē dei ipi gteplatio
- + 31 Qualit̄ aīa in gteplacōe dicit̄ elenai sup corp⁹ et  
quodāmo ipm̄ deservē. et efficit̄ simplex et vnica
- 32 De cōcōna lib⁹ origē pith⁹ de s̄vittōe de gteplacōe
- 33 De 3º gradu gteplacōis. et similitudinē qdā mālōs
- 34 Quomō fortis p̄sencrā nōia ē. declarat̄ p exemplū
- + 35 De impedimētis p̄hibz ne possio quis mōtē gteplacōis apud
- 36 De qbusdā adhuc alijs impedimētis in via ista
- 37 Quidā modi meditati q̄ pnt̄ seruari in gteplacōe
- 38 De mō gtepladi quē b̄s bñ tenuit̄ i p̄ncipio
- 39 De alio mō meditati p exemplū meditati
- 40 Comēda ista mōi gteplacōis fecit̄ vtilis et leuis
- 41 De mō se visitadi in gteplacōe scdm̄ istū modū
- 42 De t̄bus dei iudicijs an̄ oculos mētis r̄uotadis p mōi
- + 43 Quō quidā deficiūt in p̄sencrā fortis. et iō in gteplacōe  
mediū p̄ficiūt.
- 44 Quidā ymaginā mōtis cū t̄bus tabnatut̄ fici p̄ci
- 45 De t̄bus mōis quib⁹ grā dei det̄
- 46 Prolog⁹ in trattatū dñi ioh̄is Gerson Cancellarij p̄fici  
de gteplacōe ex gallico in latinū t̄plari. *Causa  
quā de m̄a tā alta gtebit gallico. et simplicib⁹ illat̄*

**M**itū nōnulli fortasse poterūt ac q̄e p̄uide  
Cur de materia tā sublimi. p̄ura de vita gte  
platiā p̄pserim. trattatū p̄ntē p̄dotis. simpli  
tibus q̄. videt̄ forib⁹ meis. ac etiā lingua mat̄na  
gallicana. et nō pot̄ f̄er mōc latino. ip̄s p̄a āplia  
tibus cū ista m̄a ad illatōes nō p̄t̄cat simplici q̄



Ad qd ego inqna. Quia em in libris varijs doctor  
stor de vita pta subtili tractat. vtpote a sto **Gie**  
**nonio**. in moralibz. necno a bto **Bu** sup catura. Itē a  
**Richardo** de sto victoe. et a qplibz alijs. ad dicta qz  
eruditi pte ofugiu facie pnt. Peto talibz pte talia  
suppedeo. Sed ē secus de simplici et illatis. pfer  
tim foribz meis quibz pnta confedo de ma gtepla  
latior scimoes intellige nō valētibz. Et tū dicat  
**Aplē** q mulier inupta et vgo cogitat q dñi sit vt  
sit pta corpe et spū. que at nupta ē cogitat q pti  
mudi quomō placeat viro suo. Deo vali⁹ et quēcūq  
me apilae et pte nō posse iudico. Dñs meis foribz  
q dei grā pdeu absqz nūmōij vincto vniū pposuerit  
q quomō ipē deo placē poterit eide famulādo gte  
eius amādo et honorādo. Nec eaz me simplicitas  
ab ope illo retardāe habet. cū scdm intellectū suū  
capacitatē velim pcedē quē in eis exptus simy.  
nichil itāphensibile dictū⁹ a difficile. **Ca. 24**  
**hātura magna et snā nō ē oīno gteplatio nra**

**Q**uāvis at capia pte et hātura. erudimoz le  
gis dñe ac scire pte nō modicū ad apicē  
gteplatois volāe cupietibz pteet annūculū  
nichilomin⁹ ad ipm mūdū obest multū phbne.  
nō quidē ex se. sed occasiōe inflatiois ex snā puei  
ente et accepte. Impossibile at ē ad verā gteplā  
alio mūdū q p hūilitatē pueire. Sicut d' **Aplē** **Bi**  
quis iter vōt. videt sapiēs ēē in hoc seculo stultū  
fat ut sit sapiēs. h' est. intellectū suū hūiliet. stultū  
se reputat reppu dñe sapiēs. pnta nō valēs qphē  
de dei iudicia atqz opa. Hic ē q in gteplatois at



q̄sioe p̄libz st̄ctiss. viā ad eā p̄ueniēdi. nil tū  
recludit. q̄ q̄ se hūiliae. & dignat̄. s̄bz eoz ite  
lectū occupado & submittēdo mistēis redēptōis dñi  
n̄r. s̄bzq̄ factis tā hūilibz et exemplis relictis.  
Et tū p̄ istud ostēd qd̄ tā hūile atq̄ bassū & non  
atrans. s̄bz & et latio i r̄manq̄ laborat̄. Sicut dicit  
dñs in v̄itate sensu s̄bz. capite incedēs lenato. in  
magna s̄bz s̄bz itellectu reputatōe et s̄bz sue. p̄er  
nētes itellectu effiaq̄ in par. ualq̄. nūq̄ p̄ ostēd illd̄  
hūile potest introire. q̄n potiq̄ offendēs abibit  
retorsu ad instar quorū dñi n̄r discipulox de  
quibz s̄bz & q̄ abierūt retorsu. cū s̄bz cū capē i  
intelligē nequerat de s̄bz corpis mistēis dōctē

**Q**uia de re etiā accidit. quosdā doctissimox optasse.  
q̄ v̄tinā ad tāta s̄bz nūq̄ p̄uenissent. si potē per  
māssent in sua simplicitate q̄admodū n̄res eoz  
s̄bz h̄atura. Nō v̄tē s̄bz ex se. q̄ s̄bz p̄fina nō c̄r  
v̄mo p̄dest multū p̄ oem modū ea v̄tenti b̄j. hū  
liter. et in dei gr̄a. si p̄uenit istud ex s̄bz p̄p̄e s̄bz  
p̄bie sicut dicit ap̄le q̄ s̄bz inflat. **Glendit itē**  
et s̄bz q̄plexione at p̄s̄ay v̄rietate. **Expiat**  
v̄mū op̄imū obē nō parū febribz laborat̄. Sicut  
ensem furibz q̄ quippe cū seipm̄. tali mactet.  
Videm⁹ ead̄ oculis egr̄is. odiosa eē lūcē. q̄ p̄mo  
delectabil̄. dulcis. et amabilis ē. Sicut ē de s̄bz  
q̄ ip̄a s̄bz h̄or. n̄ibus iordiatō atq̄ idip̄o per  
abusū multū ē dāpnosa. **Captus tertū. Qui ad**

**S**icut d̄ **q̄emplationē meliores s̄bz.**  
beatz **q̄d̄ in m̄alibz** Sicut quidā n̄atū



à ex aplexione. ul' cōsuetudinē ad extēiora. occupa-  
tionesq; tēnas ita inclinat. q; ad grēplacōē se-  
denāe se neqūt. multo at̄ abiliōēs repiūt ad  
vitā actiua. qd' si ad oppositū intērent. i. magnos  
indenti erōēs 2 blaspheमारōēs. Tādō em̄ detei-  
ores cordis tumultu tollent quāto eis libetū ad  
cogitacōēs vacat. **P**roq; tales in actiua seipsos ex-  
citare p̄ debent. **A**lij vērō mētēs sūt tam trāquille  
2 otiose. ut si eis labor occupacōis extēpiat. i. ipā  
opacōis inchoacōē succubat. s; delectabili vīvūt in  
q̄sēcacōē openi dei. vīvūt celestie. et h; ruminātes  
atq; tota hūilitate de sua salute meditātes. **E**t  
tales quātū valet mētēs suas ab exaracōē immoderati-  
opis abstrahāt. **S**epe em̄ q; dñi grēplai q̄cti. pote-  
runt. occupacōib; pressi ceciderūt. et sic tales in  
opacōib; extēionib; occupati plū deficiūt q; p̄ficiūt  
**S**ūt alij q; ex cōsuetudinē. à p̄ virtutē. grēplacōis. uel  
dei dilectōē excellēt. à certe eis a suis p̄gritōib;  
adnēt. ut sibi habeāt mētē abilem. et quasi abi-  
dextrā. valētēs se nō vni mō altēi se tradē vite.  
quales ēē p̄latos decet. **M**odo accidit quāq; q; quidā  
deici et hūti sūt de statu p̄mo et gdiacōē taliū. q̄re  
requit q; sepiā ipi errāt tales. si se nimis profundis  
cogitacōib; ingent. distēdo opacōēs et extēiores  
occupacōēs. **E**tia cūeūt q; simplices p̄sone et illiātē  
sūt de alio statu et condiciōē alia. et tales secure  
pūt vīvū in solitudinē. et semp a frequēt cogitacōē de  
cor salute sine alia occupacōē tēna. **I**ta q; videtis  
māifeste q; p̄sone simplices nō sūt r̄pelledē q; eā



100  
cis ē bñ scribendū de vita ista gteplatiā. Videtur  
etiā et vidim⁹ p expiētiā in fr̃is hominib⁹ et in  
aliquib⁹ fēminis. q̃ plus p̃fecerūt in dei amorē p istā  
vita gteplatiā. q̃ fecerūt vel fatiūt plures magni  
electi. Ratio. Quia ista vita meli⁹ acq̃rit p bonā  
simplicitē hūilitatē q̃ p hūilitatē magnā. Sicut dicit  
salomō de dei sapiā. q̃ ip̃a gradit̃ tū simplici⁹. et  
tū eis ē sermōtiatis eius. Ideo p̃cipit alibi. Quēte  
dēu in simplicitate cordis. q̃ ip̃e ē simplici⁹ et  
reptur p simplicitate. Capitulum. 2. de duob⁹ modis  
gteplatiōis. uno in sciā. alio in affectu. r.

101  
102  
103  
104  
105  
106  
107  
108  
109  
110  
111  
112  
113  
114  
115  
116  
117  
118  
119  
120  
121  
122  
123  
124  
125  
126  
127  
128  
129  
130  
131  
132  
133  
134  
135  
136  
137  
138  
139  
140  
141  
142  
143  
144  
145  
146  
147  
148  
149  
150  
151  
152  
153  
154  
155  
156  
157  
158  
159  
160  
161  
162  
163  
164  
165  
166  
167  
168  
169  
170  
171  
172  
173  
174  
175  
176  
177  
178  
179  
180  
181  
182  
183  
184  
185  
186  
187  
188  
189  
190  
191  
192  
193  
194  
195  
196  
197  
198  
199  
200  
201  
202  
203  
204  
205  
206  
207  
208  
209  
210  
211  
212  
213  
214  
215  
216  
217  
218  
219  
220  
221  
222  
223  
224  
225  
226  
227  
228  
229  
230  
231  
232  
233  
234  
235  
236  
237  
238  
239  
240  
241  
242  
243  
244  
245  
246  
247  
248  
249  
250  
251  
252  
253  
254  
255  
256  
257  
258  
259  
260  
261  
262  
263  
264  
265  
266  
267  
268  
269  
270  
271  
272  
273  
274  
275  
276  
277  
278  
279  
280  
281  
282  
283  
284  
285  
286  
287  
288  
289  
290  
291  
292  
293  
294  
295  
296  
297  
298  
299  
300  
301  
302  
303  
304  
305  
306  
307  
308  
309  
310  
311  
312  
313  
314  
315  
316  
317  
318  
319  
320  
321  
322  
323  
324  
325  
326  
327  
328  
329  
330  
331  
332  
333  
334  
335  
336  
337  
338  
339  
340  
341  
342  
343  
344  
345  
346  
347  
348  
349  
350  
351  
352  
353  
354  
355  
356  
357  
358  
359  
360  
361  
362  
363  
364  
365  
366  
367  
368  
369  
370  
371  
372  
373  
374  
375  
376  
377  
378  
379  
380  
381  
382  
383  
384  
385  
386  
387  
388  
389  
390  
391  
392  
393  
394  
395  
396  
397  
398  
399  
400  
401  
402  
403  
404  
405  
406  
407  
408  
409  
410  
411  
412  
413  
414  
415  
416  
417  
418  
419  
420  
421  
422  
423  
424  
425  
426  
427  
428  
429  
430  
431  
432  
433  
434  
435  
436  
437  
438  
439  
440  
441  
442  
443  
444  
445  
446  
447  
448  
449  
450  
451  
452  
453  
454  
455  
456  
457  
458  
459  
460  
461  
462  
463  
464  
465  
466  
467  
468  
469  
470  
471  
472  
473  
474  
475  
476  
477  
478  
479  
480  
481  
482  
483  
484  
485  
486  
487  
488  
489  
490  
491  
492  
493  
494  
495  
496  
497  
498  
499  
500  
501  
502  
503  
504  
505  
506  
507  
508  
509  
510  
511  
512  
513  
514  
515  
516  
517  
518  
519  
520  
521  
522  
523  
524  
525  
526  
527  
528  
529  
530  
531  
532  
533  
534  
535  
536  
537  
538  
539  
540  
541  
542  
543  
544  
545  
546  
547  
548  
549  
550  
551  
552  
553  
554  
555  
556  
557  
558  
559  
560  
561  
562  
563  
564  
565  
566  
567  
568  
569  
570  
571  
572  
573  
574  
575  
576  
577  
578  
579  
580  
581  
582  
583  
584  
585  
586  
587  
588  
589  
590  
591  
592  
593  
594  
595  
596  
597  
598  
599  
600  
601  
602  
603  
604  
605  
606  
607  
608  
609  
610  
611  
612  
613  
614  
615  
616  
617  
618  
619  
620  
621  
622  
623  
624  
625  
626  
627  
628  
629  
630  
631  
632  
633  
634  
635  
636  
637  
638  
639  
640  
641  
642  
643  
644  
645  
646  
647  
648  
649  
650  
651  
652  
653  
654  
655  
656  
657  
658  
659  
660  
661  
662  
663  
664  
665  
666  
667  
668  
669  
670  
671  
672  
673  
674  
675  
676  
677  
678  
679  
680  
681  
682  
683  
684  
685  
686  
687  
688  
689  
690  
691  
692  
693  
694  
695  
696  
697  
698  
699  
700  
701  
702  
703  
704  
705  
706  
707  
708  
709  
710  
711  
712  
713  
714  
715  
716  
717  
718  
719  
720  
721  
722  
723  
724  
725  
726  
727  
728  
729  
730  
731  
732  
733  
734  
735  
736  
737  
738  
739  
740  
741  
742  
743  
744  
745  
746  
747  
748  
749  
750  
751  
752  
753  
754  
755  
756  
757  
758  
759  
760  
761  
762  
763  
764  
765  
766  
767  
768  
769  
770  
771  
772  
773  
774  
775  
776  
777  
778  
779  
780  
781  
782  
783  
784  
785  
786  
787  
788  
789  
790  
791  
792  
793  
794  
795  
796  
797  
798  
799  
800  
801  
802  
803  
804  
805  
806  
807  
808  
809  
810  
811  
812  
813  
814  
815  
816  
817  
818  
819  
820  
821  
822  
823  
824  
825  
826  
827  
828  
829  
830  
831  
832  
833  
834  
835  
836  
837  
838  
839  
840  
841  
842  
843  
844  
845  
846  
847  
848  
849  
850  
851  
852  
853  
854  
855  
856  
857  
858  
859  
860  
861  
862  
863  
864  
865  
866  
867  
868  
869  
870  
871  
872  
873  
874  
875  
876  
877  
878  
879  
880  
881  
882  
883  
884  
885  
886  
887  
888  
889  
890  
891  
892  
893  
894  
895  
896  
897  
898  
899  
900  
901  
902  
903  
904  
905  
906  
907  
908  
909  
910  
911  
912  
913  
914  
915  
916  
917  
918  
919  
920  
921  
922  
923  
924  
925  
926  
927  
928  
929  
930  
931  
932  
933  
934  
935  
936  
937  
938  
939  
940  
941  
942  
943  
944  
945  
946  
947  
948  
949  
950  
951  
952  
953  
954  
955  
956  
957  
958  
959  
960  
961  
962  
963  
964  
965  
966  
967  
968  
969  
970  
971  
972  
973  
974  
975  
976  
977  
978  
979  
980  
981  
982  
983  
984  
985  
986  
987  
988  
989  
990  
991  
992  
993  
994  
995  
996  
997  
998  
999  
1000

ed. quia pro pleniori satisfactōe in ista materia  
confido. q̃ vita gteplatiā habet in se grad⁹  
et p̃tes. quaz una ē subtilior alia. Et ē tal⁹  
que inq̃nt per rōes p̃datis in ṽcā fide. dei nam⁹  
et ip̃i cēntā. et eius op̃ea. Et valet ista gtepla⁹  
ad repiendū nouas ṽtates. vel ad dedandū et  
docendū. a etiā ad defendendū cōt̃ erroes et fal  
sitates h̃etoz et infidelū. Et de tali materia nō  
tendo loqui ad p̃us. p̃tinet em̃ solūm ad bonos  
theologos. bñ in sacra scriptura isturto. nō at̃ ad  
simplices. q̃ eēt p̃ m̃p̃itacōem. et m̃aculose ip̃is data  
sunt accedit in aptis. q̃ etiā valde simplices s̃ sine  
h̃atūra. et plib⁹ aliis. Una alia p̃s gteplatiōis ē  
q̃ p̃ncipali⁹ tendit ad dei amorē. et ad sapiendā  
suā bonitatē. sine mag⁹ inq̃sitōe clari⁹ agnitōis  
q̃ ē talis de ṽcā fide q̃ data ē eis a certe m̃p̃itata  
Et ad h̃āc gteplatiōem p̃nt p̃tinge simplices p̃sone  
in dimittendo curas m̃diales. et in custodiendo cor



filii pure et munde. et de tali loquor in pnti. Et  
credo q ista sit sapia et gtepla qua pncipali bte  
dyonisi in libris suis de mista theologia edocuit  
et e sapia excellencior et altior qua possumus habere  
in hoc mudo q fuit ei reuelata p bti paulu aplu  
cui ipse extitit discipulu. *Magna dia e int sapiam*

c. v.

**M**agna dia e assignat et sham sedm doctores ca. v.  
sci doctores. inter sham et sapiam. Et pnc  
ipali bte Brida. q sha ptinet ad itellctu  
et queit ista soli. sed sapia ad affectu. Et io sedm  
uome suu. sapia valet tñ sicut saposa ma. q sapor  
respicit affectione. desideu. appetitu et whitate ppe  
istam iest. Et io pt in aqua magna sha uel cog  
mno ee. in quo eit modica uel nulla sapia. Ratio  
q io habet saporu uel affectione ad illud qd ipse  
sit. Et declarat p exemplū grossu. *Ipse em aliq*  
*agnosce mellis natura.* q audit aliq de tali  
natra sine loqui. Vel ead q legit in libris de na  
mellis sine h q quq mellis dulcedine gustauit  
*Ite media agnosce natura ifinitatu.* et sepe me  
lus q ipse infim seu paries. sed qtu ad sensu do  
lus. claru e ipse ifinitos plare ifinitates. no  
p uem sed p experientia. Sic fmo no pt aliq hre  
maxia sham uel agnitione alia psona. sine mag  
affectoe amoris uel odij. apatene ul' displicetie  
ad tunc psona. Et ex alia pte pt aliq cape mag  
na affectione uel apatencia alia. sine magna ei  
agnitione. *Unde dicitur qd q sedm h possunt gup e et*  
*itellige posse ee magna sapiam in aliq. sine mag*



uel clara agnitioe. et clara et magna sciencia seu cog-  
nitione. sine multa uel magna sapia. *Nullus dicitur appellari*

**S**ecundu[m] usu loquendi *sciens. n. bonus existat. ca. 6.*  
giore dicuntur contra aliquid magni deici. theo-  
logi et philosophi habent sciencia[m] quod sit istum  
in prima parte gregorijs de qua locutus sum. Et in tali  
gregorijs videntur posuisse philosophi felicitate[m] uel  
bonitudinem humanam. Sed hoc dicitur e[st] minus rectum et abusu[m]  
loquendi. si tales deici habeant cum cognoscere eor[um]. ar-  
dente affectione per dilectionem ad deum. et ad hoc quod  
facit ad eius amorem. Et siue tali dilectione et caritate  
non potest esse posita ipsa felicitas in gregorijs. Nec fuit  
unquam intentio aut alia sicut ego teneo. Et quod alii  
fecerunt sunt ab ipso apostolo reprehensi dicente. quod illi qui dice-  
bant se sapientes hoc est habere sapiam. facti fuerunt stulti  
et cum assignati. Quia cum agnoscisset deum non sicut  
deum ipsum glorificauerunt. nec sicut deum amauerunt.  
nec gratias ei reddiderunt sed enamuerunt. Et hoc  
quod possimus videre. quos uenerunt loquendo. dicit debemus  
sapientes. uel habere sapiam et quos non quantum habent  
existerint. *Quomodo simplices et p[ro]p[ri]e p[ro]ut ad sapiam*

**C**ognicio uel scia p[er]tingit p[er] ex[em]pla filii. *ca. vij.*  
qui habet de deo per ueritatem et solam fidem sufficit ad  
p[er]ueniendu[m] ad talem sapiam sicut dicitur quod amor  
rem dei et seruicium. et eius honorem. Et ut in quod  
sicut dicitur apostolus quod simplices p[ro]ut habent felicitate[m]. ar-  
dendo hoc quod philosophi testificati sunt de deo et angelis.  
et ponit secundum hoc cogitationem suam. *¶* Per hoc autem ostendit  
quod christiani simplices habentes fidem firmam de dei boni



tate . et scdm hoc ardentē amāt . vñs habet sa-  
piētiā . et poa⁹ debet dia sapiētes . q̄ quicūq; alij  
hāt existētē sine amōe . et sine affectiōe ad deū  
et p̄s eius . et eōā plus placet deo tales q̄ alij  
**E**t q̄ plus ē . tales hāt sine affectiōe . deo duplici-  
biles sūt . existētē sicut sal corruptū . et sapiētes  
ifamati . Et patet h̄ p̄ exemplū grossio **S**i p̄-  
vñs habeat filios duos quoz vn⁹ nichil scit de  
secretis sui p̄is . sed solū . q̄ sit pat̄ suus . et q̄ totū  
ē suū ab eo habeat . et q̄ debeat eū amāe ex toto  
corde et ei seruire et eū honorāe . et sic facit de  
tota sua affectiōe . **A**lter at̄ fili⁹ multū sciat de  
secretis p̄is sui p̄ reuelatiōem a p̄e sibi fratri et  
de talib⁹ facit loqui magnimiter . et tñ nō habebit  
aliquā vel quasi nullā affectiōē dulcē et amōsā  
ad p̄em suū . neq; ad obsequiū eius . **I**ste statim⁹  
peto quis illoz filioz a dicto p̄e plus amabit⁹  
et plus honorabit⁹ . et magis remunerabit⁹ . **N**ō est  
dubū qm̄ p̄m⁹ . et nisi a p̄e suo . p̄t talē affecti-  
ōē ad ip̄m habitā . instruet⁹ apli⁹ de secretis  
p̄is sui et de tota ei⁹ hēditate . secund⁹ at̄ q̄dēna-  
bitur . p̄t p̄ā ingratitudinē et maliciā . et p̄t  
abusū ggnatiōis secretoz sui p̄is sibi reuelatoz  
ab eodē **Que sūt opa p̄ que de⁹ p̄fcti⁹ ggnit⁹ . m̄ s**

**O**larē iā ostendi sicut in videt⁹ nō frustra  
et p̄tinēter ē loquēdū simplicib⁹ de vita  
ḡteplatiua . p̄ m̄ductiōē eoz ad dei amorē  
et ei⁹ degustatiōem et sapore p̄ fructū dulcē et af-  
fectiōes . sicut p̄ p̄em bonā timore et scy . p̄ ardē



desiderium. p. displicentia et ista offense digne p. p. p.  
et sic de affectibus aliis. Et quantum ad h. cognitio ul  
sua lra. seu lra. nō requir. vltra plenā grossāq  
fide seu credulitate quā tales simplices tenet de deo  
et de sua potētia. sapiētia. et bōitate. de suis mādāt  
et misterijs gñalibz de nrā redēptōe. de paradiso ac de  
inferno. Et nō ē exile posse arāre sapiām huiusmōi de  
qua dicit Testat. enī Guillelmus doctor eximius q. inter  
oīa dei opēa. nullū plā notificat. et agnoscē facit deū  
suāq bōitatē q. ista declaratio q. cū spūali placēda re  
cipit in aīa. ac ipē deus. eā secrete visitat postq. se. p. fide  
humiliant. aī. eā maiestātē. Et si ita ē pmo q. ita ē p.  
tot q. simplex et illūta p. sōna meli. agnoscit deū amādo  
enī. et in aīa sua eius opā recoleto p. dicit. ē. q. facit  
p. q. tūc q. lra. et p. p. p. opa ceteriora. et p. vob  
natalit. acceptas. Vñ dñs nr. ih̄s xp̄s p. suo grādo agit  
quia abscondit h. alta misteria a sapiētibz. et p. uētibz huius  
mūdi et reuelant ea p. uisibz. Exempla etiā sup. pōita  
de īfinitatibz. et melius natā h. declarat manifeste.

**P**ostq. Cōtinua. seu epylōga dīcōz sub virtutē. c. vii.  
reppōdi et idē assignam. q. ob cām nō gillit  
q. sēbē in simplici bz p. sōis. s. vobis sōis. mēis di  
lectis p. genealogiā carnalē. et si deo placet plā per  
spūalē affinitatē. nūc itēdo dēscēdē ad p. sēdū q.  
cōcepi demonstrādo vobis aliquant. et modo grosso. iter  
vire gēplatiē. illi q. ad vos p. tūc p. t. q. p. dūcē potēit  
vos sufficē ad verā sapiām et vñz salutē. Quia ut  
Aug. testat. plures simplices absq. sapiā opati s. m  
lūte eoz habēdo fidem. p. em. et caritatē. Alij at. cū sua sapiā



diuersi sunt in studiū inferri. **Dimittam** igitur tales  
sapientes se deponere sic dicit **Quidam** et nos tota simpli-  
tate quam saluamur. **Ca. x. Amor dei principium est vite gr̃e**

**R**adij et initium vite gr̃eplatiue debet esse **platiue et finis**  
dei dilectio. h̃c est quod eius amore dimittat vicia mu-  
dana deorsum cure terrene et occupationes. se totum  
tradendo ipi deo. **Beatus** autem sanctus seipsum deapit. et  
sepe non puenit ad finem laudabilem nisi se emendauerit  
sicut sunt qui se tradunt religioni extra studia. extra mundum  
non per dei amorem. sed propter pigritiam. et farte mundi laborem  
subfugientes. Vel propter habere boni vite. a propter vanitatem  
et superbiam. cupientes reputari magni electi. a deuote  
personae. Vel etiam propter ciuositatem. sibi solum propter scire quod  
mundum plures fecerunt philosophi. **Finis** etiam vite gr̃eplatiue. debet  
esse amor dei. h̃c est quod pro eius dilectione et amore nitatur de  
bono in melius proficere. et quod velit se abstrahere ab omni alio  
opere et occupatione. Et quod dicto quod debeat se abstrahere  
ex toto ab alijs occupationibus. h̃c intelligo de hijs principalibus  
et de tali quod notabili impedit sua gr̃eplatiue. **Et** tunc  
enim quod modica et temperata occupatio aliquam necessitatem est. et  
valde proficua ad vitam gr̃eplatiuam. ad pigritiam. a etiam  
malam tristitiam depellendam. **Predicta** apostolus affirmat idem  
plenitudo. i. finis legis. **Dimic** est caritas sine dilectio.  
Et ideo in lege dei quod dicta est sapientia. uel theologia. iste  
excellenter appellari debet nigr. quod plus amat deum. Iste  
etiam habet vitam. statimque nobilioris quod melius diligit et plus  
Et quod vita gr̃eplana quicquid est de se ad bonum amandum  
deum sicut scola uel studium ubi melius ista ars. sibi dilectio  
acquiritur. Et ideo vita ista plus laudatur et approbatur in sacris



scriptura et a suis doctoribus. et principali? p. veni deū ad  
ihū xpī q. ista dedit sententia. q. maiora meliore pte degerit  
et q. ista pars? Certe q. illa pedebat ad pedes ihesu et  
audiebat verba illius. et audiendo. de suo amore ipsam abbat  
**V**eni ē tū q. aliquis p. interdu in vita sua actua. p. q.  
deū amare. q. alius facit in vita sua q. teplaia. et talis  
ē magis p. fectus. q. nūc sit in statu nūc p. fectus. q. cō  
teplatiua. **E**x quo vltius patet illos decipi. putantes  
vite q. teplatiū finē ēē solū scire vel acq. nōnā v. ita  
tes. p. mo potius finis p. n. palis eius ē deū diligē. et  
de gustare. q. bonū ē et suauis sit ipē. Quis iste p. p. or  
seu gustu vel attritu. a p. n. palis illud p. timentū p. t.  
dici fore vni modū agnoscēdi. q. amor ipē. g. m. n. o. ē  
sicut **A**ug. testat. Que cognitio talis ē? ita scēta  
q. a nēme. nisi eā habēte p. p. it. quia p. verba a d. o.  
trina expliat et demonstrat nō p. t. aliter. q. admodū d. i. a.  
polet de i. r. m. itate valida. q. dolore huius i. r. m. itatis nullū  
tā bene sentit sicut q. ista p. n. it. **Ca. xi. Q. amor mūdā**

**Q**upies itthoac et scire seu mūdū p. mo ē remouēdū  
arte bene amādi deū p. vitā q. teplatiua. p. mo et  
p. n. palis toto conamine laborare debet ad remouēdū  
amorem fatuū et cōtū. que appello vocabulo g. n. ali. amo  
re mūdānū. **A**mor enī mūdānū iste ē ut glutinū quiddā  
alas aīe p. p. itales p. p. diens. ne se in altū potest subleuē  
**E**st etiā sicut calx seu cōmētū tenax et forte. pedes aīe  
retinēs ne libē p. t. asire valeat. **A**ntiq. q. p. t. iste amor  
cathene silū tenēs. et alligās aīam ipi corpi ut ab eo  
nō se potest elongare in silitudinē vni vrsi uel symee cō  
tinue se vertētis et g. n. ali. seu cōmētū colipnā a  
p. lare cui alligata ē vltia t. asire nō potest. **I**te ē

. glia

. alix

. cathē



sicut trita quida alligata symee .p. que iuncta. aia  
ipam affixa tenet semp. phibet fuga eius loquere. qd  
cna cna aliqu fugiente reapphetat. **E**st insup. ppedibz  
abus oues rapaces alligato pedibz deferunt. 2 sic pa  
ferunt de plibz figuris qd ppat. **E**st. amor e regina  
alla pessima. qd statuit et fudant babilon. ciuitate  
ofusome. 2 nimia ifualis i creatura huana. **E**st  
em amae seme typm. usq ad gteptu 2 nichiliposione  
dei opotens. **E**st item tra mala stolis 2 maledra  
no pducens fructu qd tulit. bonu. **E**st et cadaner.  
phibens carnu iuerti i artha. h. e. aia i hoppiau ce  
lestis paradisi. **E**st postremo gerit typu fatue muliere i fatu  
garnetis 2 volutatis. 2 ta horrible prepitu exaratis per  
suas fatalsas quas iducit i domu ipig aie sine cessante  
qipa aia cogit exire ppu domiciliu. et ppus fte qd ee  
debet. verus hoppes no pte ubi habitae si ubi abscedit.

**E**x quo *Ca. vii. Qual' sit pena dimittendi amore mundi*  
 amor mundi seu mundanus talis e' q' p'diximus. et q'  
 amor boni illuc puenire no' valet ubi iste habitat.  
 oportet se q' inde expedire et remouere et ipm' totalit' r'ip'e.  
 cuiusq' ciuitate cofunde. atq' ab hospitio suo expelle. Sed  
 heu hoc facere e' multo difficile q' pler' credunt. Et qualis  
 pena sit isti meli' p'cipiunt. q' seipos a tali studet alienare  
 q' cet' q' de h' nullu' op'ntu' faciunt nec ad h' nitunt'. Sicut  
 un' ancilla. q' g'strata et capta sit op'edib' no' p'cipit.  
 et cu' sup'sedit glutino. no' sentit se anexa quisq' retende  
 voluerit et in volare. sic et in p'posito. Inde accedit plangit  
 et t'stina istis q' nouit ad dei amore g'u'tu'. Sicut  
 cu' ipi dolore et pena multo plus q' antea. Hor etia



facit dyabolus quia inimicus salutis. tunc tales magis  
nititur retrahere. Quodmodum cattus solet muris facere  
nimis ab ipso se voluit elongare. Aut etiam sicut  
iudex aliquis. captivis suis a captivitate sua fugatis.  
Tunc enim clientibus suis mittit ad reducere tales. An  
autem non mittebat eos ad regnandos. Ideo fit nunc est quod  
verus deus amoris salvator noster Iesus Christus. attrahat ad  
se animam illam. quam esse voluit suam amitam et sponsam in  
struendo eam in arte vere dilectionis et boni amoris. Attrahit  
autem ista facit ipse variis modis. modo per supplica-  
tione. et secretas monitiones cordis interius sine alio  
medio. Aliquando per medium angelum. Sepe autem mediante aliis  
hominibus tradentibus doctrinas et bonas instructiones. Iudicium  
per magna beneficia. et dona diversa. Quia etiam per adu-  
sationem et tribulationem. siue sit ex infirmitate paupertate aut  
ex aliis guerris. siue ad multas temptationibus variis. **Ca. 13.**

**Quomodo aliquis amore mundi possit deservire. per exemplum**

**S**ancta anima in carnis sententia se gravitate et  
durum iugum seu grave onus terreni amoris. ac-  
cipiens appropriat deo sponso suo et amico dep-  
cat in hec verba. Trahe me post te. currensem illi in  
odore rosmarini tuorum idest tue dulcedinis. Et patet modo  
deus omnipotens facit suis famulis. Ipse enim eis inmittit qua-  
dam dulcedinem. a odore. a sapore intus vel gaudium  
quoddam sobrietatem. unam claritatem. pacem. dilatationem mentis.  
gustum. a etiam sonum sine sono. Et breviter loquendo est  
quidam affectus et appetitio et quoddam motum quod sibi non  
potest nec verbis explicari. sed sentit bene. Et tunc ipsa anima  
devota. expedit se de ligamine et nexu huiusmodi amoris.



mūdān. nec ē tūc aliqd hui⁹ mūdi. qđ cā retardāre  
potest. nō dīuīcie. nō carnalēs delectacōes / nec cibi dīpot⁹  
delectacō / nec ludus nec iocū⁹ aliquis. *Inde mūdān*  
*hōies pleni amorē fatuo multū mirāt⁹. et totū in*  
*densū et subpānatēm gūtūt. et fatua putāt oīa*  
*frā istīgnorā aīe a deo sic attratte. Ratio qz videt*  
*ipām pperne. et delīnqre que ipī amāt et bōa valde*  
*ēe iudicat. Sed in rei vērītate ipī ignorāt quomō*  
*st aīe talīz et quid nīz se senāt. Vident⁹ māifeste*  
*qz si inter cētū canes. habent⁹ qtuor venatī. qui*  
*pēunt ceruū. quē ipī nō videbāt. nec etiā alij canes*  
*statī istī qtuor canes venatī senātes odorē ceruī*  
*post ipm cūtrēt. et vestrīa īsequētes. nec ipos*  
*refīnāc a tetrālīe potīt īpedīcētū aliqd obstas*  
*nec seps. nec rūbus. nō rīuus nō lapis nec etiā*  
*ab⁹ in ītīne obīettus. Alij at canes. nō pēpīctes*  
*ceruī odorē. a q nō sūt venatī. s̄ ignobīles et crassi*  
*corrodētes forte cadauer aliqd. tales nō īsequēt⁹*  
*ceruū. n̄ forte ad modīcū pparij. et h̄ ideo qz alios*  
*videt cūtrētes quatuor. ideo ērūt et ipī s̄ nēq*  
*cessabūt. tōj cētī stupefactī de alijs qtuor. quāc*  
*se ī vānū cūtrēdo verāret. Nō em̄ pēunt qđ istī. Ipī*  
*at qmīe ad cadauēa corrodēda sūt ībēti. Caparett*  
*nūt. habētes bonū dei odorē. de bōitate. de glōria*  
*celī. istī qtuor canibz venatī. Alios at mūdānos*  
*metū de dei bōitate et glōria celestī et pēndēs. alijs*  
*Sed. legē vel audīe s̄rāz vīras. nūtrū pdest ad q̄rēplā<sup>des</sup> ca. 12.*  
*etiā amorē istū mūdānū depellūt et rīmōc h̄*  
*ab hōīe. sacra p̄ptura. et s̄rōz exēmpla. lecta*

cy

x  
p vestigia

r 12



denote et audita et sedule recogitata. de q<sup>o</sup> tunc  
exempla nō ē nōm. **E**nt em sine nuō. condieq.  
expiūt in psonis se tradentibz ad vitā meliorē. fa-  
lutēq<sup>ue</sup> suā diligēt pēlantibz. **A**ccidit sepe q<sup>o</sup> istis  
frigidus. a certe tēptatōibz veratq<sup>ue</sup> aliq<sup>ue</sup>. accedit  
ad sermonē. a ad aliu<sup>m</sup> libri lectionē. et subito  
nec transibit hora. q<sup>o</sup> inter ūba q<sup>ue</sup> tibi audiet.  
leget a respiciet. ipse cōsequet<sup>ur</sup> letitiā quādā. et  
suū calorem. et a suis tēptatōibz liberatū se sentiet.  
**E**t cognosco. q<sup>o</sup> reperies te idmiratū corde. ad habendū  
denotem. si applicuit. aliu<sup>m</sup> salubri doctrine. a vite  
aliu<sup>m</sup> p<sup>er</sup> a p<sup>er</sup>. satis facili<sup>ter</sup> sentiet infnā dulcedi-  
ne. et tūc. q<sup>o</sup> si intetur ad istā habedā. sine  
medio tali. sūz q<sup>o</sup> simpli<sup>ter</sup> se daret ad cognitādū de-  
i bonitatem. **R**ec mirū p<sup>ro</sup>dm q<sup>o</sup> **bis** in regiō de h<sup>o</sup>  
adducit exemplū. **E**xpicia docet. q<sup>o</sup> solis tota  
et eius p<sup>er</sup>fecta claritate intueri nō possum<sup>us</sup>. sed ipm  
videm<sup>us</sup> in nōtibz in q<sup>u</sup>ibz repledet **E**ih<sup>us</sup> nō papu<sup>m</sup>  
dei claritate et ei<sup>us</sup> dignitate in suis suis ubi mirabilis  
reducet. **V**alent enā et opant<sup>ur</sup> ad optinendā de-  
uotionē istā p<sup>ro</sup>z mēta. quoz dicta recitat<sup>ur</sup> et de-  
uote recipiūt. tū quib<sup>us</sup> tali mō q<sup>u</sup>dam<sup>us</sup> loquimur. cor-  
p<sup>er</sup>ta p<sup>er</sup>legētes. **S**ic q<sup>o</sup> patet q<sup>o</sup> p<sup>er</sup>ficiū sit. s<sup>u</sup>z  
dicta et uerba lege attente uel audire. **R**osio enā  
q<sup>o</sup> ex tali lectione nichil retineat<sup>ur</sup> nisi pro tali hora  
s<sup>u</sup>z em frustra et incōgrue d<sup>icit</sup> m<sup>us</sup>. ūba sua. tibi  
appellauit aīe. **N**ō ē mirādū. fume p<sup>ro</sup>uali de-  
petie tales q<sup>o</sup> se studio sacre sēptulū elōgāt exūtes  
maen. et in deuotione sua sūz. **Cap<sup>itulum</sup> 14. De Angelis**



*suffragijs. et de quibus aliqz hominū ppa: adiuta habet!!*

**C**onsequēt nisi nobis scōz angeloz adēt frēq̃  
auxilij? quē sufficeret eūte. a euade fraudes  
laqueosq̃ nimia? Certe nulla. Idēto angelo  
nobis in custodē deputato. honorē magnū ac rē  
icā semp apēdē debem. **N**ec etiā in locis suis  
posui secretis et p̃natis. nichil ihōeste p̃trates  
quo eius p̃sentiā offendē possem. **E**st hoīes  
quidā. nature tam laudabilis. pleni gratitudie  
et recognitiōe acceptoz a deo. q̃ in p̃p̃eīs eide  
famulat. et meli⁹ q̃ in adiutibz. et tales ip̃e  
nutrit sp̃i⁹ in p̃p̃eitatibz. habetq̃ paradisi in  
hoc mūdo et in fūto. **R**atio q̃ ex corde toto i p̃fō  
nō cessant laudāe deū. et grās age de collatis  
būficijs. **E**t ip̃e videt. et in veritate sit ē. q̃ q̃  
tūq̃ bonū h̃et modicū et exigū ab eo acceptū  
sit carissē et valde gratant accipiedū/ nō p̃p̃t  
donū. s̃ p̃p̃t eū a q̃ venit sub tale donū. **R**ecte  
sicut fili⁹ bon⁹ in fr̃a aliena positi multū gaudet  
cū recipit qualecūq̃ locale a suo p̃re trāsmisissū.  
et care tenet. **E**t si a casu accidit deū remouē  
būficia sua a talibz de quibz locut⁹ sū. statim p̃mittēs  
eis aduēte adiutates. ip̃i filij h̃o gratant. acapuit  
tāq̃ a deo veniēs. et isto mō sicut in p̃p̃eīs **E**t  
sit de corde dulci/ oī tpe deū benedicūt/ et laudat  
de quoz nūc fuit beatus **Iob** p̃dij sua hystoria. et  
plures alij. **S**ed et sūt alij alij aīn et gaudis  
plū idurati. et qdāmo natē asimine. q̃ stimula  
volūt et tales meli⁹ accēscant ad deū p̃ tribula



et adiutritates / quos ad se trahit de omnes sicut in  
 pueri separata ab ea. **O**rdinat enim per aliquos ut sedat  
 puer / et sic clamans ad eam reuertitur matrem. et lacrimas  
 que in uulnibus suis suscipit. adhortans ne se de cetero  
 ab ea clonet. adiciens quod alibi non in mala sustinebit  
**E**t in ueritate loquendo. nimis pauci reperiuntur qui sic  
 uiuant et fudibus. ex toto corde certissime iunguntur  
 ad deum. et ad eius auxilium in uera et bona humilitate  
 quodammodo et adiutritate faciunt. cum se senserint desolatos  
 nescientes ubi habere reuersionem nisi ad deum. **E**t hoc specialiter  
 quando non sentiunt dolorem illa hora. qui sit domino impedimentum  
 intellectus. quando prius conuertitur ad cogitandum deum et seipsum  
**E**t quoniam uidetur quidam sancti. cum dimittuntur grauato  
 infirmitate. ipsum deprecantur. quatenus deum per ipsum exoriet  
 sanitatem impetrando. **Q**ui inquit iste sanctus deuotionem ha-  
 betis apostolorum et melior esis cum in infirmitate. an ex-  
 er. **Q**ui uidetur. quia in infirmitate. dicit sanctus. **E**t ego oro  
 deum ut uos in tali statu conseruet in quo melior esis  
**E**t licet aliquis optet transire in transiit. et cessare  
 ab eo propter dolorem quem sentit ad prius prout dicitur **apostolus**  
**I**psa tamen generat et apportat fructum valde placabilem  
**V**idemus in pueris stolaibus quale profectum reportat per  
 suas uapulationes et correptiones. quous ad horam eis hoc  
 fit diuinitus **E**t breuiter loquendo non est aliquid. quod sic uita-  
 liter eradicit amorem istum mundanum a terra anime. quod  
 modum tribulatio huius et patiens recepta et separata erubet  
**E**t quod plus est ab isto amore. profectus non potest quous sequestrari  
 sine tribulatione ab exteriori adiuuante. uel accepta per uoluntatem  
 primam et carnaliter mortificatorum in miraculose aliter

cy<sup>iii</sup>

no



fiat et p dei donū ppale. Incipit loq de scala gte  
 placis dei. cuius tres sūt gradus. s. hūilis pma locq  
 secreti et silenti. fortis pscenā. s. b. vūd. p. t. a. r. e. t. a. n.

**H** d ptingedū ad fructū vite gteplatiē et ei9 alti  
 tudine. nre ē scala vi. et sic ascende. pūcipali-  
 ter in se gradus gūctē. quos nōtare possum9  
 pman hūile. locū secretū et silenti. et forte pscenā  
 Iux istos at gradus tres pūcipales. plures sūt medij  
 sed min9 pūcipales. p quos fit ascens9 de alto in altū.  
 et de vūte in vūte. quousq puenit ad sūmitatē ar-  
 boris seu mōte gteplacis. **T**hūilis at pma hec incipit.  
 locus qctus et secretus cū silentio mediat. fortis pscenā  
 sūit tūminat9. **S**ed anteq ad hor tū pscenā ei9 de-  
 scenda. pro mee ymaginātois meli9 intellectu et gphesiae  
 aliqz vtar. naturalibz et intelligibilibz similitudinibz. ad  
 vūdendū. quid nos oporteat face pūq ad dei dōre  
 pfecte veniant9. **N**ō em sine medio de ipfetto ad  
 pfectū trāsire valent9. **S**ic subito quib et repēte fit  
 sūnt. et in vūtibz pfectus. s. acqrit ipā in similitudinē  
 opatiōis nālis q pcedit ab ipfetto ad pfectū. **I**gnis  
 em ut videm9 p fumū incipit. post q ē flāma tū fum9  
 deinde ignis purus et clarus et lūdens i carbone.  
**S**ili9 granū i tra sēminatū. pmo putrescit. **2**o gūmat  
 postea se leuat ex tra. crescitq usq ad maturitatē.  
**E**t plāta trāplātāda in tra sterili cens. pmo eradicabit9  
**2**o replābit9. et erit tū mortua. postea viredescit et in  
 altū succrescit. **N**ō nō ē vide in alijs nālibz p totū  
**P**arformis volens vūte i vita gteplatiā. in suo iūio  
 nō pōt habē pfermōne. qm pōt9 oportet eū pūb emittē

ne filius p

2<sup>a</sup>

3<sup>a</sup>



fumū duplicē. de vita sua p̄teita. et cū fletu amē  
 et seipm turbat. sine magna ḡsolacōe. **P**ostea veiet  
 flāma amoris cū fumo tali. **P**ostremo amor p̄m̄ sine  
 fumo. **I**n statu p̄mo mortificabit̄ vita casual' p̄teita.  
**I**n 2<sup>o</sup> germīabit alius ex fā. **I**n 3<sup>o</sup> fructus erit p̄fectus.  
**E**ili mō in silitudinē plate. eradicabit̄ talis. de tra  
 mala et sterili vite mūdane. qd̄ fiet cū pena magna  
 et labore. **P**ostea replabit̄. ubi adhuc lemiter sus  
 tinebit ḡuitates. vltiade beo erit radicata fortit. et  
 p̄fectus afferet fructū multū. **T**res statū istos cō  
 uelent quidā assignant dices. q̄ in p̄mo aliq̄ lāguet  
 amore. **I**n secūdo morit̄. **I**n t̄io ac vivit amore sicut  
 patebit manifestius in sequentibz. **Quomō debz capi**  
**P**rim<sup>o</sup> grad<sup>o</sup> a labore vite actiē vita ḡteplana. ca  
 p̄tines ad statū incipitū ac p̄fectoz ē hūis  
 ḡfessio. p̄mā mediate. qua quis in se amore  
 mūdani cū desiderijs p̄ius mortificat. s̄l et motū  
 illiatos. et ḡsuetudines malas. **H**ec carne castigat  
 et domat. ne rebellat aīe. sed ei sit subiecta. qd̄ fiant  
 p̄ ieiūū. vigiliās et abstinentiā. afflictioēs. lacrimas  
 gemitū ac sup̄bia crebra. et etiā p̄ corpale exar  
 tione seu labore s̄dū statū suū. **Q**ui em̄ dī p̄mā  
 talē. a sine labore hui<sup>9</sup> mō. repetere vellet vti p̄fecta  
 vita ḡteplatiā. hic se seductet. et ḡpariet volent  
 vno saltu mōte altū constende. **I**deo dicit **b̄s ḡp̄**  
 aliq̄ p̄. q̄ vita actua q̄ s̄ra ē in laboribz 2 afflictioibz  
 corporalibz. debet assūmī dī ḡteplatiuā. tāq̄ ap̄tas  
 vna p̄illa. **D**e quo habem<sup>9</sup> figurā in iacob q̄ seruit  
 q̄ iachel representate vitā ḡteplatiuā. p̄ tū ei suppo

fig<sup>2</sup>



nebat<sup>r</sup> lya. eius soror p qua vira actia designat.

**E**x quo trahit<sup>r</sup>. q iuuenes pleni adhuc carnalibus  
temptatibz et vitijs / et etia magni pfectores q multu  
tpis vite sue male viuendo deduxerunt. no pnt n debet  
subito se tradere ex toto ad pfectione qteplacis. Quae  
ppta. cu em ardent cogitare de deo. et puras habe  
ores in secreto et otio. tunc ipi tunc cogitaret et ha  
buerat ad malas suas inclinaciones et peiores efficiunt<sup>r</sup>  
**Et benedicta** in hac intentione. dissuadet. ne quis plus  
logo tpe demoret<sup>r</sup>. **Et** ses p<sup>r</sup> ac p<sup>r</sup>hy ppter eam hac  
otiositate reprehendit. **Michilomin<sup>9</sup>** ipemet **Benecta** et  
ceteri p<sup>r</sup> laudat solitudinem. et otiositate ad libere deo  
seruendum. sicut fecerunt p<sup>r</sup> henrite et alij plures re  
ligiosi homi. **Sed** diuinitas ista. scdm diuinitate p<sup>r</sup>par  
et attendenda et mores rarios eoz q<sup>r</sup>admodu in g<sup>r</sup>du  
secundo declarabo. **Grana singula<sup>r</sup>is aliq<sup>ibz</sup> collata ab**

**O**mibzda ex gra dei p<sup>r</sup>ali oibz no e imitata. **ca 18**  
collatu fuit. vt i iuuetute sua. solitudinis. et  
solitarie habitacoi sepos tradidit. q<sup>r</sup>admodu  
p<sup>r</sup> benedictus legit<sup>r</sup> fuisse. Ipse t<sup>r</sup> in regula sua p se  
illud no q<sup>r</sup>silit. sicut etia faciunt alij henrite et doctores  
p<sup>r</sup>suadentes ne quis illud audeat acceptare et aggredi  
q gra vna singula<sup>r</sup>is alitui donata. no e oino trahenda  
ad q<sup>r</sup>sequenda. seu no oibus imitata. **Et** qui q<sup>r</sup>q<sup>z</sup>  
opportu ausi s<sup>r</sup>ut facere. s<sup>r</sup>ut q<sup>r</sup>re solitudinem et otiositate  
sine p<sup>r</sup>edete labore. et p<sup>r</sup>ima bo<sup>a</sup> t<sup>r</sup>st<sup>r</sup>uctae. ac q<sup>r</sup>suetudie  
q<sup>r</sup>isitionis inter p<sup>r</sup>etate. misericordibz s<sup>r</sup>ut defraudati  
**Ratio.** Volae em nisi s<sup>r</sup>ut. anteq<sup>z</sup> eent alati. et aggredi  
bellu cu inimico immanissio p<sup>r</sup>usq<sup>z</sup> alios m<sup>r</sup>ores debellasset  
aduersarios. s<sup>r</sup>ut mudu et carne. **Et** io no magna ha



beo fiducia. quosdam in ipso heremitas se dicentes. mag-  
num afferre profectum sibi ipsis. Quod et sentiedum puto  
de feminis in reclusoriis positis. **E**ritis vos ipse porcos  
mee dilecte. quam necessitate sustinueris usque huc. esse in  
labore magno. et forte adhuc ex vobis aliquae tali indi-  
get. antequam potuissetis vos tenere in secreto. et esse solita-  
rias et vos tradere animo ad cogitandum de deo in solitudine  
heremitarum et reclusorum. **H**abent enim et reclusorum.  
non solum in nemoribus. locisque desertis positum. si ubique  
possunt haberi vel exercei ad deducendum mundum. seu emen-  
dandum cum tumultu cum omnibus suis occupacionibus et solitudinibus  
**P**ropter ista igitur videntur in religionibus bene ordinatis et  
institutis. novitios et novellos oneratos fortiter in ad-  
distendos magnam servitium. **I**n laboribus et vigiliis ieiuniis  
ac clamoribus et ceteris ad remouendum per ista cogitaciones  
quas ad talia solitarij exites. non possunt habere. Sed cum  
aliqui bene expositi in talibus penitentibus et fatientes tempta-  
ciones prauas carnales deuenire habet de proprio  
animo essendi in solitudine et absque labore. **I**n accidit  
aliquis talis existens complexionis tam fortis. et dure  
nature ad vincendum domandumque cum labore temptationes  
suas. quod tales sunt ad perfectionem contemplationis. sed quod  
eos continue occupant laboribus vite actus. **E**t reputant  
tales multi. tam tamen quam laici quos agnoscimus. **S**icut  
e regione seu a contrario est inuenire quosdam. quibus vita  
ipsa activa et graue onus et mirabiliter per ea impediunt  
ita accidit quod aliquis sit talis et tam bene in sua naturali  
complexione ordinatus. vel etiam ex gratia dei propria quod per longam  
viam proficiat. se tradens quiescentem ex toto contemplationi. quod  
faciet alius in toto anno. **N**ihilominus non intelligo quod quod



talit' se applicet vni vite. q' se nō debeat aliquā etiā  
occupare in alia. vel plū vel min⁹ scdm̄ temp⁹ et scdm̄  
h' qd' ei pdesse poterit. **Nō** em̄ debet se ita dare ad vitā  
attinā. qm̄ interdū cogitāre habebit ad deū. suāq;  
gstrā emēdādā. ad gstrēdū. et ad pniāz agēdā. Et  
ex pte altē. nō sit ita dedit⁹ gteplacō. qm̄ aliquā etiā  
a opus sit. aliqd' laborāre. Et iō semp in eadē psona  
martha ē ntiā cū maria. et maria cū martha. vel  
plūs vel min⁹ ut dictū ē. Talis tñ usurpabit sibi nomē  
vite illi⁹. in cui⁹ officij pl⁹ et frequēti⁹ occupabit. **III**

**O**nginū ē **quo cōsistit pfer' vite gteplac' p similitudinē**  
aliquāl' declarāre in quo gstrit pferio **adit mūdā ca. 14**  
vite gteplacē. atēquā ad vltelora pgrēdiat.  
Quāvis em̄ atea dixerim. amorē dei finē ēē h' vite  
sit posset dia ut in videt'. q' ipē finis sit et ēē debet  
om̄ opationū. q' pro dei amorē debet fieri et ordinari  
quidq' faciunt. **P**pter. q' istā cām dictū⁹ sū qd' iocēs  
quasda vite gteplacē. veni nō sufficit. nec qsi istas  
bene nouerit. Sed de talibz laqueis. p'ccus de coloribz  
retrādo ea q' sū in suis tradiderūt scripturis. et h' mō  
dictū qd' sentire potui p' lōgū tēp' et expienciā. at dili  
gētiā. et cū dei auxilio. reliquū gmittēdo potioribz et  
in hac mīa exptioribz. **E**t ad facili⁹ apphēdendū ad  
qualē dei amorē. pferio vite gteplacē pueiat. volo  
ondē p' eius confriū. salz mūdāmi amorē. Illū em̄  
multo meli⁹ ggnosciū. familiālorq; nobis existit q' di  
uin⁹. **R**espiciam⁹ itaq; quid opet' amor talis mūdāmi  
in hōie. profunde in tali capto. Sicuti amor argēti.  
amor honoris ul' dignitatis. a male carnalitatē. Certū  
ē q' in tali. hō p'mo laquet p'f' desideiū id habēdi qd'



solum amat sic fatue. **P**ostea taliter stabilit sua mente.  
totum cor et intellectum in isto. quod nichil aliud valet cogi-  
tare quam id quod amat. in tantum quod si obliuiscitur. perdit  
omnem prouidentiam. nec est quidquam ipsum valens retinere a prohibe-  
re labor. non vexatio. non periculum. nec mors. non amitorum  
consilium. nec timor dei. vel suorum iudiciorum. Sive talis  
dormiat. de amato sapienter. sive vigilet de nulla re  
alia curat audire vel loqui vel auscultare. taliter quod perdit  
omnem rationem. efficiturque tamquam fatuus a ebrius. vel furibundus.  
Nichil enim est. quod tale hominem retardare posset. a impe-  
dire a tali amore. **N**el quod recuset et euitet facere hoc  
taliter ut solum ad hoc pertingeret. ad quod ipsum. amor talis  
mudatus sit inflammat et volueat. Obluiscatur etiam de bonis  
virtutibus et pueri. vite future. Tantum ut si interdum eide  
a casu loquatur quis de paradiso. inferno. a morte videtur sibi  
hoc sapientium. vel ut fabula. **N**ec etiam quousque modum intra  
se retinet. a recipit spirituale huiusmodi cogitationem. amor  
mudatus a toto corde inde expellit quod sibi perdominat. **Ca. 20**

**A**d exemplum **Qualis sit amor dei qui contemplatur deum**  
statim datum ostendemus parum modo. quod amor dei si est  
taliter in aliquo. quod facit ipsum ex toto. seu omnino contem-  
plare mundum. et est obliuiscitur sicut mudatus amor facit  
obliuiscitur deum. et quod est ita fortis ac ardens. sicut ra-  
dicatus in corde eius. quod nec posset nec sciret volutare  
et sua potestate seu libere alibi cogitare. nec tenetur apertum.  
seu non euitet iniquitatem. a iniquitatem persequendum.  
nec etiam de ipsa morte metuit. propter istum amorem dei. **E**t  
quod omnia visa et audita huius mundi ad memoriam ducit et  
videntur sibi tam sapientium. et quodam fabula. et quod nichilo  
reputaret respectum dei et glorie sue. Et breuiter iudicio

mundi habet stultitiam



mūdi habet stultia et ebrius. ideo q̄ ea tā modicū  
q̄ hui⁹ mūdi sūt auaet. et adhuc min⁹ q̄ alijs de  
deo aua ē nel paradiso sūt. q̄ in amōe mūdi sūt absorp-  
ta quodāmo. Tūc dico q̄ iste eet p̄fect⁹ dei amor ad  
quē tendē debet aliquis p̄ vitā ḡtemplat⁹. Et in statu  
talis amoris iā dicit. alijs dicit mortu⁹ et transiens  
mūdo. p̄t hoc q̄ nichil sit. eā retinē valens. et vinct  
deo. esse t̄p. hui⁹ seculi vāitatib⁹ dormies. et et̄no vōis  
iūgilas. habetq̄ sensu suos oēs sū corp⁹. t̄p claus⁹.  
dormientes et obstruitos. ad oē q̄ fit p̄ hoīes hui⁹ mūdi.  
f̄ apertos gaudijs stōz et stāz. Et h̄ ē q̄ doctores s̄i  
dicūt figuratū. vt cū moyses deo loq̄ voluisset. nubes ob-  
scura idē intravit. reputas volētē habē dei amorē.  
intuere aperte. nubes obscura. q̄ eū obliuisci faciat. n̄  
vidē nec p̄p̄e. ad mūdū istū p̄tinētia. Et q̄nammo  
p̄t argūi amor iste. h̄ m̄tēdo gnr̄ aliquo mō demerare  
q̄ hic ē finis vite ḡtemplat⁹. et q̄ illuc p̄uenit. iste  
iā ascendit mōtē. ubi cū discipulis suis. t̄bus. xp̄us  
se t̄assignauit. Ille loquit̄ deo in figura moysi. q̄  
legē ip̄e recepit. Ille rapt⁹ ē in spū. nel poti⁹ sup̄ suū  
spū. Ille habet ḡsatoem suā in celis. Ip̄e viuit amore  
ip̄e felix ardet. delectabiliter et placide sine fumi obstru-  
tate. Sed heu heu. q̄ paucas ista grā aduenit. et ad  
modicū t̄p̄is durat q̄ diu quis. degit in hoc exilio. De  
**M**odo 2<sup>o</sup> gradu ḡtemplat⁹. 2<sup>o</sup> dūis ḡflictu tibi exite. Ca 21  
ad 2<sup>o</sup> et t̄rū gradū. ducētes ad istā q̄ d̄cā ē cō-  
templatōis accedam⁹. Postq̄ p̄sona deuota i vitā  
actiua vsitata fuit. et corp⁹ suū p̄ p̄uam hūile. infer-  
uitute sp̄us redegeit. ad min⁹ saltē i maxia p̄te. si nō



ex toto. ac amor mūdā⁹ eidē displicet. licet eā  
valde vexaret. talis p̄sona tūc eī tāq̄ lāgūda.  
nō cū vult recipere q̄placētiās. seu delatōes et q̄pla  
tiones. quas habere posset ip̄s mūdi. nichilomin⁹ tūc adhuc  
nō habet p̄uāles placētiās seu delatōes quas desiderat.  
et ita sustinet feroces insult⁹ sepius. duros et ḡues  
causantes sibi penā mirabilē ad vīcedū. et modicu  
vel nichil recipit consolatiōis. **I**bi certe ē finis obscur⁹  
multū offendēs. sine igne. **H**ec ē eradicatio plante  
alibi plātande. vbi adest grandis violētia. **H**ec est  
occisio mortificatioq̄ ḡmī sēmiati. h̄c ē dicē. de recessu  
vite p̄mie ac carnalis. ad p̄ueniendū ad p̄uāle. **H**ec  
q̄ appera via h̄c ē ad trāseūdū et deuiendū. Quā  
multi incipiūt sed cito vici ad q̄suetudines suas p̄p̄  
tinas reuertūt. **A**lii at̄ sepe cadūt. sepeq̄ seipos rele  
uat. sepe fugiūt et sepe inuertūt. **S**epe desperāt  
p̄uenire posse quo tendūt. et sepe spem reassumūt.  
**S**epe dicūt. sufficiat nobis ut ali⁹ viuē. sine h̄c q̄ ad  
altiora fedam⁹. et sepe resūmetes sibi cor. p̄mā de  
sidiā et tepiditatē r̄darguūt. et ita in seipis durū  
faciūt q̄sistū. grandēq̄ diuisionē. **D**e quo. **C**erte  
volūtatis carnalis cōt̄ p̄uāle. amoris mūdā⁹ cōt̄  
diuū. **S**i amor dei adhuc ē valde modicu et debilis.  
mūdā⁹ v̄s fortis et potens. repugnātq̄ fortit̄ ne  
nidū suū seu hospitū qd̄ habuit ab īfātia in homīe  
perdat. **E**t qd̄ pl⁹ molestat. ip̄e amor mūdi. dūlis  
tenet corp⁹. et sentit̄ dūlis eē ad retinēdū. amari  
v̄s ad p̄dendū. Amor at̄ dei cōt̄ nō videt̄ et sentit̄  
durū ad acq̄rēdū et dūlis ad dimittēdū. **E**re certe



durū dū mortuū seu p̄tū. Sed in dei noīe multū  
durū qd' p̄mpta et boā volūtatē q̄ nō possit cessare  
et vincē p̄ diligētē labore et spem bonā in furō  
melius habendi. sedm̄ p̄p̄siones affirmaciones q̄ q̄  
tā recipit ex sacris scripturis. q̄ p̄ istas q̄ h' pedagū  
seu viā istā p̄currerūt expti oīno et p̄bati malo  
de hinc in bono q̄bus merito fidē inam fuit tradē  
debent. *In quali statu ē gteplatu ī 2<sup>o</sup> gdu gtepla<sup>o</sup> 16*

**P**ost hoc duellū et hūc languorē. *Capitū 22.*  
capitū quis qualescē meliusq̄ habet. Nō enī tā  
gramē et difficult' portat. carē amōe mūdano  
q̄ areat. q̄q̄ adhuc nō recipiat magnā placētā seu  
q̄solacōem et delectacōem in amōe dīno ad quē fedit  
habet at se. tāq̄ nūc duos statū. nō oīno nec ex toto  
mortuū mūdo. nec etiā totalit' vīdēs deo. Et ibi in  
statu tali. p̄f' dīa mori amōe. Nō enī sentit ut  
antea dolōes salutis sue īfinitatis. quos senserat  
mortificacōe vīa suā carnalē. Sed etiā adhuc nō est  
vīnificata seu resuscitata ad recipiendū q̄solacōem a  
mōis p̄p̄ialis. Et in tali statu p̄f' ascendē in secūdo  
gradu stale gteplacōis. quē appello locū secretū et  
stentū. Quāvis enī antea. poteat quis locū q̄re  
secretū. et solitū ad exoradū deū. et de sua cogitacōe  
salute. nō tū erat securū se illic totalit' tradē fir-  
quē. p̄p̄t' cās sup̄ius assignatas. Sed hīc p̄f' se  
audacit' exponē ad solus manēdū. et nūc ad atq̄  
redū vīte gteplacōe p̄f'ectiōe. se figendū in amore  
dīno. talit' q̄ suū obliuiscat' ac aliorū. gūtedo oīno  
et ex toto. aīe sue vultū p̄p̄-italē ad p̄p̄-italia. et



auertendo eundem a materialibus. nisi quantum tales possint  
ad amandum et adinuicem ad agnoscendum pertrahantur. Et  
quod in isto statu videat. binaciterque sentiat. quod sapiens  
etiam dicit. Vainitas vainitatum et omnia vanitas. Et  
quod nichil sit. in quo se reponat. nec delectationem acci-  
piat a consolacione. nisi in ultimo et optimo suo bono.  
in fine suo recto et felicitate que est deus. et se in illo qui-  
nunc moueat. anheletque ad eum tamquam languida incendio  
amoris quousque eum teneat ad quem sit tendit. quemadmodum  
lapis extra locum suum proprium exiens. tendit super terram que  
locus eius est ex quo genitus est. Et ignis tendit in altum ut  
pote leue sursum quousque ibi pueniat. **De duobus**

**S**ecundum statum diuinitatis. **modus silentii** **ca. 23.**  
et ordinum et vaietate hominum. per quibus repere  
locum sibi secretum. ut ubi in pace quiescat et in  
silencio. Verum tamen est quod principale secretum et silentium habere  
debet ad interius in anima. magis quam ab exteriori. hoc est quod anima  
excludat a se et habitacione sua. omnem curam humanam mu-  
danam. omnemque cogitationem vanam vel noxiam. et quousque  
eam impedire possit ad illuc pueniendum quo tendit. Audit  
enim quod aliquis sepe corpe solus sit ab hominibus segregatus.  
nichilominus tamen per fantasias cogitaciones et melancolias pa-  
titur et suffert grauissimam onerosamque societatem in semetipso  
que fantasmatum generat sibi varios tumultus et magnas  
collocuciones seu garrulaciones. coram sui intellectus oculis.  
adductes modo unum post reliquum inducentes eum nunc ad  
coquina. nunc ad forum. adductes ei inde delectaciones animi  
das carnales. monstrantes sibi modo choreas. pulchritudines  
catilenas et humores vaietates trahendo ad malum et periculum



Quēadmodū gñret beata **Kōmī** de seipō hūmīl q nū  
erat absq societate qualibet in deserto. pter bestiarū  
silue strū et pōpionū. erat nichilomin⁹ sepe cogitatōe  
sūz in choreis. et in societate dnaz rome. **F**atāsic etiā  
tales fatiet ~~hūmī~~ aīdū solā exīte vasti et litigāe ad  
alterū absente tāq pñs sit et iūriai. **P**ostea ipā cō  
pntabit argētū et metrabit⁹ gportas thesaurū validū  
**I**nterdū ibi trāsuadabit ~~p~~ fmaie p suas optatōes et  
desideia. **N**ūc pñolabit terrā. modo eit in magnis  
dignitatibz. et sit breuit de gñlibus fatāsmatibz et  
fatutitibz sine aīdō. **A**īa vco talis. ibi nō ē in secreto.  
nec in solitudine. qñus sola sit ab exf. **N**ec certe aīa  
denota gñeplacōi vacans sola ē. q nūq min⁹ sola ē.  
nisi qñ ipā sola ē. **S**ed istaz solitudinū dnaz absētia.  
inter se multū differt. **A**īa em denota gñeplatiā nō ē  
pla. q existit in societate optā. vali. et delectabili. saz  
cū deo et sñs eius. p stā desideia. denotas stās q cogi  
tatōes. **A**īa at vñt⁹ sōactate valde dāpnosa. mel salte  
ei nichil pñcia. aīa sūz ista iūtiliter mēte vagabūda

**U**erū ē tñ **De naturali secreto. Caplin. 28.**

q ad habēdū secretū ac silentiū ab mīra in aīa.  
pdest. quere secretū et silēciū ad exf salte mediocter  
si nō ex toto. **E**t maxie istis pñcia ē q nodū vñt⁹ habet  
nec sūnt seipōs retrahē mīra semetipōs. cū ab exf pōa  
ati sūt ac giūcti. qd pñctiōis ē et fortissimū. nec ac  
qñt⁹ tale nisi p longā bonāq gñetudine. **A**liqñbus  
delectabilior ē locus secretus memoris a deserto. alijs  
at sufficiūt secreta cāpor. alijs eccliaz. a certe suarū  
domoz. talit⁹ tibi se collocātes ne videat⁹ alios n. ab alijs







secretus locus determinatus. sed ubique fuit sine i capis  
sine in villa. sine in balneo. Quodmodum tradidit Aristoteles  
ubi solus se homo potest colligere. et a mundo subtrahere. Et  
potest sepe diversitas et loci mutatio ad delectationem et  
recreationem quam aliquis sit potest accipere. Notandum autem tempus  
ad hoc quietem est. quia quietus. et magis pacificus absque  
tentationibus vane glorie mundi. *Quomodo corpus contemplandum  
debet ordinari et de impedimentis advenientibus. Ca. 24*

**D**ebet doctor quidam eximius. Guillelmus olim piscien-  
sis episcopus. quod corporis debita ordinatio. multum potest ad  
firmam cognitionem aliamque rem habere. Et quilibet  
corpus suum in tali situat dispositione. quam sibi magis movet  
delectabile et expediente. siue hoc sit genuculando. siue  
stando siue sedendo. inclinando. appodiendo. siue etiam iace-  
cendo. Et hoc intelligendum. cum quis solus extiterit potest  
cum tunc siue singularitate id agere. In eadem enim oportet se  
aliquis informare. Subdit enim similitudinem. quod ei videtur modus  
iste bonus esse et perfectus. quod se quis rectum teneat. supra  
brachium sinistram inclinando. Credo bene. hoc ipsum experientia  
accepisse. *¶* Scio et alius cui nulla dispositio et corporis  
ordinatio magis proficit auxilium sicut sedendo inclinatus super  
dorsum et quasi iaceat. vultum versus tenens ad celum aut  
terram. *¶* Aliquibus placet ire et redire. quod iterum potest  
esse perfectum pro recreatione aliquantulum. Sed continue et sepe  
hoc agere. puto quieti animae non modicum fore impedimentum.  
que tamen quies super omnia debet inquiri. ad pertingendum ad  
hoc de quo nostra est locutio. Nec frustra dicit Aristoteles.  
Nam sedendo et quiescendo sapiens efficitur. Sed ex quo aliquis  
spiritus habet ita lenes et mobiles. ac ita ad mundana opera



inclinator q̄ eis eet parvus ifern⁹ eē sine societate  
vel se in loco vno fixos ḡtine. q̄uis etiā bene ad mo-  
dicū tēpus. Ideo huiusmōi modū. uel nichil p̄ficiūt ad  
vitā ḡteplatiuā. p̄mo ip̄is ē meli⁹ eā dimitte et se  
tradē actiue vite. nisi tales q̄dinoēs p̄ violētiā q̄suetudinē  
possēt q̄nq̄ deicere. Nichil ē em̄ qd' p̄ labore et diligē-  
tiā nō possit superari. **E**ū et alij qui statim tēptantur blas-  
phemis et alijs vitijs ita horribilit̄ q̄ vix sustinē valet.  
exinde cadētes interdū in frenesim. a' ex f̄ bonā fide  
efficiunturq̄ etiā melancolia. tristes et iracundi. oīaq̄  
ip̄is displicet. Agnoscuntq̄ tales p̄ exp̄iētiā. q̄ eis sit  
multo meli⁹ eē in societate et labore extēiori. quia tūc  
talia nō cogitat. que eos sic turbare possent. Et isti fili  
nō valent ad ḡteplatiū. nisi ex grā sp̄ali. Vel saltē ip̄a  
ē eis durissima et p̄iculosissima. **E**ū itē alij. a' p̄  
naturā. uel grātiā. a' p̄ ista ambo p̄l'. amātes solitudinē.  
pollintq̄ de sua salute. desiderantes agnoscere deū ac sp̄u  
alia et ista adamare. Nō habent etiā nimis fortes. ve-  
hemētesq̄ carnales motus quos vincere nō valerēt. Isti  
abiles sūt. ad tradendū se vite ḡteplatiue. et sp̄ali. habē-  
tes cor dulce ac tenerū. ad deuotionē flexibile. Diffi-  
cile ē em̄ cor durū ad bonū p̄tingere. qd' male habebit  
in nouissimo. **E**t accidit p̄tingere aliquē paulatim as-  
cēdēdo ab actiua vita. usq̄ ad gradū sūmū ḡteplatiue  
q̄ tū postea reuertē descendetq̄ ad actiuā. qd' ḡtingere p̄t  
in casibus duob⁹. Vel p̄ negligētiā et fictionē. Aut  
certe p̄ habūdātiā v̄tutis. tali mō q̄ pro suo libitū v̄tat  
vna vita sine alteri⁹ impedimēto. Vel scdm̄ suū officiū  
et statū. talē habē dect̄ platos. sit q̄ sint vite ḡtepla-



tunc ita pfecti. et in tali radican. q. deſcedē poſſunt  
ad actiua. nō tñ deſcendendo oīno gteplatiua. Quēad-  
modū angeli ad manū cuſtodia deputati hic inſeius  
gteplanti ſemp. videtes facie dei pñs q. in celis ē. **Ca. 26.**

c. 25

**P**ropter **Diffinita.** quō vita gteplatiua pñt 2 p sibiipñ  
ita motiua. ſeu rōes tres int alias quidā mīat  
q. aliquis ſe tradit vite gteplatiue. **P**rima quā  
gteplatiui nō niſi ſibiipñs pñt. **2<sup>a</sup>** q. videt eis  
q. gteplatiui nimis velint iquire et ſapē. atq. nimis  
alte volare. **T**ertia ē cū multi ſint decepti ex iude  
et effecti fatui et melācolia. **A**d quas rōes tres ſi  
ſolte rōes dīcedo ſūt. breuit et maīſte rūdebo. **E**nī  
enī doctores. de mateia tali. habūdantiq. ſubtili. pñdū q.  
loquūt. **A**d pñā idē rūdeo. q. aī vite gteplatiue  
ſibiipñ pñt multo plus. atq. diuini. placetq. aplā  
deo q. p vitā actiua. qd ſatis ē. **N**ichil ē enī poſt  
deū a me plus diligēdū q. egomet. et plus etiā  
q. totū reſidū mūdi. **I**deo p diligēdū ē in placē deo  
ſtāq. vitā acceptā. qua ſibi acceptior fieri poſſū. et  
potius q. habē modicū mēti. vel forte ut aliū lucr  
facere enī ſaluādo. mei at. deſinētū pateret. qd p  
nādo. **E**t ē h. intelligēdū cetels pñib. **E**t q. aliq.  
tā hē poſſet vñ vna vita ſicut et alia. **Q**d dico  
pñt publicos officiales et pñatos et habētes alias  
dignitates. ipēs obligātes vite actiue itendē. **Q**ue-  
admodū ſūt eadā muliēs maitate. pñeros habētes  
et familiā gubernātes. **A**ut obligati ſus ſeruiē pa-  
rētib. **E**t enī huiusmōi p tūc ſe tradē velleſ gtepla-  
tū ſe dāpnaret. pñt obligacōem qua ligati ſūt. ad alijs



perficiendū. Et tūc una mala reprobatio et periculosa. vni  
tali ut dicitur ē. qđ sibi delectabile ē et semp itendū  
gēplacōi. negligēdo a postponēdo h' qđ facē tenet  
Et eēt ppter hoc dāpnosū. et nocet subditis et  
reipublice. De tali eēt bene gērendū. et sabbatū  
gēplacōis sue deridēdū. Sed alit' ē de nō obligato  
ad sermēdū alijs ppter officiū qđ habet. vel nō neg  
lecto qđ facē alijs tenet. *De pfectu qđ gēplacū alijs affert*

**C**onsequēt ostēdo qđ psona gēplacū multū  
etiā pdest altēi. pmo qđ dat exemplū bone  
vite. pdicatqđ facto et ope deū sup oīa diligēdū  
et qđ reliqua oīa sūt vanitas nec curāda. Et h' nō  
ē modica doctina. ymo de tanto pualet. qđto opera  
plus pprobāt' eē sine fictione qđ uerba. *Ite gēplacū*  
p deuotas suas orōes oībus alijs psum'. Et accidit  
sepi' qđ ppter eorū mēta. deus facit qbusdā medi  
atibus mūdānis. licet etiā mali sint tales. quoddā mō  
bonū. puta pacē alicui' bregni vel gñle. qđ nichil  
possunt sine grā dei pāh. quā cōt' bonū gēplacū  
ipetiat a deo qđ attini. Et sūt ipi tūc oculi corpis il  
luminātes et dirigētes oēs opacoēs factas p mēbra et  
Et licet oculi. nō sicut manū vel pedes laborāt'. nūqđ  
ergo oportebit dicē qđ ad nichilū seruiāt' qđ sibi in corpore  
Verū nō. Tales etiā gēplacū ordiāt' sūt. ad refendū  
deo et dirigēdū omnia alioz opa. nō ita in pūalib'  
illūatoz seu subleuatoz. qđ ipi scirent a possent semp  
omē qđ faciūt ad deū ordinaē tāqđ in finē. Pro dicit  
qđ in casu nēcessitatis. psona nō debeat dimitte suā  
gēplacōem ad succurrendū altēi nēcessitati. Sed qui



posset utriusque vitam tenere nisi perfecte. hic est melior. qui  
admodum teneo beati gregoriū. ac sanctū benedictū et ceteros  
fuisse. Et qui bene apprehendit qualis excellentia sit aīe.  
et honorū spiritualiū erga corpus et bona temporalia. hī dīc  
agnoscit. quod plus prodest toti ecclīe orō denota vni gē  
platinū. qui facit cētū et cētū vitam actiua dūcētes ad  
sustēdū. aliorū nēcessitatibz corp'alibz. Et multo plus  
prodest. qui se in mūdo occupātes. nō ut alijs subueiant.  
sed pro suo ppo quomodo laborātes et sepe in dāpnū alijs  
**E**rgo dico quod si aliquis spūs scti instinctu senserit se iohāni  
et quictū ad vitam gēplatinā sectandā et hoc cognouit  
talē sine vituperio vite actiue potest abrenūciare. pmo  
facit hī. cū laude magna. pmiūqz nō modicā in accep  
tū. nisi forte p contrariū aliqz a suo plato obligat ob  
dūe ad publicū officiū exercēdū. vel etiā in casu vltimie  
a vrgētis nēcessitatis sicut dictū ē. Vrgētē autē nēcessitate  
voco. quā velsiliter aliq perire posset. nō p talē eis subueiret.

**N**on ē dicēdū *Quod nō ē supbia tēdē ad vitam gēplatinā*  
quātū ad secūda rēmi aīdictā. ut quā putabat ond p ex. 12  
quod tendēs ad finē gēplatinis. quē supius dedāui  
hoc ē ad amādū deū suū. ex toto corde. quod talis fedit  
nimis in altū. a psumptiose agat. pmo aliqz aptus ad  
hī faciēdū et grām talē a deo gsecutū. deficiet et min⁹  
bene agēt ut videt si dei dono nō vteretur. Et p'aliter  
ecclāstici et religiosi. quorū vita ad hī ordinata ē oīu  
se dare debent ad vitam hāc potē qz ad alia. **E**ilr et  
clēici. papue quoqz theologi. **A**ut ēte eorū sctā nō iam  
eis auxiliabit. sed inde inflabit. effliceturqz vanū. va  
cū et supbi. patet p sctē exemplū ad oculū. **E**rit in



regis curia seruitor quidā coque. cui rex talē dabit grā  
utpote facē eundē volens suū cāmēariū. q̄ iudicat ipm̄  
ad hoc sufficēte. et sic placet sibi. **N**ulli dubiū. qd̄ si p̄  
ditus famulq. h̄ refutat causā sue pigne. a p̄t fictionē  
cordis. a ignuicem seu gulostatē. dicēs se malle cōtinuē  
in coqna. in officio sibi p̄dido p̄on ip̄e utq. eīt cūmabil  
et rephēsibilis. **S**ilr q̄ p̄t famulāi deo ī statu excellē  
eīt dāpnabilis. si se occupāe semp voluit in mōribus.  
Nec excusabit hūilitate. sed ip̄tabit cordis sui fictione  
a tepiditate. **N**ec dico q̄ deficiūt et errāt. q̄ in cō  
tēplacōe sua. nimis volūt inq̄rē. **S**ūme em̄ talibz. nūā  
hūilitas ē. q̄ auster ē et nutrit ip̄m caritatis. **De ex**

**c 29**  
**O**nātū ad vocē trā. **collēat gteplatiui sup actōe**  
sibi. q̄ aliq̄ tales gteplatiui sūt decepti. effectiq.  
fatiū et melācolia. **R**espōdeo. q̄ in actina vita  
sibi plures sūt decepti. quia nō vtiūt distincōe rēq̄sita  
ad bene tminādū īceptū opus. **N**ec etiā oībus ē data  
grā talis vniēdi sibi in gteplatiā vita p̄t cās certas  
q̄ signatas. **S**icut **3 aplō** Quilibet habet donū p̄p̄ū  
a deo. vnus qd̄c sūt. alter nō sūt. **E**t iterū sūt. **S**i in corpe  
vno om̄ia mēbra eēt oculq. ubi eēt manq. **T**erū  
ē q̄ mūdau. gteplatiuos leuē iudicat. fatuos et atq.  
melācolicos. nō em̄ faciūt quomō et ip̄i. gtepiūtq. oīa  
q̄ ista mūdau carissimā tenet. **B**ed nō videt magnas cō  
solacōes. et p̄a op̄a. p̄uiales q̄ diuinas. quas adipiscūt  
gteplatiui. mūdū refutādo et a se p̄uul expellēdo oēm  
auariciā. supbiā. oēm nā et inidiā iustip et vanitatē q̄  
mūdauis sine mora p̄stat nō modicā vexationē. **E**t  
viniūt gteplatiui in magna requie et pace cōstētē



qd' e' bonu' tale. qd' aliud ei apparai nequit. locoq; oc-  
cupacionu' mudanar sup' tra i' agustissimo loco. et re-  
modica ipi q' teplatini occupat' in maiori et apliori loco  
ac negotio q' sit totus mudus. h' est in deo. **Q**uid per  
hec velim dice' noznt' q' fuit expti. Certu' e' q' vita. ra-  
tionalis creature. vsat' plus in opacione itelletu' et  
nois q' alibi. h' e' in meditacoibz rationabilibz. et in volu-  
taria dilectione. Et io veritat'. et quasi soli tales vniu-  
dunt'. q' in q' teplatoc' nutrit' cibo tali atq; potu. et no  
illi q' suas aias. ac vita no plus lenat' ad celestia. q' bestie  
ipi cui gmedut' et bibut'. ipi letant' et gaudent. videt'  
atq; lenitatibz insistent'. Ipi sua corpa vexant. Sicut suo  
no faciut' ut bestie. **E**ed forte obiciut'. q' auxiliatur  
alios p' labores suos. Ita etiā faciut' equi et asini. et  
iterdu' aplius. Quāq; h' ipm laudabile e'. q' nescit aut  
potest aplius. et q' implet h' fidelit' ad bonu' fine et  
intentione. salz ad seruendu' deo et subiciendu' alteri.  
**S**ateor q' q' teplatini. in factis mudanis. no sunt ita  
sapientes et prudetes q' admodu' actui Ratio. q' suu' i-  
geniu' et intentione in talibz no ponit. **N**on accidit iudi-  
can eos simplices. et insipientes. q' q' eis modica de isto  
sit cura. **A**d h' etu' sunt vocati. ut apls iquit. et ad h'  
nitut' toto conamine. salz reputai fatui ut sapientes ef-  
fi possint. **De ueritate gr'e dei ipi q' teplatini. ca. 30**

**R**ouertor igit' ad p'ora. salz ad gradu' secundu' scale  
q' teplatocis. que dixi locu' secretu' et silentiu'. **D**e  
claratu' aliquant'. de secreto duplici. et sit de silentio.  
Uno salz extra aiaū. et alio intra eā. Ipa' v'eo q' tepla'  
tendit ad habendu' no existetu' sed intrisctu'. s. secretu'



atq; silentiū. **A**d quod assequēdū p̄dest querē etiā  
ad extra sicut dēū ē supra solitudinē et silentiū. **D**icit g.  
beata Bernarda. **Q**uā p̄posita aīc ih̄esū xp̄s. bēnēda est  
amicis. nec libentē p̄p̄sā suā accedit nūtiandīe p̄tē  
querit autē eē solus. **E**xportet igit̄ aīam a se oīno  
expellē oēs occupacōes. int̄i et ext̄i. ut sibi solū  
nō itendat ad recipiēdū p̄p̄sū suū. **E**x quo enī de  
ip̄e simplex ē et vnus. inquit vult in cordis simplici  
et vnitatē. **C**or autē tale simplex nō ē et vnū. qđ in  
tot p̄tes diuisū ē p̄ curas mūdiales malas et vanas  
**E**ed heu in quāta misera p̄ p̄tū redacta nobilis  
ip̄a aīa. que in statu p̄me inocētie. ex toto et oīno  
ordinata fuerat ad cogitādū de deo suo creatōe. atq;  
cōsiderācōe p̄p̄alia. sine aliquo impedimēto et difficultate  
**Q**uā ip̄a modo p̄ tantā penā difficultatēq; grauata  
querit sine corrupciōis p̄f̄ ap̄eiat. qđ mirabile. qđ nos  
ait optime qđ ad hoc iūtū. **D**eus meus quid ē  
iūt. qđ ip̄am aīam in altū releuācōe possit. ponē in  
vinitatē. reducē ad simplicitatē. eāq; expedire de mai  
isto p̄culoso procelloso. tumultuoso atq; fluctuātī p̄  
curas absq; nūo. p̄ fantasias varias p̄magiācōes q; sine  
moza habūde statueret. **C**erte h̄ facē p̄ncipaliter.  
nichil valet nisi virtus tue gr̄cie. et hūm̄maris mag  
ni et p̄tiosi motus mitigācōe qđ intra nos est. **T**u  
susatas egenū prostratū. de puluē vanaz cogitacōnū.  
et paup̄em engēs a stercore idiatāz del̄ statōmū  
collocās eos in altū. ut sedant cū p̄ncipibz h̄ ē cū  
angelis et ut eoz gūfano in celis sit. **P**onū autē  
istud gr̄e beātū fluit̄ folis inq̄etibz ip̄m diligētē.

delū.

atq; p̄as



atq; ardent. et ad h<sup>oc</sup> se disponētib<sup>us</sup>. *Quali<sup>us</sup> aīa q̄teplā*

*et intelligēdū ē. S<sup>ed</sup> elenai sup<sup>er</sup> corp<sup>us</sup>. et efficit<sup>ur</sup> si<sup>cut</sup> et vīca*

**N** aīam corp<sup>us</sup> descēdē s<sup>ecundum</sup> s<sup>ub</sup>al<sup>em</sup>. cū in q̄teplā<sup>re</sup>  
rupta fuerit saltē de cursu cōi. Sed pro tūc  
ē dīat. ubi sūt cor sūū atq; amor sūū. Sicut.  
*Aug<sup>ustinus</sup>*. dīat. Q<sup>uia</sup> aīa vīcīns ē ubi amat. q̄ ubi ipā  
animat. hoc ē q̄ ubi vītā prestat corp<sup>us</sup>. Et ideo dīco  
q̄ talis elenatio aīe deuote / extra mūdū. ac supra  
ista corp<sup>us</sup>alia. usq; ad semetipm̄. aut vsq; ad āgēlos  
uel certe usq; ad creatore sūū alius fīcī nō p<sup>oss</sup>it. que  
sūt p<sup>er</sup> forte s<sup>er</sup>uīq; meditatoreū vel ardētē amoreū.  
Tali mō q̄ talis meditatio. aut iste amor vītutis sūt  
tam potens. ut ipām faciat obliuīsi. uel cessare ab  
ōib<sup>us</sup> op<sup>er</sup>ationib<sup>us</sup> alijs et fantasijs. sicut eet in sō  
pore p<sup>er</sup>fecto aut sompno. Vel saltē si nō ex toto. ta  
les cessant op<sup>er</sup>ationes. ipē tū nō p<sup>oss</sup>unt corrūpe. ex  
tinguē a<sup>ut</sup> superāre meditatoreū vel amore ardente  
sup<sup>er</sup> dū. propter vīgōrosā eius potētiā. *Sportet*  
enā q̄ aīa totalit<sup>er</sup> in tali meditacōe sūt occupata et  
amore. ad hūmōi q̄ sūt oīno ātenta. nec de q̄cūq;  
re alia ei sūt cura. nec ad alia respiciat. nisi forte  
talia p<sup>er</sup>tereūdo. nō tū ibidē pedē figēdo. sūb q̄ in  
talibus nō arrestet<sup>ur</sup>. sine morā faciat. Et hoc fīcī  
posse expiētia condigna in mīorib<sup>us</sup> hoc māifestat.  
*Affirmatq; idē Anst<sup>oteles</sup>*. inq<sup>ui</sup>ens. Accidit interdū aliq<sup>ui</sup>  
sup<sup>er</sup> re aliqua. tam fortit<sup>er</sup> meditā. q̄ nec aptis oculis  
iuebit<sup>ur</sup> hoc qd<sup>am</sup> ipm̄ p<sup>er</sup>teriet. sen qd<sup>am</sup> dū cū vadit.  
Sepeq; in societate cū qua sociabit<sup>ur</sup> plura dīcēt<sup>ur</sup> et  
cōā ipē exercebūt<sup>ur</sup> sen fient de quib<sup>us</sup> nec aliquid sūt



quid

ex<sup>m</sup>

ex<sup>m</sup>

sed in sua forti meditacōe p̄sencabit ac si dormiret  
Unde quāq; de tali p̄uerbiū istud cōe solet addnā et  
dīcī. Iste ad suos meditat̄ amores. Tale sibi modū  
raptus p̄cipiūt sepe studet ip̄i. aliq; subtilitatis et  
pilae molētes. **P**ictores suo mō facē q̄stenerūt p̄  
ego teneo. aliq; opifices subtiliū. postea in ymaginacōib;  
fertib; **R**ecitat̄ q; de p̄ho quodā. noīe archimēdes  
excellenti geometro qui ymaginabat̄ delibeānt facē  
īgenia subtilia ad bellandū. et defendēdas. inadedasq;  
cūitates. vnde accidit cūitatē quā inhabitabat dō  
p̄hs ab īmiciis debellā. p̄nceps at̄ exercitū p̄cepit  
ne āndictus p̄hs occidēt. sed a casu quidā. eūdē suas  
figuras p̄valentē scdm̄ suūm geometre reppit. q̄siuitq;  
ab eo quo noīe appellat̄. **I**p̄e vīo tam fixē. suaz fi  
guraz formacōib; intēsus exatit. ut quid sibi iste int̄  
rogāb; dīcēt. penitq; ignorat. nisi īfiniabat eūdē ut  
se nō īpediret nichil aliud rādens. **V**ī idēo vītā p̄didit.  
**S**ec̄e q; fortis hui; eāt meditans. ut ob eius vīgō  
sitate. cūitatis sue expugnacōem nō p̄peret. atq;  
nec quidē īmiciā agnouit ip̄m occidētē **A**liis itē  
phylosophi **neades** dictus. ad mēsam positi. sepe q̄medē  
oblitus ē. op̄tebatq; ne fame peret. famulū suū ad  
abū p̄cipiēdū eūb; manū q̄dūtē. de quo valens h̄  
reatans dīcit ip̄m solū aīā vīxisse. corpe at̄ cūdam  
fuisse. tāq; re extīca et īnū **D**īcta exēpla. ad  
dūcta sūt. ad vīdendū q; aīā. ymaginacōes atq; anas  
nō p̄ficias. a se p̄h; depellē. ut subleuā possit. et  
ad sanctiōa. quēreōa q; q̄stendē. atq; se talit̄ vī  
tātē simplicitatēq; deducē. meditādo solūmō qualit̄



ad suū atatore potest ptinge. q̄ eius ē locus. finis  
atq; amor. q̄m̄ illud facē foras sit atq; difficili⁹ p̄  
in dictis exemplis ostensū ē. Et h̄ de tanto q̄to cogita  
tibus vn̄ apertis p̄ualib⁹. habēs meditacōes magis  
et fneas atq; subleuatas. *Ca. 32. memoria facit libri*

**R**ichardus d̄ scō vitte. *De gteplacōe Richardi d̄ scō vitte*  
quēda edidit libri. quā ptes cōtinēt. ubi multū  
subtilit. atq; sedm̄ profudā suam tractat materia  
istā. scilicet de gteplacōe. diuidēs ipam gteplacōem in  
p̄tes sex seu modos. quorū modorū duo in ymaginacōe  
sūt positi. duo in rōe. At duo in itelligēcia. scdm̄ h̄ p̄  
fatus doctor ponit tres modos celoz intra aiām. Et  
intra h̄ q̄ ipā aiā cogitādo seu meditando p̄pam v̄tū  
diuisimode. scilicet a meditādo corpalia. q̄ sensib⁹ p̄pam  
exteriorib⁹. aut ad seipam cogitādo. aut āgelos et co  
stari. a ēte ipam deitate. Et presertim dicit *richardus*  
in quā pte libri memorati. tradit quonio gtepla. format  
seu diuisitat⁹ modis tribus. Aliqñ p̄ hoc q̄ ipā aiā dila  
tat interdū aplius. et quā plus eleuat suū itellectū  
et quā p̄ hoc. q̄ ipā habet ipm̄ sibi itellectū sicut alie  
nati seu obliu. Declaratq; p̄ quē modū istud fiat. et  
qualit̄ quā h̄ accidit. adducēs auctoritates atq; exe  
pla scripturaz et naturā. scilicet q̄ hoc fiat p̄ admirationē  
vehementē. aut p̄ magnā deuocionē. vel ēte p̄ delatōem  
nō modicā p̄uale atq; gteplacōe. Sed quia nec inte  
rōis ē loqui nō subtilit. sed rude et breuit. idēto post  
pono vobis declaracōe. notati doctoris doctrinā. q̄ nimis  
subtile. nisi forte in etis p̄ntis subsequētib⁹. et h̄ modo  
captiori atq; vobis familiariori *Capitū 33. de t̄no gdu*



**N**unc *gtemplacois et similitudo quedā nāles*  
restat de gradu suo scale gtemplacois differe  
que fore baptizati psecratiā. Cū adiutorio  
em grē diuine. psecratiā fortis pmo atq; collo  
cat in altitudie pfecte gtemplacois. ordinatq; hoīz  
in statu pfecto. in quo p̄t dici vniū amore. Tūc  
em recipit diuinas gplacoēs amoris. nō sēpēdo  
tbulacoēs carnis a mūdi. De nulla em re alia  
ei ex tūc cura ē. n̄ deū amare. de ip̄a meditari  
atq; loqui. et pro eius amore fugit fatuas deli  
tiones huius mūdi. atq; eiusdē mūdi adūitates  
cū gaudio suscipit. Et ideo nō ē qd ei possit obesse  
seu nocē. nō p̄pēritas. Istā em subit fugit. a certe  
ip̄am hūillime suffert. et in magna grāa actione  
Itē nō adūstas. hāc em ardentē desiderat. sicut me  
diante qua deo deduat. et qua ip̄a deuota aīa pur  
gat et cedret. Per quā quoq; p̄p̄o suo ac amico  
abesu xp̄o filatur. qui plen⁹ fūeat tbulacoibz. Re  
cipit itē adūstas. q̄admodū signū certū. q̄ deus  
om̄p̄s p̄p̄o eius eam diligat. ex quo dignatur  
sic se visitare et castigare. Et in isto statu. aīa deuota  
ardet dulatē. suauit. atq; pmo igne p̄p̄ali sur  
censa recte ut carbo clari⁹ et tot⁹ ignit⁹. et sine  
fumo. et sine t̄p̄idacōe. a sine tumultu. Ibi est  
aīa totalit̄ radicata in t̄ra optima. multū fructū  
afferens. Ibi ē destructa. amoris mūdanī ciuitas  
et cōstructa amoris diuī ciuitas. Sed t̄y nō ē q̄  
dū hac mortali vita viuūt. sine dono ac p̄uilegio  
grē p̄p̄alis. aliquis in tali p̄fectionis statu. sēp̄ possit



pmanē. sine sui mutacōe. quū potiq̃ dico usq̃ ad  
 mortē. de statu in statu vaiaacōe sepe et mutacōem  
 fieri. **S**ed qui iam ad talē statū p̃fectionis puenit.  
 talis diutius in eo pmanet. et sepi⁹ q̃ alij imorāt.  
 Et si ipm̃ quq̃ exade gungit et labi. ex eo acius  
 relenat. in aliquē de duob⁹ p̃mis statib⁹. **P**rimus  
 status q̃at̃ gñeient̃ hyem̃. in qua viget quasi  
 semp̃ frigus et obstūtas. **S**ecūdg̃ stat⁹ t̃pi ṽnali  
 in quo per mutacōem grande. nō viget calor post  
 frigus. et obstūtas. et post tēperātia aeris. **M**odo  
 sol lūcet. post nibe tectus occultat̃. modo pluit  
 post ē serenū. **T**erc⁹ status equat̃ estati calide.  
 in qua quasi g̃tinue feruor ē solis atq̃ aeris clātas.  
 licet autdū veniat pluuie et obstūtatē. fortioesq̃  
 quq̃ oriatur. tēpestates atq̃ horribilioes mutacōes  
 q̃ in qualicūq̃ t̃pe alio. **E**t tali mō p̃fecti g̃teplati  
 sufferūt pro t̃pe. tēptacōes grauioes alijs. Et aut  
 ppter ip̃oz probacōem et purgacōem. ut in hūilitate  
 g̃feruētur. **N**el certe interdū ad corā p̃dionē. scdm̃  
 occultū dei iudiciū. exigēte corū supbia et iūq̃tate.  
 exemplo luciferi creati in tāta pulchritudinē. sapiētia  
 et g̃templacōe tāy sublimi. **P**otest itē alit̃. **P**rim⁹  
 status silare. diei p̃mie hore in mane. qua clātas  
 tenebris adhuc involuta cernit̃. atq̃ nūllū obscure  
 inapit apparē. **S**ecūdg̃. t̃cie diei. **T**erc⁹ ṽco clāde  
 meridiet et sic de multis alijs figuris silib⁹ et exēplis

.stindies

**Q**u. **Fortis p̃senciācia nēciā ē g̃teplatiō. dāt̃ p̃ exē ca 38.**  
 absq̃ p̃senciācia forti sūmitatē et alitudinē  
 mōtē g̃teplatiōis. putat se obtinē. a p̃fectū habē



calore amoris dim. talis quiescent afflat? ascedit  
 motu exaltu. postea semper descendit. p?usq? p?figat  
 in sinu. et hoc q? repperit quada? difficultate. a?  
 impedimetu? **V**el q?atur volenti igne accende. vel  
 succede. in lignis viridib? a? putridis. q? cu? no? statim  
 accendit. a? cu? nisi p?mo papit? fumu? vel modica?  
 flama? facili? extinguitur. q? q? motu? recedit. destruit  
 aut p? tota? domu? p?iat. p?cedo hic inde strue ligna?  
**I**te merito q?at? p?fatu? no? potest pacifice maturate  
 gram sin? seminati exportare. aut q? sua placula itera  
 tre. indices bene figat. p?t mora? a? p?iculu? ul? diffi  
 cultate? qua? papit? talis. **R**ursum gerit typu? symec  
 ap?ietu? nucis viride? degustare. senaces at? cortices a?  
 maiudine. ad nuclei dulcedine? no? p?ducit. statim  
 eam a se p?iciat no? p?seuerans. **P**ostremo silat? pigro  
 militi. q? ante ciuitatis obesse capione? p?fetta? tedio  
 affectu? inde distedit. **V**idetur igit? q? talis faciendo  
 aliquis no? p?figit ad apice? motus. nec igne? habet  
 potest. neq? bladum? ne? nec arbore. neq? nuclei gustu?  
 nec etia? ciuitate? obtine. referendo ista p?ictis ia? d?is  
 Sic silr? no? p?t p?uenire aliquis ad p?fectione? q?replacis  
 sine forti p?seuerantia. **I**mpedimeta? plane q? motu?  
 tenuis q?replacis usq? ad sinu? ascedere valeat. **E**a?  
 adhuc modicu? i? vno sup? dictoru? exemplor. co?  
 siderantes factu? volentes ad fine? motus alii atq?  
 p?cedens ostende. **I**ste gramine? ascedit. no? i? descendendo  
 usq? ad bassu?. **Q**uod si cu? pausa? g?gat. no? incipit  
 p?gressu? suu? a pede? motus dicti. sed a loco ubi moueri  
 desistit. **P**ari mo? cupies possidere q?replacis p?fectione?



nō debet q̄stē. aut seipm̄ ar-estare. quia pausare  
ē redescendē. **N**ō progredi retrocedē in seipm̄ ē. **N**ec  
debet etiā semp̄ re-impē a basso. sed vñ recessit et  
ubi dimisit. **E**t ppter istā p̄seuerācie absentiā. tā  
pauā reperiūt. q̄ ad p̄fectā attingit q̄t̄ platoem.  
**Q**uā atq̄ em̄ quidā modicū ascendētes p̄cūt penā  
aliquā et labore credūt ip̄i pausare. itaq̄ retrocedē  
in seipm̄. **E**ū autē alij nō habētes ordinē et modū  
ascēdendi nō custodiūt. statim em̄ volūt salire usq̄ in  
altū. nō itapiēdo a basso p̄ mediū itur. **B**assū aut  
seu in seipm̄ huius mōtis. cōsiderācio ē suor̄ p̄tōr̄ atq̄  
defectū. **S**ed repiūt alij. collis suus ip̄posita habētes  
grādia onera. nec hēt ip̄a abiūt. et nichilomin⁹ sic  
p̄ putat̄ ascesuros sūo. **O**mnis at̄ istud ē occupatio  
mūdana. et fortis cogitatio tibi posita seu fixa que  
aiam̄ aggruat inlabilit̄. facies eā semp̄ ad se reuerti  
et relabi. si q̄ leuauerit se. **R**ursus quidā p̄opti  
mūnas volūtates corā se mustas. totū dimittūt et  
ne desinūt vel redescēdūt. **C**ū iste isto sūt volātes  
cogitacōes. q̄bus aīa in suo p̄gressu. nequaq̄ debet  
arrestal̄ seu īpediri. sed vltimū p̄cedē fugādo istas  
a se. manū p̄r indignacōis. **R**epiūt etiā alij. tales  
mustas insequētes ad modū p̄uicior̄ post papilionē  
currēt. **I**te quidā q̄ latitanti tamē ifernaliū  
stati t̄rent. hoc ē q̄ atq̄ sentiūt tēptacōnē aliq̄  
turpē. totū dimittūt. vel certe se cū tali occupāt.  
nūtiq̄ tale expellē. et oēs huiusmōi tēptacōes  
et cogitacōes. qd̄ sepe fieri nō p̄t. sed vñ p̄nt  
p̄tēiri. s. eas nō curādo. exemplo p̄grini q̄ ad

12 mustas



quolibet latratu canu no sistat pede. cu sibi i via  
talib occurrat latratib. sed edato gressu taq no cu  
rando iter gminat. et sic silent. De quato em plus p  
sistet ad se defendendu. uel ad eos apstedu. tato aplu  
latraret. et iter suu talit pdet. **¶** Aliq aut no exte  
dnt semp manu dextera hnt. q eos in altu debet  
subleuare. pmo retrahunt. appodiatres ofidetes q in  
multitudine dimittant suau et sue fortitudis. Ideoq  
no nntu si huiusmodi ato labut. Propt h debet ho  
semp extendere manu sua. ad auxiliu dñe gr. dif  
fido oino de ppa sua potena. no psumedo se posse  
illuc puenire quo tedit p seipm. **¶** Iteru snt alij. q  
putat stat e se in sumo. cu tñ adhuc snt bene  
in basso. ideo astende dissimulat et dimittit. et sic  
dimittedo retrocedit infolus. **¶** Aliq procedit usq  
in altu. sed stat efficiut vani glorioli seu gaudiosi  
videt ipis. opus suu multu bene pegriffe. et sua di  
ctam bene fecisse. nec ponit diligetia ad ibi snt  
in alto demoradu. ergo tales ppirat. seu stat de  
cidit. no astedetes ita velocit supius sicut vellet  
vna vice. **¶** Vel forte eis deus nuq auxiliabit ad  
illuc astendedu. exigit h supbia eoz et ingitudie  
et abusu cognitionis habite. **¶** Ad cogitae e horribile  
et causa nuq psumedi. pmo se tenedi in profunda  
humilitate. cu snt ppirat. q ho qui deo fuerat tam  
pprim atq familiaris in colloquio sua. et sicut  
amicula q gstruxisset nidu sibi intra celu. postea de  
iact usq ad iheru. sine rnotacoe aut reuisione.  
**¶** De his snt alij. qui cu vident se modicu altius



ceteris in modo isto. alios agnoscit et deridet isci  
exites. q̄ iuste delinquit. a deo ut labat. quate  
cadetes agnoscit q̄ modicu a semetipis possint.  
Alii autē qui istū mōte. nō i p̄ cūositate cōstende  
volūt. et ut dicē possint eāā finit ibide. Aut tē  
ut secreta excellētia inq̄rant. Aut p̄t solā placēā  
sēu delectacōem. Aut p̄t loci eminētis amenitatē  
nō autē ut deo melius placeat. proximūq̄ ei seruiat  
honestus. ampli⁹ et magis mētorie. Et isti cito  
amittūt dei auxiliū. atq̄ eius grāi. a certe re  
periūt se deceptos nimis dūe turpit atq̄ insecabili  
putat enī se eē in mōte dei. cū sint i mōte dyabol.  
Postremo ē aliquos incire. nimis q̄ iō dictat seu  
ius sit festinātes. intētes p̄ire suū ductorē. et fort⁹  
q̄ volē idē. qd magna ē fatuitas. Grāia dei ē ductor  
iste sicut dñi ē. q̄ nō p̄t a dedignat expectat p̄patū  
p̄is p̄ motu grē ist⁹ et auxili. iure eā p̄dit. et alia  
vice ipāi pro libitu suo tā cito nō reperiet. Sicut  
e regione eāā ē cū istis. q̄ ad istā grām sequēda. nō  
sūt parati. cū ab ea vocat et monēt ad ascendēdu  
iūno refutat. a alibi vadūt. aut certe nei-bo ul' facto  
dicūt grē. ut adhuc modicu ipos expectet. et sic ipā  
depulsa mox recedit. **O**portet igit ḡtūne stāle  
supra suū cordis custodiā. ad imitadu visitacōem di  
ne grē et procedē sedm ip̄i motū atq̄ volūtate. nec  
velocius neq̄ tardius oī tpe cū profūda hūilitate  
adignū se iudicādo eāā ad mōtis ist⁹ latus. q̄tonq̄  
ad eius apicē ascendō. p̄ h° de tāto trahet alius. Que  
admodū rex p̄tens volens honorāe milite suū de



tato cū libet eū collocat sup̄ius tū sedat cū p̄i-  
cipibz q̄to maḡ tenit̄ ad hec. et de tato maḡ trahit  
et apellit. de quāto miles ip̄e pl̄q̄ hūhat ex cūsatqz  
**S**up̄ oīa em̄ dīphicet deo p̄sūptio. **R**ec delectat  
cū modus volētū cū atcedē effrenate. et sine tōre  
quasi ad suū p̄ciū et sibi sileij. sed debet semp̄ custo-  
dī. sc̄a et laudabilis v̄cūdia tremor et p̄uor  
atqz timor cū ḡfidecia sive benignitatis. **S**ine em̄  
ḡfidecia. talis timor nimis eēt culpabilis. et ip̄e  
dīnctū astensū n̄r mōtis. p̄t tremorē et t̄bulacōē  
āphorē q̄ ratio exquirēt seu q̄ iustū eēt a timore  
conceptū. **De q̄busdā alijs īpedimētis istiq̄ vitē. Cū**

**I**quamur adhuc. de alijs quibusdā obstacul-  
sive īpedimētis. **S**ūt em̄ quidā q̄ asinū suū  
hoc ē corpus p̄p̄ū. nimis vexant. ita q̄ aīa  
se de eo mūde nō valet. **A**lij at̄ nimis sūt repleti  
atqz p̄ondēosi. infirmī et dormitātes sive p̄gri.  
nimis em̄ dū extiterūt in infirmāio a infirmitate  
carnalitatis p̄ q̄mestione excessīuā atqz potacōē  
aut vaniloquā. **S**ūtqz tales tāq̄ ḡtineti. resoluti. pa-  
litia et dormitātes. **I**deoqz ip̄os oportet curā a basso  
īcipiēdo. s. p̄ hūilē p̄māij. **S**ed quidā sūt q̄ astēdēdo  
vehemētē parūt̄ aliqui verbi dei famē p̄p̄iale. cupi-  
untqz post̄ hec aliud audīre et legē. **V**ij accidit q̄ legēdo  
nimis seip̄os detinet. recipiūt illū refectiōē āphorē  
q̄ rō exigit. seu īmoderate vel q̄ tēp̄ū requirit. ī tātū  
q̄ sū astensū tūio obliuiscūt̄. nec astēdūt sc̄dm q̄ o-  
perūt̄. **V**erū ē ex p̄te altēa. talē refectiōē sepe  
fore p̄ficiā atqz n̄ciāij et p̄apne in exordio. uel q̄



sumit mēsurate. semperq; gredit hō suū aspectū.  
hoc ē q̄ in legēdo plus quat̄ denotatōē q̄ sciām  
**R**ursq; repunt alij recalcitrantes. atq; saltantes con-  
stimulū ip̄os pūgētēs ad ascendendū ī altū. hō ē  
q̄ fugiūt nūns tribulacōem. **I**te sūt quidā. nō ad-  
huc sufficient̄ instructi. de itinē grendo seu itrogā-  
do a stētibus. ad habēda dē sup̄ consiliū. sed habū-  
dantes in sensu p̄po. confidunt in seip̄os. et semet ī  
hoc docē volentes. et ideo aberrat. et sepe turpit̄  
deficiūt. **S**ed sūt alij nō desistentes petē viam  
et inquirē p̄ studiū feruēt. ad tūq; de hac ī ca-  
thedris etiā sciāt loqui. et legē. aliosq; docē licet  
ibi nō fuerit salz ī itinē tali. loquūt̄ aut. q̄ sit  
audietur ab alijs. nec nitūt̄ ascendē p̄ illud quq;  
Et iō nō mirū. si tales infens p̄maneat semper.  
**N**ō em̄ itur ibi p̄ sola uerba. sed op̄ pedes ad opus  
mitte. **I**sti sūt q̄admodū illi. q̄ ī plijs exhortat̄  
Istiusq; alios ad fortit̄ bellandū. sed ip̄i ad tagedū  
maiorē nō apponūt. **V**el sicut q̄ alius demonstrat̄ itinē  
ad recipiēdas elemosinas a pēgrinis. ip̄i beo nō da-  
dunt. aut nō pnt̄ ut p̄ ea p̄ap̄ sua infirmitatē  
sua ipotētiā. **E**st aut̄ alij qui postq̄ iter suū arripu-  
erūt p̄ viā vna. statim salūt̄ seu declinat̄ ad aliam  
et hoc p̄t̄ incōstanciā corū. a q̄ putat̄ leuiorē se  
ducturos vel delectabiliorē. et sic nec quātq; ascendūt  
neq; apprehendūt. **V**icut canes tenui agitatēs. ei  
nō veniatur si modo post vna tū post aliā īsequūt̄  
**P**otius oportet eos vestigia īsequi p̄m. nec se nē  
aliqd̄ aliud amestāe qualis solent agē canes ad hō.



bene iuncta. **A**lij nō bene ad seipos intedunt seu  
respiciunt. et ad pericula itinēis sui. sed propius et  
sine amissione et cautela ponunt pedes suos. Iōq;  
ruunt. de tā alto in tā bassū. Alij vō ascendentes  
retrospiciunt. a inferi⁹ & respiciunt. et q̄ nō quis de  
basso eos vocaret totū delinquunt. Qui de tanto  
reddunt inabiles. q̄to diu⁹ inferi⁹ detinet. et in  
difficili⁹ et grau⁹ reascendunt. q̄ mūdāna gūfatio  
in loquēdo. aut aliud mūdiale excedo. nō modicu  
impedimētū. et retardatōem geneat. et ī talibus  
nimis cor suū figens. et seipm̄ hādens hūmōi  
nō velocit̄ resiliens et distēdes cit⁹ ad ascendendū  
iret suū. iste q̄ eiusmodi ē usq; ad longū tūc causat  
sibi impedimētū magnū. Deoq; in istis nō opz morā  
trahē nisi pro sola nēitate. et p̄tēdēdo ea. Vel p̄lne  
q̄ si corpus inferius fuit. sursum sunt corda. Sed  
hoc. hīs q̄ nō didicerūt ē difficile. quia neq; āchora  
fixa habet ad motū. et cordas bone ḡsuetudis eidē  
alligatas. Intēa sūt quidā q̄ cū ascendēnt. nūq;  
putat se inde recessuros. sed illuc p̄sistē tāq; hēditariū  
iure. sed in suo casu deorsū. fragilitatē p̄pā agnoscūt  
sencūt q̄ tribulatiōem. bene ḡsidentes tūc q̄ diuina  
grā ipos ibidē collocant. tenuntq; q̄ dū sibi placuit  
Et tūc distat cogitā de inferi⁹ per bonā hūilitatē ex  
istētes in alto. Et econt̄ cū inferius fuerit. iterū p̄petat  
reascendē. habētes bonā paciētiā. Oportet em̄ ita  
bene et plus in p̄ritali adūitate sicut corpali. scilz  
tēptacōibus diuitibz afflictōibz mētis. que sine cō  
solatiōe sūt et quales habē ḡsueant uel desideat sic



se immobiliter conservare / Postremo alii ascendendo  
expensas faciunt nimis largas et excessivas pro  
per lacrimas et afflictiones. permittuntque facere opera  
sua nostra. Et ideo misericors deus cum humiliori gratia  
agit. permittendo eos tribus rebus decedere et labi ut  
ut sit illa facere possint. et eorum ad quod tenentur non obli-  
viscantur ea operando. Talia sunt impedimenta ad proce-  
dendum ad motum contemplationis. et cetera sine numero quod con-  
prehendi atque reduci possunt ad predicta. Ad quod vincenda et  
vitanda. nostra est fortis perseverantia. cum gradibus super dominum  
suis humiliter precibus. locoque secreto et silentio. *Quidam mori*

*meditandi qui possunt servari in contemplatione Ca. 34.*

**I**n legendo vel audiendo predicta. dubitare possit aliquis  
et petere. quem in sua contemplatione modum observare debeat  
meditandi. Non enim itur ibi pedibus corporis. sed spiritualibus  
qui cogitationes atque affectus sunt ipsius anime. Et quod  
non semper unus et idem modus meditandi tenetur. sed valde  
variatur. secundum personarum. locorum. atque temporum diversitatem  
et secundum gratiam dei doctrinam vel scientiam quam quis habet  
Unus vadit sic. alius vero sic. immo unus atque idem hodie  
uno modo itedit. crastina vero aliter. **C**ogitamus tamen quod  
non erit inutile recitare exemplaria. qualiter quidam aliqui  
proficiunt ista via. Fortassis enim hoc pertinet ad fa-  
cilis intelligendum et recipiendum. huius itineris introitum  
Et recolo me quicquid scripsisse vobis talissimis meis sermibus  
plura ad propositum quiescentia et ad frequenter quod non resumam  
propositum. *Magister Richardus de pro virtute libro superius*  
*mentato tradit modum magis meo videtur appropriatum et*  
*quiescentem profudis elicitis quam simplicibus quod bene gratus est*



sed ad declarandū phrynis eet quāc hūc pterro et  
doctoibz reliquo. **Ecce Auga** libro gfeffionū dar  
modū quēdā. quē cū mīe sua ppa habuit. **Stans** i  
vna fenestra cuiusdā ortuli. nō multū aū obitū dīte  
mīis sue. quē pposu in sequētibz breuīt tange. **¶ Hic**  
**gregori⁹** largissime in suis mōalibz. de gteplatoe loquit  
ōndēdo pīcula. atqz pfecta ubi exītes. **¶ Sed** modū p  
titularē intradi. vel illic se locādi quē qro nō pcepi  
**Beata pcom⁹** inter alia. pēbit modū vnu ad vngine  
eustochiū. q est. **¶** Meditet mortis sue horā. qle q  
p mīū tū receptura ē. quomō vrgo maia. cū filio suo  
ihesu xpō. pī angeli atqz vrgines sibi obuiabūt. ipā  
sustipietes. catates q catitū. qd maia. morsī soror  
post trāsinū maris rubri sūto pede filioz isrl' cecunt  
**¶ Cātem⁹** s. dno glōiose it. **¶ Et** dīat fili' idē **hic pcom⁹**  
de seipō qualīt post fortes tēptacoēs. et arbras per  
toris fōsiones. cōtūne in ploātibz et lacrimis qrendo  
dei auxiliū. sibi videbat pōctati āgeloz itireffe. ob  
magnā sue gshē pacē et iocūditatē ei post suā pmiām  
et tūlacōem cōlū a deo trāsmīssā. **¶ Cōcordat** oēs  
doctores qm in mō pāz isto. **¶ Qui** ē meditatū. iferni  
penas horūdas. paradisi gaudia. sua pīa. atqz mūdī  
vāitātē. **¶ Sed** ego adhuc. pīcularitē modū inqro.  
**¶ Beatus bernard⁹** pene i oībz sermōibz sup catitā. trā  
tat modū vnu. scilz de pīali mīrmōio. mī dōū i aīz  
quē quidā doctoz plus nouell⁹ īrequīt. faciēs inter  
dīnā sapiām et aīam pīferunt. quoddā mīrmōiū. liber  
vco īmulat horologīū sapiē. **¶ Verū** quidē. mod⁹ talis  
ē altus et subtilis. saneqz pīculoz sic loquēdo. pfecti



a principio sue quæstionis cum tenere volentibus. Ratione.  
Cum enim tales novitij estimaret meditari de spirituali  
quæstione. leniter labentur in recordatione de spirituali ad carnis  
curiosum. Nec ignoro in dicto libro. quosdam modos alios  
fore tactos. utpote cogitando de iuvene sive adolescente  
mortuo. nolenti vel non potenti premere. Et sibi meditando  
dei iudicia. Item considerando beatam virginem mariam. et horam  
passionis domini nostri ihesu christi. qui modi boni sunt atque  
quærentes. et prout ibi videntur quibus placuerit. *De modo  
contemplandi quæ beatus Bernardus tenuit in principio capitulo 38.*

**R**ecitat beatus Bernardus de seipso qualiter in quæstione  
sue principio appendit sibi apertum esse. et quod habere debet  
opera bona et merita. qualia ex seipso nequaquam  
exquirere et habere. Idcirco providit sibi habiturum talia  
ex meritis ihesu christi. Et ex tunc diligentissime meditabatur  
totam domini nostri ihesu christi vitam. ab eius conceptione usque ad as-  
cessionem. et ex omnibus pennis et amantudibus eius. collegit  
sibi fasciculum vitæ qui iter. obsecra sua quorundam gemitu.  
atque hinc per. iugem memoriam supponit suo pectore. itine  
operando. Per quod actudo ipsius beati bernardi. sua con-  
templatione et assensu in eadem incepisse. meditando assi-  
due domini nostri ihesu christi vitam. quemadmodum legitur de sancta  
celesia. quomodo evangelium christi in suo pectore portabat. *Aug.*  
sibi eius vitam memorando. et non diebus neque noctibus  
vacabat a colloquiis divinis et oratione. *Et* doctor quidam  
in libro suo de stimulo amoris instituto. istam materiam  
sibi tractat. et specialiter de passione domini nostri ihesu christi.  
ostendens quod in ea omne bonum reperitur. et quod eadem passio  
sibi. sit via huiusmodi. prout contemplationis ostium. Volensque aliunde



itrare in atēplacionē. ipē se seduat et decipit  
Et cōfirmat dictū suū auctor<sup>us</sup> dñi. dicens Ego su  
via veritas et vita. Via p quā pgrēdiendū ē. Veritas  
viatorē illuminat. Vita. eundē nutrens. sustentans et  
renuētans. Unā p̄fatus liber eet in gallicū tñs  
latus. meo em̄ iudicio valde vobis fiet p̄fitius.

**E**st autē quidā gr̄ aliu modū nō tenetes sue cō  
templacōis. q̄ q ad quēdā librū deuocōis se tēdūt.  
vitā aliuā p̄ a aliud ad exatādā deuocōis plo  
gētes p̄dīm materiā quā repūit. quib⁹ semp necessari  
eent libri. Et ideo iste mod⁹ solus. isufficiens est  
nisi hoc etiā assuefient agē sine p̄ntia carthani.  
Alii vero. faciedo sua seruicia dñi in eorū addiscūt  
et se exercitat gēplai mētēs. Quāuis iudico ist  
multū eē difficile. p̄alit in p̄ncipio. et posse p̄tingē  
isto mō ad gēplacōis p̄fectionē p̄t labore tātu  
ānexū. n̄ forte ātea sint assuefacti tales in suo se  
creto in via ista gētemplacōis. *De alio mō meditati*

534 **N**on p̄sonā *p exemplū meditacōis Capitū. 39.*  
q̄ nō modicū p̄sent ad reducēdū suas cogi  
tacōes seu recolligēdū in vñū et ad simplicitatē  
p̄ hoc q̄ diligētius seipm̄ ituebat fore paup̄em  
miserabilem creaturā. nichil se habē ex suo nec q̄q  
posse acquirē. Quā ex cā meditacōe meditabat. atq̄  
sic acquirē bonorū p̄pialiu elemosinā. a padisi geiub⁹  
in talibus diuitiis opulētissimis atq̄ plenis. quos  
nosset largos. nūq̄ modo caritatiuos existē. Ideoq̄  
p̄fata p̄sona. sub arborē quadā. loco secreto se collegit  
in quo pro suo libitu. atq̄ diuit⁹ ibidē meditai posse



putabat. **C**onvertit itaq; se cordeten<sup>9</sup> sine loq̃la.  
nō ad unū postea ad aliū sc̃m sc̃dm sue devotiōis  
m̃steriū. a quolibet elemosinā expectedo. **A**piendo q;  
sua ñcitate et indigēciā exponēdo. **E**d et mēorādo  
eorū magnā grām atq; largitatē. **P**etendo etiā eos  
ut dignaret̃ intercedē pro se ad deū cōpotētē. q; p̃pali<sup>r</sup>  
apparere corā eo digna nō eēt. **V**erū ē dictā p̃sonā  
in huiusmōi meditacōe. plura sensisse impedimētā. ext̃<sup>r</sup>  
neaz cogitacōnū atq; fantasiaz. **I**pā tñ forti p̃severā.  
se antavit. atq; in dicto loco g̃minuit. inde nō movēdo  
sen distēdēdo quousq; qd̃ q̃sivit inēnt. eētq; stabili<sup>r</sup>  
āno in huiusmōi oracōe. nec ad aliqd̃ aliud t̃tendē.  
**P**er dies at̃ plūmos. modū dictū g̃minabat. fueratq;  
interdū ad duas. tres. vel quatuor horas p̃usq; p̃petuit  
habē potuisset. s̃ib; suaz cogitacōnū et affectiōnū  
unitatē atq; recollectiōem. ad unū tale quale dixim<sup>9</sup>  
supra. **E**t p̃ modū talē. q̃ semp p̃ueit ad qd̃ tēdebat  
q̃q; tñ ñcā interdū ṽcō tardī<sup>9</sup>. **P**recepitq; elāc verū  
ēē dñi ñr̃ ih̃u xpi p̃missū. **Q**ui p̃severavit p̃ulsas  
petēdo ap̃ietur ei. **P**otestis igit̃ optiē p̃pendē. q̃ra  
fuerūt hui<sup>9</sup> p̃sonē desideia ardēcia et anxia sup̃bia  
atq; g̃nuita erga p̃r̃os. nō ad unū. nō ad alterū.  
p̃penalē ad eos quoz festū tūc colebat̃. q̃i absq; fur  
cursu et auxilio p̃ceptibili p̃miserat̃ dictā p̃sonā  
ad suos pedes p̃volutā ad tanti t̃p̃is p̃patiū p̃maēre  
in bello g̃minio suaz cogitacōnū. t̃imultū nō modicū  
atq; in suo ascēsu impedimētū validū. causatū. nec  
p̃ p̃r̃a desideia loqui p̃mittētū eisdē. **I**pī tñ tandē de  
eadē. optime se quitabat. ac̃ sue desideiū eisdē t̃būedo



scdm̄ dei volūtate et eius utilitate. **R**epperit itaq;  
p̄dca p̄sona. huiusmōi exptā difficultate. sibi. gūn  
ad profectū. **U**t ex hinc distet vinaci⁹ et ardēns  
flagitū. **U**n accidit q; se de cetero in sua orōe repperit  
atq; atq; q̄si sine impedimēto collocatā. i modū tale  
ad suaz cogitationū unione atq; simplicitate. leuiss q;  
nō p̄dicto. et ceteris bona gsuetudinē comite ad p̄dca  
peruenit. **E**t p̄nta istū modū in t̄cio **G**udhelmi⁹ q;  
fey. doctore p̄cipuū tenuisse. quē affmasse legendo  
repperit. q; paupes tricati atq; captiui ipm̄ deū ex  
orāe docuerūt. **I**n libris etiā eiusdē patet. q̄admodū  
oroem. vni viator p̄adisū adēū. pro p̄petrāda de  
maima et auxilio pulchre cōparat. **I**n quo p̄r libro  
q̄si p̄ totū ad deū. ad dnm̄q; nr̄m ih̄sū xp̄m̄ et  
suos stōs. specialiq; ad v̄ginē maia. **V**ocē addunt  
quate⁹ auxiliēt creature eis supplicāt suāq; paup  
tate allegāt. **U**loquit̄ itē de corā iudicib⁹ p̄sentatis  
quomō tales i suis petitiōib⁹ sint cōspēcti atq; sa  
piētēs. **N**umirū. **T**imet eū. et p̄culū sibi videt im̄ere  
**T**ali mō et nos. p̄mo adhuc āplius. corā deo p̄ntati  
facē. nobis multū expediret. **C**ōmēda⁹ istū modū  
**C**ōtemplatiōis. t̄q; securi. valis et leuis. **C**a. 90.  
**I**stū modū ichoadi ḡteplatiōis ei placet. sequi p̄t.  
**S**atis eū ē secur⁹. simplex atq; leuis. quēiens etiā  
bene gradū p̄mo ḡteplatiōis ay ditto. q; assignat  
huius p̄na. **I**bi eū nō aliud q; idulgēcia petīt. atq;  
bene op̄rādi t̄pe affuturo grā. **I**tē etiā remediū cō  
plagas suas. et p̄ccōz ifinitates variab. **Q**uod qd nō  
panū. orōes bñ **A**nselmi. diuisozq; ceteroz stōz edite

trutāni



ad stōs et stās p̄ficiūt. liber quoq; de q̄ p̄dem locuti  
sūt rethōrī dīna intulāt a guilhelmo p̄ficiū apilato  
multū ad ista vtilis. **S**up̄ mō isto tūcādi ḡtēplacōē  
dūdū optabā oracōē quādā fabricāē. in modū paup̄is  
panē suū ostiātū q̄rētis et petētis adiūstāt. itatēatōz  
aut ēte ad silitudinē. elemosinā petētū. nō quidē  
pro seip̄is. sed pro in hospitalib; degetib; . **S**epe enī  
aliq; denotionē suā pro alio impellādo reperit nūq;  
q̄ si pro se deū exoriet. ibiq; multū proficit. Tenet  
enā ad hoc plures ex officio suo. quāmodū vni etiā  
ta. aliq; ex elemosinā. vitā ducētib; corp̄is. p̄mo dico  
oēs debē hoc facē. tam p̄r dei madatū. q̄ etiā p̄r  
beneficia ab aliis r̄cepta. siue talia sint bona natē  
a suis parētib; . siue boā fortūe ip̄is collata. inie hē  
dīcāio possidēda. a viuis d' a mortuis. **C**ōpilauī p̄de  
oracōē quādā ad dñm ih̄m xp̄m īcātē. Ihesū p̄p̄e  
ūgitatis r̄. **I**ncēdo aut si deo placitū fuit de h' m  
briū diffisius q̄stib; apus. **V**erū ē oēs mūdi p̄p̄tās  
nō posse p̄ducē ḡtēplatiū. quo tendē habet quāmodū  
facit forte p̄fenerātia. auxiliāte dei grā. faciēdo ex  
emplo p̄sone sup̄ mēorate. p̄cedoq; ad p̄ticitā. s. ad  
apus. quia affectōēs sibi neq̄ūt. neq; generāt p̄  
liās. a' p̄ uerba. sed p̄ ap̄eis exīcātū. **De mō v̄strādi:**

**Q**uē vō delectat se in ḡtēplacōē scdm̄ istū modū **Ca. xi.**  
p̄habita silitudo. hic multā lai-gā materiā habz  
v̄strādi et afflicteōdi. ad suāz cogitacōē v̄col  
lectiōē intra se. ei-gā etiā deū atq; suos p̄rēs. **R**ostre  
enī nātates et misere ac īfinitates tā aīc q̄ corp̄is  
īfinitē sūt. **D**e hinc v̄tutes nobis acq̄rēde in magno



sunt mō. sicut et p̄ et s̄e quibz nobis supplicandū  
ē. nūc p̄l' omibz. nūc vob' cuilibz seorsū. **U**nt' ceteras  
etiā nēcessitates. mortis hora postremū ē negotiū. qd'  
plus nobis ē timēdū. ob cuius hērore sollicit' p̄inde  
dū foret nobis i' mediu. et vita sup̄stite p̄uāre aīcos  
atqz dēfensōes. laturos auxiliū in momēto tā terri-  
bili ad b̄iplacitū dei. **H**ora istā sūme aī' oculos mētes  
reducē p̄ficiū ē. eius memoriā recentē. oī tpe vite.  
in oībusqz factis nūis habē. In nūc gēplacōis scēto  
a nobis ip̄is sepius q̄rendū ē. **M**odo aīa mea dic m̄.  
paup' et misēabilis ḡfite m̄. si in p̄nax. aut intra  
vñs hōre spaciū. separati te a corpore oportet. ad aspidū  
timēdo dei iudicio. quid dictura. ad quē deniqz cōsu-  
getis? **S**i rēpōdet quia sic et sic facies. et toto cor-  
de tūc misēcordiā atqz veniā ab oīpotēti deo flagites  
a suisqz s̄c̄is. **S**ic igit' talit' imp̄nā Ignoras enī in  
quo p̄ncto infūnitatis p̄ tūc eris. aut qd' spaciū tūc  
ad hoc faciendū habē potueris. In huiusmōi meditatōe  
bīnaci' seu cōdūme et diu morari debem'. q̄s qz  
nō videat' qd' sentiam' mortē multū appropinquā  
**I**git' considēandi sūt amici sibi m̄. pro q̄bus orāe vo-  
lūm'. eē eos in nēcessitate ultīa p̄ncta ad letū mortis.  
Et quomō a nobis supplint' auxiliū requir'. dēsiderātes  
quate' p̄ eis p̄res effūdant'. opaciam'qz eis. ac si  
in p̄nā sic agētur nobiscū. hoc qd' tū fiet nō diu tar-  
dabit'. misereant' interna aīe nūe atqz eā in medio flā-  
me pūgatoriij appicem' collocatā. Ad qd' b̄y iūuat  
considerāe diligent' misēriā. aut dolore validū quē  
quibz per suā suffert' infūnitatē. a aliūde quali' vehēmet'



inde trunat. Quid g<sup>o</sup> erit de aia misera. p<sup>o</sup>ssua  
tata in futuro seculo. *De tribus dei iudiciis an*  
*P*ossim<sup>9</sup> oculos metis renovadis p<sup>o</sup> ma<sup>o</sup> q<sup>o</sup>tepla<sup>o</sup>is *Ca 22.*

*P*ossim<sup>9</sup> in huiusmodi q<sup>o</sup>teplacoe<sup>o</sup> r<sup>o</sup>uocare aq<sup>o</sup> metis me  
oculos. tra<sup>o</sup> dei iudicia q<sup>o</sup> f<sup>o</sup>it<sup>o</sup> sessurus e<sup>o</sup> seu te  
nebit a<sup>o</sup> tenet. *¶* Vnu tenebit sicut p<sup>o</sup>it<sup>o</sup> in quo regnat.  
et iudicat mia<sup>o</sup> dulcis et pia et talis e<sup>o</sup> in vita p<sup>o</sup>it<sup>o</sup>  
*¶* Tenet sicut d<sup>o</sup>us. conf<sup>o</sup> seruu<sup>o</sup> suu<sup>o</sup>. ubi regnat atq<sup>o</sup>  
iudicat iustitia rigorosa. *¶* Oportet eni<sup>o</sup> illuc oia<sup>o</sup> expulsi  
debita. et e<sup>o</sup> hoc in purgatorio. *¶* *¶* In e<sup>o</sup> in inferno. ubi  
regnat horrida et crudelissima iustitia. s<sup>o</sup> p<sup>o</sup>it<sup>o</sup> p<sup>o</sup>it<sup>o</sup>ores  
d<sup>o</sup>pnatos. Ibi eni<sup>o</sup> deus punit. adiustat iudicia flecti  
no<sup>o</sup> potestis conf<sup>o</sup> maleficos morte etna dignos. *¶* Modo  
postrema duo iudicia declinare possim<sup>9</sup>. appellando et  
submittendo nos ad p<sup>o</sup>ma<sup>o</sup> t<sup>o</sup>una. sub<sup>o</sup> n<sup>o</sup>ie q<sup>o</sup> durat  
p<sup>o</sup>it<sup>o</sup> ista vita s<sup>o</sup>ate. *¶* Domu<sup>o</sup> g<sup>o</sup> e<sup>o</sup> nobis d<sup>o</sup>u<sup>o</sup> t<sup>o</sup>ep<sup>o</sup>q<sup>o</sup> habet<sup>9</sup>  
elige. et inter<sup>o</sup> q<sup>o</sup> habet<sup>9</sup> possim<sup>9</sup>. t<sup>o</sup>atos it<sup>o</sup>cessores ad  
deu<sup>o</sup>. *¶* Precipue ibi habem<sup>9</sup> i<sup>o</sup> dicta cura m<sup>o</sup>as d<sup>o</sup>na<sup>o</sup>  
regina<sup>o</sup> d<sup>o</sup>te a<sup>o</sup>me. s<sup>o</sup> n<sup>o</sup>ie ex<sup>o</sup>ite. fili<sup>o</sup> m<sup>o</sup>am m<sup>o</sup>re<sup>o</sup> et  
aduocata<sup>o</sup> dulcissima ac gl<sup>o</sup>iosissima v<sup>o</sup>gine maria  
p<sup>o</sup>am<sup>o</sup> e<sup>o</sup> illuc ihesus x<sup>o</sup>p<sup>o</sup>s p<sup>o</sup>it<sup>o</sup> n<sup>o</sup>ie. fi<sup>o</sup> n<sup>o</sup>ie. aduocata<sup>o</sup>.  
c<sup>o</sup>st<sup>o</sup>ant<sup>o</sup>. mediator atq<sup>o</sup> redeptor. *¶* Et in veritate. iste  
minis eet stolidus et ifatuatus q<sup>o</sup> reusact<sup>o</sup> vna cu<sup>o</sup>  
p<sup>o</sup>heta seip<sup>o</sup>ly submittit<sup>o</sup> dei n<sup>o</sup>ie supp<sup>o</sup>lit<sup>o</sup> dicte<sup>o</sup> Domine  
ne i<sup>o</sup> furore tuo arguas me neq<sup>o</sup> in ira tua corripias me  
*¶* Ibi t<sup>o</sup>ag<sup>o</sup> p<sup>o</sup>heta ista fa<sup>o</sup> iudicia. *¶* Dicit eni<sup>o</sup> D<sup>o</sup>ne ne in  
furore tuo arguas me. et in inf<sup>o</sup>no neq<sup>o</sup> in ira tua corri  
pias me. h<sup>o</sup> e<sup>o</sup> in purgatorio. *¶* Sed p<sup>o</sup>dm<sup>o</sup> am<sup>o</sup>am<sup>o</sup> tua<sup>o</sup> mi  
seric<sup>o</sup> mei. q<sup>o</sup>u<sup>o</sup> i<sup>o</sup>firm<sup>o</sup> p<sup>o</sup>it<sup>o</sup>. sub<sup>o</sup> in hac vita. *¶* Et ad h<sup>o</sup> possim<sup>9</sup>

*no<sup>o</sup> fa<sup>o</sup> d<sup>o</sup>  
iudicia*



inquit. et tunc alleluia flagelli. qd' iuste meruiſſe  
ſibi mediate interſſione tali q' dicta e' et ſepe ex toto  
ſe quitari ſeu et abſolui. **Q**ui etiam attente penſat.  
atq' ſibi pponet eximiu hui' carceris quo detinent. qd'  
ent in articulo mortis. cogitaciq' ad p'dicta ta iudicia  
talis oino. cu gaudio ingeh. hui' mundi ifinitates.  
atq' diffamacoēs. paupertatesq' et filia. q' p'calitates  
dicunt. leuiſſime ſufferret. et e'te de nulla aduſtate hui'  
hui' curaret. **Q**ui niſſup cotidie ad meoia reducit.  
mori ſe oportet. ſed q' a' qualiter ignoat. examinatq'  
ſe ſepius an in ſtatu in quo mori audeat. qd' ſi no' p'ſto  
remouet in breui impedimenta. ut ſecur' moris p'ſolact'  
aduētū. **Capitulum 23. Quidam deficiunt in forti p'ſeuerantia.**

**P**lures at' min' by auizati et io in g'epla' mediu' p'  
ſunt circa p'ſeuerantie fortitudine. ſeu circa g'e  
placitois ſturtu' ac per. h' ad iſta g'eſequēdu'  
multu' r'moti. **R**emittunt eni ſeipos dāe oioi a' medita  
aoni r'auē. niſi ſe deuocōe ſenciāt affectos ad illa.  
ac h' cū eos ad iſta delectat. veniatq' ad cor ſuū. **V**idēt'  
enī talib'. alias dicta nō p'deſſe. **S**ed hui' moī opāt'  
hinc. q' ſrigōe immiū tinnat'. reſuſat tū accedē ad ignē  
h' p'us habeat calore. **A**ut e'te equipant' aliam fame  
pericū. noſetq' querē ad mādutādū niſi atea ſatu  
iatus ſit. **Q**uāc' enī aliquis ſe dat in orōem. uel me  
ditacōem. niſi ut caleſiat diuī amoris igne. uel ut  
ſaturet' domus aut grā dei. **T**ales in hoc deficiūt  
ſeu errāt. putātes ſe temp' p'dē. cū poſit in orōe  
uel meditacōe. uō mox deuocōis igne irigāt'.  
**A**d qd' iudeo. q' ſi mirat' quātū in ſe e' ad h' atq' fa'



aut labore suū. sintq; in bello et pugna ginnua  
cōtra suas cogitatōes cū duplicia. q; nō abscedit  
nec pacē habē pmittit. tales pro tūc ma<sup>g</sup> repa-  
tat meū. q; sepe si eis adueniret deuotio. subito.  
sine tali afflictu. **Nō** q; militat deo et seruiūt.  
suis expōis p<sup>ro</sup> et sup<sup>er</sup>atq; atq; cū labore maiori  
et pena. Verū tū ē q; volens ad exemplū p<sup>er</sup>nar-  
itate p<sup>ro</sup>ne sup<sup>er</sup>is. seipm exerce. oportet ad h<sup>oc</sup> habē  
ipm. magnū t<sup>em</sup>p<sup>or</sup>is p<sup>ro</sup>patū. reiecto etiā oī onē aliq;  
occupatōm. tā ex p<sup>ar</sup>te sua q; alior. seq; arde ad  
p<sup>er</sup>manēdū in vno loco fixū longo t<sup>em</sup>p<sup>or</sup>e. sine q<sup>ui</sup>solatio  
subsequat<sup>ur</sup> aliqua sine nulla. qd tū ad eādē ha-  
bendā. laborāc nō cesset. atq; sit ginnuus. Cūq; se  
minio senserit tedio affectū. sibi ipi dicat. q; adh<sup>uc</sup>  
expectet ad medie hore p<sup>ro</sup>patū a hore. faciedo  
p<sup>er</sup>manū suā. expectas dūc grē elemosinā. **Post**  
horā rēo elapsā. adhuc se ginnuat ad p<sup>er</sup>sistēdū  
talit<sup>er</sup> ad altam horā. **Et** sepe in postrema dimidie  
hore p<sup>ar</sup>te. talis in sua g<sup>ra</sup>teplacōe apl<sup>us</sup> p<sup>ro</sup>ficiet. q; oī  
t<sup>em</sup>p<sup>or</sup>e p<sup>re</sup>ito. et q; ali<sup>us</sup> forte decē dieb; a certe in  
vno mēse. **Qd** si a casu. in suo regressu. aut itato  
accessu repperit se quasi refutatu. sic p<sup>ro</sup>l<sup>us</sup> q; ele-  
mosina ei denegat. puto nō q<sup>ui</sup>scuta deuotōis  
grām. tūc hūiliter ei querit gūm ad deū. g<sup>ra</sup>fitendo  
dignū se fore tante grē. p<sup>ri</sup>mo q; pl<sup>us</sup> meruiss<sup>et</sup> verbera  
ac flagella atq; t<sup>em</sup>p<sup>or</sup>alacōes q; hūmān<sup>as</sup> cōsolacōes.  
**Et** sic dicat. **Qd** dūc deus. tue g<sup>ra</sup>solacōes. laudes.  
et glōia tibi sint semp. in antē ut dignū ē iustū  
g<sup>ra</sup>fusio. nisi oppōm p<sup>ro</sup>ueiat m<sup>in</sup> de tua mīa. **P** talē

113.

114.



modū vinct deū. facies ei pacificā de cordis sui  
diuina. Et certe. deus eius nō obliuiscet. gferēs  
misericordiā suā. cū p agnouit pūctū atqz horā ex  
pediētē sedm suū bñplacitū. Nec etiā debet aliqz  
humiliū gplacōes nimis affectuē in lacrimis atqz  
deuotione pro sua delectacōe et ad suā placētā. sed  
ut p talē gplacōem amore ardētiōis deo vniat.  
ad eūqz possit meli⁹. diuini. et delectabili⁹ se giuē  
Si igit magis ei placitū fuit q p tūc aliqz ei famulet  
sue talibz gplacōibz. cōformit et nobis id placē de  
bet. debem⁹qz dicē **¶** O dñe deus om̃ps sufficit in  
optime. ut pūm meū atqz immēzitas. a te referret  
in in paradiso. t pūct illud nō tribuēs. Illud vñ sup  
phater oro. ut in nō mactais. sed ut vñā i tua  
grā tūmō de cetis. fiat volūtas tua. Qui vñ de  
uotionē affectuqz fuit. diligēs existat. grāz actiōes  
ex toto corde referēs deo dīpotēti. orādo istānt. ut  
augmētet et gfirmet opus placōis sue t eo icēptū  
absqz hoc q tale quid ei h gferat sicut pūm. qñ pōet  
in futurū referret plēndā itēgrā. **Quedā ymaginē**  
**inētis cū tñis habitaculis. fidei p̃p̃i et caritatis. cā ge.**  
**per** Alter mōtis antea adducti. pro faciliū su elenacōe  
in gteplacōe. p̃t quis ymaginē quēciēt. qadmodū  
aliqui quidā quē noui fecerāt. et breuē p̃stingā eādē  
Ymaginē igit māe magnū p̃iculosissimū. qd dīspoz  
generū hoīes eūtes et redeūtes nauigio p̃tēnt  
in diuisis nauibz. ad vñū finalit portū tendēt. in  
quo etiā magna p̃tāseuāp̃e p̃t p̃icula maxia.  
atqz tēpestates valas nūcō habet p̃t. Ad ripā tū



veto huius maris seu in litore elenata est rupes. altitu-  
dine mire. supra quam exis quicunque. securus est. De qua  
propter quod in magno isto mari fiat. speculatur potest absque sin-  
iculo. **I**n ista rupe tres erunt stationes. siue habita-  
cula tria. **U**num in basso. aliud in medio. **3**um vero in fine  
siue summo. **I**n primo imaginem fide esse hospitata. **I**n 2o  
speciem. **I**n tertio vero civitatem. **M**odo quod quis in primo fuit  
habitaculo. scilicet basso. fides ipsa. eide maris horribilia ostendit  
pericula quantum ad animam. propter que concipit timorem validum  
et apparat iudicia dei mirabilia. contra ipsos peccatores  
ab eo in istis maris voragine peripitatos dampnatores per-  
petua. absque ullo remedio. **E**t ibi potest homo devotus in eterna  
fide. coram sue mentis oculis. statuere omnia sua facta ad gaudendum  
in se sui timore et pavore sectorum dei iudiciorum. Quodmodum  
est fragilitas et mutabilitas. brevitatis vite mortalis.  
mortis incertitudo. dampnatorum horrores. multitudo eorum  
qui dampnati. propter sua peccata. defectusque temporis presentis. cotidi-  
anos eadem excessus. **I**te quomodo dominus noster ihesus christus.  
super omnes multa passi sunt tormenta. afflictiones et tribulationes.  
**I**ta sit certus. quod adhuc plura sustinebunt mali atque dampnati  
et quilibet siue bonus siue malus. expectare habet tribu-  
lationem afflictionem siue citius aut tardius. **I**n 2o vero  
statione aut mansione. locabitur populus. tradens homini de-  
voto fiduciam ne propter timorem nimium desperet. et sic se-  
metipsum perdat seu dampnet. **E**t ibi debet considerari  
omnia que faciunt ad spem bonam. de dei bonitate. **S**ic enim vobis  
faciendum ipse mundavit. **R**emovens illic ad memoriam.  
misericordias propter et propter beneficia infinita ab ipso nobis  
exhibita. et que cotidie exhibet absque ullo nostro merito



• ppalit' at maxima dignacoem et miam passionē  
ihū xpi dñi nr̃i. Itē grām quā deus facit subito  
pccōzibz eorū sustinēdo. In h° tabernaculo ppe. aiā de-  
nota resurrit aliquant' cor suū. tisseūdo se de vno  
tabernaculo ad aliud . ad mistēdiū et pauore et hūi-  
litate cū ppe bona . vnu em alio absente nō suffiat  
**I**n trā vēs māsiene dicte rupis . demorat' ciuitas .  
Ibiq; considerabit aiā deuota . dñi sui magnitudinē  
Et quomō dign' sit amari . appari . atq; laudari . q̄t'  
oīa gubernat atq; sustinet . omē qd ē . ex nichilo .  
pura sua boitate creauit et sit de ~~con~~silibz qd moibz  
nobilibz sine aiā . Sic et de glōia quā suis edidit  
aiās it' **C**etus Aug⁹ . docetbat quq; agnosce deū p  
mētis eleuationē . supra trā . supra celū . sup' ppā suā  
aiam . atq; supra res oēs ab eo creatas . et tūc in  
monēto tps et raptu . subito ad similitudinē chorustarū<sup>016</sup>  
aut velocis nubiu cursus . aiā deuota attingit . quid sit  
de deo . et statim decidit econtr' seu relabit' Sed ibi nō  
oportet vos esse curiosos . nec nimis stabilire et stare .  
**S**ufficiat vobis deū agnosce . in paradiso cel . et quātū  
in pñti seculo debet sufficere vobis . qd credat' agnostat'  
Quia ipse creator factor et redeptor vr̃ ē et sic de alijs  
dignitatibz . de quibz in fide catholica edocem' . sine h°  
qd scire velitis . quid sit ipse deus in sua natā p clarā  
visionē eius **D**e quo trade vobis tale doctmētū sūt  
dyonisi . Quociensq; in g'eplatoe et meditatoe de  
deo factis / scitis qualis sit res quā videtis . Videt'q; vob  
q' her res visa . quotiq; mō afflēt' alium rei alteri  
hui' mundi . tūc cōtinualit' teneatis vos nō vide'

điều gì về



deū tale p̄ clarā visionē / et fili mō dico et de angelis  
Nō em̄ ē dens corpali<sup>r</sup> magnus . nec albus . nec  
nubens . nec clarus neq; colorat<sup>9</sup> . Sic nec sūt angeli  
Verū quidē ē qđ cognoscit<sup>r</sup> et sentit bñ p̄ modū aliū  
quā sc̄ptō . tradi nō p̄t . neq; verbis edocēi . nisi qđ isti  
sic agnoscētes sentiūt et sciūt hoc qđ cognoscūt . Sicut  
sēnendo unū dulcorē . ā pleitudinē unā saporis . aut  
unā melodīā . et talia sentimēta enarrāre neqūt . Sicut  
ā pli aliqñ intra nob̄ sentim<sup>9</sup> bene amorē ā gaudiū .  
et tñ amor et gaudiū nō sūt magna corpali<sup>r</sup> ā grā  
alia . alba uel nigra . Nec possit aliquis facē intelligē  
aliquē . quāta eēt talia qđ nūq̄ hui<sup>9</sup> mōi sensisset in se  
Nō tñ dico qñ capi potest deus quid sit in hūana natā<sup>2</sup>  
habet em̄ ut sit . corpus . format<sup>9</sup> ē ut alia homo  
Sed qđ dicit deo . intelligo in sua diuina eētia . Et qñ  
aīa denota bñ visitata eēt . in habitādo istā nupen<sup>9</sup> ā  
mōtē . forti meditacōē . et p̄ fortē cogitationē . semp̄  
illuc uertēt<sup>r</sup> facili<sup>9</sup> se eleuādo ac p̄mpt<sup>9</sup> . ad habēdū  
fidē<sup>9</sup> et caritatē . et alias pulcherrimas gteplacōes absq;  
nūq̄ quas ibidē reperiūt . ceterq; sibi uel ei tāq̄ portus  
et litus . seu ḡfugiū . cōtra oēs tribulacōes et impedimēta  
maris magni hui<sup>9</sup> p̄ntis mūdi . **Capitū 24.**

**S**icut sup̄ memi . **De tribus modis qb<sup>9</sup> grā dei dat<sup>r</sup>**  
mille et mille modis . gteplatio variā p̄t et habet  
Ideoq; pro tāto ad p̄ntis nō p̄sisto . relinquēdo qñbz  
suo sensui . et gracie a deo collate . Ne videar . qđdā  
largissimū . atq; copiosissimū et quodā mō infinitū  
in tam breui et modica ymaginacōe uelle p̄stingē . Sed  
pro finali adhuc dico . grām dei p̄sente eē aīe . tribus



modis specialiter. **¶** Unus modus est per iustificationem sine  
hoc quod sentiat. atque animam cum sit adest deo accep-  
tabile reddat. **¶** Alius modus est per sentimetum. et consola-  
tionem aliquam. sicut in istis quod in sua gratia placere incipit  
et papit. Dicitur etiam quod solationum modos. atque gaudia  
specialia. **¶** Nam interdum eisdem videtur. quod liquefiat omnino  
in quadam dulcedine. in tantum ut omne quod terminat a me-  
ditantur plenum esse tali dulcore iudicent. Aliquam vero re-  
tipit fecunditate quadam admiranda. humilitate plena.  
qua mediante ipsi sibi met. displicet. sola accipientes  
delectationem et placetiam eorum in deo. Quoties enim sibi  
ipsi quod placet. atque in se de seipso gaudet. certus sit a  
vera humilitate esse se alienum. **¶** Nec consolationes suas quibus  
iocundatur. a deo habere sciat originem. **¶** Vera enim humilitas  
semper existens forata visitationibus bonis atque di-  
dat agnoscere ad ipsum et beatus defectus suos per quos  
sibi homo displicet. redditurque vilis atque abhominabilis in  
aspectu suo. nichilominus placetiam maximam habet. sed  
quod in gratia. misericordia bonitateque divina consistit. **¶** Aliquam animam denota-  
sentiet. cordis sui quadam dilatationem. vel sui intellectus  
apprehendens in se plus quam cetera tota mundus iudicabitque  
deum fore tam excellentis atque infinite maiestatis. quod  
quasi omne quod residuum est. ei nichil omnino esse videatur. nisi  
dignum esse in talibus deus cognoscitur. **¶** Quam vero sentiet  
animam in se quadam specialis ebrietate. quomodo eam sobrie  
in laudes speciales. sumptuque sancta et deuota. non se vales  
ad intra gaudere. quam oporteat de foris eripere. seu ad exte-  
rius ostendendo quod sentiat. **¶** Videbiturque interdum eisdem quod omnia  
plena sunt gloria et laude divina. **¶** Tercius vero modus



habēdi grātiā p̄sentie dei. ē p̄ v̄monē. q̄admodū  
b̄s ap̄ls paulus habuit. ceteriq̄ q̄eplariū excellē  
tissimū. Sed de mō isto loqui. me idignū reputo.  
et ob meū ḡtineo alioibz doctoibz q̄ id reliquē  
distinēdū. Deo grās oī tpe. Ame Explicit t̄tulus  
de mōte q̄emplatois.

**Incipit** alphabetū dīni amoris. de elena  
tione mētis in deū. *joannis Nijder dominici can.*

**H**onore oīpotētis dei. aliquos modos 2 vias  
pro elenacōe mētis in deū. p̄pono const̄bē. Et  
q̄m̄s h̄ nō sit currens neq̄ volens. sed dei  
misericōdis. t̄s enī dei adiutōis habens exercitijs et  
modis. multo facili⁹ p̄ se quis eluadē. **¶** In p̄mo  
stādū. q̄ dīnsi. dīnsas ponit dispositiōes. Beatus  
Anselm⁹ in suis meditacōibz incipit p̄ viā timoris.  
Et h̄c ē viā nichotatua. Beatus dyonisi⁹ pos̄t tres  
vias. scilicet purgatiua. qua p̄mo hō mūdāt q̄stam  
suā p̄ p̄nam. **¶** Viā illūtiua. scilicet qua hō se accēdat  
in amorē dei. p̄ mēōriā et gratitudinē b̄nficiorū dei.  
q̄ sicut d̄ Aug⁹. i meditacōibz suis. Ad deū diligēdū  
nichil tātū valet sicut b̄nficiorū eius frequēs me  
ditatio. Tercia ē vnitua qua hō p̄ amorē q̄m̄cōz  
et adhesionē vnit⁹ p̄mo bono. congratulādo p̄fēctōibz  
suis. et totū se ei itine subiacēdo p̄m̄passiā volūtate  
Beatus benedict⁹ ponit viā instructiua. **¶** A b̄s q̄q̄o  
clint mod⁹ exēplariū. Ber⁹ cassien⁹ dicit q̄ ap̄z p̄  
meditū q̄ iducit timorē. **¶** q̄ p̄notat imitacōem



et vita scōz . 3<sup>o</sup> ea q̄ iducit p̄p̄m futurū et gaudia  
scōz. Itē Joh̄ Gerson cācellar̄ p̄ficy dicit q̄ ad de  
timorē p̄uēit . p̄ op̄ictōem . admiratōem . et exultatōem  
Bonauentura d̄ q̄ ad h̄o valet tā . scilicet diuina reuerē  
orōnū suffragia . et beuolētia . h̄o ē q̄ h̄o reputet  
se idignū . tot et tāta beneficia . a sūmo bono p̄p̄isse  
offerens bonā volūtātē suā ad gratitudinē om̄i . B̄b  
Leonimo p̄f̄ affectū vitā p̄gnatā . hoc ē quomō dñs  
ih̄s in hoc mūdo . vitā duxeat tāq̄ p̄grinū . Beato  
Ambrosio . via op̄atiā . Fiactisto . via op̄assua . Gr̄do  
via affectiua . Augustin . sup̄latiua . Hugōi oratiua  
Gregorio . exultatiua ¶ Est tñ verū q̄ quilibet eoz . pl̄s  
vias habuit . Sed hec quasi exemplat̄ eis aff̄pte  
sūt . Et q̄ dñs amatoēs . dñs mouēt̄ modis s̄o  
dñs h̄c ponūt̄ v̄e ¶ In gnāl̄ tñ sciendū ē q̄ volēs  
vidē dilectū suū ih̄sū . p̄mo mūdet oculos . si sūt  
turbidi a tepidi . Et h̄c ē via purgatiua Deī . si sūt  
tenebre . accēdat lūternā . ut clāe ip̄m videat . et h̄  
ē via illūatiua . Deī appropinquat . et pio reuerēcia  
p̄cedit aū pedes eius . deit̄ps eleuat̄ a dilecto por  
recta ei manu . Deī suscipit̄ ad osculū p̄ans . Deinde  
affablit̄ ei loquit̄ . cupit̄ semp manē tñ eo . liquefat̄  
in eius p̄ntia . laquestat̄ in eius absētia . querit̄ . vocat̄ .  
sūpirat̄ . inētū deū tenet . in eius amōe ardet̄ .  
alta fastidit̄ . soli illi adherē volens . Et h̄c ē via vni  
tiua Et post longū tēps in eo q̄etat̄ ita ut ī pare  
factus sit locus eius . ¶ Ex h̄is et alijs p̄nt̄ elia q̄  
de v̄e p̄cedet̄ in amorē dei . et sc̄dū h̄o et̄ quidā  
capta . de doct̄is v̄ilib⁹ ad elenatōem mēt̄s in deū .



Et hoc de p[re]mio Sequitur Registrum

Inchoatiua  
purgatiua  
Alluatiua  
Instructiua  
Imitatiua.

Exemplatiua  
Admiratiua  
V[er]bi p[er]sonatiua  
Operatiua  
Passiua

Affectiua  
Simplatiua  
Oratiua  
Amatiua  
Exultatiua

Ca p[ri]m[us] De via inchoatiua Anselm[us] De doctrinis

**H**umore feruuli procedit filialis. plures eni[m].  
incipientes declina[n]t a malo et facere bonu[m] incipiunt  
a timore. Ideo hec via dicitur inchoatiua. De hac  
via habet in p[re]d[ic]amento. Siue quando siue bibo siue q[uo]d  
aliud facio. semp[er] resonat hec vox in aure mea. Sur-  
gite mortui ad iudiciu[m]. Et in vitas p[ri]m[us] habet de he-  
bra mo[na]cho. qui semp[er] timuit fa. scilicet i[n] hora mortis  
occulsi demona. deductione ad iudiciu[m]. et finem iu-  
dicis. De hac via dicit Anselm[us]. O lignu[m] aridu[m]. et sine  
ignib[us] dignu[m]. quid r[ati]onab[is] in die illa. q[uo]d exigit a te  
ad ictu[m] oculi. omne temp[us] vniuersi tibi gressu[m] quomo-  
do a te fuerit expensu[m]. Et q[uo]d multis multa ita uult h[ab]ere  
h[ab]et p[er] exemplo ponit h[ab]et tabula scdm[us] ordi[n]e alphabeti  
**A**lteratio et instabilitas mundi. q[uo]d ho[m]o nunq[uam] in eode[m]  
statu p[er]manet. et nescit an amore uel odio dignu[s]  
sit. Si eni[m] relinquet eu[m] d[omi]n[u]s ad ictu[m] oculi. statim  
dyabol[us] eu[m] subuertet. Bellu[m] p[ro]p[ter] carnis mundi et  
dyaboli. aduersus p[ro]p[ri]u[m] ho[m]i[n]e[m]. **C**otidiana fragilitas  
et negligencia resistendi. p[er]mittendi et p[er]finedi. **D**iuina  
seueritas q[uo]d apparuit in casu luciferi. In p[re]lutarione  
mundi p[er] diluuiu[m]. **E**xitus dubius de hac vita  
q[uo]d nemo scit. ubi quando et quomo[do] morietur. An bene ul-





male **F**uturū iudiciū. ubi est iudex infallibilis  
 ineffugibilis inflexibilis. Remo p̄t cū fūlle a effuge  
 nec a suā appellatē. **O**mnitas penarū purgatorij  
 q̄ scdm̄ Augst. excedit oēm penā huius mudi. **H**or  
 tor demonū et penarū inferni. **I**gnis terribilis  
**P**arissimoz amīū celi. p̄petua separatio. **L**uctus et  
 ululatus sine gsolacōe. **M**axima strictio mī p̄p̄a  
 Sicut onēs in inferno p̄p̄a sūt. **N**otitia et gfusio suoz  
 p̄p̄a. **O**diū suū et oīm q̄ sūt in toto mūdo. **Q**uētis  
 et p̄p̄a p̄petua ablatis. **R**ationis obstinatio i malo  
 q̄ nō vult de cetero bonū. **S**tridor dēuū p̄ agustia.  
**Q**uēcio et captivitas. q̄ nec p̄t de loco moveri  
 q̄ velle. **Q**uēcio ḡstie de obmissis et scandalis  
**X**p̄s redeptor pie. q̄ sūmū causa tue vie ne p̄das  
 nos illa die. **De via purgatiua** **Ca. 2<sup>m</sup>**

**D**ostq̄ hō tot terribilibus. mortis. iudiciij et i  
 ferri p̄turbata rapit anīe. tūc arguit sepe  
 sit in seipō. **Q**uāq̄ p̄petuat mortaliter  
 aut ap; cū dāpnat. a lamētis purgat. sed ego p̄p̄a  
 tam mortalit. q̄ ap; me dāpnat. a lamētis p̄p̄a  
 purgat. Sed quia dāpnatio ē p̄petua. et purgatio  
 tp̄alis. volo igit agē p̄p̄am. iterū q̄ tēp̄ n̄ parat  
 Recogitabo i oēs ānos meos i amāitudine aīe mee  
 et quātū delectatū sū de hīs tān me affligā. p̄p̄a  
 tormētis. **Q**uī scdm̄ illā viā ponat hō decē p̄p̄a  
 a quot voluerit et dicat. **O** pater. misisti. ego sū  
 filiū ille p̄dignus. q̄ hec cōt̄ tuā pietatē gūsi. et ita  
 ignatus sū. q̄ me inocētē tūasti et ego me de f̄p̄a

Perpetuitas penaz n̄ fin. q̄ in infno nulla ē redemptio



Tu pro me crucifixus et humiliatus. et ego me ex  
altavi. Tu nudatus. ego auarus. Tu amancatus  
ego delicatus. Tu felle potatus. ego ampulla gnatu  
Tu totus laboriosus. ego oino accidiosus. Tu p inimicis  
exorasti. et ego inimicos et amicos adiui. **Sed qd**  
facia. **N**iquid desperabo. **V**bi e illud. nolo morte  
pccatus. **F**erri vitru a speculu cu rubigiosu e pur  
gatur. et ego pbia purgatu. lima gtois et co  
fessionis et satisfactoris me purgabo. **S**icut me ex  
altavi. Ita ero obprobriu homi et abiectio plebis.  
**C**onf auaricia. abrenunciabo pccatis meis. **C**onf  
voluptates. affliga me i iugis vigiliis fame et  
sit. **P**urgabo me p ta. sal p gemitu orois. p  
igne tue passionis. p ardore tue caritatis. **E**t ut  
latus. hec via purgatu apeat. **V**ideat her ta  
lam ordine alphabeti

**D**e amicitia dei amissa  
bonitate dei gtempa  
sensu et culpabili vita  
dilapidatoe tps et vniu  
corpis et aie  
**E**xcessu pceptoru dei.  
ealie. et supioru.  
fragilitate resistendi  
penitendi et pfinendi  
Stam negliget. laboradi  
orandi. meditadi. legedi r  
habitu et gsuetudie ex  
frequenti intentione pccadi

**I**ngititudine qua ity et  
iteru sibi dimissa renouant  
**A**uitatis extinctione  
p quetip pcca  
**L**axatione timoris dei  
q conf ta magnu dnu  
tam magna et horribilia  
pcca gmitte pssupsit

**P**eccator no desperet  
sed assumendo gfidetia  
punget se. **P**er  
Misericordie iplozatoz



Per Done vite assumpcionē  
 Orationū suffragia  
 Passione xpī interposicione  
 Quassacionē. et austeritatē pīne  
 Rejectionē honoris volup  
 tati et delectacionū  
 Eorum intercessionē  
 Apis vale expensionē  
 Voluntatis ppe abrenūci  
 xpi benignitate. q  
 nō vult morte pccat  
 sed iussit ut gūta rēvā

Dominū  
C. De via illuminatiua Ca.<sup>m</sup> tertium.

Purgata gñā. iā aptior ē amorū dīnino. Vñ  
 sicut speculū purgatū. pti plus relucet. Et  
 ergo nūc via illuminatiua. qua hō iā incipit  
 vidē et agnosce dilectū suū. quē pns ppter rubi  
 ginē pccatōz. vidē nō poteat. Vñ qrit. Quis est  
 dilectus meus. Rūdet. Ipē ē qui in tot et tāta  
 beneficia gūlit. qd si possibile eēt. ab eius laude  
 et grānū attione nūq̄ cessare deberē. Hac via  
 illuminatiua. David habuit. Cū in psalmo ait. Būdū  
aīa mea dñō. et oīa q̄ nūc me sūt. nōi pō eius

Considerādū tū ē. q nō pūcipalit̄ debem⁹ deū di  
 ligē ppter. bñficia sua. sed ppter tūcēpā suā bōitatē  
 et ppter seipm. Sicut em̄ ppter lūmē nō videt̄ res  
 finalit̄. sed mediātē videt̄. Et alit̄ occasionalit̄. Sic  
 illa via dicit̄ illuminatiua. q accēdit. pūocat. et il  
 lumiat oēm hoīem ad deū diligendū. Vñ Bernard⁹  
Tot bñficia gūlit in deus. qd si considerāre et si  
un⁹ iustit̄ in fecisset. teneret eū diligē. Quid igit̄  
rependā sūmo amatori de suis bñficijs? Certe  
grās agā et gūcorabo quātū poteō. Vñ d̄ hac gñ  
tudinē 2 via illuminatiua videat̄ sequēs capitulum secundum alphabeti  
tabula



**O** Ratias t' ago sume deus de **H** et detissimo  
amore tuo. qd' creasti me nichil mei idiges  
q' me carere poteris. q' nichil tibi su' valis. sed  
ex tua bonitate etna. p'cepisti m'. ee. vire. & itellige  
et ad ymaginē tuā me formasti. **B**enignissimā car-  
natōe tua. et redemptione. Tu es enī ille rex regū  
qui sedes sup' cherubim. et itueris abyssos. q' ppter  
nrām salutē. nrōs defectus assumpsisti. paupertatē. famē.  
sitiem. tristitiā et dolores et. In tuis visus es. et cū hōibz  
querisatus es. Et de hac tue. ee. cū filiis hōm. Vñ her?  
Nō ex nrīs meritis. sed ex tua etna bonitate. Quātas  
blasphemias. irrisiones. tormēta pro nobis sustinuisti.  
nō coacte. sed libenti et volūtate. et nō solū libentē  
sed et ardentē. p'ceas nos ppter peccā nrā t' in tēplū  
redigē. a' certe alios hōies inocētes trare. sed boni-  
tate tua nos habē voluisti. ymo pro nobis tāta susti-  
nuisti. quasi te odiret et nos diligēs exaltādo. Quid  
melius deo et quid vili⁹ p'cedere q' tunc peior ē et  
illudir' pro peccāto. **C**onfidētia. quā nos vis habē  
ad te. patre enī te hortaris vocādo lutū et cinerē. et  
petē moneb. ut habeas occasiōē dādi. delectāis. y.  
in nrā salute. et das nobis plura. q' ex pignora pe-  
tim⁹. Et quāto plura das tāto plus habes. **D**onis  
in p'restitis. Dedisti enī in hoc corpus. hāc aīam. & vires  
corpis et aīe. Angelū pro custode. Dyabolū enī nūc mil-  
lesies obire potuisset. nisi ille me defendisset. Et bre-  
uit' oīa q' habeo dedisti m'. Ipse enī es deus meus. q'  
mercator es me in culpate meus flatus existit. quē  
cū auferē rueret in puluere. **E**dutacōe. dedisti



enī in laboriosos parietes. q̄ me suis laborib⁹ eduta  
uerūt et nuterūt. et nō neglexerūt. **P**roduxisti p̄e  
mea. in firmētis carminibus et pistibus ac alijs q̄b;  
educatusū usq; ad h̄ temp⁹ ē. **E**t et sacramētis  
Quia dedisti me nasci iter xp̄ianos. nō p̄ p̄imū  
paganū a iudeū. sed baptizai. et alijs sacramētis  
adimūdi. quib⁹ tua amarissima morte efficacīa me  
nuisti. et p̄p̄erū de h̄ sacramētis sacramēto corp⁹ tu  
in quo manes nobisq; usq; ad cōsummationē seculi.  
Et tātū etiam diligis ut p̄secutōes nobis fr̄as. t̄  
fici dicas. damās de celo. Gaule saule. qd̄ me p̄  
sequis? **O**ratuū tollatōe in p̄cis. et reuocatōe  
Dissimilasti enī p̄cā mea. nō me denigēdo ad in  
feros trahēdo. sed expectasti. vocasti p̄ in p̄p̄erū  
ad p̄niam p̄ flagella. p̄ infirmitates. p̄secutōes  
p̄ correptōes. p̄ p̄dicationē. p̄ horrore. mortis. iudicij.  
et inferni. et nō cessasti donec orōes orare. **H**ilari  
tate p̄na qua me ad p̄niam cū gaudio suscepisti  
sicut filiū prodigū et inuocasti. Remisisti in delicta  
omissa. et de bonis omissis dedisti in duplicem  
p̄ccōz. abstulisti occasiones recidmādi. dedisti gr̄as  
p̄merēdi. et spem p̄grediēdi. **R**ecōtione gr̄e. qua  
recidmātē. inū suscepisti. et iterū iniquitatis remi  
sisti. nec posuisti gr̄e tue t̄minū. **R**azissio dno  
p̄p̄erū p̄. quō in in sacramētis. inūdo 2 idigno  
genuitasti. ut me purgaret. illuminaret et caritate ip̄a  
marit. **L**iberatōe a seculo. ut p̄ introitū religionis  
fugerē occasiōes p̄ccōz. cū socij mei mortui sūt forte  
in p̄cis suis. q̄ h̄c gr̄am nō p̄ceperūt. **H**en quot



sum dampnati in infino. q̄ miora et pauciora peccata  
commiserunt q̄ ego. et q̄ non surrexerunt. Et q̄ tunc  
me adhuc in seculo fuit inuolunt. diuise occasione  
peccatorum. honoribus uanis voluptatibus. diuise  
quid in me inuenisti. q̄ dedisti in penas sicut colube  
ut uolare de seculo ubi fordes et iniquitates. q̄ quibus  
tibi gratias p̄ali? ago. **M**iscordia p̄ali. Et custodisti  
me a multis peccatis. q̄ circa me fuerunt acceptata.  
adulteria. homicidia. et alia q̄ non euasissem. n̄ tu me  
retraxisses. Et q̄ de tristitia sepe absorptus. de tua  
misericordia non desperavi. sepe consolatus es me. diuise  
uocatoibus supplicis. **N**otitia tua. et notitia scripturarum  
Et aperuisti in intellectu carum. Quot iustici. quot  
ignari. q̄ non intelligunt quid agunt. qui si intelligunt for-  
te ultra plura bona faciunt q̄ ego in multis tot doctrinibus  
et scripturis sacris facio. **O**cursione tua. Quotumq̄  
cum me uerti in occurristi in creaturis in scripturis.  
bladimētis. terribilibus beneficiis. ne effugere te potui.  
**P**romptitudine uoluntatis quā dedisti in gradia facendi  
gratia tolerandi. regularia suffeendi contra. **Q**uieta  
constat. Tot enim fuit inuolunt. peccatorum agulis et scripturis  
q̄ nisi me inuisses. nunq̄ fuisse quietatus. **R**emotione  
periculorum. In quot enim fuit pestilentis. ac indispotus fu-  
cit ad moriendum. propt̄ magna grama peccata mea. et  
socij mei mortui fuerunt et tu me q̄seruasti. Insip fuit  
uel potui ēē in periculis tonitruorum fulguris. fluminis. ignis.  
lationum bestiarum. et diuersorum casuum. in quibus si mortuus  
fuisse. timco q̄ indispotus et ex t̄ caritate decessisse  
**S**eruitio supercelestium. inferiorum et omnium. Quia enim in ser-



unt. angeli custodiēdo celū p motū suū. sol. luna  
et sydera p lūmīnē nūstracōem. Aer resonet p pūatē  
**A**qua fiat sicutē. terra nutrit esuētē. **A**lia bu  
ta aliqua deseruiūt ut equi. aliqua tātādo ad hōrē  
labore ut fœmīnæ. Aliq̄ tātādo ad hōrē ut leones  
vrsi. Et breuius si te dilexero. oīa coapabūt in t̄ bonū  
**Q**uotā tu diffusione. ut oīa alia q̄ diuīdare nō possū  
apphendā. te totū m̄ dedisti. Dedisti in dona nature.  
grē et sup̄habūdācie. Te nascens in secū. quiescens  
in edulciā. moriens in p̄ciū. et regnās in p̄mū vis dāe  
Dedisti te frēm oīū. p̄pōsū p̄mū amatoz. doctoz  
nutritoz et custodē. **U**ltima expectatōe finalit̄. Si  
te nō deliquit nō vis me p̄petuo delinquē. si vis eē  
finit̄ meus. q̄plemētū oīū desiderioz meoz. vis  
me totū regnāre. tecū gaudē et inseparabilē p̄ tecū  
manē. **X**p̄o. hoc ē de tempō. tu es donū hoc. **D**onū  
sup̄ omē donū. te nobis in p̄petuū dona. et sufficit  
nobis. q̄ tu es lūx vera. bonitas vera. et gaudiū nū  
di. pietas unīsa. qui nos a morte saluasti. noscō p̄  
guine tuo. et p̄ illūatūā iā duxisti. **De via instructā**

**N**am sicut p̄mittit̄. purgato et illūato. vtile ē  
habē p̄dictā instructā p̄ ip̄s̄ emūdatōē ut  
sciat effugē occasiones p̄ccōz. **D**e hac via vi  
beam̄. **B**enedictus capiti suū q̄tū in regula sua videt̄  
de instrumētis bonoz opū. cui capiti p̄s̄ notabilis  
habēt in tabula q̄ requit̄ p̄dū ordinē alphabeti  
**A**bnegat̄ seipm̄. et et sequi xp̄m. **B**onū in p̄visu  
deo ascribē et nō sibi. **C**orpus castigat̄. **D**eū  
p̄ oībus dilige. et p̄mū sicut seipm̄. **R**ationē



fuge. **F**ace se de secularibus actibus alienum. **O**culum  
non esse. **H**onorare omnes homines. **I**n omni loco et tempore deum  
repperire. **R**auitate gratiam habere. **L**ectiones sanctas libere  
audire. **M**aledicentes benedicere. **N**on iurare ne forte per  
iuret. **O**rationem frequenter incubare. **P**receptis superiorum  
obedire. **Q**ue dicitur placere facere. **R**isum multum non amare.  
**S**perem suam deo committere. **A**mere diem iudicii. **V**itam  
eternam omni gaudio spirituali desiderare. **X**pō omni nichil  
ponere. **Z**elum et iram non habere. **S**acerdotibus autem hec  
permittit sanctus benedictus primum quod ocula non vidit et  
qui autem querit ubi hec prout custodit. **R**udet quod  
difficile in seculo. Ideo dicit in regula. Officiū et

**U**t vult Iohannes Gerson. **De via imitativa. Ca. v.**  
cellarum proficere. Ad inflammandum diuinum amoris  
valet impetio predecessorum sanctorum. qui nobis proponunt  
ad imitationem in actibus virtuosis. ut in obedientia humi-  
litate. pacia. quorum intercessione et imitatione per homo  
proficere. Et hec vocatur via imitativa. Vnde per exemplo posuit  
hoc alphabetum. et per tale modum posset sibi homo ex le-  
gendis sanctorum. modum viuendi sibi colligere. Iuxta. **P.** i. cor. 1.  
2. hic te doceat humilitate. hic paciamur et. Quilibet  
cum sancto est nobis exemplum aliam virtutis. **A**mbrosius  
est nobis exemplum magne confidentie. a. per de bonitate  
dei. Vnde ait. Non timeo mori. quia habemus bonum diuinum.  
**B**ernardus. o nobis exemplum eximie humilitatis  
qui ut fumum reputant homines et alte contemplationis qui  
elevantur in deum. tota die penes lacum cętant. et de se  
ubi non lacus esset ignorant. **A**lembus. affabilitatis  
qui omnibus ita affabilis fuit. ut etiam iudei et gentiles



cū diligenter **D**ominica magne caritatis. q̄ orauit  
ut se totū ipende posset saluti p̄morum. q̄ et  
disciplinas tres qualibet nocte acceper. p̄ se. et p̄  
remissione purgatorū **E**gidius volūtaie p̄fessionis  
voluerū. Sagittatus enī fuit. et petiuit dñm ut volū  
fuit. iterū qd̄ vinct nō sanaret **E**ranisus nictal  
crucifixione. Tatu enī stetit in meditatiōe passiōis  
q̄ volūtaie quāq̄ volūtaie dñi. p̄ femina q̄ morte  
suā xp̄o dñō suo crucifixus apparuit **G**ermanus  
magne abstinentie. Ne enī cibis delectaret eū. cūq̄  
in ferulis posuit **H**enricus viri castitatis. Cūq̄  
cōfilius Regis vngarie. et genus regnū nūmōio  
augē potuisset. tū p̄legit v̄gitatē. et q̄ dñm vixit.  
virgo p̄māstr. **I**ob magne paciē. Oibz. n. bonis  
p̄uatis. bñdixit dñm. et totus volūtaie dixit Si bñ  
sustepim⁹ de manū dñi **K**arolus. iheralis iusticie  
qui iupator exis. tū mūdū ḡtēp̄it. et sine p̄fōaz  
acceptiōe leges cōdidit. qd̄ p̄ficiū meruit **L**aurentius  
vehementissime tolerācie in passiōe. **M**artinus in seculi  
tatis multe cōfidentia Regis a latrone an timuisset  
qū cū cū seculi inficere voluit Rūdit. q̄ nūq̄ tū seculi  
fuit. quia scō q̄ dñs in p̄uila p̄m⁹ ē **N**icolanus  
viri largitatis ac māsuetudis **O**swaldus magne  
largitatis. qui scutellas argēteas sibi aūpositas i p̄ti  
culas ḡminuit et paup̄ib⁹ erogauit **P**aula magne  
labōiositatis. plus enī oib⁹ p̄dicauit. magnū zelū  
habuit aīaz. cū de regno in regnū cūit et nō deuit  
**Q**uintus puer tū aīorū p̄bet exēplū.  
qui a p̄fetto rēnuīt cōsolai p̄cipitatus fuit **R**emigius



magne maturitatis fuit q̄ senecaldū ep̄m p̄ p̄cō  
septē ānos iduist et ita cōmū **S**tephan⁹ exē/  
plū diligēdi iūmicos dedit. q̄ p̄ iūmicos exorauit  
**T**homas. obediēcie. et lōgūne p̄gnacōis. qm̄ dñō  
obedire volens ad idiam p̄uenit **V**arētius exēplū  
p̄feneracōe exhibuit. q̄ diuersis tormētis nō cessit.  
sed in finē p̄fenerauit **X**p̄s ihs sc̄is p̄cōz. p̄p̄tū  
om̄ū v̄tutū. caritatis. humilitatis. fidei. p̄p̄i **E**st t̄s t̄s  
q̄ quilibet p̄cōz ē exemplar plurū v̄tutū. sed hic  
solū pro exemplo posita sūt **I**te sciendū. q̄ aliqua  
fecerūt s̄c̄i. ex sp̄ali p̄uilegio. ut miracula et alia v̄t̄  
hūmānā q̄ditiōne se extendēna. q̄ mirada sūt potius  
q̄ imitanda. *De via exemplatiua. b. gregori. ca. vi.*

**Q**uāuis ex p̄cedētib⁹ hec via aliquantū patuit  
p̄ ḡmēōracōem p̄cōz. t̄s āpl̄ficāda ē p̄ edificā  
multorū. p̄ ḡmēōracōem v̄tutū sc̄dm̄ ordinē  
alphabeti. et p̄ ḡmēōracōem exēploz. vbi nō ponā  
ītegra exēpla. p̄t̄ breuitatē. sed tāgā sensū. ut  
inde elici poterit itēna s̄c̄i **P**ro quo sciendū q̄ ḡgō  
in p̄ncipio dyalogi vult. q̄ multos ad desid̄iū celest̄  
p̄te. plus accēdūt exēpla q̄ alta p̄dicamēta **A**b  
stinēcia tenet̄ cū quib⁹. cū debitis circūstācijs v̄tutū  
abo et potū medio mō. nō se aggruādo ut sit tepida  
ad oradū laboradū ē et nō se exhaurendo ad d̄mutū  
ut sit inutilis **R**emediū eius ē feruēt̄. p̄ dāc ad abū  
p̄uile. sicut ad sacra s̄c̄pturā. **E**xēplū **C**onueniūt  
duo fr̄s. qui orātes et legētes p̄ duos dies 2 noctē  
oblit sūt abū. stilz pulmētū qd̄ ḡmedē ḡfuerat  
**B**emolēcia. i. paciā. cū quib⁹ in arduis 2 adūsib⁹



sustineretis dicit. **O**reto hec patior q̄ xp̄us qui  
in oēs fuit. quāta p̄ me passus ē. **A**udiat xp̄m  
dicēte sibi. Si me p̄satis. nichil ē qd̄ vob̄ toleratis  
**E**xemplū de discipulo ph̄y. q̄ male tractatus fuit  
dicēs qm̄ias hic gratis recipio. pro quib⁹ t̄b⁹ ams  
mūera dedi. **C**astitas tenet. si abstinentia seruat.  
et cor a cogitationib⁹. et sensus ab illicitis refrenat  
et corpus castigat. **E**xemplū. **B**eat⁹ b̄ndict⁹ temptat⁹  
libidine. corpus suū veprib⁹ laedunt. **B**eat⁹ t̄nax⁹  
aquis frigidis refrenant. **D**iscretio tenet. cū q̄s  
tenet mediū in oībus. ne sit nimis feruid⁹ a nimis  
tepidus. **E**xemplū. **I**ntrogatib⁹ discipul⁹. b̄s **A**uth⁹  
occlusit. **D**iscretio cē m̄m̄ v̄tutū. **E**t idē vult b̄s  
benedict⁹. **V**aleat aut̄ ad hāc d̄n̄sificac̄ opa sua. **I**  
Nūc lege. m̄t ora. m̄t cū feruore labora  
Sic erit hora brevis. et labor ille levis. sc̄z i deo  
**E**lenatio mētis in deū. h̄ ē q̄teplano. tenet. cū  
quis excludit ex corde suo vāitates. et amōse ih̄et  
creatori suo. **E**xemplū de b̄s b̄ndict⁹. q̄ sub vno sole  
radio vidit totū mūdū. **F**ides tenet cū quis ad  
heret p̄e m̄r eccl̄ie. **R**emediū fidei ē. querē q̄ nō  
intelligit et credē. **E**xemplū. **D**iscipul⁹ q̄ temptabat⁹  
p̄fidie et p̄p̄ blaspheemie. postq̄ temptationē suā  
māifestauit. liberatus ē et quierat⁹. **G**ratitudo  
tenet cū quis cū gr̄a actione oīa bona a s̄bit deo  
**E**xemplū. **P**pter ingratitudinē suā **S**aul deposit⁹ fuit  
et exethias i firmitati datus. **H**umilitas tenet. cū  
quis ggnoscit se oībus viliorē. et q̄ sit cinis et plūm  
**E**x<sup>m</sup> **C**ū quidā ciudā p̄m̄ ait. p̄p̄ te stultū i p̄rat.

u<sup>a</sup>

ex<sup>m</sup>

ex<sup>m</sup>



Rūdit. hoc ego volui. **I**nstantia vniūq; ēbuit qd'  
sūū ē. Deo laudē. supiori obediētiā. p̄mo q̄oz  
diā. **E**xēplū de eo qui filiū p̄oib sue sup̄e di fecit  
q̄ voluit ēē acceptor p̄oazū. **B**aritas ad deū. ē  
deo p̄ma filiali dilectōe adherē. et aggratulai deo  
in p̄fessione sua. nō q̄rendo q̄modū p̄pū. **E**xēplū  
de eo quē dyabolus volens retrahē a bono. dixit  
dāpnādū. et ille plus p̄inde seruivit deo. dicēdo  
**E**go nō seruius ei p̄pter regnū celoz. sed q̄ sūme bonū  
ē. **R**atib ad p̄ximū ē. quēlibet p̄ximū reputāre  
sicut p̄pū. **I**ta ei seruēdo. cū inuādō sicut sibi nō  
nabiliter vellet fieri. **E**x<sup>m</sup> de sanctulo. q̄ se p̄ dya  
cono mortu obtulit. **L**iberalitas et largitas ē. bonū  
sua misericordit gicere. **E**t si nō habet tp̄alia. gī  
et p̄p̄alia. ut orādo p̄o oībus. p̄ paupibz. p̄o  
ifirmis. **E**x<sup>m</sup> de paulino ep̄o. q̄ sua bonū distibuit  
ad ultimū p̄pū i captiuitatē p̄o filio cui dā vi  
due dedit ut in dyalogo. **M**atūtas ē. seipm̄ re  
stringē a leuitate morū. **E**xēplū. Bernard. xpm̄ q̄ter  
fleuisse legim<sup>9</sup>. n̄fisse nūquā. **I**te quidā ait. **I**n  
tremēdo iudicio stabim<sup>9</sup>? et tu rides? **N**egotiatio  
ē vtilit tēpus expendē et oīū fugē. **vñ** leo. **E**x  
aliquid op̄is facto. ut te dyabolus inuēiat occupatū  
**E**x<sup>m</sup> in vlt<sup>o</sup> p̄m. **Q**ui laborāre noliūt. nō sūt iū  
tāt ad mēpā. **O**bediētiā ē. obtempēre idiffēntel  
p̄ceptis supior. siue sūt grama siue sūt leuā.  
**E**xēplū de eo qui ait. **E**go et asin<sup>9</sup> vñū sum<sup>9</sup>. **Q**dq;  
ei ip̄onit<sup>9</sup> h<sup>o</sup> portat et siue mora. **P**ersēcūtiā  
ē. ab iūpto bono usq; in finē nō cessare. **V**aleat



ad conservandā <sup>psenerā</sup> pariam apponē modicū et modicū  
 laborū. Sicut enī ignis p̄ appositionē lignoz gignit  
 sic <sup>psenerā</sup> p̄ appositionē laborū. **Ex<sup>m</sup>** de eo q̄ quā  
 grā ams rigide vixit et tandē cecidit. **Q**uietudo  
 ē. distractiones et sollicitudines sū effugē. **Exēplo**  
Iohis baptiste. q̄ fugit in desertū. Et angelū **At**  
**senio** dixit. **Fuge. tace. quiesce.** **R**eligio p̄ncipali  
 cōsistit in tribus. Obediētia. castitate et paupertate  
**Exemplū.** **Beatus gregorius** fecit p̄petuū pepelin i  
 sterquilino. Et **beatus augustinus** delet eos de tabula dei  
 corū ut p̄ in sermōe de cō vita. **S**pes ē expecta  
 future b̄titudis ex mētis et grā p̄ueniens. **U**n̄ sine  
 mētis velle habē b̄titudinē ē pota<sup>l</sup> p̄supcois q̄  
 p̄pet. **Exēplū.** **Beatus vincentius** tētus in visione ad iudi  
 cū desperare noluit. dya<sup>lo</sup> passionē xpī obtinendo  
 Remediū ē vidē xpī crucifixū. cū adinatio capite  
 et extensis brachijs ad miserēdū et ad suscipiēdū  
**Ex<sup>m</sup>** de prodigo filio. in evan<sup>g</sup>. **C**astitas tenet  
 i silētiū. cū quis ab oratione. et mēterdū etiā a hanc  
 linguā suā refrenat. **Ex<sup>m</sup>** **Agathon** p̄ tres annos la  
 pide in ore suo portavit ut silētiū discet. **V**eritas  
 ē. idem in ore et ope exhibē. qd̄ habet in corde. et  
 p̄f vocatū simplicitas. **X**pianitas. vide sup̄. fides  
**Z**elus aiāz. sup̄ caritas p̄ximi. Sic multe v̄tu  
 tes alie p̄nt sub illis cōphendi. **De via amicitia. Cācellari**

admodū dubitatio  
 benevolentia



attēdo ea q̄ apphēdi nō p̄t. p̄ciat se p̄fida  
reuerēcia. stupēdo tā magnū et excelsū suū cūctore  
Vñ amittit meditatō q̄rat a se. unde habeat ortū  
tāta magnitudo vniūsi. sūz celū t̄ra. sol et luā et cetera  
Es ne tu deus meus Et rēdebut oēs. Nō. Sed ip̄e  
fecit nos et nō ip̄i nos. Quo audito dicat. Quis  
ē deus meus? Est ne potens? Et audit s̄pturā  
potestas ei a mari usq̄ ad mare. et ita ip̄e ē q̄ celoz  
ḡtinet thronū. et abyssos ituet. mōtes pōderat. et  
tēra palmo gcludit Querat q̄r. Est ne pulcher  
Et audit s̄pturā dicēte sibi. pulchritudinē eius sol  
et luna mirātur. Ip̄e enī ē in quē desideant āgeli  
p̄pice Et itū Speciosa forma. Querat q̄r. Est  
ne sapiens? Et audit in eo sūt oēs thesauri sapie  
et scie rēcordia. Est ne diues? Audit Dm ē f̄ra et  
plētudo eius. Est ne benignus? Audit Guams dñs  
uniūsi. et misericōes eius sup oīa opa eius **Ad**  
miratō q̄ magnitudinē eius potēcie. p̄fūditate sapie.  
benignitate clemēcie. clamat O altitudo dicarū  
sapie et scie dei it̄ Illū ad hēre bonū ē et ponē i  
eo p̄em meā **Pro** q̄ sciendū. i hac matēria d̄ ē  
amiratio beneatōis. Et q̄q̄ nō potēit cape rō. ca  
piat fides p̄ exemplo vide infra. **Hic** singul' d̄cōibz  
sequētibz alphabeti p̄ponat mirac **A**morosissimā  
in t̄ritate ḡbalitate de qua p̄fudissimē in cetera  
dicat Sōnctura. Q̄ bonū ē suū diffusivū. et sūme  
bonū ē suū sūme diffusivū. q̄ diffusio nō eēt sūma  
nisi eēt ḡbalis et cōetna. Quia igit̄ p̄ ē sūme bonū.  
sūme se ḡrat. ḡrādo filiū. ḡrādo sūmā ḡbalitate



et coeternitate ac coequalitate. quā si nō gīraret.  
nō sūme se diffūisset. quia adhuc āplis potuiss  
Qui pōt capere capiat. q̄ nō pōt capere credat. *Quia*

**B**enedictā coeternitate in tēritate. De qua bñs Augg.  
adducit aliquale similitudinē de igne. Vñ q̄ cito ē  
ignis. tā cito de eo p̄cedit fulgur et calor. p̄cedit  
ḡ q̄ aliquis ignis fuit ab etno. tūc sū ab etno  
fuit fulgur et calor et tū fulgur et calor p̄cedunt  
ab igne et nō ignis ab illis. *Quia* **O**scupatissimā  
et occultissimā et inapprehensibilem intranscriptibilitatē et  
inēscitā deitatis. De hoc gregoriū in q̄to dialogorū  
Vide. i. gēplac. vel mirāe arantē. et regētē. īplētē  
et arcūplectētē. tūstendētē et sustētātē. intranscriptū  
ad īnsibile deū. *Quia* **D**ignissimā illā existēciā  
aut eēciā deitatis qua sola fuit aūq̄ ēant oīa  
sibi ip̄i ab etno sufficiens. nullis īdigenis. de q̄. quidā  
meditator dicit. Meditāe cū deus fuit solus. vbi  
tūc vanagloria hominū. et demonū dolus. Sic vñ  
oīa distas p̄pēdē. *Quia* **E**xcellētissimā et oīpo  
tēciā de qua d̄ oīa q̄cuq̄ voluit dñs fecit. *Quia*  
vñ tāta multitudo creaturaz eēt nisi ille potētissim⁹  
eas q̄didisset. *Quia* **F**amosissimā eius sapiā  
q̄ totū vniūsu ex nichilo creavit. vbi recepit tāta  
mole mōciū. tāta multitudine lapidū. vbi vidit p̄  
exemplar celi et tē. Et quomō artifex faciet illa q̄  
nūq̄ p̄cesserūt in exemplā. *Quia* q̄ tā sapient  
oīa gubnat. attingēs a fine usq̄ ad finē fortit et dis  
ponēs oīa suavit. *Quia* **O**ratiosissimā illā bonitatē  
qua tot et tāns creature gīrāt voluit. eē. viue.



et intelligere. q̄ p̄fettissimū fuit. nullū idigens vñ  
enī tātus decor creaturaz et valitas eaz q̄ dilige  
tibz deū oīa cooꝑant̄ in bonū. n̄ ab illo fonte. sūmo  
bono **Quāte** **H**umanā sublimacōez. q̄ hoīem de puluē  
factū. ī paradisu gstatuit. et oīa ei subdidit. volucres  
celi et pisces maris. et oīa q̄ sūt prosūt ei a seruiūt  
qd̄ ead̄ amittat̄ dauid dicens **Quid** ē hō q̄ memor  
es eius. **Quāte** **I**nfettione totū huāne creature.

qd̄ p̄ pat̄m ade in totū genus huānū p̄ pat̄m oīgiale  
diffusū ē. Sed amittatio tollit̄. q̄ in fili' pasta ifecta  
oēs panes ex eadē pane decocti ifecti sūt. **Quāte**

**R**arissimā illā tolledacōem. qua p̄mos parietes ī  
bedictes. dñs nō amittit. et alios loco ip̄oz  
creauit. qd̄ facillimū ei fuisset. sed tollerādo ves  
tiuit pellicis. et ad locū p̄m̄e in hac t̄ra dimisit

**Quāte** **L**etissimū cōsiliū t̄nitatis. sup̄ itarnacōē  
filii dei. de quo dauid dicit **Quā** et veritas obuiauerit  
sibi ē **De** **Aug** ī meditacōibz suis d̄. q̄ nō potuit  
sacra dulcedie aīoz. amittādo cōsiliū itarnacōis /  
q̄ tāta maiestas. tāta habuit caritatē ad hoīem.

**Quāte** **M**irādā vniōne deitatis et huaitatis. quō  
sūmū cū ymo. etnū cū t̄pali. h̄ ē cū hoīe fixto die  
formato. p̄fettissimū cū defettuosō vñire voluit

**Quāte** **N**obilissimā deitatis tāta hūilitatē. q̄ de  
fettus nūc in se suscepit. salz famē sitim. calozē feg  
timorē dolorē. paup̄tatē et infirmitatē t̄stia ē de  
alijs. Et demū qd̄ plus ē mirādū mortē turpissimā  
Quod admirās ecclia in ymo t̄uit **Quē** te vñat de  
mētia ē **Et** de sacramēto eukaristie t̄uit ecclia.



**O** res mirabilis. manducat diuini. paup seruus et  
 huius. **I**n quo principaliter sunt mirabilia. Primo quod  
 tanta maiestas sub tanta specie modica continetur. **2<sup>o</sup>** quod idem  
 corpus sit in diuersis locis. **3<sup>o</sup>** quod fracta hostia. itege-  
 xpus sub qualibet particula preseruat. **O**mnis **O**rdine  
 vniuersi. quod tanta cito et facilius facta sunt. et ita ordina-  
 ta secundum situationem ordinationis superioritatis et inferioritatis  
 nobilitatis acris fecunditatis terre. De origine mundi  
 que cepit creationem et terminat per tempora. nature. legis.  
 et gratie. et consumabitur iudicio. **O**mnis **P**ulchritudine  
 vniuersi secundum varietatem luminum figurarum et colorum. **O**mnis  
**Q**uanta secundum multitudinem decoratum est celum. **Q**uanta  
 varietate animarum aer. quanta puritate diuinitate. aque  
 quanta metallorum salium aurum et argentum et gemarum  
 diuinitate motus. **Q**uanta varietate plantarum. arborum et  
 herbarum silue et valles. quanta diuinitate animalium  
 secundum diuinitatem. generale. speciale. et idium dualis deco-  
 rata est terra. **O**mnis **Q**uietudine quam omnia appetunt. **Q**uod  
 omnia ad locum suum tendunt. leue sumpsit grane deorsum. Aues  
 turbate fugiunt sursum. pisces fugiunt in profundum aquarum  
 bestie ad siluas. reptilia serpentes ac mures ad  
 cavernas terre. **O**mnis res est quomodo diuisa loca pro  
 sui conseruatione ex naturali instinctu petunt. et quomodo quilibet  
 species sibi adheret. **O**mnis silva volat. **L**upi sunt  
 erunt. et eorum sunt tempora sua parandi et quiescendi.  
 et loca calorem et frigoris sicut prouident que prouident tempora  
 frigoris petendo regiones calidas. **M**irabilis deus in  
 creaturis suis. **A**nde fornica. vix videtur potest. et habet  
 tot oculos et pedes. et caput et corpus sicut equus



sentit et laborat. **Omne** Resolutione aialu in  
terra de qua facta sunt. Nam ho in loquit. sentit et  
intelligit. madat regnat et terret alios. subito re-  
soluit in tra et puluere ubi no e vox neq sensus  
Et iteru de tra resurget ho uiuus. senaces et intel-  
ligens etc. **Omni** nobis: sed quid miru illi. q oia  
quicq voluit feat. qd admiat psalmista d. Qua  
magnificata sunt opa tua dñe etc. **Omne** **Semiale**  
vite. cui tanta et ta mirabilis e multitudo et habu-  
dantia formaz. scdm roes seminales in rebus. Terra  
en tot herbas. ta diuvas et vales et medicinales  
de se producat. **Omni**. Vñ habet illa potētia. Itē  
videm⁹ minutissimu granu semis de quo pduat⁹  
magna arbor. Vbi habuit granu tot ramos. tot  
folia tot fructus etc. Certe mirabilis de⁹ i creaturis suis  
**Omni** **Constitutione** libratione vniuersoz. q se  
qd e. illud e pba a acides. In illud Sunt aristo-  
teles. trinitabat cacumina mundi. In dno diuisit qd q  
in orbe fuit Itē oia qstituta sunt sub mō pōde et  
mēsurā. ut dicit salomō. Quid res distinguūt. pōde  
stuant. mēsurā limitat. **Et** tñ multiplicat res dis-  
tinguūt. pma dñā tenē. Quedā habet sūt lapides?  
Quedā eē et viuē. ut bruta: quedā habet eē viuē  
et intelligē ut angeli et hoies. **2<sup>a</sup>** dñā. Quedā  
sūt immutabilia et corruptibilia. ut trestia. quedā  
sūt immutabilia et incorruptibilia. ut sūt sup̄celestia  
Quedā corpalia. quedā spūalia. quedā pl' etc. **Ex**  
hīs collige creatore illex. potētissimu sapiētissimu  
et optimu. trinu et vnu. Et qui hīs qsideatis.



oia st vna

2ya

capitulu

lupi

no erant ad agnoscendi suu creatore. cecus est  
surdus mutus et stultus. Cognovit em hoc pos  
sessor suu et azim p sepo dñi sui. Ille at no vult  
intelligere creatore suu. **Quare** **U**tilitate durabilitate  
et firmitate reru. Nichil em in teru nata frustra  
rima deus et nata nichil facit frustra. An sol et  
luna distinguunt nobis tpa. Inde scim⁹ qñ dies e et  
qñ e nox. Et de durabilitate solis videm⁹ ia q pl⁹  
q p per milia annoru voluta e et mota et no de  
fiat no vult. **Aug⁹.** Si fuisset rota artificis tiem  
millesies fractus fuisset. et quomodo gnuere lucet  
et no idiget sepo. Si fuisset lucina artificis tiem  
dudu extincta fuisset. **¶** Et si obieci⁹ de utilitate  
an drabolo sit utilis. **¶** Rndet q sic. Rone tortor  
et licitor e utilis in ciuitate ppter malefactores.  
Et in toto vniuerso ille tortor e malefactor. **¶** Ne lege  
qñ utilis fuit Job cu corona pacis augmētant.  
Sic em clementissim⁹ deus. malo bñ vnt. **¶** Sed  
dicit. pro quo sūt dāpnati viles in inferno. **¶** Rñ  
ad ostēdēda diuinā iusticiā. et ad augmētāda  
gloriā stōy. **¶** Quia em videtes tot tormēta dāpnatorū  
glorificat⁹ eū itimins. q eos eripuit a tot tormētis.  
**¶** Itē obicit de lupis et serpētibus et de alijs. **¶** Rñ  
Si hō no peccasset. oēs creature inferiores subdm  
ei fuisset. et sic lupi et serpētes obediuisset ei ad  
nutu. **¶** Sed quia frangēt fide. fides frangēt eide  
q hō no obediuit altissimo. absolute sūt bestie ab  
eius obediēcia. valent tñ adhuc hōi. ad trēdū eū  
ne in pccō pmaeat. ne forte lesus a serpēte i pccō



moiat<sup>3</sup> Et ad rememoranda transgressionē ppter q̄ ei  
illa rebellat. Et nōne de benedictis aīalibz. turata  
medicālis cōfiet<sup>3</sup> **I**te dicit. ad quid valet pu  
licet q̄ nos inquietat. Rur. Valet ad humiliādu hōez  
Cū em hō timet supbia. iquetat a pulice humiliat  
se dīcēdo Quid te exaltas pulvis et cinis. q̄ pu  
lia nō valet resistē. **P**ro idubitato ḡ tene. ex  
pauas multa. q̄ oīa sūt vtrū. et delogaet eius  
hōi. ipm aliqd iūale creasse. Sed si tu nō itel  
ligis. Dicit t̄ Aug<sup>9</sup>. Gile ē sicut si vadis ad offi  
ciā artificis. forte fabri ā altē<sup>4</sup>. Vides ibi multa  
istrumēta. malleos clauos z cetera. Dicit Ad qd tāta  
multitudo istrumētōz. Rōuit artifex. q̄ nichil  
ibi retinet iūtile. Sic artifex om̄ deus glōiosus  
nouit in gubnatōe sua quid habeat in toto vniūso  
ad quid qd idit. ad quid valet. Huit te subice et  
āmirādo magnifica. lauda glōifica superexalta et  
benedic deū in opibz. dīcēdo cātū. Benedicite oīa dō.  
Ite laudate dnm de celis z̄ **G**losa. r. date actionē  
laudis et āmiratōis oīa vāietate z mirabili b̄tute  
**X**p̄ iudice tuo in fine seculi iudicē. q̄ iudicātis vo  
met iudicatur<sup>4</sup>. Et vnde ei tāta sapiā. q̄ cogitet scā  
ia facit plene. q̄cuq; cogitauit. fecit et dixit. ac si  
sibi solū intentū fuisset. ac si solū ad ipm̄. respectū ha  
buisset Et q̄ mirabilis eī iusticia. vbi nichil bonū  
manebit irremuētātū. et nichil malū ipm̄itē.  
Certe inapprehensibilia sūt iudicia eius z inuestigabiles  
vie eius. Et q̄m̄ miranda sūt eius iudicia. tū hoc  
firmit̄ ē tenedū. q̄ oīa iustissime fecit et faciet.



quia sume bonus et nulli facit iniuria. Et quia  
 dampnatis non dabit regnum. non facit eis iniuria. quia  
 nichil iuris habet in regno. Modo regula est. Qui  
 nichil habet iuris non potest causare de iniuria. sicut  
 nec ego possum causare quia me non fecit angelum. quia  
 nec merui de iure esse vermis. Nec potest quis  
 se excusare per ignoranciam. Quilibet enim habet naturale scriptum  
 in corde suo. et quilibet appetunt dominus aliquid bonum  
 siue faciat paganus siue iudeus. Et quia negligencior fuit  
 pro salute sua. quam pro bonis corporis. pro quibus curasset  
 ad diversas partes mundi. si se neglexit imparet sibi.  
 Nec causare potest de perpetuitate penarum. Quia enim contra  
 eternum peccant. et perpetuum attemptant et blasphemant  
 dominum. perpetua pena punietur. Quia si perpetuo blasphe-  
 maret. et solus temporaliter puniret. maneret aliquid impunitum.  
**Quia** quia qui committit crimine lese maiestatis. contra  
 temporalem principem. dampnatur perpetuo exilio. Et si peccet  
 hic vivet. peccet statet finem. Una ergo gutta divine  
 offense. est maior omni offensa contra temporalem principem. quia  
 iste momentaneus. Ille vero princeps eternus. Bene  
 ergo finaliter et iuste omnia fecit et faciet. quod si non faceret  
 deus non esset. Qui potest capere capiat. Qui non potest her-  
 dare et ammirando veniet. *De via pignatitia. b. i. ca. viii.*

**E**lenata mente per ammiracionem in opificem omnium.  
 audit illud memorie meae. in persona redeptoris  
 mei dictum. Recordare paupertatis mee. Quia  
 ergo redeptor. propter nos homines. et propter nostram salutem  
 descendit de celis. et incarnatus est. dignum est pignationis  
 eius. attenta mente in hac terra et cum similitudine meditari



Omnia enim pro nostro exemplo. et nostro nobis salutari h'  
egit. De hoc dicit berinda in persona christi. In vita mea  
potestis agnoscere viam tuam. ut sicut ego paupertatis  
caritatis. humilitatis. pacis. obediencie. misericordie. deducibilis  
semitas tenui. sic et tu in eisdem vestigiis itedas.  
Itē hugo Conare quantum potes christum sequi in vita sua.  
qui humilis fuit inter homines. qui modestus in comedendo et  
bibendo. misericors inter pauperes. nullum horum leprosum  
nec dimicibus adulabatur. panes ad gnatias. vetundus  
in visu. mitis in responsis. sollicitus de animarum salute.  
In medio discipulorum ministrator. Et brevis. stans  
sedens et itedens. eius vitam habere debes per oculos.  
et sic familiaritatis eius gratiam consequaris. Et erit tibi  
semper in memoria. et duras in consuetudinem. semper ad  
ipsam memoriam recurrere. Et hec via potest attribui redmundo  
qui hystoriographus fuit sicut dicit. Alastinus est ab  
angelo natus. Beatissimus. de virgine natus. Quod  
tu angelorum in excelsis manifestatus. Domine et pastor  
omnium. est a pastoribus visitatus. Eternus rex est a dominis  
temporalibus regibus veneratus. Facta christus in templo  
putatus. Oraculis puer ad egiptum baulatus. Humilis  
et obediens. de templo renatus. In iordane a iohanne  
baptizatus. Rarissimus. est ab ipso dyabolo temptatus.  
Lumen mundi post hec in apostolos vocavit. Merito de  
aqua primo coram eis formavit. Notitia sua. aliis  
multis miraculis declaravit. Quia fouens fame et  
sit lassatur. Palmarum agulis ut rex honoratur. Qui  
postea reprobis refutat. Ritu legis cenat. lauat  
pedes contristat. Sudat. caput. trahit. spiritus deformat.



**C**orquetur. flagellat. coronat. velat. alapatur.  
**V**ictima bauiat. cruce. cu. hunc deputat. **S**p̄s  
crucifigit. morit. sepelit. resurgit. et ad astra lenat.  
**Z**elo caritatis pp̄i inflammat. aplos in vniuersis m̄n.  
dū mittit et adhuc iudex expectat. **De via apatia**

**Q**ue multū bona ē pro q̄teplacōe q̄ d̄ apatia  
capitādo enī fil. xp̄i hūilitatē ad maiestātē  
sue dīnitatis. magnū affectus deuotiōis eratit.  
**T**ūc enī p̄pendit. quātū illa tremēda maiestas. pp̄  
nos se hūiliat. Et ascribit b̄s **Ambrosie**. q̄ hūc  
processū habet in v̄nis suis ut p̄ in illo **Rex** xp̄s fr̄s  
om̄. in passione.

**A**ltissim⁹ in abiecto loco nascit.  
**B**aiulator et sustentator om̄ in p̄sepio sustentatur.  
**C**onsolator om̄ āgelozū. in medio repit nūm̄torū.  
**D**itissim⁹. q̄d̄tor om̄ honorat. mūnē magozū.

**N**utritor om̄. abo pastit mortaliū. **E**ns et origo  
om̄ sitit potū āgelozū. **G**ubnator symoz se subit  
impeio t̄renozū. **H**ospitator s̄oz om̄. fugit i egypt.  
exiliū.

**I**nformator sapiē. audit doctrinā stultorū.  
**P**altatis speculū. tradit ut om̄ in manu l̄porū.  
**L**iberator. v̄nculis ut fuit. a latro ligat.

**M**ares  
tas quā t̄renit āgel. ut v̄lis gaudat. **N**otissim⁹  
in celi curia. hic nō nostit p̄d negat. **O**ptatus a  
p̄ribus a filiis hic seductor p̄clamat. **P**redicissim⁹  
in quē p̄spiciunt āngeli p̄ntis maculat. **Q**uietissim⁹  
qui ē s̄oz requies. cruce portatō fatigat. **R**et  
tissim⁹ iudex om̄. sinā mortis dapnat. **S**pectios⁹  
forma p̄ filiis hom̄. a plāta pedis usq̄ ad verticē  
volueat. **T**erribilis in cōsilijs tima applicat. **V**ita



et origo omni pro nimis doloribus morte auxiat

**X**ps resuscitator mortuorum ad sepulchrum portatus. **X**

**I**n via pignatitia. et apatitia. scilicet e medio d. pas-  
sione xpi. **S**ed dignum e. **De via apassia b. fructu. ca. x.**

ut adhuc de hac sacratissima passione. pperat potest  
via **I**n qua ho stet suspensus p meditatione. attendens  
xpi. quasi an se pendente in cruce. et ei apatit.

sit crucifixus ei. et quasi voluerit ista no ia xpo. sed  
q sibi actualiter infligat.

**I**n hac meditacione **Pa-**  
**astus** stans. vulnera xpi quq. signata. realiter i  
corpe suo dno mueri p meditacionem ipressit ut

dicit **boanetura**. **I**n pro pnti occurr. tpler mod9  
meditandi passionem xpi.

**Q**uoniam p horas canonicas  
**S**ecund9 modus e. gteplado corpi xpi. incipiendo a  
summitate usq. deorsu. sic meditacio quomo caput

coronat. **R**egre sup in meditacione passionis xpi. ca  
de diuinitate modora cogitandi passionem xpi.

**T**ert9  
modus gtepladi passionem xpi. e ut ipse stet. qsi ipse  
sit p se suspens9 in cruce. meditacio ea q habet i tabula

ubi sup **S**icut em xps stetit in cruce cu ardētissio  
amore **S**emola patia ut sup. **De via affectia. ber. di. ca. xi.**

**Q**ue ascribit bto berundo. p qua quis amorese

adheret deo creatori suo **V**ia affectiva. p. dicit  
vinitina. vocat. tñ affectiva. qz multu iplamat

affectu ad dei amore et mēis eleuacionem. **E**t ascribi  
bto **Berundo**. q ita dulcis fuit in meditacione. **V**nde

in quoda sermoe de cena dñi. alloquit dñy sub tali  
forma uboru dicens. **Tu es dñe amor meus. honor**

**meus. spes mea refugiu meū. vita mea gloria mea**



et amicus meus. **N**ō aliud quero. nō aliud volo.  
nō aliud mī dicat. nō aliud mī pponat. **E**t merito  
q̄ tu es mī sufficientissim⁹. tu es p̄r meus. fr̄ meus  
nūctor meus. rector meus. custos meus. q̄ es toto  
amabilis. totus desideābilis. tota fidelis. **N**ō ē tam  
liberālis q̄ seipm̄ t̄biat. **N**ō ē tā caritativ⁹. q̄ pro  
tā vili p̄ccōre moriat. **N**ō ē tam hūilis. q̄ maiestate  
suā tantū hūiliavit. **Q**ui nullū deprecas. nullū hortas  
nullū q̄rentē te deseris. sed p̄uenis eū et occurris  
q̄renti. **D**eluc tue ēē cū filiis hominū. **Q**uid t̄ nobis  
invenisti nisi sordes. et nobistū vis ēē n̄q̄ m̄ q̄sumat⁹  
seculi. **R**ōne satis fuit. te pro nobis mori. **N**ōne  
satis fuit. tot dedisse sacramēta. **A**ngelos custodes.  
**E**t hīs ingratisim⁹. **S**ed et tu te vis ēē nobistū.  
**T**ā bonus es q̄ te negare nō potes. **F**aciam⁹ igit̄ tabulū  
fil'. **T**u itende mī. et ego tibi. et sicut vis et sis.  
fac meū. q̄ tuus et altius ēē volo. **D**a mī ut ego  
tibi soli itendā. te solū diligā. tuo semp amōe fūcā  
meū aliquid cupiā n̄ te. et me tibi totū offerā. et  
oblatū nec aliquaten⁹ repeta. **S**i enī ē aliq̄ caritas  
illa ē mī te. **D**e hac via ponat̄ hęc tabule et semp  
ppōit. **O** mī meditando

**O**mnis meus  
**O**mnis mea  
**O**mnis me  
**O**mnis meus  
**O**mnis meus  
**O**mnis meus  
**O**mnis meus  
**O**mnis meus

**O**mnis meus  
**O**mnis me  
**O**mnis me  
**O**mnis me  
**O**mnis me  
**O**mnis me  
**O**mnis me  
**O**mnis me

**O**mnis meus  
**O**mnis mea  
**O**mnis me  
**O**mnis me  
**O**mnis me  
**O**mnis me  
**O**mnis me  
**O**mnis me

**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R**  
**S**  
**T**  
**V**  
**X**  
**Y**  
**Z**  
**A**  
**B**  
**C**  
**D**  
**E**  
**F**  
**G**  
**H**  
**I**  
**K**  
**L**  
**M**  
**N**  
**O**  
**P**  
**Q**  
**R</**



**A**mabilis  
**B**enignus  
**A**dspiciens  
**D**esiderabilis  
**E**xpectabilis  
**F**idus  
**O**mnipotens

**H**umilis  
**I**ocundus  
**R**atiatus  
**L**iberalis  
**M**asuetus  
**N**obilis  
**O**btinibilis

**P**lacabilis  
**O**mnipotens  
**R**ecreatus  
**S**incerus  
**C**olerantius  
**A**eternus  
**X**p̄s ih̄s dñs me⁹

*De via superlativa. Bñ Augustin. ca. xii.*

**H**ugustinus profundas h̄z vias meditandi ut p  
creaturas. Dicit em̄. Inrogam celū et terrā  
et ne tu deus meus? Et rēderūt in. Non  
sed ip̄e fecit nos. Habet et alios modos. Vñ in  
manali suo. inter cetera sic dicit ad dñm. Si totū  
mūdū librū repleant. maiestātē tuā exp̄mē nō sūf  
ficiūt. Tu em̄ es. quo meli⁹ excogitari nō p̄t. qui  
cōm̄ fatūrā sine labōe gubnas. Nichil ē qd̄ impediat  
turbat ordinē imperij tui. **H**ec via superlativa q̄  
in re ē affectiva affert ei speculati. q̄ illo mō vñ  
in suis orōibz et meditacōibz. p̄ superlativos ḡdus  
alloquēdo dñm. O p̄r dulcissime. amātissime. be  
nignissime rē. Itē in libro de v̄bis dñi dicit. q̄ q̄  
p̄fectionis et boni ē in creaturis. h̄ excellētissime ē  
in creatore. quia ab illo fluit. Vñ sicut venator  
videns vestigiū ferre nō ē contentus eo. si q̄r̄ fēcā  
alias stultus ē venator. si solo vestigio ē ḡtetur. qd̄  
eū nō possit facere. Sic prudēs ḡteplator vidēs  
aliqd̄ bonū in creatura. debet cor suū elēuare in  
creatore. Verbi gr̄a. Videat pulchritudinē fideri  
florū arborū rē dicat m̄ se. Si illa tā delēabilia



fuit. o quātū ē delectabil' et deſide'abilis creator  
 talū. qz quidq' ē p'fectiois in cauſato. h' excellētiſ  
 ē in cauſa. et ē excellētiffimē in excellētiffimā et vni  
 uſaliffimā cā. Sic hō videt hōiem vtuofū. caritatem  
 et p'ū r' dicat nūc ſe. Si nūlq' iſte ē ita laudabil'  
 quāta laude dign' ē fons et origo eius. r' ſic exal  
 tat dnm p' excellētiā in ſuplatiuo dicit ſibi hāc  
 tabulā. ſemp p'mittēdo. o. p'io elenatōe. et in fine  
 deus p'r et dñe. pro reuerēcia ſit dicēdo

<b>O</b> mnitiffime	<b>O</b> mnitiffime	<b>P</b> reclariffime
<b>B</b> eigniffime	<b>I</b> nnocētiſſime	<b>Q</b> uietiffime
<b>C</b> lementiffime	<b>R</b> ariffime	<b>R</b> ectiffime
<b>D</b> ulciſſime	<b>L</b> argiffime	<b>S</b> ufficiētiſſime
<b>E</b> xcellētiffime	<b>M</b> itiſſime	<b>C</b> autiffime
<b>F</b> ideliffime	<b>N</b> obiliffime	<b>Q</b> uiliſſime
<b>G</b> lorioſiffime	<b>O</b> ipotētiffime	<b>X</b> pianiffime de' p'r

*De via oratiua. ca. viij*

**P**ostq' in meditacōib; exardescit ignis deu  
 cioms. tūc aſſurgit in allocutionē dilecti  
 p' viā oratiuā. Et capio h' orem nō ſolū p'  
 petitiōia. ſed g'nalit' p' laudatiōia vniuersa. r' q'is  
 Vñ hō nō eodē mō ſemp aſſiat' circa dilectū ſuū  
 ſed nūc petit aliquid ab eo. nūc laudat in ſp'm  
 et pſalmis et cāntis. nūc amitat' venerādo.  
 nūc adorād. nūc bñdicat' a' glōſificat'. nūc grās  
 agit. confitē' exaltat' et ſuperaltat'. Debet autē  
 orō eē ū ex affectu p'tendat' b'oms ſcdm uerba  
 ſed longa ſcdm affectū. vñ ū<sup>a</sup> Si cor nō orat i' u  
 a' lingua laborat. **¶** De breuitate orōis d' ſtus



*In regula* **Q**uod debet esse brevis in ex affectu p[ro]funda  
Et hoc in *vultu* p[ri]m[us] habet. **Q**uod quidam p[ri]m[us] do-  
cunt discipulū orare hec v[er]ba. **Q**uoniam creasti me  
sicut soc et vis miserē mei. **E**t de th[om]a q[uod] p[ro]petuit  
a p[re]o orac[i]o[n]em. **S**im ille ait. **D**ic. **Q**uoniam c[re]asti me mi-  
serē mei. **V**n[de] et p[ro]it tū t[em]p[or]is et q[uod]sileb[is] brevis orac[i]o[n]e  
**Q**uod p[ro]p[ri]e p[ro] miserē paup[er]ule creaturę tue. **I**de  
o p[ri]ma b[ea]t[us] recordat[ur] q[uod] p[ro] me s[an]guine[m] tuū  
effudisti. nō sinas me perire. **De modo attēdēdi.**

**P**rim[us] modus attēdēdi ē attendē *in psalmodia*  
ad sensu[m] v[er]bor[um] et in elice sensu[m] p[ro]p[ri]ale[m].  
Verbi gr[ati]a. **P**er dauid intelligēdo xp[ist]u[m]. p[er] gulya  
dyabolū. p[er] iher[osol]im[am] sup[er]celeste[m] citatē. **2<sup>o</sup>** mod[us] at-  
tēdēdi ē. statūdo se mētali[ter] ad certū locū me-  
m[or]ie inde euaget[ur] et coaptet quātū valet sēp[er]  
psalm[um] ad id q[uod] ibi gestū ē. Verbi gr[ati]a **1<sup>o</sup>** p[er] psalm[um]  
ad locū a[n]nūciat[i]o[n]is. q[uod] videt[ur] āgelū descēdēte[m]  
ad cubitū b[ea]te v[ir]ginis maie et dicēte ave q[uod] p[ro]p[ri]e  
et tū eo m[ul]titudine[m] āgelor[um] p[ro]p[ri]e. cū quib[us]  
et ip[s]e p[ro]p[ri]at. **2<sup>o</sup>** p[er] psalm[um] i[n] natiuitate. quē p[ro]p[ri]at  
pastor[es] et tres magi et āgeli canētes. **3<sup>o</sup>** i[n] ex-  
celsis deo et **4<sup>o</sup>** trāsien[s] ad tēplū. ubi videt[ur]  
symeonē p[ro]p[ri]e occurrēte[m] **5<sup>o</sup>**. eūdo in egyptū et  
q[uod] de aliis xp[ist]i p[ro]p[ri]at[i]o[n]ib[us]. **S**peciali[ter] tū q[uod]stuat  
mētē suā in locis passionis xp[ist]i. **1<sup>o</sup>** p[er] psalm[um] cātado  
in mōte oliueti. **2<sup>o</sup>** aliu[m] in domo a[n]ie. **3<sup>o</sup>** aliu[m] p[er] psalm[um]  
aliu[m] ante herodē. **4<sup>o</sup>** q[uod]tū in flagellac[i]o[n]e. **5<sup>o</sup>** p[er] psalm[um] i[n] cōnā  
p[er] psalm[um] i[n] bāndat[i]o[n]e crucis. **6<sup>o</sup>** aliu[m] in crucifixiō[n]e et morte  
orac[i]o[n]e i[n] limbo p[ri]m[us]. **7<sup>o</sup>** aliu[m] i[n] cenaculo ubi apparuit



Dñe ih̄s discipulis suis p̄ resurrectionē. aliū in  
aſceſſe 2<sup>o</sup> **A**ſcēſſa em̄ mēte ad certū locū mūdi  
facili<sup>9</sup> attendit. q̄ q̄ mēte nā ſit in celo nā in re  
fectorio nā in ſeculo nā in ſolis 2<sup>o</sup> Illa em̄ diſ  
tribuit **T**ercius modus attēdēdi ē. p̄ h̄o elouet  
cor ſuū ad ſup̄iā pat̄ā ubi audiat laudes ſcōrū  
et cū illis putet ſe reuerēter ſtare. et deū laudare  
vñ p̄ſalmū cū choris āngeloz. 2<sup>o</sup> cū actū p̄ph̄anū  
aliū p̄iarchaz. aliū aptoz 2<sup>o</sup> **T**erū ſciendū q̄  
nō debet ſolū orare pro ſe. ſed etiā pro eccl̄iā 2<sup>o</sup> **E**t  
ſic p̄t dicē om̄ p̄ſalmū. i p̄ſona eccl̄ie. aliū i  
p̄ſona bñfactorz. aliū in p̄ſona pcc̄oz. aliū i p̄ſonā  
pauperū. aliū in p̄ſona iſirmoz. aliū i p̄ſonā om̄  
fidelū defūtorz 2<sup>o</sup> **E**t adhuc etiā p̄t mēte  
ſua ſtabilire in orado pro paupibz. vidēdo xp̄m  
paup̄e iacētē in p̄ſepio. orando pro ciuitatibz  
ſequēdo dñm in egyptū. pro tēptatibz attēdēdo  
deſertū ubi xp̄us tēptatū fuit a drabolo. q̄ cap  
tūſ in mōte oliuet. pro iſirmis. vidēdo xp̄m  
anxiatū in cruce **C**onſequēt ē notādū q̄ **h̄o**  
**natura d̄.** q̄ orando debemus tā facē **h̄o** **inocle**  
**grām p̄s ſc̄i.** 2<sup>o</sup> poſſem<sup>9</sup> dicē. **Veni ſc̄i p̄s 2<sup>o</sup>**  
**1<sup>o</sup>** **ip̄lorado.** et pro nobis interponēdo xp̄m ch̄ſtū  
in oibz orōibz. 2<sup>o</sup> in oibz orōibz inipōim<sup>9</sup> q̄  
dñm n̄m ih̄s xp̄m. idēſt mētis ſue paſſiois et nō  
n̄is. petim<sup>9</sup> **3<sup>o</sup>** pro interceſſione poſſim<sup>9</sup> inocle  
brām agnē et oēs ſc̄os 2<sup>o</sup> ſic dicē poſſim<sup>9</sup>. **q̄ cū**  
**maia et oēs ſc̄i intercedite p̄ nobis ad dñm** **C**ſc̄i  
int̄ ceteros modos attēdēdū. quo ad ſenſū. vidē  
ille aptoz. vt quis oret in p̄ſona eccl̄ie. ubi p̄poat



sibi quādam multitudinē ppli. statim meta cruce  
 dñi et clamātes ad dñm. in qua multitudine sūt aliq  
 firmi. aliq teptati rē. Et qz multiplex ē sensus  
 in psalmis. et multi sūt staty homi. sedm hō aptet  
 vnus vel plēs versus. Et posset hō itente asidēare  
 etiā corpus xpi in cruce. aliquos iñ aptado. ipres  
 sion corone spinee. aliquos vulnei dextie manus it

**A**liud remediū attēctionis ē ut hō p vnū psalmū  
 capiat sibi vnū affectū deuocōis ex pñ nñ. vel  
 aliūde. quā mētali pfeāt ad singulos iñ. rēnuā  
 do at hūc sensū iñbor. Veni grā. Dñe dñs d meo.  
 cogitet. **A** amator ardentissime. **A**met po inimicos.  
 ad aliū mutet affectū. d eūde qtuinet si feruet  
 vt laudate pñei. **A** hospes suauissimē. 2 sic qtuuādo  
 exclamātes q loco vie illuāne ponūt in tabula  
 orōis dñice videt pñ nñ. Et sic p singulos psalmos  
 pñ affectū suū alligat. ne euaget p diūsa. 2 sic co  
 tinue eit memor dei. et habebit cor eleuātū. **E**x  
 dictis colligit pñs tabula p attēctione. qtuēs xxiij  
 clausulas in qñor hēis. scdm q d vna māu xxiij st  
 loca in qñor digitis i quibz. iñ. Qñs ian⁹ apurat⁹.

<b>A</b> ffectus tñi ad dñm suū. <b>E</b> uēdo	<b>E</b> ū māia	<b>E</b> ū discipul	<b>p</b> fide <sup>bz</sup> defict
<b>A</b> ffectus spci d nñā et bonitate sñm	<b>E</b> ū agul	<b>E</b> ū iñtibz	<b>p</b> vnus 2 pñā mñe oñia
<b>A</b> ffectus gñitudis d bñfictis prept	<b>E</b> ū pñazet	<b>E</b> ū gñessibz	<b>p</b> se et paupibz
<b>A</b> ffectus dilectōis de pñali caritate	<b>E</b> ū pphet	<b>E</b> ū mōchis	<b>p</b> se 2 lugētibz et paupibz
<b>A</b> ffectus laudis d iñ potē 2 sapie	<b>E</b> ū mōcēbz	<b>E</b> ū vñtibz	<b>p</b> iñfimis et teptatis.
<b>A</b> ffectus exultacōis de di pfectōe	<b>E</b> ū apñs	<b>E</b> ū viduis	<b>p</b> afflictis et captiuis
<b>A</b> ffectus doloris de passione xpi	<b>E</b> ū euāgelist	<b>E</b> ū oñibz sñis electis.	<b>p</b> inimic iñfidelibz et paganis.



**P**ro declarac<sup>te</sup>. hui<sup>9</sup> tabule sciendū. q<sup>d</sup> affectu illi  
excitat<sup>r</sup> p<sup>r</sup> exclamacoē. et cordis eleuacionē  
Et ad h<sup>o</sup> valet ille dec<sup>or</sup> **O. Quando** / **si** et asile<sup>s</sup>  
Exēplū de affectu timoris. **Si** tu es timēda maiestas  
vbi timor me<sup>9</sup>. **Q**uādo h<sup>ic</sup> ardēssim<sup>e</sup> amator qū te diligat  
dulcedo mea. **I**llas xviii<sup>9</sup> clausulas. loca i<sup>n</sup> sinist<sup>r</sup>  
manu. i<sup>n</sup> quatuor digitis pollice excepto. ab intra  
et extra. Et sic in p<sup>r</sup>mo digito habebis septē affectu  
quos excitare poteris in te. adaptādo cuilibet affectui  
vnu psalmū vel plures. vnu uel sū uel plēs. et cū  
pollice pūge articulu<sup>m</sup> illi<sup>9</sup> digiti. vt illa pūctio uel  
ipressio digiti. impediāt distraccionē. Verbi grā. **D**ne  
**Deus** n<sup>r</sup> e<sup>st</sup> psallēdo. cogita indignacionē tuā q<sup>u</sup>is  
i<sup>n</sup> p<sup>r</sup>mo articulo idiat. 2<sup>o</sup> q<sup>u</sup>is. In alijs duob<sup>9</sup> digitis  
loca. xiiii<sup>9</sup> diu<sup>er</sup>sitate<sup>s</sup> scōz. et q<sup>u</sup>is cū pollice. arti<sup>los</sup>  
singlōs p<sup>r</sup> singulos p<sup>r</sup>s. Verbi grā cū b<sup>e</sup>at<sup>a</sup> v<sup>ir</sup>gine maria  
psallēdo psalmū. **I**ndica dñm i<sup>n</sup> o<sup>m</sup>i t<sup>em</sup>p<sup>e</sup>. Cū angelis  
Celi enarrat<sup>r</sup> e<sup>st</sup>. In p<sup>r</sup>mo digito. loca hos p<sup>r</sup>io quib<sup>9</sup>  
vis orare. et in p<sup>r</sup>sona illoz. ac si ip<sup>s</sup>i h<sup>o</sup> oraret<sup>r</sup> psalle  
Vel dic p<sup>r</sup> n<sup>r</sup>. a<sup>l</sup> alias oracōes. Verbi grā. **D**ic de p<sup>r</sup>udis  
ac si a<sup>n</sup>ie de purgato<sup>r</sup>io ad dñm clamaret<sup>r</sup>. h<sup>ic</sup> uerba.  
Miserere mei deus. ac si s<sup>an</sup>ct<sup>a</sup> m<sup>r</sup> eccl<sup>ia</sup> h<sup>ic</sup> p<sup>r</sup>o se et suis  
filijs exorat<sup>r</sup> e<sup>st</sup>. Et hec locatio ac pūctio digitorū  
multū valet p<sup>r</sup> attentioē. q<sup>u</sup> sic cor hoīs multiplicat<sup>r</sup> limi<sup>t</sup>  
tat<sup>r</sup> ad aliqd<sup>9</sup> det<sup>r</sup>minatū. scilicet ad certū affectū. aut ad  
certū chorū scōz. aut ad certū affectū q<sup>u</sup>assimū p<sup>r</sup>imoz  
et nō erit enagato<sup>r</sup>is tāta occasio. **H**uic modū q<sup>u</sup>iter  
h<sup>ic</sup> **Carthusien<sup>9</sup>**. q<sup>u</sup> totū psaltēru<sup>m</sup> sibi q<sup>u</sup>statiunt i<sup>n</sup> manu  
et sic cordeten<sup>9</sup> attēti<sup>9</sup> psallat. articlōs digitorū p<sup>r</sup>cedo



quasi i istrameto musico athazaret. Ex illo ty  
fundameto. et pape ex diuina elemētia q̄ multi  
pliat distibuit dona grāz. potit hō multa plura  
gape. et in manu sibi cōstatue. In vno digito. p̄  
nr. In alio. illas q̄qz ptes saluacōis. Angelice. s.  
pūissima. pfectissima. zc. Et sic potest se ead in  
laude virgīe feruet ecce. In alio digito. vñ pta  
mortalia. In alio. vñ deā sp̄s p̄. In cōbz decē p̄p̄  
Et sic adiutoio manū. potest i manū plāge. medi  
tari pfallē. et deū et sctos eius magnificā. laudā  
et sup̄ealtā. Et h̄ d. attēcione sufficit. **Q**ue p  
har via oratiua. nota tres orōes breuissimas. **P**rima  
e. **O** artifex potētissime. ne despicias opus tuū zc.  
**O** mirator prudētissime. ne finas p̄re p̄cū miracōis tue zc.  
**O** hospes elemētissime. pūifica. salua. dirige. cōserua  
domū tuā et hospitū tuū. qd̄ t̄ in bap̄mo dedicaſti  
**Q**ue at̄ p̄ma via nota t̄phic intellectū. diuine orōis.  
salz p̄ nr. **I**n p̄ma clausula pōit defectus nr̄ ad  
correspōdecia vie purgatiue. **E**t ḡtudo nr̄. qua  
ggnoscim⁹ cātoze nr̄. ut amatoze. nuttoze zc.  
p̄ modū vie illūatiue. **I**n 3a affect⁹ nr̄. ad correspōde  
ciā vie vintue. ut p̄ t̄ tabula sequēti. ite foliū

.. orōes b̄n̄f̄  
nō.



<b>P</b> ater nost	Nos pu illi sy re	Amator ardens	Qui te dilige. fuit filiali aere pfectissio.
Qui es in celis	Nos vacu et exules	O hospes suauissim	Qui habitabis in hospitio cordis mri ut in celis.
Sacris no. tuu	Nos trea t. pponet	O sapiens pissime	Qui nome tuu dulcescit nob. ut oia trea gtepn.
Adueiat regnu tuu	Nos ei rates	O rex p clausime	Qui nos pbitent tuo regnu ut no regnet in nob accipia.
Fiat vo scit et zt	Nos re belles	O pceptor pudens	Qui gformabim. in oib voluntati tue.
Pacem co da in ho	Nos me dici.	O mitor sufficiens	Qui suffocibim. in te et plea facie. sanabim.
Et d. n. d. n. f. n. d. n.	Nos p tutores	O editor largissim	Qui suscipies nos p dices fili ut mitte do nob oem excessu.
Et ne nos idu. in tep	Nos tep tati	O custos diligens	Qui tutabim. tua custodia ut pnalet nob anu vlt adu.
Secu. h. nos a malo.	Nos f giles.	O libeator fortissim	Qui libeabim. a fragili. h. co et ab oi digniceti. ppetua lu.

**P**ro declaracoe ista nota q cu dicit. p. n. at  
te de amore. que habet p. ad filiu. Tale et  
aphore habet deus ad nos. Qui dicit. q es in  
celis. cogita deum thabitatore boaz mecu q celoru  
noie ihelligut. Qui dicit. Sacris no tuu. Optam  
ut diu nome nobis sapiat et dulcescat pla q trea  
q scy d. n. sy terra. Qui dicit. Adueiat regnu. Opta  
no solu etnu regnu. sed etia ut h nos regat z ut  
sit rex in. Cu dicit. Fiat vo. t. f. in te z in t. optam  
ut doceat nos. nre id. Doce me facis volute tua q



deus meus es tu. Cum dicat Pane nostrum co. da no ho  
optamus ut sit nutritor noster. corporali et spiritali. In  
illud Oculi omni te sperant dicitur. Cum dicat. Dante  
nobis optamus quod ut pius creditor. nobis relaxet  
quod tenemus. Cum dicat et ne nos ita optamus ut custo  
diat nos. Cum dicat Quod libera nos ita optamus non  
solum a peccatis impugnatione. sed etiam ab omni futura. et ab  
omni quod non sit sibi displicere. De via unitiva. Ca. xiii

**D**e via unitiva. Et est qua quis. bene purgatus  
et illuminatus. amorose unitur creatori suo. exultando  
de perfectionibus suis. illi soli placeat desiderans  
prompte et lete. nunc ipsum magnificat. nunc laudat.  
nunc ammirat. totus languet amore deus ut dicitur post  
illud can. Ad mea liquefacta est ut dilectus locutus es in me  
et per pauca subdit. quod amore languet. Et psalmista  
Quid. n. m. e. in celo. et a te quid volumus super terram. et ego  
perire amote. non propter dona celorum. aut dona super terram  
Et hec via sepe superius tacta est. in via affectiva et super  
lativa. In te enim una sunt. via affectiva et unitiva  
sed habet nomina diversa. Ubi per via unitiva eleuat  
quis mentem suam in deum. excludens omnes vanitates. pro  
ponens sibi. Vidi cuncta que erant sub sole et ecce uni  
versa vanitas. Fac igitur sicut avis que volat sursum.  
et si occidit muste. et vanitates. non tures sed percussat  
dicendo. Ad solem tendo. nolo cor meum cum vanitatibus  
que in terra sunt occupare. Et acquiritur hec via per recollec  
tionem ab exterioribus ad interiora. ab inferioribus ad summa  
a temporalibus ad eterna. Qui sol ille de quo facta est mentio  
ille est de quo dicitur. Tu solus sanctus. Tu solus dominus. Tu solus



hominis est. Ad illā viā requiritur pmo qd hō p vītā  
vītiosā assuefactionē et grām sit indicat⁹ i vītutib⁹  
q nulla delectatōe habeat i appetitu vane gl̄ie.  
in cupiditate diuātū. In gaudiā oculorū et gule. 2o  
requiritur intermū silētiū. ut nō occupet se cū exteriora  
quid audiēt vel videēt foris nichil curādo tēp i sopno  
ocurrerent. 3o requiritur amōsa adhesio cū deo. ut oīa  
eius iudicia. oīa facta. oīs doctrinās cū reuerētia am-  
plectat⁹. 4o qd nichil aliud quat. sed reputet sibi  
illū dilectū sufficientissimū superexcellēs. Illū i corde  
suo diligat. sup omē qd pōt videri. audiri. ul cogitari  
pmo sup oē qd ymaginari pōt. q totū amabil. totū  
desiderabilis ē ut sup patuit in via bti Bernardi.  
Quinto. q sepe reducat ad mēoriā pfectiones dei  
et illis dīme aggratulet⁹. Et qm̄ īfinitē sūt p-  
fectiones dei tū qm̄ tūc occurrūt in qbus sit af-  
fectū exaltet. pmo aggratulor ē dilecte mi. q tu es  
potētissim⁹. nō qm̄ in hoc bene sit quasi quodā  
mētū quies. sed quia illa ē pfectio tua. q nullū  
timeas. nullū idigeas. nemo te expugnat pōt. ne-  
mo tibi pōt resistē. nullq demon. nullq adūsarius  
eti de hoc pmo gaudem⁹. 2o cōgratulor tibi q  
tu es sapiētissim⁹. Illud ē pfectio tua. q sit te  
nullq decipere pōt. q nichil te latet. 3o aggratulor tibi  
q tu es sume bon⁹. 4o ē sume pfectio. q timida-  
bilis es bonus. Et ita bon⁹ q te nichil. excogitari  
nō possit. pmo nec dign⁹ nec nobil⁹. Sexto p-  
cipali⁹ vtile ē habē īcapitē aliqua v̄ba p que ex-  
pimat desidētiū suū. affabili⁹ alloquēdo dnm̄. De



hoc hugo de palma Carthusien. dat modū se ele  
uādi p̄ viā vintuā. q̄ tanta ē sup̄ius in orōe dīcta  
p̄t em̄ hō prouocāe affectū suū p̄ illas dōcēs. **O. qm̄.**  
**fi et giles.** **U**bi dicit q̄ incipiens utat talib⁹. p̄q̄  
aut grā dei adiūate exēratat⁹ fuit. tūc sine oī  
cogitacōe p̄uā. cencies in die. multū amōse. mēte  
suā in deū elēuāe p̄t. **U**nde ex mētiōe ip̄ia p̄t  
colligi tal' elēuatio. **O** sūma bōitas. **O** altissia et in  
tas. **O** inq̄phēnsibilis p̄p̄ie p̄fūditas. **O** p̄r. p̄issie  
qm̄ te diligat⁹. qm̄ brachijs amōis te gstringat⁹. qm̄  
tuis bñficijs. tue mēe quā meū facis vices ip̄eda⁹.  
**Q**uā tēmede maiestati tue timorē ip̄eda⁹. **Q**uā speculū  
tue bñose vite. s. hūilitat⁹. paup̄tat⁹. pacē. obedie  
caltatis r̄us. debitis vestigijs p̄sequat⁹. **Q**uā festa  
tua et scōz tuoz. salz nātūalit⁹. resurrectōis. ascēsiōis.  
et debita vénéacōe ḡtūlabor⁹. **S**i tu es tēmeda  
maiestas? ubi timor me⁹? **S**i tu es amātissim⁹  
p̄r meus? ubi amor me⁹? **S**i tu es dñs et m̄cator  
meus? ubi ē seruiciū meū? **S**i tu es inhabitator  
et hospes me⁹? ubi ē mūdicia digna tāto hospitē?  
**S**i tu es vira scōz. decor āgeloz? ubi ē ḡtūla  
mea? **E**t sic dñi exēratat⁹ sicut p̄o edificas pōtis  
apponūt⁹ qūq; sustētaula. postea pōne stat sine ill'  
**S**ic postea p̄p̄s sc̄s elēuabit cor hoīs sine illis. vt  
semp̄ tēdat sursū a' frequēt⁹ hūe d' can⁹. **T**rahe me  
post te ī odorē. m. t. tēu⁹. et sic habet aliq̄ d' via  
vintuā. **I**n hec via et sc̄a. nō distat ex libris.  
sed de sursū ē. et cui mult⁹ p̄cipat eā p̄r lūmū



tabla  
no.

29

hinc quidē clarius. hinc vērō obscuri⁹. **P**ro ista  
via sicut dān ē valet itē a congratula<sup>o</sup> pfectionū  
dei ut hā in xpianis et cāntas iubilet in corde canēdo  
et ptractet laudes dei. De hīs pfectionib⁹ sine laudib⁹  
ponit tabula infra septa. Et semp pūitit clausula  
Congitulos & p<sup>r</sup> celestis. quia tu es **A**uctor eēdi.  
hoc ē alpha et o. pūcipū et origo om̄. **N**ū de te  
sic scbit quidā metusta. Hinc in arbitrio pēdet mor-  
talia queq. Quia solus cūctis gūlit eē suū. Quia  
facit et refiat. creat atq; creata gubnat. Quia  
idē posse qd velle nec min⁹ habet. **C**ongratulor igit<sup>r</sup>  
tibi in pfectione tua eēdi. qz tuū eē ē pfectissimū  
**P**rimo qz nō potes cogitā nō eē. quia si tu nō eēs  
nichil eēt. **2<sup>o</sup>** qz a nullo alio habes eē. **3<sup>o</sup>** qz oē  
qd ē. a te habet eē. **B**onitas sūma. **P**rimo. qz nlla  
res ē bonitatis sine tā diffusiva sicut tu. sed bonū  
quāto gūis de tāto meli⁹. **2<sup>o</sup>** nulla res ē tā cito  
placabilis qd tu. **3<sup>o</sup>** nulla res ē tā desideābil. de-  
lectabil et amabilis qd tu. **C**ausa vniūsalissimā.  
Illa cā quā phy sic ex natali iōe quēcebat eē. **N**ū  
nō est processus in infinitū i causis sibi eēcialit<sup>r</sup>  
subordinatis. pma cā ē. sed nō ē processus hīs. i causis  
eēcialit<sup>r</sup> subordinatis. i pma cā ē. **Tu** es ille pnceps  
de quo Aristoteles in fine duodecimi metha<sup>o</sup> geludēs  
librū suū sic d<sup>r</sup> Orala ē plūalitas pūcipū vūl g<sup>o</sup> pnceps  
**D**eus vniūsi qui cūcta decorasti. **Tu** es aut<sup>r</sup> pul-  
chritudinē sol et luna mirat<sup>r</sup>. **Tu** es in quē desideant  
angeli pppice. **A** te habet deus pulchritudinē. sedā  
rose lilia rē. **E**t a te <sup>anc<sup>a</sup></sup> habet deus suavis melodie



phylomene alande et om̃i animā gr̃a. et oīa oz  
gana. / **A**te habet deus papozis. mel vinū 2 om̃  
pignētōz gr̃a. / **A**te decoratū ē celū syderibz. aer  
volucribz. fīa aīalibus. aqua piscibus 2 **Q**uī  
sustētator om̃i. / **A**quacūq; eū te tuā subtrahēs sus  
tētatorē. uel gseruationē. illico ruc̃ in nichilū

**F**ons sapie. a quo manat oēs thesauri sapie et  
sciē. / **T**u es et̃na sapiā. attingēs a fine usq; ad finē  
fortit. disponēs oīa suauit. / **Q**uī celoz gr̃ues thro  
nū. et abyssos thueris. mōtes ponderās in statēa.  
terrā palmo geludis. et posuisti legē aquis ne t̃st  
cedant fines suos **G**loria mūdi. / **T**e em̃ adorant  
āgel. laudat archāgel 2 sūmo. / **T**e mir laudat oīs  
creatura. p̃es nr̃a. salus nr̃a. honor nr̃. gl̃ia nr̃a.  
fins et expectatio nr̃a

**H**abundatissim⁹. / **T**ua ē  
t̃ra et pleitudo et̃oz 2 ṽ q̃ h̃ d̃ca. / **G**l̃ia et d̃cie ī  
domo tua. / **S**i honorat. et d̃m̃et d̃icit q̃ h̃ aurū?  
quātū honorai debēs q̃ fecisti aurū et gēmas et oīa  
q̃ sūt in vniūso **I**ncōprehensibilis tu es. / **D**e te em̃ d̃icit  
**M**agnus d̃ns 2 lauda in m̃is 2 magnitudis e⁹ nō ē f̃is  
**T**ate em̃ es excellēcie. q̃ tuā altissimā excellēciā nō  
p̃t capē ad plenū. nec hō nec āgel 2 im̃o nulla c̃atā  
q̃ ē finita. tu ṽs infinit⁹ es. sed infiniti ad finitū  
nulla ē p̃portio **R**aritas tu es. et q̃ ī te manet. ma  
net ī caritate. et tu ī eo. / **S**icut nā ignis. arde. scende  
et caleface. sic p̃petas tue caritatis ē carac. te largis  
diffunde. / **I**nflamae ad amorē. accende. saluae. redime  
custodie. libere. illuare. **V**ij et 2 **D**eus au p̃p̃  
ē miserū 2 **L**oco incōsceptibilis et t̃j ubiq; es



Si ascendes in celum tu illic es etc. De te dicit Bertrandus  
Deus ubique regnat. ubique imperat. ubique maiestas  
eius omnia implet. Nam in inferno exercebatur actus iusticie  
tue. sed dicit hoc fieri in absentia tua. perfidia est  
Sic etiam es in tempore. inmensurabilis. Res enim que ab  
eterno fuit. atque aui omne tempus fuit. Quomodo ergo quicquam  
fuerat tempore. quod fuit. quoniam non fuit tempus. **M**erces sanctorum  
iubilus angelorum speculum omnium electorum. **N**orma. id est  
regula et exemplar omnium. Res enim de quanto tibi  
propinquior. tanto nobilior. Aliqua habet esse tecum. Aliqua  
esse et vivere. et sunt nobiliora personarum. Aliqua vivere. esse  
et discernere. et sunt secundum naturam nobiliora personarum  
Aliqua ultra hec habet purum esse et virtuosum esse. et  
sunt tibi plus ceteris propinqua. per sincerissimam enim  
tuam bonitatem est in te omnis exemplaritas virtuositas et  
gratitudo. **O**mnipotens sive ordinator universorum qui  
qui singula locas secundum suum statum a sua merita.  
sursum a deorsum. sicut prudens pictor ponit colores.  
hic rubrum. hic magnum ut dearet opus suum. **P**er-  
fectissimus sive omni defectu. qui nullius indiget. tibi  
ipsi esse sufficiens. quo melius a dignum. a nobilius  
a perfectius. nec est nec excogitari potest. Quidque est  
laudabile et perfectio in creatura impositio. **H**ic est  
in te in simplissimo. **Q**uietissimus. ut dicit boetius  
Qui perpetua mundum ratione gubernas. Terrarum celique  
sator. Qui tempus ab eterno te iubet. stabilis que prima-  
ries das cuncta moveri. principum rector. dux semita-  
rum idem. Tu requies tranquilla patris. te cernit  
finit. **E**s etiam immobilis et immutabilis. qui ubique



es ut patuit ex pmissis. Res at & moueri q  
tendit ad locū quo prius nō fuit. Immobiles at q  
ubiq ē nō habet quo tendat. **R**ecreator omī q  
dixisti. Venite ad me oēs qui laboratis. Nā em q  
in te radicata in cetero suo et recreata et q̄rata ē  
que vō in te nō est. multis vāis fatasmatib⁹  
fatigat⁹. **S**ufficiētissim⁹. Qui te habet. totū h⁹.  
Qui te nō habet. medic⁹ ē et paup. quia quidq  
pter te ē. nō reficit. et si reficit nō sufficit. et  
si ad tēpus sufficit. nō tū ppetue faciat. qm adh  
āplius q̄rat⁹. Qui at te habet. sanatus ē. finē  
suū habet. nō habet ultra qd q̄rat. q tu es sup  
omē visibile. audibile. odorabile. gustat⁹. tāgibile.  
sensibile. Itē adhuc altior es. sup omē figurabile  
inābile. circūscriptibile. Itē altissim⁹ es sup omē  
demonābile. diffinibile. opinabile. inuestigabile. estia  
bile. p̄magiabile. q totus es amabilis. maxime  
laudabilis et sume desiderabilis. **T**hesaur⁹ fidel⁹.  
ubi em thesaur⁹ in. ibi et cor in. Quidq em  
nobis aufeat⁹. si tu in nobis p̄nāscis sufficit nobis  
Tu es illud vñ qd dixisti marthe eē nōrū. In te  
sūma op̄latēcia nra. Et si horreat⁹ tot⁹ mūdus.  
si tu nos approbas sufficit nobis. Desideriū nrm  
tu es. Quidā tu placeas toti mūdo et tot⁹ mūdus  
facit b̄nplacitū tuū. Pro illo debem⁹ mori zelo car  
tatis. **U**tra a quo habet vñc oīa. In quo nos mo  
uent et sum⁹. De te em dicit⁹. ex ipō. et p ipū.  
et in ipō sūt oīa tibi honor et glia in scla scla  
**X**p̄us intelligit vñct⁹. Tu fil⁹ es talis vñctio



et falsa q̄ apposita vnicuiq; rei mūdi. facit ip̄as  
sapidā. In electis cū es sapor gracie. In dāpnatis  
es sapor iusticie. et vindex iniquitatū. Tu es cātor  
gubnator. redemptor. iustificator. retributor. et  
glorificator etc. **H**is p̄fectionib; cōgratulādo. aīa  
mea liquefacta ē. Et quid agā n̄ ī pace īdipm̄  
dormiā et iquestā. et dīcā. Nolite suscitāre dilectam  
donec ip̄a velit. In laudes tuas p̄cipā. Et si diḡ  
laude te neqam. de te tū nō sileam. cū solū de  
te gaudeā. Tu em̄ es dulcis sapor. Iste q̄ te gustat  
illū xp̄e tuo virtus a sapore mori posset p̄ amōe  
Te solū amās vīce dilecte mī pulchissime. vbi q̄s vī  
gimozā. vbi vīs ut q̄raris. qui sapias et dulcescas  
et dulcis hōpes aīe. esto hōpes n̄. sūm q̄ tibi tēat  
tēat sine fine. Amē. **De via exultatiua. b. gregorij. cap. xv.**

**D**e via exultatiua ~~exultatiua~~. q̄ affertur beato  
gregorio. q̄ p̄tractat et meditat̄ gaudia ce  
lorū. q̄ in quadā omelia sic p̄bit. Que lī  
gua p̄t dicē. aut quis intelletq; p̄t capē. illa  
sūp̄ne ciuitatis quāta sūt gaudia. angeloz choris  
intesse etc. Vocat̄ autē hec via exultatiua. vel cō  
gratulatiua. q̄ p̄ eā hō aggratulat̄ glorie dei et s̄tor  
Et p̄ eā hō meditat̄ gaudia q̄ sūt in celo. quibus  
meditatis leuī⁹ portat̄ oē qd̄ grauat in hō mūdo  
**De gregori⁹** Minuit pondo labor p̄p̄e p̄miorū.  
**S**ciendū. q̄ volēs mētē suā p̄ hāc viā eleuare  
ad aggratulādū sūp̄nis ciuib; p̄mo videat quō  
inter se disticti sūt. sedm̄ diūsa eoz mēta. quod  
habeī potest ex aliqua eoz similitudinē. regni celestis



et regni terrestribus. Vñ sicut in regno terrestri. sunt  
diversi status hominū. sic poterit meditari de regno celesti  
Et sicut venies ad palatū regis tñem saluaret  
eōs scdm ordinē. et aggratulaet honorē eorū. Sic tu  
ascēde mētalit̃ regnū suū regis et saluta. lauda.  
et aggratulae honorē et gl̃e oīm. De hō poit̃ talis  
tabula scilicet **In palacio regis tñem sūt p̃mo**  
**Rex** In celesti. quia ē rex regū. deus. In hō ordie  
saluta quēlibet scdm suū statū et dic. **Salve rex**  
regū. saluator et gubernator oīm. cōgratuloz maiestati  
tue. pleni sūt celi et t̃ra gl̃a tua. Tu p̃fulges in  
regno tuo sicut sol in p̃deā. **1<sup>o</sup>** ibi ē regina. **maia.**  
**Salve et gaude regina celoz.** m̃r regis angeloz  
Tu caissima. pulcherrima. purissima. piissima dñā.  
**Post hāc.** secretarij et nūcij et sūt **angeli** assistetes  
et nūcij. **Salvete et gaudete.** p̃p̃s inoccēssimū. qui  
nūq̃ a bñplacito vñ creatoris deviasistis. **Post hos.**  
p̃ncipes et comites et senes. sūt ibi p̃ncip̃arche.  
**Gaudete et salvete.** q̃ ex gr̃e vñ natū ē saluator  
mūdi. **Post hos cōsiliarij.** et sūt p̃phete. **Salvete**  
et gaudete. q̃ vobis inspirata sūt. cōsilia sc̃toz  
dei. et impleta sūt q̃ fidelit̃ p̃phetasistis. **Ite** fidelit̃  
assistetes in exilio sūt ibi. et sūt apli. **Salvete**  
et ~~exultate~~ gaudete qui fidelit̃ p̃māsisistis cū rege  
celoz in exilio mūdi. qui vobiscū esūiūt. gmedit̃  
dormiūt et pedes lauit. **Accellarij.** et sūt elvā/  
geliste. **Salvete et gaudete** notarij regis alassit̃  
quid vitā et gesta regis fidelit̃ emāgelizastis et sc̃p̃/  
sistis. **Militēs.** et sūt martires. **Salvete et gaudete**

**Saluta**  
**Saluta**

**Rex**

**Regina**

**Secretarij**  
**nūcij**

**p̃ncipes**  
**comites p̃.**

**cōsiliarij**

**Assistetes**

**Accellarij et**

**militēs.**



vobis q̄statiſſimi milites. qui p̄ honore regis sanguinem  
viri fudiſtis. **Thesaurarii.** et ſuſceſſores et doctores  
**Salvete et gaudete vos** qui talia vobis tradita et  
theſaurū. cū multiplici lūis rep̄taſtis. quorū doctrina  
fulget et̄ia ut ſol et luna. **Vigiles.** Et ſuſceſſores  
et hēmites. **Salvete et gaudete.** qui alijs dormientib;  
conſtituti ſuſceſſores regis v̄ri orando et p̄ſallendo vigilaſtis  
**Virgines.** **Salvete et gaudete.** q̄ ſponſos mortales  
et regnū mūdi q̄reſtiſtis. p̄t amore p̄poſiti celeſtis  
ad eū thalamū iā cū lapidibus iſtaſtis. **Videte.**  
**O diſpenſantes.** **Salvete et gaudete.** que op̄a m̄re.  
xp̄o in paup̄ibus fideliter diſpenſaſtis. **Coſe p̄le a**  
vulgus. et ē turba om̄i electorū. **Salvete et gaudete**  
oēs filii electi. qui diſſis mētis et v̄tutib; regnū in  
trōiſtis. **Congratulamini vobis oib;** **Orate pro nobis**  
**Eſte pro ampliori eleuacōe mētis ad illa futura**  
gaudia videat̄ de gaudijs celozū hec tabula. **co.**

**H**imno oīs aduſtratis. Ibi nō ē fames. ſine frigus  
neq; eſtus. **Beatiffima p̄ncipa oīs bonitatis.** **Don-**  
forciā angeloz dulciſſime amicitie. **O**tes corp̄is  
ſūma agilitas. ſubtilitas. impaſſibilitas. claritas.  
**Excellentiſſima dona aīe.** cognitio. q̄p̄henſio di-  
lectio ſūma maieſtatis. **H**imno ſpeculi. ineffabilis  
iocūditatis. **G**andeat quilibet de bonis amicitie  
ſingulorū. **H**onorabit̄ quilibet. ſicut filius regis celoz  
**I**uuet̄ ſine penio. **B**eatitas ſine odio. **L**ux iocūdiſſimā  
ſine obſcuritate. **M**axima vocū iubilacō cū p̄petua  
ſeruitate. **N**oticia om̄i p̄roz ſine dubietate. **O**ido  
meliorū delectabilis cū multiplici valetate. **Pax**



Texaffabilis sine timore iuncta. **Q**uanta ibi sint  
gaudia. nec p[ro]p[ter] dia nec s[er]ibi nec p[re]maginati

**R**equies sine tedio tot[um] milia[rum] annor[um]. **S**acietas  
omn[is] p[er]nitentia[rum] desiderior[um]. **C**ristiana ibi no[n] est. neq[ue]  
luct[us]. neq[ue] clamor. sed nec ullus dolor. **V**alidissima  
p[er]f[ect]io. p[er]petua securitas et sanitas et iunct[us] amor.

**X**p[istu]s ibi p[ro]p[os]itus. p[ro]p[ter] et f[aci]t. Rex donu[m] et finalissim[us]  
amor. **De doct[ri]nis quib[us]da[m] s[er]uandis t[em]p[or]e p[re]missa**

**P**ostq[uam] o[mn]es dic. talit[er] qualit[er] x[p]o adiun[ct]ate s[er]u  
expedite. p[ro]p[ter] q[uod] clusione videant[ur] aliq[ue] doct[ri]ne  
s[er]uande auct[or] p[re]missa. que ut clausulation[em]

pat[er]at[ur]. a ut facili[us] cordi retine[re] possint ponant[ur]  
s[ecundu]m ordi[n]e[m] alphabeti. Et ad i[n]nu[m] cuilibet clau  
sile p[re]mitat[ur]. **De A**bstractione. vobis s[er]uandis  
meditari debet se abstrah[ere]. ab appetitu honoru[m]. co  
cupiscentia[rum] et diuicia[rum]. q[uia] hec fatasmata distrah[unt]  
meditatio[n]e[m]. **B**ona vita. Debet e[ss]e fructuose v[er]u[m]

q[uia] in manu[m] alia[rum] no[n] inuoluit p[ro]p[ter] sapie[n]t[ia]m. nec p[ro]p[ter]  
meditatio[n]is. **C**onstanti fiducia ad electu[m]. et no[n] fa  
cili[us] desistat ab amore dilecti. p[ro]p[ter] inau[er]sa t[em]p[or]ationu[m]  
sunt e[ss]e dyaboli i[n]pedie[n]te[m] meditante[m] p[er] diu[er]sa. Tu  
aut[em] dic. Ego confido in eu[m] q[uod] ait. Fili p[er]para cor  
tuu[m] i[n]y. Qui no[n] vult morte[m] p[ec]cator[um]. qui p[ec]catores vult  
saluos face[re]. Nichil g[er]o duru[m] vel turbule[n]tu[m]. de dilecto  
medita sed dic illud iob. Gra[ti]a si occiderit p[ro]p[ter]abo i[n]  
ca[m].

**D**ispositione[m] corporali. Cu[m] solus es p[ro]p[ter]is v[er]i  
diuersis reimonis in dispositione[m] meo[rum]. nunc ele  
uado manu[m] ut aaron. nunc genua flectedo ut sa  
lomon. nunc te p[ro]sternue[n]s. ut x[p]o in morte olu[n]cti.



nūc sedē ut maria magdalena ad pedes dñi .  
nūc brachia in modū crucis extendē ut xp̄s in  
cruce . nūc oculos in trā deflectē ut publican⁹  
nūc in altū lenāe . ut apli in ascensioē dñi . et sic  
poteit illa diuinitas extēior . diuinitatē affectus  
itēiores . ī quātū tñ nōt sūt singulae . s̄ idēia  
cū idēitatib⁹ . exhibēdo reuēciā filiālē dño ut  
p̄r . flecte tñ flectētib⁹ . exhibēdo reuēciā quā ex  
hibet seruus dño . p̄sternē tñ p̄sternētib⁹ . recog  
noscēdo in tñ tuū iudicē et te reū . et in puluere  
redigendū **H**ic valet de cōgruo tēp̄ noctū et  
locus solitudinis . In hīs tñ quilibet habūdat in  
sensu suo **E**xercitacōe diuinitatē . Et diuinitatē  
affectus tuos iūe illud . Quē lege nūc ora . nūc tñ  
feruorē labora Et erit hora breuis et labor ille  
leuis . Si enī velles ḡtinne vñ actū iuste  
mūdi p̄ficer . et cito te destruer **H**inc meditacōis  
finis meditacōis nō p̄t quodū tñ nō p̄t euadē  
penas . a p̄e hui⁹ a p̄mī celestis . a p̄t dulcedies  
meditacōis . q̄ ille est amor incēnā⁹ . sed medi  
tacōis p̄mo filiālī amorē . ut cor tuū p̄paret habi  
taciū deo . ut det locū gr̄e . ut facias b̄nplacitū  
eius . q̄ delecte sūt eē cū fili⁹ homī q̄ delectat in  
salute nra **H**ic q̄ ad hūc finē creata ē aīa rōis  
ut creatori suo dulcissio . cordialit̄ et amose vniat̄ .  
hic in viā p̄ meditacōem . et in finē p̄ p̄petuā frui  
ciōē **E**t breuit̄ delect in hoc quēre glōiā dei .  
postea honorē scōz . utilitatē eccl̄ie . salutē tuā . or  
dīnādo tñ oīa in gl̄iam dei Iuxta t̄ apli . Hinc gmo



sine bibanda et **G**ratitudinē grā. Si aliqd bonū  
in te sentis. grās age. Noli superbiere. Nō ē volēte  
neq; curiēte sed miserēte dei. Noli psumere. Grā em  
meditaciōis datur bonis et malis. **H**abūdācia pūc  
torū. Debes em scdm itenēciū cācellarij p̄ficiū. di  
uersa habē pūcta. p que te auiope iſlāmāe possis  
cū iēpis. De hoc vide sup̄ius. **I**ntimitate. Debes  
in te cōape semp quocūq; vadis. quasi p oculis tuis  
habēs dilectū tuū. nūc crucifixū. nūc fugiētē in  
egyptū et et iūmis iubilaciōib; ad eū ab intra lau  
dans dilāt et affabili loqui. nēcitātē pponē. an  
ilia petē. **B**lanitatis accēsiōe. Quale tibi vis  
ēē dei. si benignū. tale te exhibe proximo tuo.  
Nullū gēpne. sic eris amicus dei. Ille em nullū hor  
rūt nullū gēmpsit. sed amicorū idē ē velle et nolle  
vel sic. Quia faciliē infigidant. idigēt accēsiōē.  
cāitatis. Fernore. p gemitū orōis. Igne pās xpi  
p apassionē xpi. et per desidia adheñdi ut sup̄ia.  
Cū te diligā sic. **L**abore. Eportet te apponē la  
bore. Et merito. Oib; in factis. grāus ē iēptio p.  
postea tū alleniat omē. Vides quātos labōes sus  
tinet agrole pro fructu tū. mēatōes p̄trāsēnt  
mare. multas se iēgerūt p̄tulis. milites vulnēa  
belli sustinet p t̄nsitorij. et tu sine labōe cē nō  
debes. **M**oderaciōe ap̄erū p discretione. Nēqd  
nimis. ne nimis volens eundē vas ipm frangat.  
Tene mediū. Nō sis nimis remissus. nec nimis i  
quietus. Oib; adde modū. modū ē pulchra  
virtus. **N**aturali quiritōe Attēde quid natē



tue aggruat. Quibusdā enī pdest multū assiste  
oroī. quibusdā meditari. Alij facile trahūt iudicio  
rois. alij qpassione. alij bñficioz qsideacōe. Alij  
sūt valioes ad vitā attuā. alij ad qteplatuā. **¶**  
**¶** Sic de cibo et potu. debes naturā tue qplexione  
attendē. et de vtroq; modēate sumē. Vinū enī est  
mediū. qd' alteri nō sufficit. Sed attēde neq; cor  
grauet crapula. **O**rdine. Ut sapias a via pga  
tina. ut pū abluans et mūdēns. atq; p viā vni  
tina. te dilecto qūgas. Nō enī deet lutozū et sordidū  
atēquā lotus sit ad ostiū regis pūpē. Nō eas p  
in tecto anteq; distas ire in terra. **P**romptitudine  
Ut in vita tua ita te habeas refectioe. in sōpno it  
ut semp promptus sis ad elenādū cor tuū. Et vñ  
fiat in te illud. Quisq; corda habens ad dñm. et  
pūpte dicē possis. Dei deus ad te de luce vigilo  
His igit; distactus vigilādo et pūptus. et semp hō  
volūtatis. **Q**uiete. Ut quidq; distactionē et ingrit  
fugas. in pace in idipū requiesces. nisi ex officio  
a' obediēcia a' obligacōe. teneare insistē occupacōi  
Fuge hī iudicia et suspitiones. q; multū iāctat cor.  
Et si enīpū cogitacōes suspitādi. relinque eas nō  
dēminādo finem. sed dic. Quia nos iudicat dñs ē  
Dubia. itēptacōe in meliōre pte. Et si alter occidit  
qpatē ei et dic. Si hec tēptatio me incēssēt. forte  
pfidet me deicassēt. **R**ecollectione. Sēpe te i'col  
lige ab pūis ad sūma. a tpalib; ad etna. ab ex  
teriorib; ad itima. a vānis ad duratura. Noli vidē  
vāitates. noli audire fabulas. Dic. Noli cūcta que



erant sub sole. et ecce uniuersa vanitas. **S**ola diligens  
meus bonus. solus amabilis. candidus et rubicundus nichil  
sufficiētissimus. **S**ic enim facit puer. qui non vult aliquid  
reputari a melioribus esse pro suo. **S**eruitio sanctorum. **H**a  
beat aliquos speciales proos. quibus cotidiana impendas  
seruitia ut semper astant in conspectu dei pro te inter  
deos. ut beatam virginem. angelum tuum. apostolum martirem  
quod a confessoribus a pluribus qui orant pro te. **C**otali sub  
iectione. **P**er totum te subiacas voluntati dei ut dicas  
et **P**re iheresu. sicut tu sis et vis. ita meum age. Et  
si gratiam meditationis tibi dederit. cum timore suscipe.  
si non dederit cum patientia sustine. **Q**uidque teum egerit sis  
gratus sine inuiminatione. Ita esto quasi unus pro eo  
eo. ut nichil te putes scire nisi iheresu christum et hunc cru  
cifixum. **O**rationem tendam pro te gratulationis. **E**t in  
religiosis es ut dicitur. excellam prosequi tenens tendere ad  
grate gratulationis. etiam si vis in fine vite tue apprehendes  
quod hoc erigit statum tuum. **A**d militem spectat miserum  
defendere. **A**d rusticum laborare. **A**d religiosum gratulationem istam et  
**V**bi dicitur. **Deuotura.** **V**bi dimittis una die. ibi altera  
ape ut facias sicut volens ascendere montem altum. **C**um  
quiescere vult. non semper reuertitur ad pristinum locum. sed  
in eodem loco sedet et quiescit. et ibidem capit post  
quiescere. **N**os autem ideo non perficimus in gratulatione. quia  
quod hodie cum difficultate et gratia dei acquiritur. citius  
ingerendo nos leuitatibus. a fabulis. a voluptatibus pro  
dum et sic de ascensu montis ad velle plabimur. et non  
gratum. **X**epo ut nichil proponas ei ipsum deprecans  
ut sit adiutor tuus. protector. director et finis. **A**men.

**E**xpliat alphabetum dei amoris. scriptum per magis  
fratrem **I** de hyem **C**arthusien. que iheresu et regat  
in secula. dirigatque felicitatem ad sanctorum gaudia. **A**men.



Perfetta gloratio cum virtutibus via qua nō

**I**



quod est







38. Johannes Gerson: Tracts. De spiritali medicinatis (ff. 1-48) — De viciis ministrorum ecclesie (ff. 49-67) — Sermo de tribulationibus ecclesie (ff. 67v-71) — De pollutione diurnis (ff. 73-79v) — Expositio clausule dominice (ff. 79v-80v) — Oratio anxii peccatoris (ff. 80-81v) — Considerationes XII (ff. 81v-82v) — De monte contemplationis, trans. from French (ff. 85-117) — Alphabetum divini amoris (ff. 117-142).

Vel. and pap., 144 ff., 21 x 14 cm. Written by three hands; one, Theodoric of Haarlem, wrote at the Carthusian monastery of Cologne, 1456. Calligraphic initials. Bound in orig. leather over wood boards.

Carthusian monastery at Cologne; Leander van Ess (no. 171); Sir Thomas Phillipps (Ms. 555); bookplate of Gerald P. Mander. Presented in 1958 by David P. Wheatland.

~~Early manuscripts~~

1456.

Call no.

Manuscript 38

Vault



